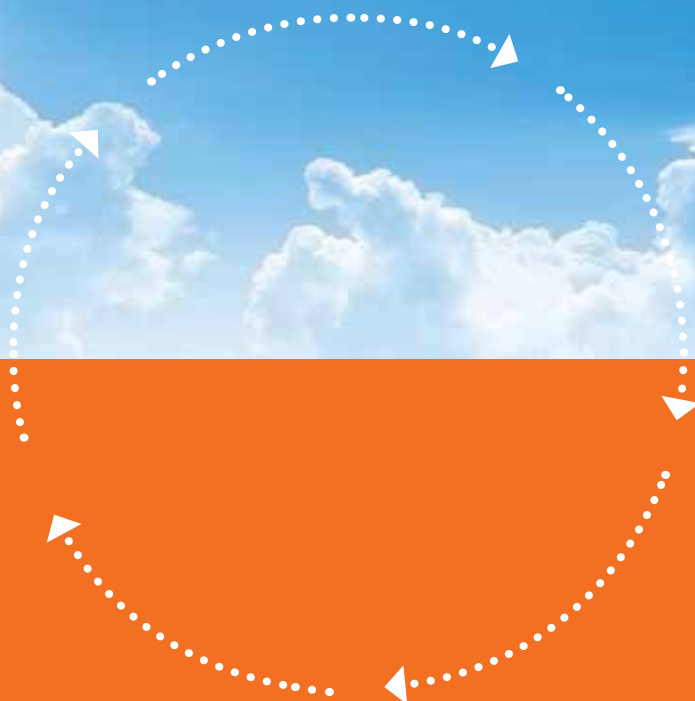

LETNO POROČILO

200∞

Energija neskončno kroži.

hse

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

LETNO POROČILO

družbe in skupine HSE

200∞

Energija neskončno kroži.

mag. Viljem Pozeb
direktor HSE

dr. Jože Zagožen
direktor HSE

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Energija kroži.
V nas in med nami.
Ostaja z nami kot lep spomin.
Se pretaka med nami kot iskrena želja.
Prinaša priložnost in odnaša enoličnost.
Nas žene od enega cilja do drugega.
Nas povezuje kot izkušnja.
Usmerja naša stremljenja.
Se z nami spreminja.
Tako vedno znova.
In znova.

Izjava posloводства

Direktorja družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavlja, da je letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2008, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Slovenskimi računovodskimi standardi.

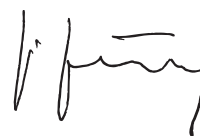
Direktorja potrjujeva, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Računovodski izkazi so izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe.

Direktorja družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. izjavlja po najinem najboljšem vedenju:

- da je računovodsko poročilo družbe in skupine HSE za leto 2008 resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe HSE in drugih družb, vključenih v konsolidacijo, kot celote;
- da poslovno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2008 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj.

mag. Viljem Pozeb
direktor HSE

dr. Jože Zagožen
direktor HSE

Ljubljana, 22.5.2009

00 Kazalo

1	UVOD	10
1.1	POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE IN SKUPINE HSE V LETU 2008	15
1.2	PISMO POSLOVODSTVA	20
1.3	POROČILO NADZORNEGA SVETA	22
1.4	KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV SKUPINE HSE V LETU 2008	25
2	POSLOVNO POROČILO	30
2.1	OBVLADUJOČA DRUŽBA	30
2.1.1	Splošni podatki obvladujoče družbe	30
2.1.2	Organiziranost obvladujoče družbe	32
2.1.3	Upravljanje obvladujoče družbe	33
2.1.4	Izjava o upravljanju družbe	34
2.2	PREDSTAVITEV SKUPINE HSE	36
2.2.1	Upravljanje skupine HSE	41
2.3	POSLOVNA POLITIKA SKUPINE HSE	44
2.4	STRATEŠKE USMERITVE SKUPINE HSE	45
2.5	POLITIKA SISTEMA VODENJA KAKOVOSTI	45
2.5.1	Doseganje ciljev na področju kakovosti	46
2.5.2	Doseganje ciljev na področju ravnanja z okoljem	46
2.5.3	Doseganje ciljev na področju varnosti in zdravja pri delu	46
2.5.4	Doseganje ciljev na področju varovanja informacij	46
2.5.5	Pridobljeni certifikati proizvodnih družb skupine HSE	47
2.6	TRŽNI POLOŽAJ	48
2.6.1	Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2008	48
2.6.2	Tržno okolje elektrogospodarstva	49
2.6.3	Razmere na trgih z električno energijo v letu 2008	50
2.7	PRODAJA IN KUPCI	53
2.7.1	Električna energija	53
2.7.2	Ostale dejavnosti	54
2.8	NABAVA IN DOBAVITELJI	55
2.8.1	Električna energija	55
2.9	NALOŽBE	58
2.10	INFORMATIKA	64
2.11	FINANČNO POSLOVANJE	64
2.11.1	Kazalniki obvladujoče družbe	70
2.11.2	Kazalniki skupine HSE	73
2.12	UPRAVLJANJE S TVEGANJI	77
2.13	KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI	81
2.14	RAZISKAVE IN RAZVOJ	81
2.15	NAČRTI ZA PRIHODNOST	83
2.16	POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA	85

3	POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI	88
3.1	ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	88
3.1.1	Zaposleni v obvladujoči družbi	89
3.1.2	Zaposleni v skupini HSE	92
3.2	ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	93
3.3	ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI	94
4	RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE HSE	98
4.1	UVODNA POJASNILA	98
4.2	IZJAVA POSLOVODSTVA	104
4.3	REVIZORJEVO POROČILO	105
4.4	BILANCA STANJA	107
4.5	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	109
4.6	IZKAZ DENARNIH TOKOV	110
4.7	IZKAZ GIBANJA KAPITALA	111
4.8	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	113
4.8.1	Bilanca stanja	113
4.8.2	Izkaz poslovnega izida	128
4.8.3	Izkaz denarnih tokov	131
4.8.4	Izkaz gibanja kapitala	132
4.8.5	Druga pojasnila	133
5	RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE HSE	136
5.1	UVODNA POJASNILA	136
5.2	REVIZORJEVO POROČILO	145
5.3	SKUPINSKA BILANCA STANJA	147
5.4	SKUPINSKI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	149
5.5	SKUPINSKI IZKAZ DENARNIH TOKOV	150
5.6	SKUPINSKI IZKAZ GIBANJA KAPITALA	151
5.7	POJASNILA K SKUPINSKIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	153
5.7.1	Skupinska bilanca stanja	153
5.7.2	Skupinski izkaz poslovnega izida	162
5.7.3	Skupinski izkaz denarnih tokov	166
5.7.4	Skupinski izkaz gibanja kapitala	166
5.7.5	Druga pojasnila	167
6	KONTAKTNI PODATKI	170

01 Uvod

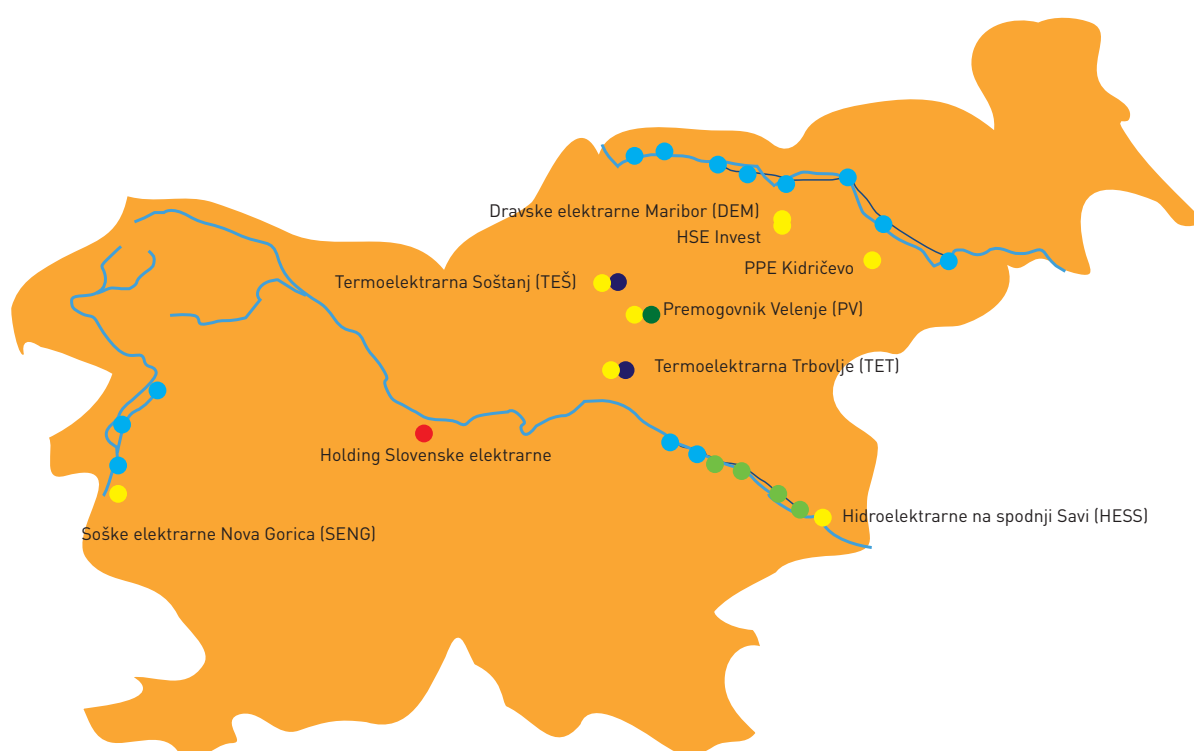
18 Na toliko trgih zahodne, srednje in JV Evrope smo bili prisotni konec leta 2008. Aktivnosti na mednarodnih trgih z električno energijo so naša temeljna dejavnost, zato neprestano širimo prisotnost na njih.

Skupina HSE na področju Slovenije

Skupina HSE je največja slovenska organizacija s področja elektroenergetike ter največji proizvajalec in trgovec z električno energijo na veleprodajnem trgu v Sloveniji.

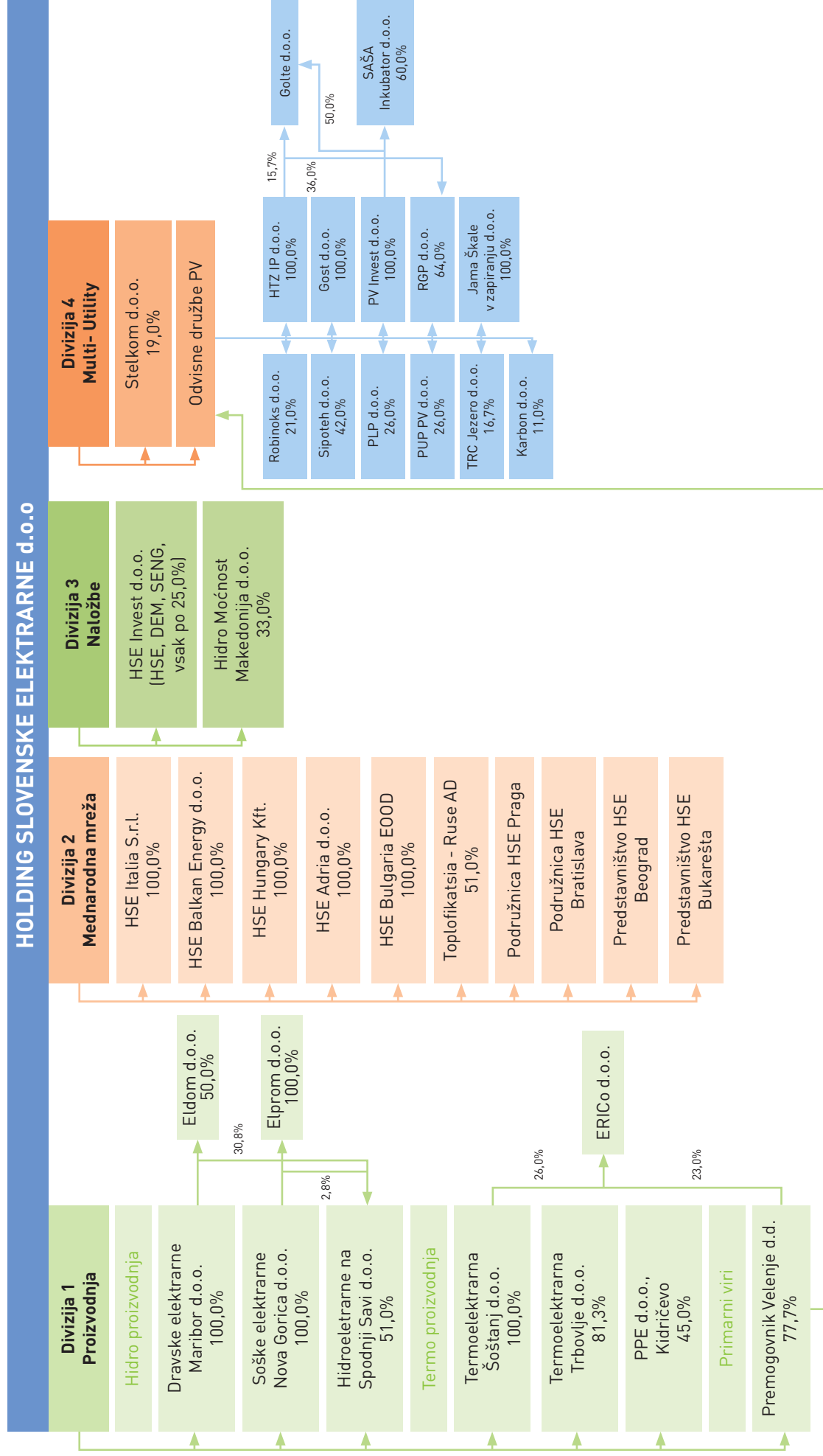
Združene hidroelektrarne, termoelektrarne in premogovnik v eno blagovno znamko – skupino HSE – skupaj proizvedejo velik delež električne energije v Sloveniji, z njeno dobavo, ki vključuje kombinacijo različnih virov, pa igra HSE ključno vlogo pri zagotavljanju varne, zanesljive in kakovostne oskrbe domačih odjemalcev.

- Obvladujoča družba
- Hčerinske družbe
- Hidroelektrarne
- Hidroelektrarne v izgradnji
- Termoelektrarne
- Premogovnik

Skupina **hse**

Skupina HSE na dan 31.12.2008

Skupina HSE na trgih zahodne, srednje in JV Evrope

HSE ima družbe, podružnice in predstavništva v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji, v Italiji, na Madžarskem, v Bolgariji, na Češkem, Slovaškem, v Romuniji in Makedoniji ter je član nemške borze z električno energijo EEX, avstrijske borze EXAA, francoske borze Powernext, italijanske borze IPEX, češke borze OTE, v letu 2008 pa je postal tudi član praške borze PXE ter regionalne energetske borze Southpool.

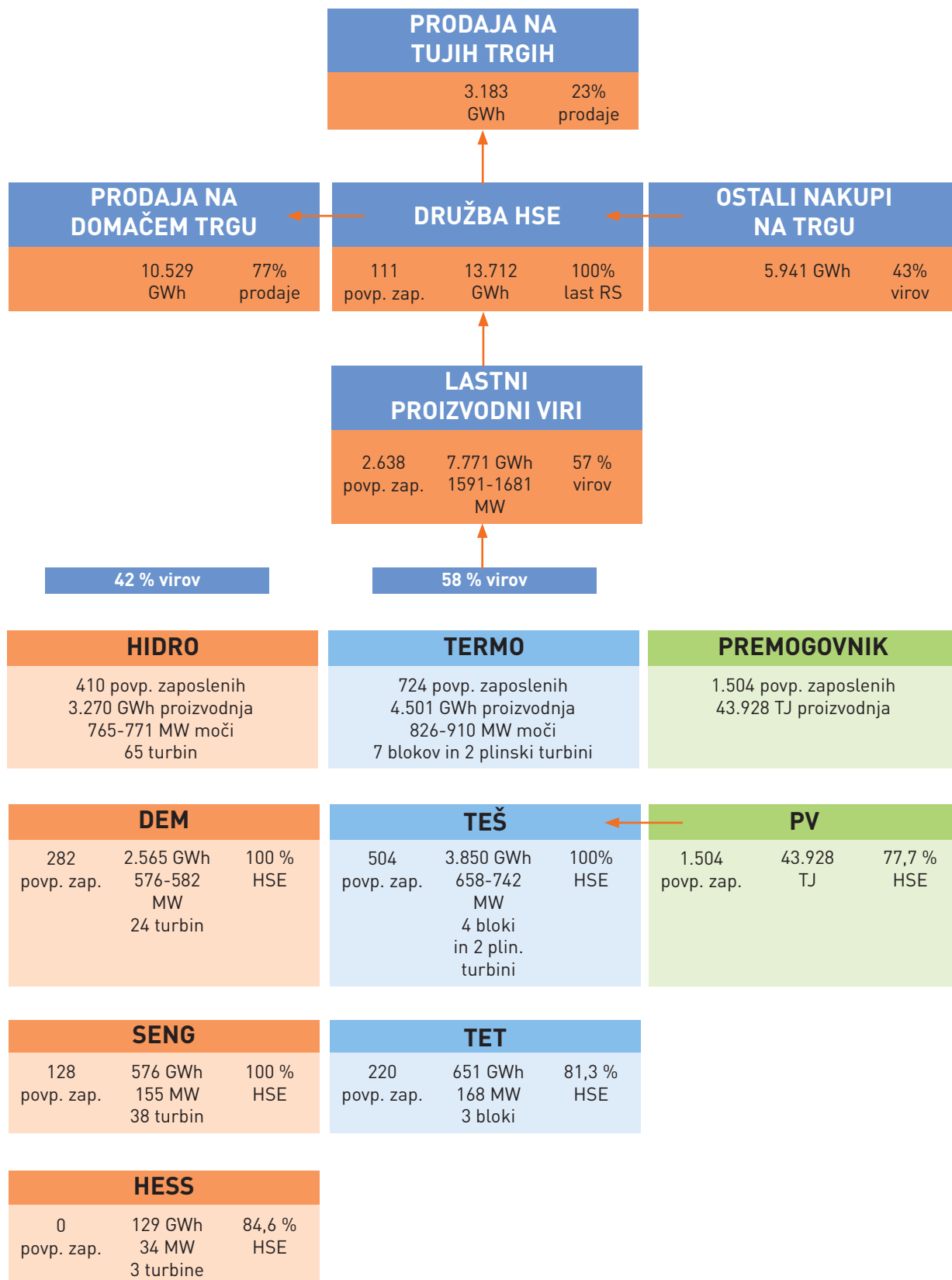
Ostali trgi, na katerih skupina HSE sklepa posle, so:

- Albanija,
- Bosna in Hercegovina,
- Črna Gora,
- Švica in
- Kosovo.

* Evropske borze električne energije, na katerih sodeluje HSE.

Dejavnost proizvodnje in trgovanja z električno energijo v skupini HSE v letu 2008

1.1 Poudarki poslovanja družbe in skupine HSE v letu 2008

Poslovanje družbe in skupine HSE je bilo tudi v letu 2008 uspešno. HSE je nadaljeval zastavljeno razvojno pot močnega proizvajalca in trgovca z električno energijo na domačem in širšem regionalnem energetskega trgu.

V letu 2008 je na slovenskem trgu z električno energijo ustanovila svojo bilančno skupino GEN energija. Bilančna skupina HSE se je tako zmanjšala, saj so iz nje izstopili TEB, SEL in NEK. Poleg tega so na slovenski trg na debelo vstopili še dodatni tuji trgovci, saj zaradi spremembe zakonodaje za trgovanje v Sloveniji ni bilo potrebno več ustanavljati podjetja v Sloveniji. Prav tako pa HSE v letu 2008 ni imel več dolgoročno dodeljenih zmogljivosti za izvoz električne energije v Italijo in za uvoz električne energije iz Avstrije. To so glavni razlogi, da je imel HSE nižje trgovalne količi-

ne električne energije in manjši promet v primerjavi z letom 2007.

Kljub temu je v primerjavi z letom 2007 skupina HSE ustvarila:

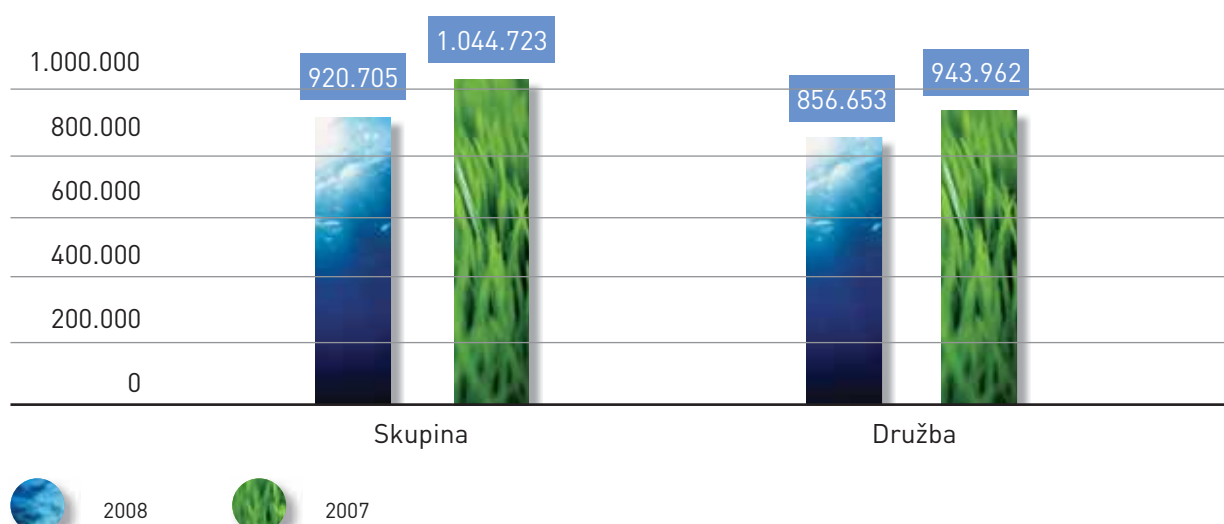
- za 76% višji EBIT v višini 116,7 mio €,
- za 11% večjo proizvodnjo električne energije,
- za 11% nižji čisti poslovni izid. Skupina je realizirala za 12% večji celotni poslovni izid, a je zaradi višjih davčnih obveznosti čisti poslovni izid nižji,
- za 7% večja sredstva, ki so na dan 31.12.2008 znašala 1.748 mio €,
- za 9% večji kapital, ki je na dan 31.12.2008 znašal 1.128 mio €,
- za 16% večjo dodano vrednost in
- za 70% višji denarni tok iz poslovanja.

Ob dobrih poslovnih rezultatih leta 2008 se skupina HSE zaveda, da je še vedno na začetku ambiciozno zastavljenih dolgoročnih razvojnih načrtov in da mora z dobro začetimi aktivnostmi nadaljevati. Leto 2009 prinaša veliko poslovnih izzivov, na katere je skupina HSE pripravljena. Prioriteta ostajajo družbeno odgovorno ravnanje, zagotavljanje finančnih virov za naložbe v razvoj in njihova realizacija ter nadaljnja racionalizacija poslovanja.

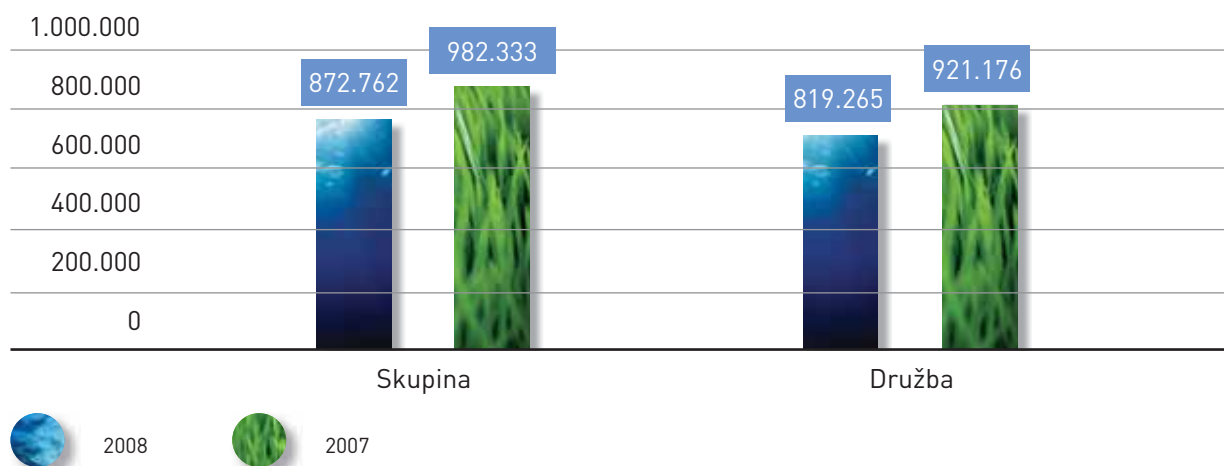
SKUPINA HSE	2008	2007	IND 08/07
Čisti prihodki od prodaje v €	872.762.328	982.333.321	89
Prihodki v €	920.705.280	1.044.723.446	88
EBIT v €	116.771.920	66.499.803	176
EBDITA v €	191.130.415	138.540.433	138
Čisti poslovni izid v €	74.515.214	84.071.741	89
Sredstva v €	1.747.710.783	1.628.551.663	107
Kapital v €	1.127.608.615	1.037.374.202	109
Denarni tok iz poslovanja v €	201.464.315	118.254.485	170
Dodana vrednost v €	334.139.771	286.961.958	116
Proizvedena električna energija v GWh	7.771	7.019	111
Prodana električna energija v GWh	13.705	17.084	80
Število zaposlenih na dan 31.12.	3.897	4.025	97
Število družb v skupini na dan 31.12.	26	24	108

DRUŽBA HSE D.O.O.	2008	2007	IND 08/07
Čisti prihodki od prodaje v €	819.264.527	921.176.077	89
Prihodki v €	856.652.784	943.961.613	91
EBIT v €	35.126.795	2.482.997	1.415
EBDITA v €	36.585.337	4.719.460	775
Čisti poslovni izid v €	53.756.215	12.411.197	433
Sredstva v €	1.158.781.276	1.141.859.460	101
Kapital v €	798.817.478	757.166.486	106
Denarni tok iz poslovanja v €	53.356.324	30.695.629	174
Dodana vrednost v €	43.165.180	25.418.714	170
Prodana električna energija v GWh	13.712	16.894	81
Število zaposlenih na dan 31.12.	112	109	103

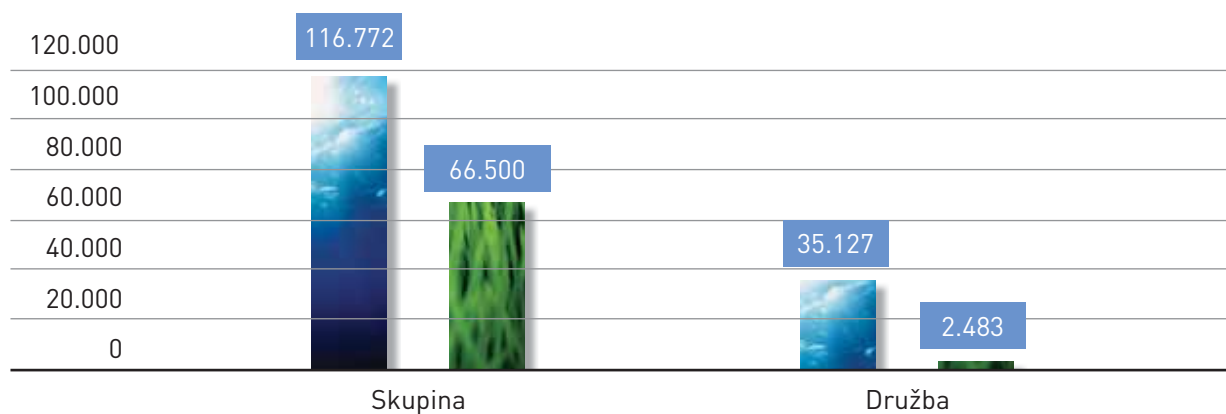
Celotni prihodki v tisoč €

Čisti prihodki od prodaje v tisoč €

EBIT v tisoč €

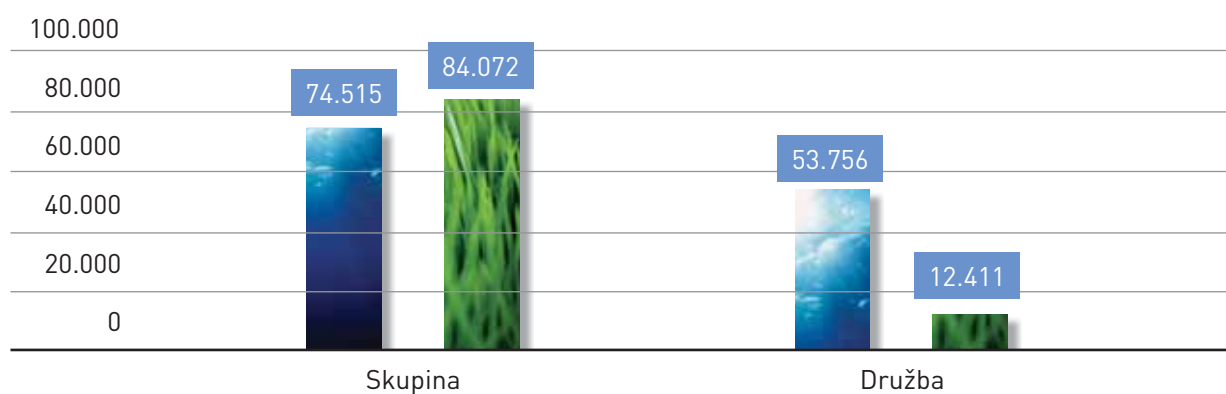

2008

2007

Čisti poslovni izid v tisoč €

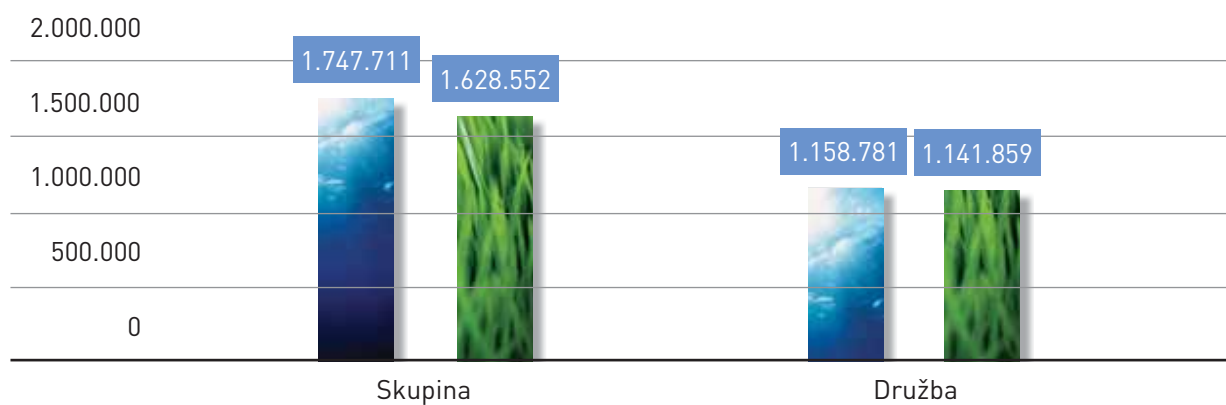

2008

2007

Sredstva v tisoč €

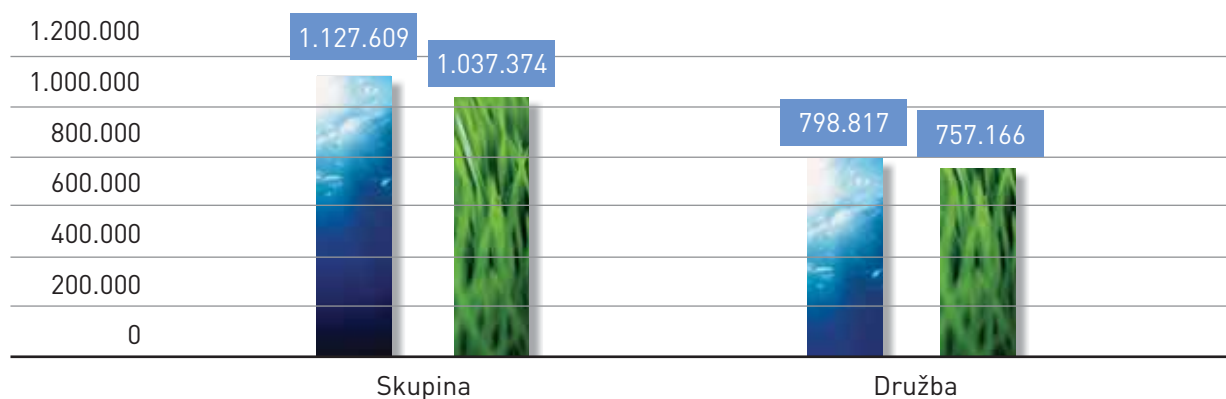

2008

2007

Kapital v tisoč €

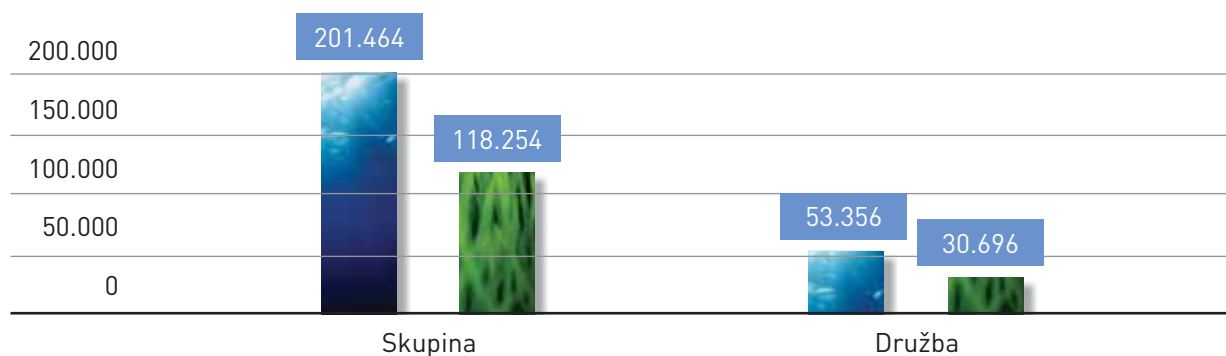

2008

2007

Denarni tok iz poslovanja v tisoč €

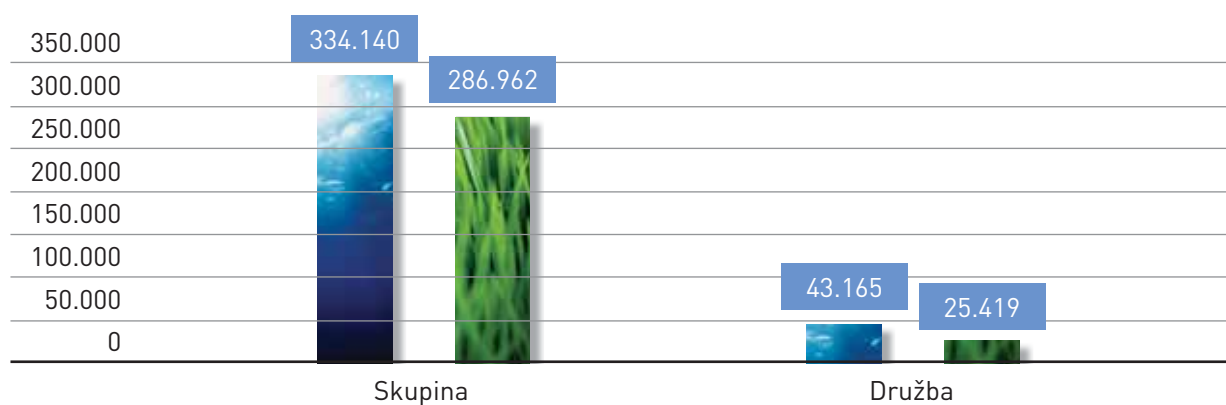

2008

2007

Dodana vrednost v tisoč €

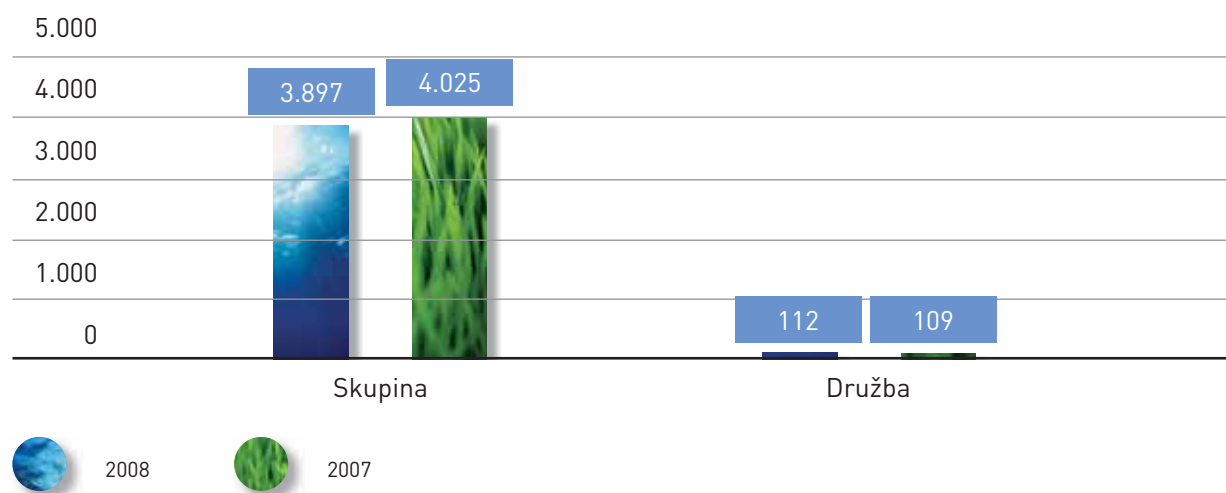

2008

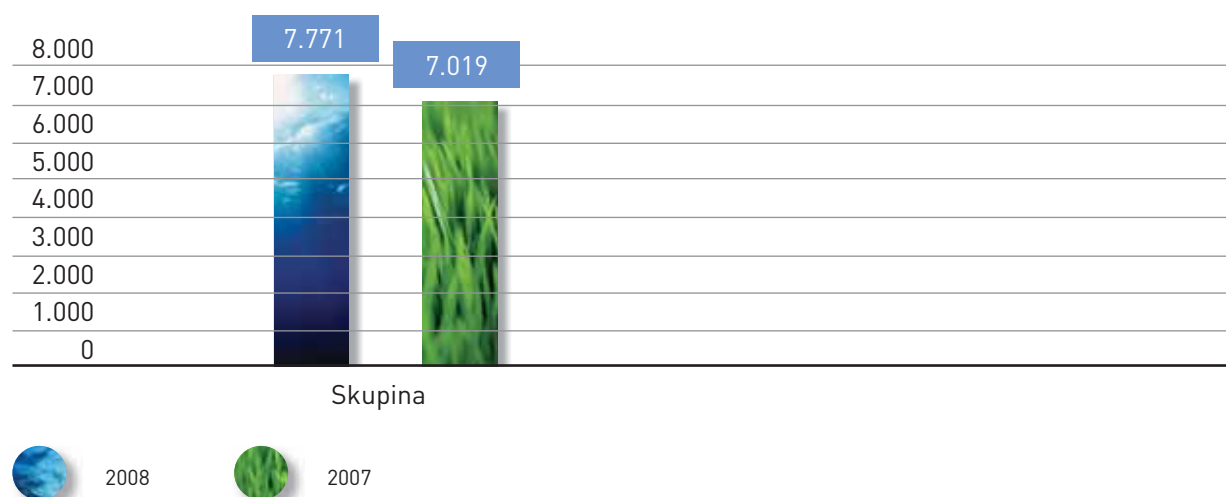

2007

Zaposleni

Proizvodnja družb skupine HSE v GWh

1.2 Pismo posloводства

V leto 2008 smo pomenljivo vstopili z narobe obrnjeno osmico, simbolom neskončnosti, ki ga na nek način povezujemo tudi z nami. Z električno energijo, sicer omejeno dobrino, ki pa ima svojo stalnost, prihodnost, nenadomestljivost. V več pogledih ima svojo neskončnost.

Mejniki in gradniki neskončnosti

Tudi leto 2008 se je izteklo z odprtim koncem: s projekti, načrti in priložnostmi, ki sicer niso neskončni, so pa dolgotrajni in dolgoročni. Takšni, ki jih zgolj v eno letno poročilo ne moremo preprosto uokviriti in podnje potegniti črto. Vse, kar smo v minulem letu – in v letih pred tem – začeli, pogumno nadaljujemo še danes. Rast, razvoj in širitev Holdinga Slovenske elektrarne, največjega slovenskega proizvajalca in trgovca z električno energijo, temeljijo na uspešno zastavljenih

ciljih ter na sposobnih, motiviranih zaposlenih, ki jih znajo in želijo doseči. Poslovni rezultati leta 2008 so, kljub zaostrenim pogojem poslovanja, ponovno presegli zastavljene cilje in pričakovanja. Predstavljamo jih v nadaljevanju letnega poročila. Kaj pa je bilo tisto, kar je pod črto zapisalo uspehe, in kakšna je bila pot, po kateri smo prišli do zelenega rezultata?

Gotovo imajo za to velike zasluge aktivnosti HSE na področju mednarodnega trgovanja z električno energijo, ki je naša temeljna dejavnost. Dodatno k uspešnim trgovalnim aktivnostim pripomore razvejana mreža družb, predstavništev in podružnic HSE v tujini, ki nam omogoča navezavo pomembnih poslovnih stikov in iskanje poti, po katerih lahko električno energijo pripeljemo in odpeljemo tako, da imata od takšne poti koristi obe strani: prodajna in nakupna. Seveda pa ne pozabljamo tudi na naša vlaganja v nove proizvodne zmogljivosti; ta nam bodo uspešno poslovanje zagotavljala tudi na dolgi rok. Zavedamo se namreč, da razpolaganje z lastnimi proizvodnimi viri predstavlja ključno konkurenčno prednost ter da je električno energijo potrebno proizvesti predvsem doma. Tudi v letu 2008 so bile naše naložbe namenjene posodabljanju obstoječih termoelektrskih in hidroelektrskih zmogljivosti ter izgradnji novih energetskih objektov, s katerimi bomo že danes dobro strukturo proizvodnih virov nadgradili in poskrbeli, da bodo na dolgi rok konkurenčni vsi naši podsistemi. Za skupino HSE je pri tem še posebej pomembno nadaljevanje vlaganj v prednostni projekt izgradnje 6. bloka Termoelektrarne Šoštanj, ki smo mu tudi v minulem letu namenjali veliko pozornosti.

Pri vsem tem seveda gojimo pozitivni odnos do širše skupnosti, v kateri delujemo. Narava naše dejavnosti je namreč, kolikor je le mogoče, do okolja prijazna. A ne vselej. Zato veliko pozornosti namenjamo novim, »zelenim« in alternativnim energetskim virom ter uporabi novih tehnologij skozi posamezne pilotske projekte. Modra energija je v letu 2008 upihnila četrto svečko ter ima preko dva tisoč zvestih uporabnikov, ki jim ni vseeno, kakšno okolje bodo zapustili zanamcem. Poleg proizvodno naravnanih projektov naše naložbe predvidevajo tudi projekte, katerih učinek je potrebno videti na področju zmanjševanja stroškov vzdrževanja in obratovanja ter skrbi za okolje. Tako tudi v letu 2009 nadaljujemo z vlaganji v izgradnjo HE na spodnji Savi, projektom, katerega koncesija je bila s HSE v letu 2008 prenesena na novo družbo, a HSE v projektu ostaja pomemben déležnik, ter z izgradnjo črpalnih hidroelek-

trarn Avče in Kozjak. Pred nami pa je še en zajeten izziv: izgradnja hidroelektrarn na srednji Savi, za kar je bila v letu 2008 družbi HSE že podeljena koncesija in čakamo še na podpis koncesijske pogodbe. S tem projektom bomo v HSE nadaljevali izgradnjo proizvodnih zmogljivosti iz obnovljivih virov energije, kar je skladno s ciljem trajnostne rabe energije in Nacionalnim energetskim programom, oziroma zahtevo po večanju deleža proizvedene električne energije iz obnovljivih energetskih virov.

Obdobje, v katerega vstopa slovenska elektroenergetika, skupaj s celotnim slovenskim gospodarstvom, je negotovo. Leto 2008 se je zaključilo v znamenju mednarodne finančne in gospodarske krize, ki še traja in se ji na dolgi rok ne bo mogoče popolnoma izogniti. Zagotovo pa že danes vemo, da je strategija poslovanja skupine HSE zastavljena tako, da tudi zaradi krize in zaostrenih razmer na svetovnih energetskih trgih dolgoročni cilji niso ogroženi – in tudi ne bo, dokler bomo na vseh področjih poslovanja ravnali kot dober gospodar. Prepričana sva, da to znamo, saj smo že večkrat dokazali, da se obnašamo ne le tržno prodorno, ampak tudi poslovno racionalno. Kombinacija obojega pa je tisto, kar nam zagotavlja prihodnost in znotraj nje poslovno uspešnost v neskončnost. Neskončnost znanja, izkušenj, volje, motivacije in pripadnosti vseh, ki ste zaslužni za to, da tudi letošnje letno poročilo izkazuje našo odličnost. Strateško, poslovno in finančno.

Zato se iskreno zahvaljujemo vam, našim lastnikom, ki ste nam v letu 2008 pomagali iskati prave poti in načine doseganja ciljev. Vam, zaposlenim, ki ste imeli znanje in voljo te cilje oplemeniti s številkami, projekte z gradniki in ime HSE z ugledom. Vam, poslovnim partnerjem, ki ste nam zaupali in se odločili za nas. Brez vseh vas bi bila neskončnost le črka na papirju. Tako pa je pojem, ki mu iz leta v leto dodajamo nove razsežnosti. Takšne, brez meja.

mag. Viljem Pozeb,
direktor HSE

dr. Jože Zagožen,
direktor HSE

Ljubljana, 31.3.2009

1.3 Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. skladno z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1b) s tem poročilom obvešča skupščino o:

- načinu in obsegu preverjanja vodenja družbe med poslovnim letom 2008,
- preveritvi in potrditvi letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2008,
- preveritvi predloga za uporabo bilančnega dobička,
- stališču nadzornega sveta do revizorjevih poročil.

V nadzornem svetu družbe so kot predstavniki kapitala do 14.10.2008 sodelovali mag. Alojz Stana (predsednik), mag. Andrej Aplenc (namestnik predsednika), dr. France Križanič, Franc Bogovič, Franc Ervin Janežič in Janez Požar. Predstavniki zaposlenih pa so do 01.10.2008 bili: Boštjan Jančar, Branko Sevcnikar in Miran Božič.

Vlada Republike Slovenije je kot ustanovitelj družbe z dnem 14.10.2008 z mesta članov nadzornega sveta razrešila dr. Franceta Križaniča in Franca Bogoviča in za nadomestna člana do poteka mandata predhodnikov imenovala Silvestra Jeršiča in mag. Viktorijo Komavec. Branka Sevcnikarja kot predstavnika zaposlenih pa je s 01.10.2008 zamenjal Silvester Medvešek.

Nadzorni svet družbe je do konca leta 2008 tako deloval v sestavi:

- predstavniki kapitala: mag. Alojz Stana (predsednik), mag. Andrej Aplenc (namestnik predsednika),
- Franc Ervin Janežič, Janez Požar, Silvester Jeršič, mag. Viktorija Komavec;
- predstavniki zaposlenih: Boštjan Jančar, Miran Božič in Silvester Medvešek.

V revizijski komisiji nadzornega sveta družbe so do 14.10.2008 kot člani nadzornega sveta sodelovali dr. Franci Križanič (predsednik), mag. Alojz Stana, mag. Andrej Aplenc, Branko Sevcnikar in Alenka Podbevšek, ki je bila v revizijsko komisijo imenovana v skladu z 280. členom ZGD-1 kot neodvisna strokovnjakinja z računovodskega in davčnega področja.

Zaradi prenehanja funkcije člana nadzornega sveta

je Branku Sevcnikarju prenehala tudi funkcija člana revizijske komisije, zato je 14.10.2008 nadzorni svet imenoval v revizijsko komisijo Boštjana Jančarja. Zaradi prenehanja funkcije člana nadzornega sveta dr. Franceta Križaniča prenehala tudi funkcija člana in predsednika revizijske komisije, zato je nadzorni svet imenoval v revizijsko komisijo Franca Ervina Janežiča in ga imenoval za predsednika revizijske komisije.

Revizijska komisija je do konca leta 2008 tako delovala v sestavi:

- člani nadzornega sveta: Franc Ervin Janežič (predsednik), mag. Alojz Stana, mag. Andrej Aplenc in Boštjan Jančar;
- neodvisna strokovnjakinja z računovodskega in davčnega področja v skladu z 280. členom ZGD-1: Alenka Podbevšek.

Spremljanje in nadzor poslovanja družbe

Nadzorni svet družbe se je v letu 2008 sestal na petindvajsetih sejah, in sicer na trinajstih rednih, eni izredni in enajstih korespondenčnih sejah. Poleg tekočega seznanjanja s samim poslovanjem družbe in obravnavanja pravnih poslov, kjer je potrebno predhodno soglasje nadzornega sveta, se je nadzorni svet seznanjal tudi z vsemi področji, ki pomembno vplivajo na dolgoročne interese družbe, uresničevanje sprejete razvojne strategije ter družbeno odgovorno povečevanje ekonomske učinkovitosti družbe.

Na osnovi 17. člena veljavnega Akta o ustanovitvi družbe mora poslovodstvo družbe pridobiti predhodno soglasje nadzornega sveta za sklepanje vseh pravnih poslov, ki presegajo vrednost 2.955.000 EUR, kamor se uvrščajo tudi posli trgovanja z električno energijo. Ker se posli trgovanja z električno energijo sklepajo dnevno, je bilo potrebno sklicevati seje nadzornega sveta v večjem številu, da bi se omogočilo normalno poslovanje družbe. Dne 22.12.2008 je predsednik nadzornega sveta družbe na Vlado RS kot zakonitemu zastopniku Republike Slovenije poslal pisno pobudo za spremembo Akta o ustanovitvi družbe, da se iz omejitev v 17. členu izvzamejo trgovalni posli z električno energijo in na njih vezani posli. S predlagano spremembo bi se omogočilo tekoče in nemoteno delo poslovodstvu družbe ter razbremenil nadzorni svet, ki mu na ta na-

čin ne bi bilo potrebno tako pogosto obravnavati predhodnih soglasij. Nadzorni svet in poslovodstvo družbe sta si prizadevala, kar bosta tudi v prihodnje, da se vzpostavi tak model obvladovanja tveganj celotnih trgovalnih poslov, ki bi omogočal enako kvaliteto nadzora ob manjšem številu sej nadzornega sveta družbe. Model obvladovanja trgovanja z električno energijo je bil sprejet na nadzornem svetu dne 18.2.2009, sprememba akta o ustanovitvi pa v točki 17. dne 4.6.2009.

Sejam nadzornega sveta sta prisostvovala člana poslovodstva dr. Jože Zagožen in Damijan Koletnik, z 28.06.2008 pa je Damijana Koletnika kot član poslovodstva nadomestil mag. Viljem Pozeb.

Pomembnejša področja in vprašanja, ki jih je nadzorni svet družbe obravnaval v letu 2008, so podana v nadaljevanju.

- Sprejel Poslovni načrt družbe HSE d.o.o. za leto 2008
- Seznanil se je z Začasnim nerevidiranim računovodskim poročilom družbe za leto 2007, pri čemer je soglašal s predlogom poslovodstva glede razporeditve polovice čistega dobička leta 2007 med druge rezerve iz dobička.
- Sprejel je Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2007 s poročiloma revizorja.
- Obravnaval je gradivo za skupščino družbe in soglašal s predlaganimi sklepi poslovodstva ustanovitelju.
- Ustanovitelju je predlagal, da se za revidiranje računovodskih izkazov in letnega poročila družbe in skupine HSE za poslovni leti 2009 in 2010 imenuje revizijska družba Deloitte revizija d.o.o.
- Seznanil se je z izhodišči za izdelavo poslovnega načrta družbe in postopki priprave poslovnih načrtov družb skupine HSE za leto 2009.
- Soglašal je s predlogom poslovodstva družbe, da se izvede javni razpis za direktorja družbe – člana poslovodstva in v ta namen imenoval štiričlansko kadrovsko komisijo, ki je spremljala aktivnosti v zvezi z razpisom. Na osnovi predstavitev vseh kandidatov je za direktorja družbe – člana poslovodstva imenoval mag. Viljema Pozeba.
- Sprejel je spremembe in čistopis Poslovnika o delu poslovodstva družbe in Poslovnika o delu nadzornega sveta družbe.
- Obravnaval je obdobjna poročila o poslovanju družbe in skupine HSE, seznanil pa se je tudi s konceptom delovanja mednarodne mreže HSE.
- Seznanil se je s projekti izgradnje in obnove proizvodnih objektov v skupini HSE.
- Obravnaval in soglašal je z dokapitalizacijo družbe Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. v višini 15.794.000,00 EUR.
- Seznanjal se je in dajal soglasja v postopku preoblikovanja skupnega podviga izgradnje HE na Spodnji Savi v družbo Hidroelektrarne na Spodnji Savi d.o.o.
- Skladno z določili Akta o ustanovitvi družbe je obravnaval in podajal predhodna soglasja k trgovalnim in drugim pravnim poslom ter k ustanavljanju novih družb in podružnic.
- Seznanil se je s predstavljeno strategijo prodaje lastne proizvodnje, in z modelom obvladovanja tveganj celotnih trgovalnih poslov družbe ter z njim soglašal.
- Seznanil se je z razvojnimi projekti članic skupine HSE in zadolžil poslovodstvo za njihove dopolnitve.
- Soglašal je k podpisu pogodbe o najemu dolgoročnega posojila pri EIB za financiranje HE Blanca in HE Krško višini 74 mio EUR in dajal predhodna soglasja za sklepanje poslov kratkoročne vezave prostih denarnih sredstev pod pogojem upoštevanja določene načela razpršenosti vseh deponiranih sredstev pri posamezni banki.

Revizijska komisija nadzornega sveta družbe se je v letu 2008 sestala na dvanajstih rednih sejah in eni izredni seji, kjer je poleg z zakonom določenih področij obravnavala tudi vprašanja in področja, za katera jo je nadzorni svet zadolžil s posebnimi sklepi, ta pa so bila: strokovne in finančne informacije glede projektov izgradnje in obnove proizvodnih objektov v skupini HSE, Poslovnik o delu poslovodstva družbe, Poslovnik o delu nadzornega sveta družbe, strategija prodaje lastne proizvodnje ter model obvladovanja tveganj celotnih trgovalnih poslov družbe.

Delo nadzornega sveta in revizijske komisije je bilo v letu 2008 izredno obsežno zaradi zastavljene strategije intenzivnega nastopa na energetske trgu in spremljenih pogojev poslovanja. Nadzorni svet ocenjuje, da je poslovodstvo pripravljalo ustrezna in korektna poročila, informacije in analize, ki so bile s strani poslovodstva, včasih pa tudi pripravljavcev, na samih sejah tudi dodatno pojasnjene. Nadzorni svet je tako dobil potreben vpogled v vsa ključna področja poslovanja, kar mu je omogočalo nemoteno izvajanje svoje funkcije, torej spremljanje in nadzor vodenja poslov in poslovanja družbe v okviru pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z zakonom in Aktom o ustanovitvi družbe.

Preveritev letnega poročila ter stališče do revizijskega poročila

Iz poročila neodvisnega revizorja k Letnemu poročilu za leto 2008 izhaja, da so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja družbe ter njenega poslovnega izida ter denarnih tokov za leto 2008. Na osnovi pregleda revizijskih poročil, ocene revizijske komisije nadzornega sveta in na osnovi pojasnil, ki so bila podana na sami seji nadzornega sveta, Nadzorni svet družbe HSE k revizijskima poročiloma nima pripomb. Na osnovi rednega spremljanja poslovanja družbe HSE, pozitivnih revizijskih mnenj, uspešnega poslovnega izida družbe in skupine HSE, preseženih zastavljenih ciljev iz poslovnega načrta za leto 2008 ter v skladu s svojimi pristojnostmi Nadzorni svet družbe HSE po končni preveritvi nima pripomb k Letnemu poročilu družbe in skupine HSE za leto 2008 ter ga je potrdil dne 10.6.2009.

Nadzorni svet se je na seji dne 10.6.2009 seznanil tudi z informacijo o sklicu redne skupščine družbe in preveril predlog za uporabo bilančnega dobička, kakor je ugotovljeno v letni bilanci.

Ugotovitev in predlog uporabe bilančnega dobička

Družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o. je poslovno leto 2008 zaključila s čistim dobičkom v višini 53.756.215,01 EUR.

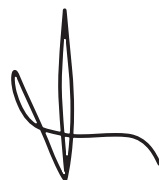
Nadzorni svet družbe je na svoji 38. redni seji dne 18.2.2009 soglašal s predlogom posloводства, da se polovica čistega dobička v višini 26.878.107,50 EUR uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička že pri izdelavi računovodskih izkazov za leto 2008.

Ostanek čistega dobička predstavlja bilančni dobiček leta 2008, ki znaša 26.878.107,51 EUR.

V skladu s strateškimi cilji in naložbeno politiko nadzorni svet družbe HSE soglašja s predlogom posloводства družbe ustanovitelju, da se bilančni dobiček v višini 26.878.107,51 EUR v celoti uporabi za oblikovanje

drugih rezerv iz dobička. Poleg navedenega nadzorni svet predlaga skupščini, da podeli poslovodstvu in nadzornemu svetu razrešnico za poslovanje v letu 2008.

Nadzorni svet družbe je poročilo pripravil v skladu z 282. členom ZGD-1b. Poročilo nadzornega sveta je namenjeno skupščini družbe.

mag. Alojz Stana
Predsednik nadzornega sveta
Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o.

Ljubljana, 10.6.2009

1.4 Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2008

Januar

- NS družbe HSE je sprejel Poslovni načrt družbe HSE za leto 2008.
- V DEM so v HE Zlatoličje namestili nov gonilnik, okrog 90 ton težak del nove turbine, ki so ga s pomočjo posebnega dvigala spustili v spodnji del turbinskega jaška agregata 2. Njegova namestitev sodi med zahtevnejše in pomembnejše faze prenove omenjenega agregata te največje slovenske HE.
- Po sklenitvi Pogodbe o prodaji in nakupu deleža SEL v skupnem podvigu, je GEN energija namesto SEL vstopila v skupni podvig izgradnje HE na spodnji Savi.
- TEŠ je začel s sežigom lesne biomase, ki bo pripomogel k izpolnjevanju zahtev EU v zvezi z emisijami toplogrednih plinov in proizvedeno količino primarne energije iz OVE.
- DEM in avstrijska energetska družba KELAG sta podpisala Sporazum o izmenjavi podatkov, ki se nanaša na medsebojne energetske vplive zaradi dograditve črpalne naprave za črpanje vode iz reke Drave v akumulacijsko jezero HE Golica na avstrijskem Koroškem.

Februar

- Na NS oziroma skupščinah odvisnih družb so bili sprejeti poslovni načrti družb DEM, SENG, TET, PV in HSE Invest za leto 2008.
- Minister za okolje in prostor Janez Podobnik si je konec februarja skupaj s sodelavci ogledal celotno gradbišče ob akumulacijskem bazenu HE Blanca in jezovno zgradbo.
- V DEM so za vodilnega projektanta in za vodenje investicijskega inženiringa izgradnje ČHE Kozjak ter daljnovidne povezave ČHE-RTP Maribor izbrali družbo HSE Invest.
- Podpisana je bila družbena pogodba o ustanovitvi družbe Hidroelektrarne na Spodnji Savi d.o.o. (HESS)
- SENG so pridobile delno gradbeno dovoljenje za gradnjo priključnega daljnovidnega in kablovoda 110 kV za ČHE Avče.

Marec

- Podpisane so bile tri pogodbe s projektanti za izdelavo projektne in tehnične dokumentacije za akumulacijski bazen HE Krško.
- Potekala je 11. strateška konferenca Skupine PV.
- SENG so pridobile gradbeno dovoljenje za izvedbo prodne pregrade na Soči nad HE Doblar.

April

- V DEM v HE Zlatoličje so 4. aprila prvič zavrteli povsem prenovljen gonilnik agregata 2.
- Na dvodnevem obisku v Šaleški dolini je bil v začetku aprila generalni sekretar evropskega združenja za premog in lignit Euracoal dr. Thorsten Diercks. Obiskal je PV in TEŠ ter se seznanil s tehnološkimi dosežki in načrti obeh družb.
- DEM so zasedle drugo mesto lestvice TOP 101 slovenskih družb v letu 2007 na podlagi dveh kazalcev, in sicer dodane vrednosti na zaposlenega in deleža dobička iz poslovanja v poslovnih prihodkih.
- V SENG v mHE Jelenk so po zamenjavi hidromehanske in elektro opreme pričeli s poskusnim obratovanjem.

Maj

- NS družbe HSE je potrdil Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2007.
- Člani NS družbe HSE so za novega direktorja, ki je poleg dr. Jožeta Zagožna eden od članov posloводства HSE, imenovali mag. Viljema Pozeba, dotodanjega pomočnika direktorja družbe.
- DEM so na HE Fala obeležile 90-letnico njenega delovanja.
- V TEŠ so slavnostno otvorili prvo 42 MW plinsko turbino za proizvodnjo električne energije ter poleg premoga začeli uporabljati tudi zemeljski plin.
- V SENG je bila podpisana Pogodba za izvedbo PGD, PZR in PZI dokumentacije za rekonstrukcijo HE Doblar 1, II. faza.
- Družba TEŠ je pridobila akreditacijo preizkuševalnega laboratorija za premog in razžveplanje.
- V PV je bila ustanovljena Energetska pisarna, katere naloga je stalna skrb za racionalno in optimalno rabo energije v Skupini PV.
- V TEŠ je bil sprejet Poslovni načrt za leto 2008.

Junij

- Podpisan je bil aneks h Koncesijski pogodbi o izkoriščanju energetskega potenciala spodnje Save, s katerim je bil omogočen prenos koncesijske pravice na družbo HESS.
- V TEŠ so podpisali Pogodbo za dobavo glavne tehnološke opreme za 600 MW blok 6.
- DEM so v sodelovanju s Pomurci ustanovile Pomurski razvojni inštitut (PRI), ki ima poleg strokovnih nalog pomembno vlogo tudi pri približevanju projekta izgradnje HE na Muri zainteresirani javnosti.
- V SENG je bil, po rekonstrukciji HE Ajba1 in uspešno opravljenem prvem zagonskem preizkusu, uspešno opravljen tudi tehnični pregled.
- Družba HSE je dokapitalizirala odvisno družbo TEŠ v višini 15.794.000 €.
- PV je bil gostitelj mednarodne delavnice »Premogovna toplogredna plina CO₂ in CH₄ – varnost, preventiva, ravnanje in izkoriščanje«.
- V PV so potekale prireditve ob dnevu rudarjev. Na 48. skoku čez kožo je v rudarski stan skočilo 51 novincev, častni skok je opravil dr. Uroš Rotnik, direktor TEŠ, razglasili so naj sodelavca/sodelavko in delovno skupino.

Julij

- Na Slovaškem je bila 23.7.2008 ustanovljena podružnica HSE Bratislava.
- Dne 1.7.2008 je bil realiziran prenos skupnega podviga na novoustanovljeno družbo HESS.
- Skupščina HSE Invest je zaradi poteka mandata za ponovno mandatno obdobje štirih let imenovala dosedanji članici NS.

Avgust

- V PV so dosegli rekorden dnevni napredek 8,5 metra odkopa G2/B v severnem krilu jame Preloge.
- Družba HESS postane koncesionar na spodnji Savi.
- HSE je, kot edini lastnik družb DEM in TEŠ, sprejel sklep o izplačilu bilančnega dobička v DEM v višini 24 mio € in v TEŠ v višini 2,8 mio €.

September

- Družba HSE je črpala dolgoročno posojilo EIB v višini 74 mio €, namenjeno za potrebe financiranja investicij HE Blanca in HE Krško, za dobo 20 let.
- V Skopju je bila dne 16.9.2008 ustanovljena družba

Hidro Močnost Makedonija d.o.o., v kateri ima HSE 33% delež.

- TET je ob 40. obletnici obratovanja bloka 125 MW pripravila slavnostno akademijo.
- V TEŠ so uspešno sinhronizirali drugo 42 MW plinsko turbino.
- V skupini HSE vidimo velike možnosti prodora slovenskega rudarskega znanja na območje JV Evrope. Kot posledica iskanja novih poslovnih priložnosti se je PV odzval na mednarodni tender v zvezi s prenosom znanja ter zagona nove proizvodnje oz. vpeljavo nove tehnologije v rudniku Mramor v okviru tuzelskih rudnikov Kreka v BIH. V septembru je rudnik Mramor s slovesnostjo obeležil pričetek poskusnega obratovanja.

Oktober

- Vlada RS se je seznanila z Letnim poročilom družbe in skupine HSE za leto 2007 ter podelila razrešnico poslovodstvu in NS družbe za poslovno leto 2007.
- V družbi HSE so postali novi člani NS mag. Viktorija Komavec, Silvester Jeršič in Silvester Medvešček.
- SENG so na slovesni podelitvi v sklopu 11. konference o ravnanju z ljudmi na delu prejeli drugo nagrado za Najboljši HRM projekt v letu 2008, in sicer za "Projekt združevanja ekip hidroelektrarn na Soči". Nagrada je priznanje SENG za inovativno prakso povezovanja organizacije in usposabljanja zaposlenih za prehod na nov način dela.

November

- Skupščina TEŠ je za novega člana NS imenovala dr. Jožeta Zagožna.
- PV je 12. novembra 2008 ob 10. uri prvič v zgodovini Slovenije in po podatkih Guinnessove knjige rekordov tudi v svetovnem merilu izvedel video prenos z najdaljšega 210-metrskega odkopa v živo. Najdaljši odkop v zgodovini premogovnika je pomemben zaradi dolgoročnega zagotavljanja potrebnih količin konkurenčnega premoga, zmanjšanja odkopnih izgub in optimizacije tehnološkega procesa pridobivanja premoga, hkrati pa v proizvodni proces prinaša velike možnosti racionalizacij.

December

- Vlada RS je sprejela Sklep o uskladitvi zneskov osnovnega kapitala in osnovnih vložkov družbe HSE z

zneski, ki so vpisani v sodni register in uskladila besedilo Akta o ustanovitvi družbe s sodnim registrom.

- Skupščina DEM je za nova člana NS imenovala mag. Viljema Pozeba in mag. Ladislava Tomšiča.
- V SENG postaneta nova nadzornika dr. Tomaž Štokelj in Irena Stare.
- V letu 2008 so v TEŠ v omrežje oddali 3.850 GWh električne energije in tako v minulem letu dosegli drugo najvišjo proizvodnjo v vsej zgodovini TEŠ. Višja je bila samo leta 1983, in sicer 4.077 GWh.
- Tudi v DEM so v letu 2008 proizvedli rekordno količino električne energije, in sicer 2.565 GWh, kar je za 19% več kot so načrtovali.

02 Poslovno poročilo

76 Za toliko % se je povečal poslovni izid iz poslovanja skupine HSE, ki je konec leta 2008 znašal 117 mio €. Rast, razvoj in širitev HSE, največjega slovenskega proizvajalca in trgovca z električno energijo, temeljijo na uspešno zastavljenih ciljih ter na sposobnih, motiviranih zaposlenih, ki jih želijo doseči.

2.1 Obvladujoča družba

2.1.1 Splošni podatki obvladujoče družbe

Vlada Republike Slovenije je na 38. seji, dne 26. julija 2001, sprejela Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holding Slovenske elektrarne d.o.o., ki je v 100% lasti Republike Slovenije.

Vlada je holding ustanovila zaradi enotnega nastopa družb, ki holding sestavljajo, na tržišču pri prodaji električne energije, izboljšanja konkurenčnosti slovenskih proizvodnih družb in izvedbe projekta hidroelektrarn na spodnji Savi.

OSEBNA IZKAZNICA HOLDINGA SLOVENSKE ELEKTRARNE D.O.O.

Polno ime družbe	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
Skrajšano ime	HSE d.o.o.
Oblika organiziranosti	Družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon	01 470 41 00
Faks	01 470 41 01
Št. vložka	1/35036/00, registrirano pri Okrožnem sodišču v Ljubljani
Osnovni kapital	29.558.789,00 €
Velikost	Velika gospodarska družba
Struktura lastništva	100% Republika Slovenija
Leto ustanovitve	2001
Transakcijski računi	NKBM: SI56 0430 2000 0317 271 UNICREDIT BANKA: SI56 2900 0005 5093 917 HYPO ALPE ADRIA: SI56 3300 0000 2191 609 NLB: SI56 0292 4025 4805 996 SKB: SI56 0316 0100 0590 766
Davčna številka	99666189
Identifikacijska številka za DDV	SI99666189
Matična številka	1662970
Glavna dejavnost družbe	35.140 Trgovanje z električno energijo
Spletni naslov	www.hse.si
E - pošta	hse@hse.si; info@hse.si
Poslovodstvo družbe	dr. Jože Zagožen, mag. Viljem Pozeb
Predsednik nadzornega sveta	mag. Alojz Stana

2.1.2 Organiziranost obvladujoče družbe

HSE je obvladujoča družba skupine HSE s sedežem v Ljubljani in poslovnimi enotami v Mariboru, Velenju in Novi Gorici. Poslovne funkcije so razdeljene po mestih, kjer je mogoče najboljše izkoristiti različne prednosti. V Ljubljani delujejo poslovodstvo, sektor trženja, sektor raziskav in razvoja, splošni sektor, služba notranje revizije, služba komuniciranja, pravna pisarna, služba kontrolinga, služba financ in služba računovodstva. V Mariboru je center za vodenje proizvodnje, naložb in telekomunikacij, velenjska poslovna enota skrbi za domači trg, kupoprodajne odnose med družbami skupine, spremljanje in izračunavanje odstopanj, dolgoročno načrtovanje in obračun električne energije, enota v Novi Gorici je odgovorna za tuje trge.

POSLOVODSTVO			
	Sekreteriat Služba komuniciranja Služba notranje revizije Pravna pisarna	Služba kontrolinga Služba financ Služba računovodstva Predstavniki vodstva za kakovost in okolje	
Sektor trženja	Sektor proizvodnje	Sektor raziskav in razvoja	Splošni sektor
Služba tržnih analiz Služba trgovanja Služba obračuna	Služba obratovanja Elektro služba Služba vzdrževanja	Služba razvoja Služba raziskav Služba za mednarodne odnose Služba vodenja in vrednotenja projektov	Kadrovska služba Služba informatike Služba nabave Služba spremljanja naložb

2.1.3 Upravljanje obvladujoče družbe

RS kot edini lastnik obvladujočo družbo upravlja neposredno ter preko NS in posloводства.

Organi obvladujoče družbe na dan 1.1.2008

SKUPŠČINA	NADZORNI SVET	REVIZIJSKA KOMISIJA	POSLOVODSTVO
Družbeniki Republika Slovenija (100% lastniški delež)	Predstavniki kapitala mag. Alojz Stana (predsednik) mag. Andrej Aplenc (podpredsednik) dr. France Križanič Franci Bogovič Franc Ervin Janežič Janez Požar Predstavniki zaposlenih Branko Sevčnikar Miran Božič Boštjan Jančar	dr. France Križanič (predsednik) mag. Alojz Stana mag. Andrej Aplenc Branko Sevčnikar Alenka Podbevšek (zunanja članica)	dr. Jože Zagožen Damijan Koletnik (do 27.6.2008)

Organi obvladujoče družbe na dan 31.12.2008

SKUPŠČINA	NADZORNI SVET	REVIZIJSKA KOMISIJA	POSLOVODSTVO
Družbeniki Republika Slovenija (100% lastniški delež)	Predstavniki kapitala mag. Alojz Stana (predsednik) mag. Andrej Aplenc (podpredsednik) Silvester Jeršič mag. Viktorija Komavec Franc Ervin Janežič Janez Požar Predstavniki zaposlenih Silvester Medvešček Miran Božič Boštjan Jančar	Franc Ervin Janežič (predsednik) mag. Alojz Stana mag. Andrej Aplenc Boštjan Jančar Alenka Podbevšek (zunanja članica)	dr. Jože Zagožen mag. Vijem Pozeb

Da bi se zagotovila še večja transparentnost poslovanja družbe in skupine HSE, je NS družbe na svoji 5. redni seji 9. junija 2006 imenoval revizijsko komisijo, katere naloge so:

- pregledovanje obdobjnih poročil ter priprava mnenj,
- pregledovanje letnega poročila družbe in skupine HSE ter priprava mnenj,
- sodelovanje z revizorjem ob revidiranju računovodskih izkazov in letnega poročila družbe in skupine HSE,
- opravljanje ostalih nalog na predlog NS.

2.1.4 Izjava o upravljanju družbe

Direktorja družbe HSE izjavlja, da upravljanje družbe poteka v skladu z veljavnimi pravnimi normami, Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holding Slovenske elektrarne d.o.o., ki ga je sprejela Republika Slovenija kot ustanovitelj in edini družbenik družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o., ter v skladu z dobro poslovno prakso.

V skladu z Aktom o ustanovitvi poteka upravljanje preko ustanovitelja neposredno in preko organov družbe, ki sta NS in poslovodstvo.

Ustanovitelj samostojno odloča o naslednjih vprašanjih:

- o spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi družbe,
- o sprejemu temeljev poslovne politike in razvojnem načrtu družbe,
- o sprejemu letnega poročila, če NS letnega poročila ni potrdil ali če poslovodstvo in NS prepustita odločitve o sprejemu letnega poročila ustanovitelju,
- o uporabi bilančnega dobička,
- o podelitvi razrešnice poslovodstvu in NS,
- o delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- o spremembah osnovnega kapitala družbe,
- o statusnih spremembah in prenehanju družbe,
- o izvolitvi in razrešitvi članov NS družbe,
- o imenovanju revizorja družbe,
- o postavitvi prokurista in poslovnih pooblaščenцев družbe in
- o drugih zadevah v skladu s predpisi in aktom o ustanovitvi.

V skladu s 526. členom ZGD-1B ustanovitelj svoje odločitve vpisuje v knjigo sklepov.

NS sestavlja devet članov, in sicer šest članov, ki zastopajo interese lastnika in jih imenuje in razrešuje lastnik, trije člani pa zastopajo interese zaposlenih ter so imenovani v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Člani NS so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. V skladu z Aktom o ustanovitvi ima NS naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe,
- preveri sestavo letnega poročila in predlog za uporabo bilančnega dobička,
- o rezultatih preveritve letnega poročila sestavi pisno poročilo za ustanovitelja,
- potrjuje letno poročilo oziroma navede pripombe nanj,

- daje mnenje k temeljem poslovne politike in programu razvoja družbe,
- daje soglasje k poslovnemu načrtu družbe,
- predlaga ustanovitelju sprejem sklepov iz njegove pristojnosti oziroma daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov ustanovitelja, danih s strani posloводства,
- imenuje in odpokliče posloводство družbe,
- sklepa pogodbe o zaposlitvi s posloводstvom,
- daje soglasje posloводstvu družbe k sprejemanju odločitev na skupščinah odvisnih družb v primeru statusnih in kapitalskih sprememb,
- sprejme poslovnik o delu NS,
- lahko zahteva poročila tudi o drugih vprašanih in
- daje predhodno soglasje za sklepanje poslov pridobivanja, odsvajanja oziroma obremenitve delnic ali poslovnih deležev v odvisnih družbah, za ustanavljanje ali ukinitve drugih družb, podružnic, obratov, za nakup, prodajo, menjavo ali obremenitev nepremičnin v lasti družbe, ter za sklepanje vseh pravnih poslov, katerih vrednost presega 10% osnovnega kapitala družbe, razen trgovalnih poslov z električno energijo preko trgovalnih portalov in blagovnih borz.

NS lahko opravlja tudi druge naloge v skladu s predpisi in akti družbe ter v skladu s sklepi ustanovitelja.

Da bi se zagotovila še večja transparentnost poslovanja družbe in skupine HSE, je NS imenoval revizijsko komisijo.

Družbo vodi in zastopa posloводство, ki ga sestavljata dva člana, direktorja družbe. Direktorja imenuje NS. Po poteku mandatne dobe sta direktorja lahko ponovno imenovana. V skladu z določili Akta o ustanovitvi posloводства zastopa, predstavlja in vodi družbo v skladu s cilji, strategijo in smernicami na lastno odgovornost. Delitev poslovnih področij znotraj posloводства, delovanje posloводства, pristojnosti, način dela in odločanja se določijo s poslovníkom o delu posloводства, ki ga sprejme NS.

V okviru sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi, v povezavi s postopkom računovodskega poročanja, je posebna pozornost namenjena:

- prepoznavanju pomembnih poslovnih dogodkov, ki neposredno in pomembno vplivajo na računovodsko poročanje,
- računovodskim kategorijam in posameznim računom ter z njimi povezanimi procesi,

- sprotnemu dopolnjevanju dokumentiranja potekov poslovnih procesov in
- vrednotenju rezultatov in odpravljanju slabosti tako pri načrtovanih, kakor tudi pri delujočih notranjih kontrolah.

Družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o. pri poslovanju ne uporablja posebnega kodeksa.

mag. Viljem Pozeb,
direktor HSE

dr. Jože Zagožen,
direktor HSE

Ljubljana, 31.3.2009

Tolikošno je bilo število družb v skupini HSE konec leta 2008.

Skupina HSE želi tudi v prihodnje ohraniti vodilno vlogo na domačem trgu in prevzemati vodilno vlogo na trgih JV Evrope. Zato v luči teh ciljev ne prestando širimo mrežo svojih družb v skupini.

2.2 Predstavitev skupine HSE

Enoten nastop družb, ki sestavljajo skupino HSE, zagotavlja večjo konkurenčnost na trgu, optimalno izrabo proizvodnih zmogljivosti glede na trenutne tržne razmere, zmanjšanje negativnih finančnih učinkov izpada proizvodnje, celovitejšo ponudbo vseh produktov električne energije, manjše tveganje pri sklepanju dolgoročnih pogodb in večje možnosti nastopa na tujih trgih. Od ustanovitve dalje je HSE gonilna sila razvoja slovenskega elektrogospodarstva, z nenehno rastjo in širitvijo na evropske trge pa enakovreden tekmeč največjim in najboljšim v svoji panogi.

Dejavnost skupine

Dejavnost skupine HSE zajema predvsem področje upravljanja z energijo in okoljem ter obvladovanje s tem povezanih procesov in tveganj. Širok spekter aktivnosti je moč združiti v naslednje glavne skupine:

- proizvodnja električne in toplotne energije,
- pridobivanje lignita,
- prodaja in trgovanje z električno in toplotno energijo, terminskimi pogodbami za električno energijo, CO₂ emisijskimi kuponi, RECS-i ter plinom,
- optimizacija proizvodnje skupine HSE,
- zagotavljanje sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema,
- vodenje in izvedba energetskih in okoljskih projektov.

Glavna dejavnost skupine so procesi proizvodnje in trgovanja z električno energijo, zato si skupina HSE s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadeva izkoristiti sinergije širokega spektra proizvodnih zmogljivosti. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se med seboj razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo proizvodnih enot doseči stroškovno ugodnejšo ponudbo električne

energije. Obenem se s časom spreminja tudi cena električne energije na trgu, zato sta načrtovanje in optimiranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih kriterijev in razmer na trgih električne energije toliko bolj pomembna.

Skupina HSE

Skupino HSE v letu 2008 sestavljajo:

- Holding Slovenske elektrarne d.o.o. kot obvladujoča družba,
- Dravske elektrarne Maribor d.o.o. z odvisno družbo,
- Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. z odvisno družbo,
- Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d.o.o.,
- Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. s pridruženo družbo,
- Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.,
- Premogovnik Velenje d.d. s petimi odvisnimi in petimi pridruženimi družbami,
- Plinsko parna elektrarna d.o.o. Kidričevo kot pridružena družba,
- HSE Invest d.o.o.,
- HSE Italia S.r.l.,
- HSE Balkan Energy d.o.o.,
- HSE Hungary Kft,
- HSE Adria d.o.o.,
- HSE Bulgaria EOOD,
- Toplofikatsia-Ruse AD,
- Hidro Močnost Makedonija d.o.o. kot pridružena družba,
- Podružnica HSE Praga,
- Podružnica HSE Bratislava,
- Predstavništvo HSE Beograd,
- Predstavništvo HSE Bukarešta.

Podrobnejši organigram skupine HSE je predstavljen v uvodu.

Družbe, ki niso vključene v skupinske računovodske izkaze

Odvisne družbe v skupini HSE: Elprom d.o.o., Golte d.o.o., Jama Škale v zapiranju d.o.o. in SAŠA Inku-

bator d.o.o. mirujejo oz. zaradi nepomembnosti niso vključene v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe, niti na nivoju skupine. Družbe niso pomembne za resničen in pošten prikaz delovanja skupine.

V letu 2007 je obvladujoča družba kupila 100% delež v družbi Toplofikatsia-Ruse AD v Bolgariji in ga 49% prav tako v letu 2007 prodala. Družba ima za preostali 51% delež še vedno 51% glasovalnih pravic, vendar zaradi višje potrebne večine za veljavnost skupščinskega sklepa sama brez soglasja drugega lastnika ne more sprejemati strateških odločitev v družbi Toplofikatsia-Ruse AD. Enaki pogoji odločanja veljajo tudi za drugega lastnika. Obvladujoča družba se je z dosedanjim drugim partnerjem tudi že dogovorila za prenos 51% deleža lastništva do konca leta 2010, iz česar tudi izhaja, da obvladujoča družba nima več pravic iz naslova razdelitve ustreznih deležev pripadajočega dobička. Zaradi omenjenih dejstev družba Toplofikatsia-Ruse AD ni vključena v skupinske računovodske izkaze. Prav tako, zaradi omenjenih dejstev za omenjeno družbo v skupinskih računovodskih izkazih ni uporabljena kapitalska metoda.

Čeprav ima družba DEM v družbi Eldom d.o.o. 50% delež, obvladujoča družba ni izvedla uskupinjevanja zaradi materialne nepomembnosti, prav tako nima prevladujočega vpliva pri poslovanju te družbe. Družba DEM je v letu 2008 ustanovila zasebni zavod Pomurski razvojni inštitut Murska Sobota. Gre za zavod, ki se ne šteje za kapitalsko družbo in ker zavod ne predstavlja pomembnega deleža v skupini HSE, omenjeni inštitut ni vključen v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe, niti na nivoju skupine.

Hidro proizvodnja

Dravske elektrarne Maribor d.o.o. (DEM) 100,0 %

DEM so največji slovenski proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov in center za operativno vodenje celotne proizvodnje električne energije skupine HSE. V povprečju proizvede do 25% skupne proizvodnje električne energije v Sloveniji.

Z osmimi HE na reki Dravi in dvema mHE proizvedejo

kar 80% slovenske električne energije, ki ustreza kriterijem obnovljivih virov in standardom mednarodno priznanega certifikata RECS. Kakovostno hidrologijo zagotavljajo na okolju prijazen način in s spoštovanjem načel trajnostnega razvoja.

Eldom d.o.o. je odvisna družba DEM. Dejavnost družbe je upravljanje z nepremičninami, organiziranje prehrane v restavracijah in upravljanje s počitniškimi domovi elektrogospodarstva v Sloveniji.

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. (SENG) 100,0 %

SENG skrbijo za optimalno izkoriščanje vodnega potenciala Soče, njenih pritokov in drugih obnovljivih virov ob upoštevanju okoljskih pogojev in zahtev uporabnikov prostora. Na ravni skupine HSE je center vodenja v Novi Gorici zadolžen za zagotavljanje optimalne in kakovostne proizvodnje vseh elektrarn na reki Soči.

Elprom d.o.o. je odvisna družba SENG. Ustanovljena je bila z namenom trgovanja z električno energijo. Družba miruje.

Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d.o.o. (HESS) 51,0 %

Za realizacijo izgradnje verige HE na spodnji Savi so v letu 2003 družbe HSE, DEM, SEL, SENG in TEB podpisale Pogodbo o skupnem podvigu izgradnje HE na spodnji Savi. Skupni podvig je v okviru skupine HSE uspešno posloval in v roku zgradil prvo HE, HE Boštanj, ter v roku pričel z izgradnjo HE Blanca in HE Krško. Zaradi boljše transparentnosti vlaganj so se podvigniki dogovorili, da se skupni podvig transformira v samostojno pravno osebo, ki bo imela prioriteto nalogo še naprej graditi preostale HE na spodnji Savi. V decembru 2007 so tedanji podvigniki skupnega podviga (HSE, DEM, GEN energija [ki je namesto SEL vstopila v skupni podvig 1. januarja 2008], SENG in TEB) podpisali Pismo o nameri, v katerem so se dogovorili o ustanovitvi družbe Hidroelektrarne na Spodnji Savi (HESS) in prenosu skupnega podviga nanjo. Družba HESS je bila vpisana v register 1. aprila 2008. Vsi ekonomski učinki delovanja skupnega podviga so se od 1. januarja 2008 že izvajali za družbo HESS, ker so

podvižniki za presečni dan določili 31.12.2007. Prenos stvarnega vložka skupnega podviga (dotedanjih vlaganj v skupni podvig) na družbo HESS v obliki dokapitalizacije pa je bil izveden 1. julija 2008.

Družbeniki so:

	DELEŽ
Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	51,0 %
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	30,8 %
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	2,8 %
Termoelektrarna Brestanica d.o.o.	2,8 %
GEN energija, d.o.o.	12,6 %

Termo proizvodnja

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. (TEŠ) 100,0 %

TEŠ je največji proizvodni objekt med družbami skupine HSE. Proizvaja približno tretjino energije v državi, v kriznih obdobjih pa lahko pokriva tudi več kot polovico njene porabe. Poleg električne proizvaja tudi toplotno energijo, s katero oskrbuje večji del Šaleške doline. Elektrarno, ki kot osnovno gorivo uporablja lignit iz bližnjega PV, sestavljajo štirje proizvodni bloki in dve plinski turbini. Delovanje TEŠ je po proizvodnih rezultatih primerljivo z enakimi evropskimi termoelektrarnami, po obratovalni pripravljenosti blokov pa jih celo prekaša.

Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (TET) 81,3 %

TERMoelekTRARNA TRBOVLJE

TET je ena od dveh elektrarn v Sloveniji, ki proizvajajo električno energijo z uporabo domačega premoga. Ponaša se z dolgoletno tradicijo in izkušnjami, saj so bile prve kilovatne ure električne energije v njej proizvedene že leta 1906. TET je največji energetski objekt v Zasavju. Termoelektrarna ima tri proizvodne enote - parni blok, ki proizvaja električno energijo iz rjavega premoga zasavskih premogovnikov, ter dva plinska bloka, ki uporabljata ekstra lahko kurilno olje in v slovenskem elektroenergetskem sistemu služita kot rezervi.

Plinsko parna elektrarna d.o.o. Kidričevo (PPE) 45,0 %

Družbe HSE, Verbund in Talum so ustanovile družbo PPE z namenom izgradnje plinsko parne elektrarne v Kidričevem, z močjo 800 MW. Naložba je v predinvesticijski fazi. Elektrarna naj bi bila opremljena z najmodernejšo tehnologijo, ki bi zagotavljala nizke emisije NO_x. Zaradi uporabe zemeljskega plina kot goriva bi oddajala tudi nizke emisije CO₂, kar ustreza mednarodnim merilom okoljsko prijaznega obratovanja, h katerim Slovenijo zavezuje Kjotski protokol.

Primarni viri

Premogovnik Velenje d.d. (PV) 77,7 %

PV je tehnološko sodoben premogovnik, ki po opremljenosti in varnosti sodi v evropski vrh. Njegova posebnost je svetovno znana »velenjska odkopna metoda«. Ta metoda je zaradi svoje produktivnosti najprimernejša za odkopavanje debelejših slojev premoga, hkrati pa omogoča tudi zapolnjevanje in utrjevanje prostora za odkopom.

Količina izkopanega premoga v PV je odvisna od načrtov slovenskega elektrogospodarstva, v povprečju pa letno znaša okoli štiri milijone ton lignita, ki je v celoti namenjen potrebam TEŠ. Poleg izkopa premoga PV opravlja še številne dejavnosti, kot so rudarsko, strojno in elektro projektiranje podzemnih objektov in površinskih kopov, izdelava vseh vrst podzemnih objektov, vrtnanje, geomehanske raziskave, jamomerske, hidrogeološke in tehnološke storitve. Sodobna tehnična oprema in visoka strokovnost kadrov zagotavljata varnost zaposlenih in visoko produktivnost, ki je osnova za konkurenčno ceno premoga, kar pripomore h konkurenčnosti električne energije TEŠ in celotne skupine HSE.

Odvisne in pridružene družbe PV

HTZ I.P. d.o.o. je največja slovenska invalidska družba in se ukvarja s proizvodnjo, servisiranjem in vzdrževanjem izdelkov, opreme in instalacij. Odlikuje jo bogato specialistično znanje s področja vzdrževanja in servisiranja različnih, še posebej rudarskih naprav. Družba ima pomembno vlogo pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov.

PLP d.o.o. oskrbuje premogovnik z lesnimi izdelki, ki morajo biti zaradi zagotavljanja varnosti zelo visoke kakovosti.

PUP PV d.o.o. je družba, ki se ukvarja s čiščenjem in urejanjem okolja.

Karbon d.o.o. Karbon, čiste tehnologije d.o.o., je bil ustanovljen leta 2002 in se ukvarja s karbonizacijo lignita, proizvodnjo briketov in aktivnega oglja, hkrati pa se uveljavlja kot tehnološki center za čiste tehnologije uporabe premogov.

Jama Škale v zapiranju d.o.o. je ustanovljena za potrebe zapiranja jame Škale.

PV Invest d.o.o. Dejavnost družbe sta dva temeljna programska sklopa: naložbeno – nepremičninski programski sklop in programski sklop inženiring dejavnosti. Naložbeno – nepremičninski programski sklop zajema oddajo in prodajo stanovanj, poslovnih prostorov in garaž ter spodbujanje in sofinanciranje uresničevanja podjetniških idej in rasti družb, ki se financira s prostim denarnim tokom iz oddaje in prodaje nepremičnin. Inženiring dejavnosti pa vključujejo programe urejanje pridobivalnega prostora, investicijski inženiring, jamomerstvo in geodezija.

RGP d.o.o. se ukvarja z gradnjo vodnih rogov, jaškov, podzemnih garaž, s podzemnimi izkopi, kakor tudi s konstrukcijskimi in statičnimi ojačitvami objektov visokih gradenj, specialnimi rudarskimi gradbenimi deli ter projektiranjem in izvedbo geometričnih in geomehanskih storitev.

Gost d.o.o. je sprva posloval samo na področju gostinstva in organizirane prehrane, postopoma pa je bila dejavnost razširjena še na področje turizma.

Sipoteh d.o.o. se ukvarja s strojno in proizvodno opremo, proizvodnjo kovinskih konstrukcij in njihovih delov.

TRC Jezero d.o.o. želi na območju rekreacijskega centra, ki nastaja na degradiranih površinah v Šaleški dolini, oblikovati prepoznavno turistično ponudbo v okviru zabavišnega parka s termalno vodo.

Robinoks d.o.o. se ukvarja s proizvodnjo izdelkov iz nerjavečega jekla.

ERICo d.o.o. Osrednja dejavnost družbe so storitve na okoljskih področjih, ki jih zahteva zakonodaja: Zakon o varstvu okolja, Nacionalni program varstva okolja, zakonodaja na področju voda, zraka, tal, odpadkov itd. K storitvam sodijo tudi laboratorijske analize in storitve, monitoringi, različne okoljske raziskave, programi varstva okolja, sanacijski programi, okoljsko in delovno izobraževanje, storitve vezane na okoljska vprašanja in probleme, sonaravni in trajnostni razvoj ter ostale storitve.

Golte d.o.o. Družba Golte d.o.o., zimsko letni turistični center, je bila ustanovljena leta 2003. Glavna dejavnost družbe je dejavnost smučarskih centrov. Družbo sestavljajo štirje sektorji: tehnični sektor, ki skrbi za obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav in objektov, hotel kot namestitveni objekt, gostinstvo in turistična agencija.

SAŠA Inkubator d.o.o. SAŠA inkubator, d.o.o. je mrežni podjetniški inkubator s sedežem v Velenju, ki deluje v SAŠA regiji. S svojim delovanjem želi spodbuditi nastanek novih in hitrejši razvoj obstoječih inovativnih družb. V okviru inkubatorja želi z odličnimi storitvami podpreti nosilce dobrih podjetniških idej ter jim omogočiti uspešnejši in hitrejši razvoj družbe.

Mednarodna mreža

HSE Italia S.r.l. **100,0 %**
Odisna družba HSE Italia nudi podporo trgovskim aktivnostim z električno energijo na italijanskem trgu ter povezuje HSE s partnerji za morebitne naložbe na področju Italije. Pred vstopom Slovenije v EU je bila osnova za ustanavljanje bilančnih skupin na območju EU.

HSE Balkan Energy d.o.o. **100,0 %**
Ustanovitev družbe HSE Balkan Energy s sedežem v Beogradu je bila rezultat širjenja poslovanja v JV Evropo. Srbija ima v svoji regiji pomembno geografsko in energetske vlogo, razvit elektroenergetski sistem in pomembne vire, kot so voda, premog in geotermalna energija. Družba trguje z električno energijo in nudi podporo pri širitvi poslovanja skupine HSE v JV Evropo.

HSE Hungary Kft. **100,0 %**
Družba HSE Hungary omogoča povezavo s trgi srednje in vzhodne Evrope, predvsem s Poljsko, Češko in Slovaško. Ukvarja se s trgovanjem z električno energijo.

HSE Adria d.o.o. 100,0 %

Družba HSE Adria, s sedežem v Zagrebu, se ukvarja s čezmejno trgovino z električno energijo, sklepanjem pogodb o prodaji in nakupu električne energije ter tehničnim svetovanjem.

HSE Bulgaria EOOD 100,0 %

Odvisna družba HSE Bulgaria je bila ustanovljena z namenom trgovanja z električno energijo, proizvedene v družbi Toplofikatsia-Ruse AD, in z namenom širitve poslovanja na trge Grčije, Makedonije in Romunije.

Toplofikatsia-Ruse AD 51,0 %

HSE je z nakupom družbe Toplofikatsia-Ruse AD povečal nabor svojih proizvodnih virov za 400 MW. Lasten proizvodni vir v Bolgariji omogoča hitrejšo širitev obsega trgovanja z električno energijo v tem delu regije ter prenos električne energije tudi v smeri proti Sloveniji. Toplofikatsia-Ruse proizvaja električno energijo, industrijsko paro in toplotno energijo.

Podružnica HSE Praga

Podružnica v Pragi se ukvarja z nakupom električne energije od kvalificiranih proizvajalcev, prodajo električne energije upravičenim odjemalcem in drugim trgovcem z električno energijo na organiziranem češkem trgu, katerega članica je. Hkrati omogoča sodelovanje na avkcijah za dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

Podružnica HSE Bratislava

Podružnica na Slovaškem je bila ustanovljena z namenom sodelovanja na avkcijah za čezmejne prenosne zmogljivosti na slovaško-madžarski meji.

Predstavništvo HSE Beograd

Lastno predstavništvo v Beogradu je za HSE eden od temeljev širjenja dejavnosti na trge nekdanje Jugoslavije in na širše območje JV Evrope.

Predstavništvo HSE Bukarešta

Po pridružitvi Bolgarije EU in posledičnem zaprtju

dveh reaktorjev v JE Kozloduy je postala Romunija glavna izvoznica električne energije v regiji. Romunija ima tudi največjo borzo z električno energijo v JV Evropi in liberaliziran trg, kar je vodilo do sprejetja odločitve, da HSE v Bukarešti ustanovi predstavništvo in pridobi licenco za trgovanje z električno energijo.

Naložbe

HSE Invest d.o.o. HSE, DEM, SENG vsak po 25,0 %

Najpomembnejša dejavnost družbe je vodenje predinvesticijske faze razvojnih projektov, vodenje gradnje novih in rekonstrukcij obstoječih elektrarn. Družba ima pomembno vlogo pri gradnji verige HE na spodnji Savi, izgradnji ČHE Avče, prenosi HE Zlatoličje in ostalih večjih projektih skupine HSE.

Hidro Močnost Makedonija d.o.o. 33,3 %

Družbo sta v letu 2008 ustanovili družbi RWE Power iz Nemčije in HSE, ki sta se kot konzorcij prijavi na razpis makedonske vlade za izgradnjo HE Čebren in HE Galište na reki Crni v Makedoniji. Po zahtevah razpisa mora namreč izbrani ponudnik skupaj z makedonskim državnim proizvajalcem električne energije ELEM ustanoviti družbo, ki bo gradila omenjene HE. Makedonska vlada je v novembru 2008 sprejela sklep o razveljavitvi razpisa brez navedbe razlogov. V decembru 2008 je bil razpis za predkvalifikacijo ponudnikov ponovno objavljen, ki pa se ne razlikuje od razpisa iz junija 2006.

Multi-utility

Stelkom d.o.o. 19,0 %

Stelkom je ponudnik telekomunikacijskih storitev in povezav, ki svoje storitve zagotavlja na telekomunikacijski infrastrukturi družb in elektrogospodarstva, osnova te infrastrukture pa je razvejano optično omrežje skupne dolžine preko 2.500 km.

2.2.1 Upravljanje skupine HSE

Organi upravljanja

Večino odvisnih družb vodi enočlansko posloводство oziroma uprava. Odvisno družbo HSE Italia vodi tričlanski upravni odbor, družbe HSE Hungary, HSE Adria

in HSE Bulgaria pa dvočlansko posloводство. Družba Toplofikatsia-Ruse AD ima sedemčlanski upravni odbor. V večini družb so konstituirani tričlanski NS.

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR D.O.O.

Direktor družbe		Damijan Koletnik
	na dan 1.1.2008	na dan 31.12.2008
Sestava NS	Boris Novak dr. Žan J. Oplotnik Bojan Majhenič	mag. Viljem Pozeb mag. Ladislav Tomšič Marjan Kirbiš
Glavna dejavnost družbe		proizvodnja elektrike v HE

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA D.O.O.

Direktor družbe		Vladimir Gabrijelčič
	na dan 1.1.2008	na dan 31.12.2008
Sestava NS	mag. Viljem Pozeb Niko Jurca Silvester Medvešček	dr. Tomaž Štokelj Irena Stare Silvester Medvešček
Glavna dejavnost družbe		proizvodnja elektrike v HE

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI, D.O.O.

Direktor družbe		Bogdan Barbič
Sestava NS na dan 31.12.2008		Damijan Koletnik Martin Novšak Vladimir Gabrijelčič Nikola Galeša mag. Janez Keržan
Glavna dejavnost družbe		proizvodnja elektrike v HE

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ D.O.O.

Direktor družbe		dr. Uroš Rotnik
	na dan 1.1.2008	na dan 31.12.2008
Sestava NS	mag. Djordje Žebeljan Franc Sever Franc Rosec	mag. Djordje Žebeljan dr. Jože Zagožen Franc Rosec
Glavna dejavnost družbe		proizvodnja elektrike v TE

TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE D.O.O.

Direktor družbe		mag. Marko Agrež
Sestava NS na dan 31.12.2008		dr. Uroš Rotnik mag. Borut Dolanc Janez Balog
Glavna dejavnost družbe		proizvodnja elektrike v TE

PREMOGOVNIK VELENJE D.D.

Direktor družbe	dr. Milan Medved
Sestava NS na dan 31.12.2008	Simon Tot Vida Lorber Branko Mlinšek
Glavna dejavnost družbe	pridobivanje rjavega premoga in lignita

PLINSKO PARNA ELEKTRARNA D.O.O., KIDRIČEVO

Direktor družbe	Branko Kožuh
Sestava NS na dan 31.12.2008	mag. Metod Podkrižnik Anton Smolak dr. Zlatko Čuš
Glavna dejavnost družbe	druga proizvodnja električne energije (družba je v predinvesticijski fazi)

HSE ITALIA S.R.L.

Upravni odbor na dan 31.12.2008	dr. Tomaž Štokelj mag. Viljem Pozeb Damjan Lipušček
Glavna dejavnost družbe	trgovanje z električno energijo

HSE BALKAN ENERGY D.O.O.

Direktor družbe na dan 31.12.2008	mag. Boris Mezgec
Glavna dejavnost družbe	trgovanje z električno energijo

HSE HUNGARY KFT.

	na dan 1.1.2008	na dan 31.12.2008
Direktor družbe	dr. Tomaž Štokelj	dr. Tomaž Štokelj Irena Stare
Glavna dejavnost družbe		trgovanje z električno energijo

HSE ADRIA D.O.O.

	na dan 1.1.2008	na dan 31.12.2008
Direktor družbe	dr. Tomaž Štokelj	dr. Tomaž Štokelj Irena Stare
Glavna dejavnost družbe		trgovanje z električno energijo

HSE BULGARIA EOOD

	na dan 1.1.2008	na dan 31.12.2008
Direktor družbe	Drago Skornšek	mag. Viljem Pozeb Drago Skornšek
Glavna dejavnost družbe		trgovanje z električno energijo

TOPLOFIKATSIA-RUSE AD**Direktor družbe**

Andrey Nikolaev

**Upravni odbor družbe
na dan 31.12.2008**Georgiy Kutovoy (predsednik)
Irena Stare
dr. Tomaž Štokelj
Alexey Ivanushkin
Valeriy Ovseychuk
Victor Tolokolnikov
Andrey Nikolaev**Glavna dejavnost družbe**proizvodnja ter soproizvodnja električne in
toplotne energije, prenos toplotne energije**PODRUŽNICA HSE PRAGA****Vodja podružnice na dan 31.12.2008**

dr. Tomaž Štokelj

Glavna dejavnost

trgovanje z električno energijo

PODRUŽNICA HSE BRATISLAVA**Vodja podružnice na dan 31.12.2008**

dr. Tomaž Štokelj

Glavna dejavnost

trgovanje z električno energijo

PREDSTAVNIŠTVO HSE BEOGRAD**Vodja predstavništva na dan 31.12.2008**

mag. Boris Mezgec

Glavna dejavnostinternacionalizacija poslovanja HSE
(širjenje poslovanja v regiji JV Evrope)**PREDSTAVNIŠTVO HSE BUKAREŠTA****Vodja predstavništva na dan 31.12.2008**

Drago Skornšek

Glavna dejavnost

trgovanje z električno energijo

HSE INVEST D.O.O.**Direktor družbe**

Miran Žgajner

**Sestava NS
na dan 31.12.2008**Irena Šlemic
mag. Alida Rejec
Jožef Hebar
Drago Polak**Glavna dejavnost družbe**

drugo tehnično projektiranje in svetovanje

HIDRO MOĆNOST MAKEDONIJA D.O.O.**Direktor družbe na dan 31.12.2008**

Eberhard Bulling

Glavna dejavnost družbe

ostale poslovne dejavnosti

Delovanje sindikata in sveta delavcev

Zaposleni uresničujejo svoje pravice preko sindikatov, sveta delavcev in preko svojih predstavnikov v NS.

Redno in tesno sodelovanje s sindikati in sveti delavcev skupine HSE je praksa, ki se je uveljavila že z ustanovitvijo HSE. Takšen način sodelovanja zagotavlja uravnoteženost različnih interesov in s tem široko soglasje tako glede razvojnih načrtov skupine kot tudi zagotavljanja socialne varnosti.

Delovanje sindikata v družbah

Delovanje sindikata v družbah DEM, SENG, TET in TEŠ je organizirano v okviru Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije (SDE), ki je eden najbolj vplivnih in pomembnih sindikatov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS). V družbah HSE in HSE Invest pa so aktivnosti za ustanovitev sindikatov v teku.

V okviru Konference elektrogospodarstva SDE deluje Koordinacija SDE skupine HSE, ki jo sestavljajo predsedniki sindikatov družb DEM, SENG, TET ter TEŠ in ima vzpostavljen dialog tako s poslovođstvom HSE kot tudi z direktorji posameznih družb, kar omogoča, da se nastali problemi in pobude tekoče obravnavajo. Sodelujejo tudi s Skupnim svetom delavcev skupine HSE.

V okviru skupine HSE delujeta še sindikata Neodvisnost in Sindikat pridobivanja energetskih surovin Slovenije (SPESS), ki deluje v okviru poslovnega sistema PV.

Koordinacija Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije in ostali sindikati v okviru skupine HSE delujejo povezovalno.

Delovanje sveta delavcev v družbah

Zaposleni v družbah skupine HSE zakonsko zagotovljene soupravljalne pravice uresničujejo preko svetov delavcev posameznih družb, ki med drugim izvolijo tudi predstavnike delavcev v NS.

V letu 2008 je bil podpisan nov Dogovor o oblikovanju Skupnega sveta delavcev (SSD) kapitalsko povezanih

družb v okviru HSE, ki upošteva spremembe, ki so nastale v zadnjem obdobju in ureja področja, ki so nujna za delovanje SSD skupine HSE.

2.3 Poslovna politika skupine HSE

Poslanstvo

Poslanstvo skupine HSE je ohranjati vodilno vlogo na domačem trgu in prevzemati vodilno vlogo na trgih JV Evrope, poleg tega pa razvijati slovensko energetsko gospodarstvo in znanost ter ju uveljaviti v mednarodnem okolju.

Vizija

Vizija skupine HSE je zagotavljati optimalno izrabo slovenskih energetskih virov in strokovnega potenciala ter s sočasno vzpostavitvijo partnerstev v tujini, zlasti JV Evropi, zagotoviti dolgoročno konkurenčnost skupine na globalnem energetskem trgu, hkrati pa razširiti svojo dejavnost in s tem ustvarjati dodatne sinergijske učinke za skupino HSE in za celotno Slovenijo.

Vrednote

Vrednote skupine HSE se odražajo v odnosih do uporabnikov, družbenega okolja, zaposlenih, poslovnih partnerjev in lastnikov. V središču so:

- skrb za zadovoljstvo uporabnikov storitev,
- razvoj odgovornega dolgoročnega razmerja s poslovnimi partnerji,
- varovanje okolja in uporaba OVE,
- prizadevanje za strokovno usposobljenost,
- nenehno izobraževanje in motivacijsko delovno okolje za zaposlene,
- zagotavljanje varnih in stabilnih delovnih mest ter ustvarjalnega delovnega okolja,
- učinkovito poslovanje in ustvarjanje donosa lastnikom,
- stalno izboljševanje sistema vodenja.

2.4 Strateške usmeritve skupine HSE

Usmeritve evropske energetske politike

Okvir bodoče evropske energetske politike je s sprejetjem energetske-podnebnega paketa ob koncu leta 2008 dobil tudi uraden zakonodajni okvir. EU si je za trajnostno prihodnost zastavila naslednje zavezujoče cilje do leta 2020:

- zmanjšanje predvidene porabe energije za 20%,
- povečanje deleža OVE v skupni porabi energije na 20%,
- zmanjšanje izpustov TGP za vsaj 20%,
- povečanje deleža biogoriv na vsaj 10% celotne porabe pogonskega goriva.

Nove oblike pridobivanja energije bodo zmanjšale odvisnost EU od uvoza fosilnih goriv. Vendar pa bodo nafta, zemeljski plin in premog verjetno še nekaj desetletij ostali pomemben del mešanice goriv. EU tako zastavljeno energetske politiko podpira z novimi naložbami, izdatnimi sredstvi za raziskave in razvoj ter prenosom novih tehnologij v široko uporabo.

Usmeritve skupine HSE

Pred skupino HSE je obdobje, v katerem bo prednostno strateško področje poslovanja prilagajanje sprejetim usmeritvam evropske energetske politike.

Naše poslovanje se bo moralo prilagoditi spremenjenim zakonodajnim okvirom, strukturnim izzivom in hitro se spreminjajočim tržnim pogojem. Na slednje vplivajo predvsem spremenjene razmere na trgih JV Evrope, večanje energetske uvozne odvisnosti EU in Slovenije ter zahteve po večanju okoljske odgovornosti.

Pri izpolnjevanju zahtev trajnostne energetske politike zavzema pomembno mesto zagotavljanje proizvodnje električne energije iz OVE ter zniževanje emisij TGP pri proizvodnji električne energije iz fosilnih goriv. Takšna usmeritev proizvodnih zmogljivosti skupine HSE izhaja že iz sprejetega Razvojnega načrta skupine HSE 2006-2015.

Nastale razmere zaradi svetovne finančne in gospodarske krize od skupine HSE terjajo ponoven razmislek o vlaganjih v nove proizvodne zmogljivosti v pogojih spremenjenih cen električne energije, in še večjo pozornosti pri pridobivanju zadostnih finančnih sredstev za izvedbo razvojnih projektov skupine HSE. Temeljne smernice nadaljnjega razvoja bodo predvidoma definirane na VI. strateški konferenci skupine HSE v prvi polovici leta 2009. Takrat bodo znane tudi osnove za dopolnitev sprejetih Razvojnih načrtov.

Uravnotežena sestava proizvodnih virov s poudarkom na OVE, izraba domačih energentov ter integracija evropskega energetskega trga v luči zahtev tretjega energetskega zakonodajnega paketa predstavljajo temelje nadaljnjih strateških usmeritev poslovanja HSE.

Z izvajanjem zastavljene poslovne politike si bo HSE še naprej prizadeval za ohranjanje vodilnega položaja skupine HSE v slovenskem energetskega sistemu ter s tem odgovorno zagotavljal varno in zanesljivo oskrbo Slovenije z električno energijo. Nadaljeval bo načrtano rast poslovanja družbe in skupine v obsegu in s hitrostjo, s kakršno sta se rast in razvoj odvijala doslej, ter dosegal poslovne rezultate, ki bodo v korist vseh naših ključnih javnosti: lastnika, zaposlenih, poslovnih partnerjev in skupnosti, v katero je vpet.

2.5 Politika sistema vodenja kakovosti

Politika sistema vodenja kakovosti združuje kakovost, ravnanje z okoljem in varnost ter zdravje pri delu. Poslovnik sistema vodenja je usklajen s standardi ISO 9001:2000, ISO 14001:2004 in OHSAS 18001:1999.

Celoten sistem temelji na naslednjih načelih:

- odgovornost za realizacijo konkretnih nalog ter s tem povezanih nedvoumno določenih pooblastil,
- odgovornost za doseganje ciljev kakovosti, ravnanja z okoljem in varnosti pri delu,
- vsak posameznik, naj si bo na vodilnem, vodstvenem ali izvajalskem delovnem mestu, je odgovoren za doseganje ciljev kakovosti, ravnanja z okoljem, varnosti pri delu in varovanja informacij, v skladu s svojimi odgovornostmi in pooblastili.

2.5.1 Doseganje ciljev na področju kakovosti

Stalni cilji kakovosti so naslednji:

- zadostiti naročnikovim zahtevam,
- doseči zastavljene strateške in taktične cilje poslovanja,
- doseči optimalno organiziranost in preglednost poslovanja,
- poslovati v skladu z veljavnimi predpisi in
- stalen nadzor nad ekonomiko poslovanja, ki bo omogočal uspešno poslovanje.

V letu 2008 so bili zastavljeni cilji doseženi. Spremenjeni in dopolnjeni so bili sistemski postopki. Dokumenti sistema vodenja so bili uvedeni v računalniški dokumentni sistem ODOS. Izvajala so se izobraževanja zaposlenih na področju kakovosti in organizacije dela.

V preteklem letu sta bili izvedeni in uspešno zaključeni notranja in zunanja kontrolna presoja ter zunanja presoja za proizvodnjo OVE po kriterijih EE TÜV 08/02 in RECS za verige HE DEM in SENG.

2.5.2 Doseganje ciljev na področju ravnanja z okoljem

Skupina HSE je ekološko ozaveščena skupina, ki zagotavlja prijetno in zdravo delovno okolje zaposlenim ter sožitje s sosedi. Prizadevanja v smeri trajnostnega razvoja so intenzivna na krajevni in državni ravni. Cilj skupine je stalno izboljševanje delovnih in življenjskih razmer zaposlenih in prebivalcev v okolici posamezne družbe. Prav zato je izoblikovana okoljska politika usklajena z zahtevami standarda ISO 14001:2004. Tudi v letu 2008 je bila izvedena in uspešno zaključena notranja kontrolna presoja standarda ISO 14001 na področju varstva okolja.

Temeljni cilj okoljske politike ostaja trajna uravnoteženost, ki jo skupina HSE dosega s preventivnimi ukrepi, s preprečevanjem nastajanja škode v okolju, z delitvijo odgovornosti in vključevanjem okolja v posamezne poslovne procese.

2.5.3 Doseganje ciljev na področju varnosti in zdravja pri delu

Skrb za izboljševanje zdravega in varnega delovnega okolja z upoštevanjem specifičnosti procesov družb skupine HSE je sestavni del kulture skupine HSE in odraža skrb za zaposlene ter odnos do družbenega okolja, v katerem skupina HSE deluje. Izpolnjevanje zahtev veljavne zakonodaje skupini HSE pomeni minimum, ki ga upošteva in nadgrajuje z zahtevami standarda OHSAS 18001.

Pri izvedeni in uspešno zaključeni notranji in zunanji kontrolni presoji so presojevalci ugotovili, da je področje varnosti in zdravja pri delu urejeno v skladu s standardom.

2.5.4 Doseganje ciljev na področju varovanja informacij

V letu 2008 se je nadaljevalo postopno uvajanje ukrepov za vodenje varovanja informacij v skladu s standardom ISO 27001. Izdelani so bili:

- osnovni vprašalnik za izvedbo analize vrzeli ter analiza vrzeli za TEŠ kot modelno družbo, ki v veliki meri zadeva tudi HSE zaradi skupne informatike,
- osnovna metodologija za izvedbo ocene tveganja na področju varovanja informacij,
- dokončen popis informacijskih sredstev po posameznih sistemih v TEŠ in HSE,
- postopki za spremljanje dogodkov na področju varovanja informacij in poslovne informatike, metode za njihovo razvrščanje na spremembe, možne incidente ter resnične incidente, za pravilno usmerjanje ter njihovo reševanje.

Potekala so dela na rezervni lokaciji informacijskega centra ter poizkusni zagoni tega centra.

Nadaljeval se je postopek preverjanja metodologije za uvedbo ISO 27001 v TEŠ, izvedeno je bilo izobraževanje vseh delavcev za varovanje podatkov.

2.5.5 Pridobljeni certifikati proizvodnih družb skupine HSE

Razmere odprtega trga električne energije v Sloveniji, predvsem pa zunanji trgi, zahtevajo potrjeno kakovost v smislu urejenosti družbe in primernega ravnanja z okoljem, kot tudi ustrezen pristop k proizvodnji ele-

ktrične energije ali drugih energentov. Proizvodi z ustreznimi certifikati dosegajo boljše prodajne učinke, včasih pa se samo ustrezno certificiranim proizvodom omogoča prodor na določeno tržišče.

DRUŽBA	ISO 9001	ISO 14001	OHSAS 18001	EE TÜV	RECS	HACCP	USP S10
HSE	•	•	•	•	•		
DEM	•	•	•	•	•		
SENG	•	•	•	•	•		
TEŠ	•	•	•			•	
TET	•	•				•	
PV	•	•	•				•

EE TÜV	Organizacija za tehnični nadzor OVE
RECS	Sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov
HACCP	Analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk
	Standard za merilne laboratorije
USP S10	Standard Učeče se podjetje Inštituta USP

13.705

Toliko GWh električne energije je v letu 2008 na domačem in tujih trgih prodala skupina HSE. Od tega je bilo 7.771 GWh proizvedenih v skupini HSE, s čimer skupina še naprej ohranja vlogo največjega proizvajalca električne energije v Sloveniji.

2.6 Tržni položaj

2.6.1 Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2008¹

V letu 2008 so se uresničila tveganja za hitrejše umiranje gospodarske rasti zaradi poglobljanja mednarodne finančne krize. Podatki o domači aktivnosti, predvsem pa kazalniki pričakovanih gibanj kažejo, da so se spremembe v mednarodnem okolju preko znižanega povpraševanja in močno zaostrenih pogojev financiranja prenesla tudi v slovensko gospodarstvo.

4,1% gospodarska rast

Predvsem zaradi poslabšanja razmer v mednarodnem okolju je bila ocenjena gospodarska rast v letu 2008 4,1-odstotna, kar pomeni, da je bila v primerjavi z letom 2007 (6,8%) nižja za 2,7%. BDP v tekočih cenah je v letu 2008 znašal 37.403 mio € oziroma 18.329 € na prebivalca.

Zmanjšanje realne rasti izvoza in povečanje uvoza

Ocena realne rasti izvoza za leto 2008 znaša 5,8%, medtem ko je v letu 2007 znašala 13%. Nižja realna rast izvoza v primerjavi z letom 2007 je bila posledica upada tujega povpraševanja, pri čemer je pomemben vpliv znižanja proizvodnje avtomobilske industrije in posledično izvoza vozil. Uvoz na drugi strani, se je v letu 2008 realno povečal za 6,5%. Uvoz se je po ocenah realno povečal nekoliko bolj kot se je povečal izvoz, zato je saldo menjave s tujino na gospodarsko rast vplival negativno, in sicer - 0,6 odstotne točke.

Umiritev kreditne aktivnosti domačih bank

Potem ko se je kreditna aktivnost domačih bank v de-

setih mesecih leta 2008 postopoma umirjala, se je novembra, zaradi zaostrovanja razmer na mednarodnih medbančnih trgih, skoraj v celoti ustavila in je bila na najnižji ravni po marcu 2005. Nekoliko bolj so se povečala le posojila državi, ki se je novembra neto zadolžila za 80 mio €, družbe so imele skromen pozitiven neto tok kreditov, prebivalstvo pa je kredite celo neto odplačevalo. Banke so izpad sredstev iz medbančnih trgov deloma nadomeščale z depoziti domačih komitentov, ki so konec leta 2008 umikali sredstva iz kapitalskih trgov, kjer so se nadaljevala negativna gibanja.

Rast dodane vrednosti še vedno najvišja v gradbeništvu

Dodana vrednost se je v letu 2008 ponovno najbolj povečala v gradbeništvu, ki je bila najhitreje rastoča dejavnost, njegov prispevek k skupni rasti dodane vrednosti pa je bil ocenjen na 15,5%. Visoko stopnjo rasti dodane vrednosti v letu 2008 je beležila le dejavnost finančnega posredništva (11,4%).

Rast stopnje brezposelnosti

Postopno se poslabšujejo tudi kazalci na trgu dela, število registriranih brezposelnih je bilo decembra 2008 tretji mesec zapored večje kot v predhodnem mesecu. Po podatkih SURS-a se je stopnja brezposelnosti do konca leta 2008 povečala na 7,0%, kar znese 66.239 oseb. Najbolj vidne so bile posledice odpuščanja v panogah, kjer so bili prisiljeni zniževati obseg proizvodnje zaradi zmanjšanja in ukinjanja naročil. Najbolj se je zvišalo število brezposelnih oseb v starosti od 30 do 50 let, med njimi pa so prevladovali moški. Od skupaj 946.491 aktivnega prebivalstva je bilo konec leta 2008 delovno aktivnih 880.252 prebivalcev.

Rast cen življenjskih potrebščin 2,1%

Ob koncu leta 2008 je bila inflacija znatno nižja od prejšnjega leta. Medletna inflacija se je decembra še znižala (2,1%), povprečna inflacija v letu 2008 pa

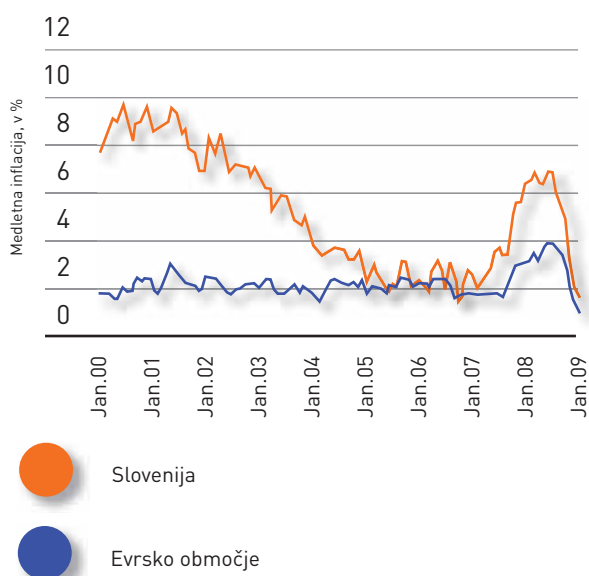
¹ Vir: SURS, UMAR, MF

je znašala 5,7%. Podobno kot v zadnjih petih mesecih so cenovna gibanja zaznamovale predvsem nižje cene tekočih goriv, ki so posledice padanja cen nafte na svetovnih trgih. Ob nižjih cenah surovin na znižanje inflacije vpliva tudi umirjanje gospodarske aktivnosti in pričakovanj. Zaradi podobnih razlogov se še naprej umirja tudi inflacija na ravni celotnega evrskega območja, kjer je decembra znašala 1,6%.

Negativni neto položaj državnega proračuna

Slovenski državni proračun je leto 2008 zaključil z negativnim neto položajem do proračuna EU v višini 64,7 mio €. Skupna vplačila v proračun EU v letu 2008 so zaradi novih ocen statističnih agregatov presegla načrtovana v rebalansu proračuna za 2008 za slabih 10%, črpanih pa je bilo manj kot polovico sredstev (44,4%).

Gibanje inflacije v Sloveniji in evrskem območju v obdobju 2000-2008²

Gibanja na mednarodnih finančnih trgih so močno vplivala tudi na domača borzna gibanja, saj je indeks SBI20 upadel za skoraj 70%. Indeks je dosegel najnižjo vrednost po letu 2003. Po tečajni listi na dan 31.12.2008 je bilo potrebno za 1 € odšteti 1,2591 USD.

Pod letnico 2008 gre na področju energetike kot pomembnejši dogodek gotovo šteti plinsko krizo, ki je bila posledica spora med Rusijo in Ukrajino. Kriza je pokazala še dodatni pomen domačih energentov pri oskrbi z energijo.

V preteklem letu se je proizvodnja električne energije občutno povečala (+9,7%), poraba pa znižala (-5,4%). Neto izvoz elektrike se je povečal in je znašal 10,6% celotne porabe električne energije, kar je največ po letu 2001.

2.6.2 Tržno okolje elektrogospodarstva

Preteklo leto so tržno okolje elektrogospodarstva v veliki meri zaznamovali visoki premiki nivojev cen električne energije. Poglavitne vzroke za nastalo situacijo je potrebno iskati v globalnih ekonomskih razmerah in svetovni finančni krizi, ki je proti koncu leta prerasla v splošno gospodarsko krizo. Spremenjene razmere v gospodarstvu so se močno odražale v cenah primarnih energentov, kot so nafta, premog in zemeljski plin, posledično pa tudi v cenah električne energije. Do sredine leta 2008 smo beležili visoko stopnjo rasti cen energentov in s tem tudi cen električne energije, v drugi polovici leta pa je bila situacija bistveno drugačna. Z rekordnih nivojev so se cene pričele strmo spuščati, padec pa se do konca leta 2008 še ni ustavil.

V skladu z evropsko direktivo o dodeljevanju čezmejnih prenosnih zmogljivostih je slovenski operater prenosnega omrežja tudi v letu 2008 nadaljeval z dodeljevanjem čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovenskih mejah na tržnih osnovah.

Kot eden izmed pomembnejših dejavnikov na trgu električne energije je zaradi izjemnega vpliva trg z emisijskimi kuponimi. Z letom 2008 smo vstopili v novo petletno Kjotsko obdobje, ki bo trajalo vse do leta 2012 in za katerega se pričakuje še tesnejša zavezanost k zmanjšanju emisij TGP. Število dodeljenih emisijskih kuponov za to obdobje kaže na to, da si podpisniki protokola prizadevajo, da se ne ponovi situacija iz pred Kjotskega obdobja. V zadnjem letu obdobja 2005-2007 je namreč postalo jasno, da je razdeljenih kuponov preveč, kar se je odrazilo tudi v njihovi ceni. V letu 2008 je cena kuponov tesno sledila cenam energentov – predvsem nafte, kar pomeni, da smo v zadnji polovici leta 2008 beležili strme padce tečajev. Kljub temu ostajajo emisijski kuponi na cenovnih nivojih, ki še vedno močno vplivajo na način ponujanja električne energije iz objektov, ki kot primarni vir uporabljajo fosilna goriva. Trenutno potekajo postopki in oblikovanje regulatornih okvirov za tretje trgovalno obdobje, ki bo predvidoma pokrivalo časovno obdobje od leta 2013 do

² Vir: SURS, EUROSTAT

2020. V tem obdobju bodo morali proizvajalci električne energije v večini evropskih držav celotno količino emisijskih kuponov kupiti na dražbah, kar bo vsakemu od njih predstavljalo visoko stroškovno postavko.

2.6.3 Razmere na trgih z električno energijo v letu 2008³

Slovenija

Razmere na trgu električne energije v letu 2008 je zaznamovalo zmanjšanje razlike v ceni energije na trgih JV Evrope in na kontinentalnih trgih. Vzroki so v ponovnem oživljanju gospodarstva in s tem porabi električne energije na področju JV Evrope, kar je ob pomanjkanju proizvodnih enot vodilo k višjim cenam električne energije. Še vedno se čuti tudi izpad dobave energije iz bolgarske jedrske elektrarne, ki je pred vstopom te države v EU predstavljala pomemben proizvodni vir za celotno regijo. Zaradi nastale situacije so se tokovi energije iz JV Evrope v kontinentalno Evropo in Italijo močno zmanjšali. Pomemben vir energije za pokrivanje potreb v Sloveniji in JV Evropi je bil v preteklem letu madžarski trg. Povprečna cena čezmejnih prenosnih zmogljivosti za prenos energije iz Hrvaške v Slovenijo je tako v lanskem letu znašala četrta evra.

Trg kontinentalne Evrope, deloma pa tudi italijanski trg, s katerega je v Slovenijo pritekala energija predvsem v nočnih urah in med vikendi, je v letu 2008

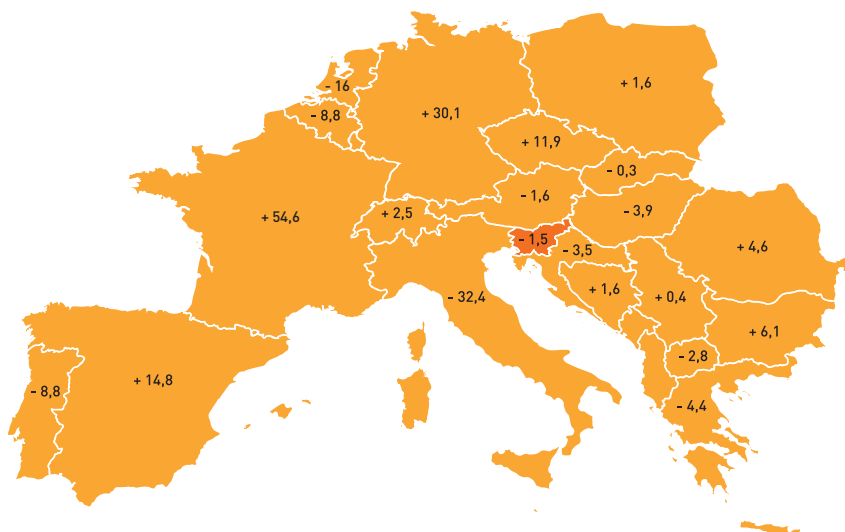
predstavljal pomemben uvozni trg za Slovenijo. Temu primerno so se gibale cene čezmejnih prenosnih zmogljivosti za uvoz energije iz Avstrije in Italije, ki so najvišje cene dosegale ravno v urah izven trapeza.

Pomemben prispevek k energetske bilanci Slovenije v letu 2008 so prispevale HE. Ob hidrologiji za leto 2008, ki je močno presegla zgodovinsko povprečje, so HE proizvedle za četrtno več električne energije kot v letu 2007. Kjer obstaja fleksibilnost proizvodnje, se je energija iz hidro potenciala v največji možni meri plasirala v dražje trapezne ure.

Kjer tehnične zmogljivosti dovoljujejo, so se cenovne razlike med trapezno in izven trapezno energijo izkoriščale tudi v TE. Predvsem v nočnih urah, ko je bila cena električne energije in čezmejnih prenosnih zmogljivosti nižja od variabilnih stroškov TE, so proizvodni bloki obratovali na minimumu ali pa so bili izklopljeni. V trapeznih urah so, kadar je bilo to rentabilno, obratovali na maksimalni možni moči. TEŠ je v letu 2008 proizvedla za 2,5% več električne energije kot v letu 2007, TET pa je proizvodnjo iz leta 2007 presegla za 3,3%.

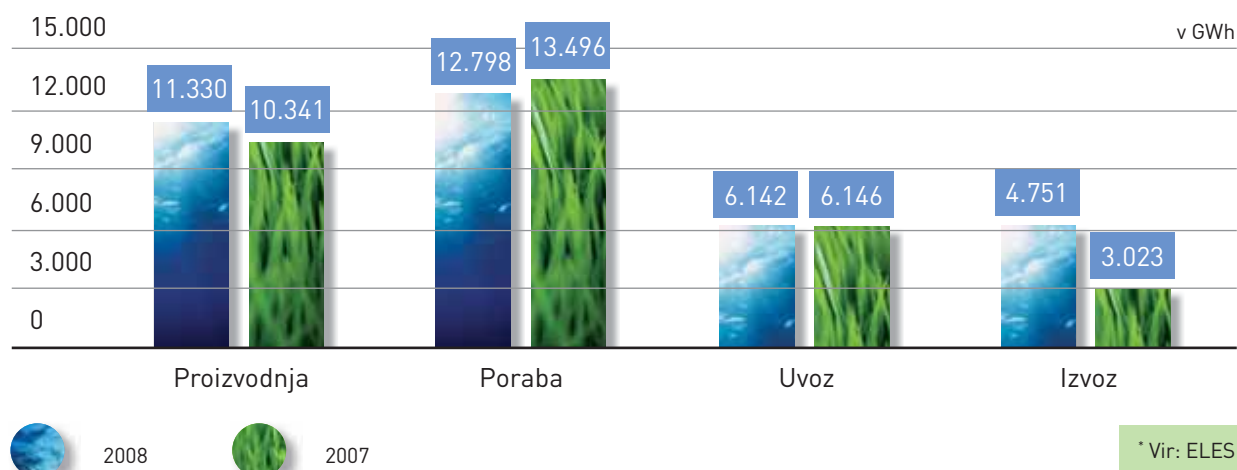
Odjem iz prenosnega omrežja se je zmanjšal za 722 GWh, kar predstavlja 5,4%. Najbolj se je zmanjšal odjem neposrednih odjemalcev, kar gre v veliki meri pripisati zmanjšani proizvodnji v družbah Talum in TDR-Metalurgija. Prav tako se je po dolgoletni rasti porabe zmanjšal odjem iz distribucijskega omrežja, kar je bilo v nasprotju s predvideno elektroenergetsko bilanco.

Bilanca evropskih trgov z električno energijo v letu 2008 v TWh

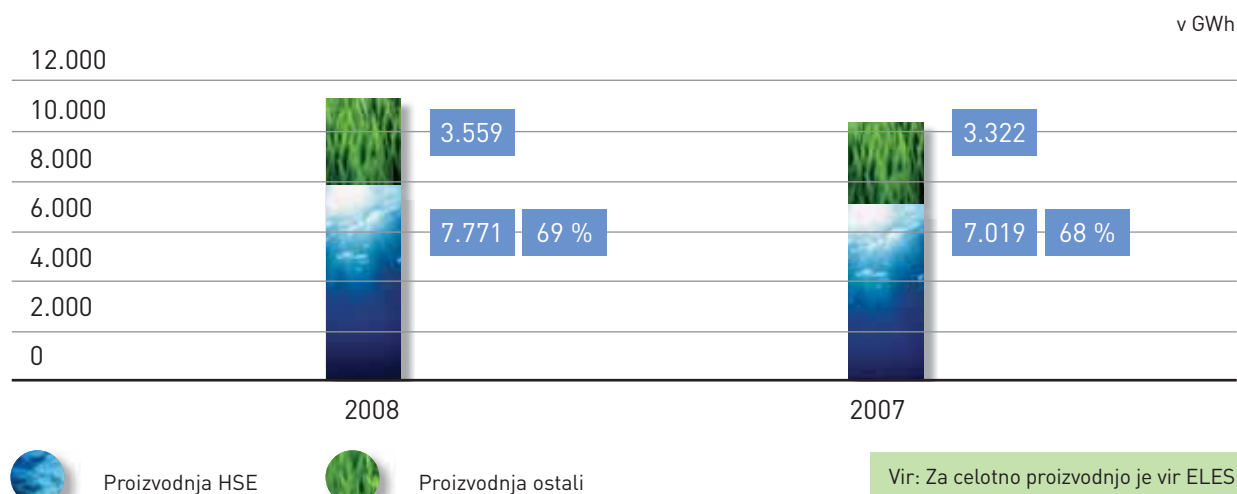

³ Vsi podatki o proizvodnji električne energije v Sloveniji vključujejo samo proizvodnjo slovenske polovice NEK.

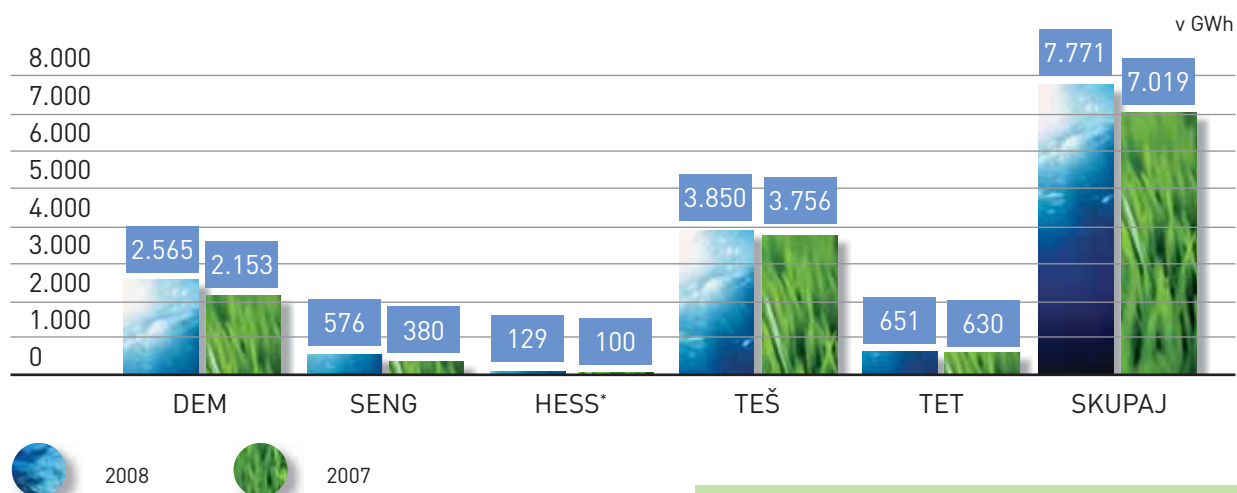
Slovenski trg z električno energijo v letih 2008 in 2007*

Delež proizvodnje skupine HSE v celotni proizvodnji električne energije v Sloveniji v letih 2008 in 2007

Proizvodnja električne energije na pragu v skupini HSE v letih 2008 in 2007

Opomba: * v letu 2007 je bila proizvodnja HE Boštanj izkazana v okviru skupnega podviga

Kontinentalna Evropa

Leto 2008 so zaznamovale izjemno hitro rastoče cene nafte in ostalih energentov v prvi polovici leta. Cena za dobavo nafte v juliju je dosegla 145 \$/sodček. Trendu rasti so posledično sledile tudi cene električne energije in kuponov CO₂.

Za leto 2008 so bile izredno ugodno zakupljene prenosne zmogljivosti iz Slovenije v Italijo na letnem nivoju, med letom pa je HSE tudi uspešno sodeloval na mesečnih avkcijah za zagotovitev prenosnih poti na ta trg iz iste smeri, manj uspešno pa pri pridobivanju prenosnih zmogljivosti na ostalih italijanskih mejah, saj so bile cene izjemno visoke. V decembru se je odprlo trgovanje na francosko-italijanski meji.

Pomembna novost na področju kontinentalne Evrope v letu 2008 je bila ustanovitev podružnice na Slovaškem. Glavni razlog ustanovitve je bil v zapolnitvi vrzeli med Češko in Madžarsko ter s tem omogočen pretok energije iz Češke, ki bo še kar nekaj let neto izvoznica električne energije, prek Slovaške in Madžarske na področje JV Evrope, ki je že sedaj neto uvoznik električne energije.

Že proti koncu leta 2008 se je izkazalo, da je bila odločitev glede ustanovitve Podružnice HSE Bratislava pravilna, saj je HSE izkoristil kar nekaj trgovalnih priložnosti.

Trgovanje na češkem trgu je bilo v letu 2008, zaradi za HSE neugodnega razmerja med češko in nemško ceno električne energije, bolj umirjeno. V februarju je družba postala članica praške borze PXE, kar daje predvsem možnost nakupa in prodaje električne energije za daljše časovno obdobje. Slabost omenjene borze je še vedno razmeroma slaba likvidnost, vendar pa je borza ponudila možnost trgovanja na slovaškem trgu, kar bo postalo zanimivo, ko bo Slovaška ukinila izvozno provizijo, ki ovira večji razmah trgovanja na tem trgu.

JV Evropa

Cene električne energije v JV Evropi so v preteklem letu naraščale tako za kratkoročne kakor tudi za dolgoročne dobave. Z zaprtjem dveh blokov v bolgarski jedrski elektrarni konec leta 2006 je Bolgarija zmanjšala izvoz električne energije, v začetku leta 2008 pa je kljub zadostnim presežnim proizvodnim zmogljivostim pre-

povedala izvoz električne energije v regijo, z namenom zadrževanja nizkih cen na domačem trgu. Prepoved izvoza je sicer trajala dva meseca, a je vnesla negotovost v vir poceni energijo iz Bolgarije, kar se je odrazilo v hitri rasti cen dobav v ostalih državah v regiji.

V preteklem letu je HSE sodeloval na avkcijah za čezmejne prenosne zmogljivosti v večini držav JV Evrope, kar je prispevalo k povečanju obsega trgovanja na teh trgih. Izjema je BIH, kjer je po novem potrebno imeti registrirano licencirano družbo, v kolikor se želi sodelovati na avkcijah, kar prej ni bil pogoj. Na trgovanje v JV Evropi so v letu 2008 vplivala dogajanja na madžarskem trgu. Trgovanje na madžarskem trgu je postalo preglednejše, likvidnost na tem trgu pa narašča, k čemur pripomorejo tudi ponudniki trgovanja preko portalov. Madžarski trg je bil za HSE še vedno zelo pomemben, vendar pa so bile trgovalne količine manjše kot prejšnje leto, kar je posledica nezmožnosti oblikovanja dolgoročnejšega portfelja električne energije ter omejitve prodaje električne energije s strani Madžarske agencije za energijo (MVM) oziroma uvedbe izvozne provizije v višini približno 17 €/MWh.

Večanje obsega trgovanja so na tem območju v začetku leta 2008 še vedno zavirali različni stroški in omejitve tranzitov električne energije, ki so jih v nasprotju z evropsko prakso sistemski operaterji prenosnih omrežij nalagali trgovcem z električno energijo. Sredi leta 2007 je večina držav JV Evrope podpisala ITC mehanizem, ki je odpravil večino tranzitnih dajatev. Nekatere države pa so del dajatev obdržale pod drugimi imeni, vendar v manjšem obsegu. Trend zapiranja trgov oziroma omejevanja trgovanja preko dajatev in drugih vzvodov se je v drugi polovici leta 2008 še stopnjeval.

Zaradi visoke gospodarske rasti regije, ki bistveno presega stopnje rasti v zahodni Evropi, je tudi rast porabe na tem območju hitrejša. Relativno star in slabo vzdrževan proizvodni park z velikim deležem hidro proizvodnje povečuje volatilnost cen dobav na tem območju. Tako so ob slabi hidrologiji v preteklem letu tudi cene dolgoročnih pogodb na JV trgih močno presegle tiste v kontinentalni Evropi in tudi cene na italijanskem trgu in to kljub dejstvu, da nekateri proizvajalci v tem delu Evrope niso vključeni v trgovalno shemo CO₂ - v trgovalno shemo so vključeni le tisti proizvajalci, ki imajo svoje proizvodne enote v državah članicah EU.

2.7 Prodaja in kupci

2.7.1 Električna energija

Cena električne energije

Na velikost porabe električne energije v Sloveniji, so tako kot do sedaj, tudi v letu 2008 vplivali številni dejavniki, med katerimi so najpomembnejši struktura, velikost in obseg gospodarske rasti, demografska gibanja, raven celotne razvitosti družbe, raven tehnološke razvitosti, klimatske razmere, okoljska zavest, trajnostni razvoj, gibanje cen energentov ter paritete cen energentov.

V slovenskih razmerah še vedno velja, da je BDP tisti dejavnik, ki najodločneje vpliva na obseg porabe električne energije. V letu 2008 je na slovenskem trgu drugi steber ustanovil svojo bilančno skupino in s tem povečal svojo aktivno udeležbo na trgu, kar pa ni privedlo tudi do večje količine ponujene energije proizvedene v tem stebru.

HSE si je tudi v letu 2008 prizadeval za učinkovito in varno oskrbo električne energije svojim odjemalcem. V ta namen so se še bolj okrepile dejavnosti v smeri učinkovitega ločevanja trgovanja od proizvodnje električne energije in naprej do prenosa električne energije.

Tudi v letu 2008 se je cena električne energije oblikovala na trgu tako, da se je marginalna cena določila glede na angažiranje najdražje enote v določenem trenutku.

Z namenom maksimiranja poslovnega rezultata družbe, ob sprejemljivi izpostavljenosti tveganjem, so se vodili usklajene aktivnosti prodaje električne energije, proizvedene v družbah skupine HSE, trgovanja z električno energijo iz drugih virov in vodenja proizvodnih enot družb skupine HSE.

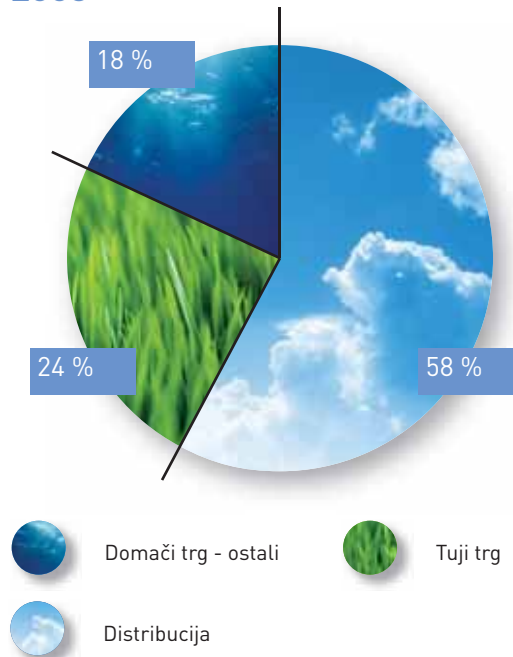
Obseg in struktura prodaje

Skupina HSE je v letu 2008 prodala na domačem in tujih trgih 13.705 GWh električne energije. Najpomembnejši trg predstavlja domači trg, kjer je bilo prodanih 76% količin, od tega 58% petim distribucijskim družbam, 15% ostalim neposrednim odjemalcem, 3% prodaje na domačem trgu pa je predstavljala prodaja

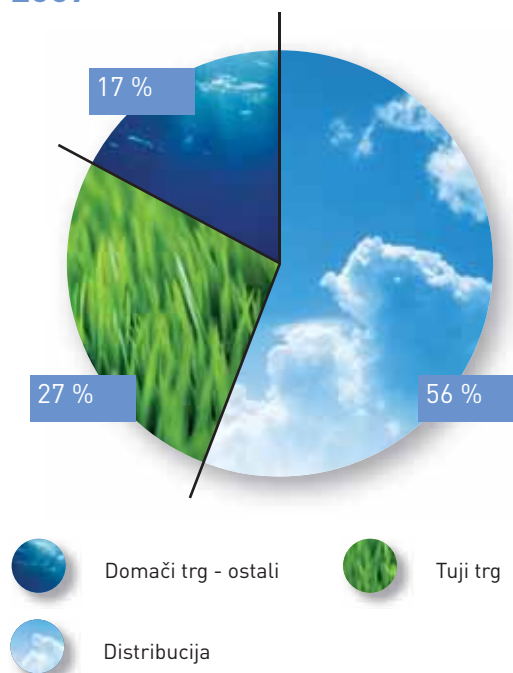
ostalim kupcem ter prodaja ELES-u (kot energijo terciarne in sekundarne regulacije ter odstopanja). Izvoženo je bilo 24% prodanih količin.

Struktura prodaje električne energije v letih 2008 in 2007 v MWh

2008

2007

Dolgoročne pogodbe in dnevni trg

Večina prodaje je bila ustvarjena preko dolgoročnih pogodb. Na dnevnih trgih se je trgovalo z namenom usklajevanja pogodbenih obveznosti z možnostmi proizvodnje družb skupine HSE ter s ciljem optimizacije portfelja družbe in izkoriščanja tržnih priložnosti. Na dnevnih trgih so se prodajali viški električne energije, ki so nastali ob porastu vodotokov in dodatne količine električne energije, ko je bila tržna cena višja od stroškov dodatne proizvodnje.

Sistemske storitve

Poleg električne energije so bile v letu 2008 zagotovljene tudi pogodbeno zahtevane sistemske storitve, in sicer:

- sekundarna regulacija frekvence v regulacijskem obsegu ± 77 MW,
- terciarna regulacija frekvence z vključitvijo hladne in rotirajoče rezerve v višini 92 MW,
- zagon agregatov brez zunanjega vira napajanja,
- jalova moč za regulacijo napetosti,
- regulacijska energija.

2.7.2 Ostale dejavnosti

Struktura čistih prihodkov od prodaje

Skupina HSE je imela v letu 2008 več kot 872 milijonov € čistih prihodkov od prodaje. V strukturi prihodkov je bila s 96% daleč najpomembnejša električna energija, prihodki od prodaje ostalih izdelkov in storitev pa so znašali 4% čistih prihodkov od prodaje skupine HSE.

Ostali proizvodi in storitve

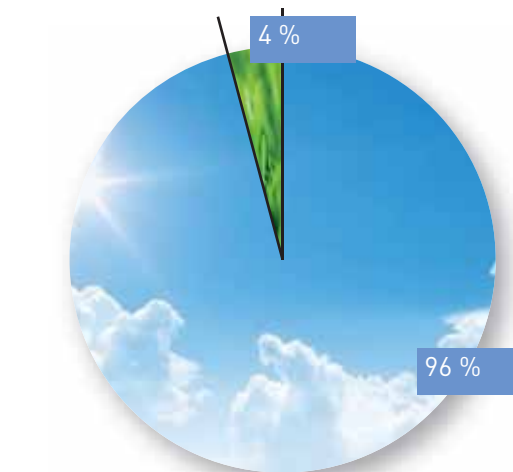
Med ostalimi prihodki od prodaje proizvodov in storitev so vključeni prihodki od prodaje stanovanj in najemnin, prihodki za gradbene in gostinske storitve ter za storitve popravil in vzdrževanja, prodaja toplotne energije ter prodaja storitev odstranjevanja v moko predelanih živalskih stranskih proizvodov s sežigom. Glavnino prihodkov od prodaje ostalih izdelkov in storitev je ustvarila skupina PV.

Toplotna energija

V letu 2008 je bilo prodanih 408,8 GWh toplotne energije, kar je 13% več kot je bilo načrtovano.

Struktura čistih prihodkov od prodaje v letih 2008 in 2007

2008

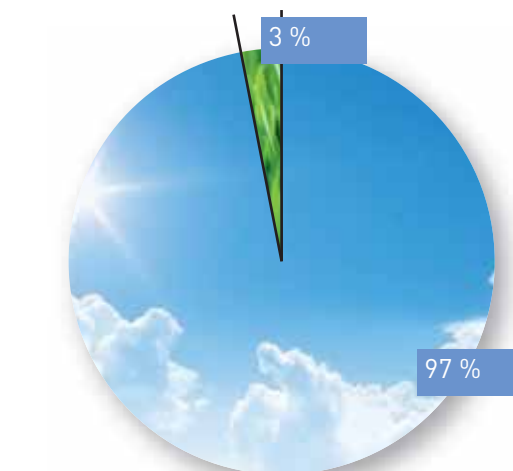

Prihodki od prodaje električne energije

Ostali prihodki

2007

Prihodki od prodaje električne energije

Ostali prihodki

2.8 Nabava in dobavitelji

2.8.1 Električna energija

Sinergija

HSE si s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadeva izkoristiti sinergije širokega spektra proizvodnih enot znotraj skupine. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se namreč med seboj razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo proizvodnih vozniš redov doseči stroškovno ugodno proizvodnjo električne energije. Obenem se s časom spreminja tudi cena električne energije na trgu, zato je ekonomsko dispečiranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih kriterijev toliko bolj pomembno.

Enote za proizvodnjo električne energije v skupini HSE v letu 2008

DEM		Dravograd	Vuzenica	Vuhred	Ožbalt	Fala	MB otok	Zlatoličje	Zlatoličje	Formin	Male HE	SKUPAJ
	od-do							jan-jun	jul-dec			
	št. agreg.	3	3	3	3	1+2	3	2+1	2+1	2	1	
Moč na pragu	MW	26	56	72	73	58	60	114	120	116	0,7	576 / 582
Nazivna moč generatorja	MVA	36	78	90	90	74	78	148	159	148	0,9	743 / 754
Bruto padec Hbr.	m	8,9	13,7	17,4	17,4	14,6	14,2	33	33	29		105
Inštaliran pretok Qi	m³/s	405	550	550	550	505	550	463	463	500		

HESS									Boštanj	SKUPAJ
	št. agreg.								3	
Moč na pragu	MW								34	34
Nazivna moč generatorja	MVA								43,5	43,5
Bruto padec Hbr.	m								7,6	7,6
Inštaliran pretok Qi	m³/s								500	

SENG		Doblar I.	Doblar II.	Plave I.	Plave II.	Solkan	Zadlaščica	Male HE	SKUPAJ
	št. agreg.	3	1	2	1	3	2	26	
Moč na pragu	MW	30	40	15	19	32	8	11,4	155,4
Nazivna moč generatorja	MVA	48	50	22	23	39	10	15,6	207,6
Bruto padec Hbr.	m	47,2	48,5	27,5	27,5	23			173,7
Inštaliran pretok Qi	m³/s	90	105	75	105	180	2,2		

TEŠ		PT 51	PT 52	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 5	SKUPAJ
	od-do	apr-dec	sep-dec		jan-okt				
Moč na pragu	MW	42	42	25	25	55	248	305	658 / 700 / 742 / 717
Nazivna moč generatorja	MVA	56,25	56,25	37,5	37,5	94	324	377	870 / 926 / 982 / 945

TEŠ Blok 1 in 2: Zaradi izrabe blokov je razpoložljiva moč znižana na 25 MW
 TEŠ Blok 5: Moč na generatorju je 377 MVA pri tlaku vodika 3 bar
 TEŠ Blok 2: Od 17.10.2008 ni več v obratovanju oziroma je v hladni rezervi

TET		PB I.	PB II.	Blok 4	SKUPAJ
Moč na pragu	MW	29	29	110	168
Nazivna moč generatorja	MVA	34	34	156	224

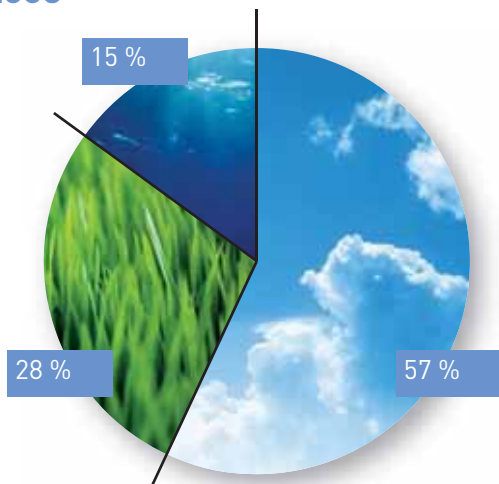
Struktura virov

Električna energija, ki jo je skupina HSE v letu 2008 dobavljala svojim odjemalcem, se je v največji meri kupila od odvisnih družb (57%) ter na tujih trgih (28%). Večji del preostalih nakupov električne energije na domačem trgu (15%) predstavlja GEN energija.

HSE je na dnevnem trgu z električno energijo kupoval električno energijo za pokrivanje primanjkljajev v primeru izpadov in slabe hidrologije.

Struktura nakupov električne energije v letih 2008 in 2007

2008

Ostali nakupi na domačem trgu

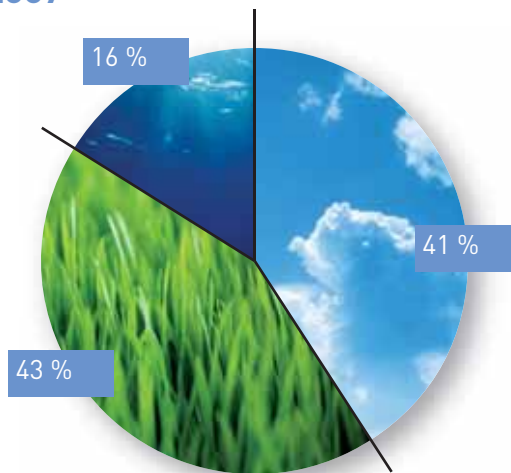

Družbe v skupini HSE

Nakupi na tujih trgih

2007

Ostali nakupi na domačem trgu

Družbe v skupini HSE

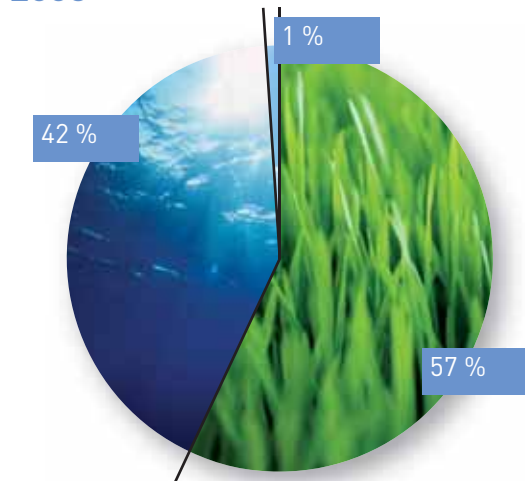
Nakupi na tujih trgih

Primarne surovine

Med primarnimi surovinami za proizvodnjo električne energije je v letu 2008 premog predstavljal 57% primarno proizvedene električne energije, vodni potencial 42%, 1% pa sta predstavljala zemeljski plin in ekstra lahko kurilno olje.

Primarne surovine za proizvodnjo električne energije v letih 2008 in 2007

2008

Vodni potencial

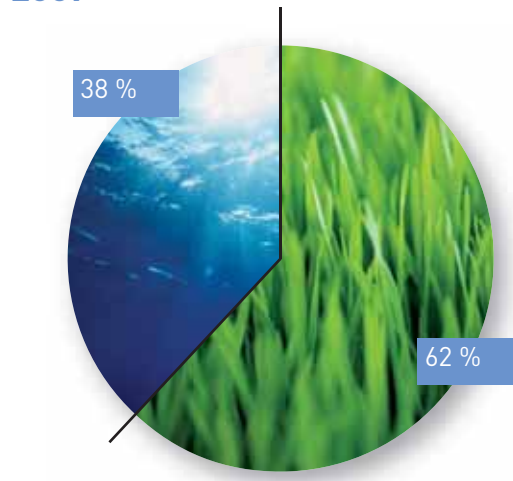

Premog

Zemljski plini in tekoče gorivo

2007

Vodni potencial

Premog

Nabavna cena

Na nabavno ceno električne energije so v letu 2008 vplivali predvsem naslednji dejavniki:

- ugodna hidrološka situacija, zaradi katere je bila proizvodnja cenejše hidro proizvodnje iz družb skupine HSE za 12,9% višja od načrtovane,
- proizvodnja energije iz TEŠ je bila višja za 4,3% od načrtovane,
- proizvodnja energije iz TET je bila višja za 3,3% od načrtovane,
- razmere na trgu z električno energijo.

Premog

Za potrebe proizvodnje električne in toplotne energije v TEŠ je bilo porabljeno 44.207 TJ premoga. Za potrebe proizvodnje električne energije v TET pa je bilo porabljeno 6.802 TJ premoga.

Zaloge premoga

Na dan 31.12.2008 je zaloga premoga v PV znašala 3.700 TJ, zaloga premoga v TET pa 2.318 TJ.

Toliko znaša vrednost vloženih sredstev v mio € do konca leta 2008 v izgradnjo HE na spodnji Savi. Projekt, poleg dodatne letne proizvodnje 721 GWh električne energije in sledenja smernicam EU, omogoča tudi boljši razvoj lokalnim skupnostim na območju novih hidroelektrarn, večje varstvo okolja in boljšo regionalno razvitost.

2.9 Naložbe

Poraba električne energije doma in po svetu stalno narašča, zato skupina HSE išče vedno nove, dodatne projekte in naložbe, s katerimi bi zagotovila varno, zanesljivo, konkurenčno in okolju prijazno dolgoročno oskrbo Slovenije z električno energijo. Zaveda se namreč:

- da so od kakovosti električne energije odvisni naši kupci,
- da je potrebno pri proizvodnji električne energije zagotoviti optimalno izrabo domačih virov in s tem zmanjšati uvozno odvisnost,
- da je potrebno širiti poslovanje in se aktivno vključevati na skupni evropski in mednarodni trg in s tem iskati vire, ki bodo nadomestili vrzel v domači oskrbi, tudi zunaj meja Slovenije,
- da se dobra učinkovitost doseže le z dobro izrabo primarnih virov, zato nenehno sledi tehnološkemu razvoju in posodobitvi proizvodnih naprav,
- da se doseže visoko stopnjo zanesljivosti v dobavi le s primerno razpršitvijo virov,
- da je potrebno ves čas skrbeti za razvoj novih virov in znanja.

Naložbe skupine HSE so namenjene posodabljanju obstoječih termoeenergetskih in hidroenergetskih zmogljivosti ter izgradnji novih energetskih objektov. Skupina HSE pri tem zasleduje naslednje pomembne cilje:

- povečanje deleža OVE,
- uporabo novih tehnologij pri izrabi fosilnih goriv,
- zmanjšanje emisij TGP,
- povečanje energetske učinkovitosti,
- trajnostna, okolju prijazna raba virov in
- iskanje in izkoriščanje investicij v tujini.

V nadaljevanju so predstavljene pomembnejše naložbe skupine HSE v letu 2008, v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva.

HE na spodnji Savi

HE Boštanj, Blanca, Krško, Brežice in Mokrice bodo več kot podvojile proizvodnjo električne energije na Savi, reki z doslej najmanj izkoriščenim energetskim potencialom. Električna energija iz novih elektrarn, ki bodo zgrajene postopno do leta 2015, bo predstavljala 21% proizvodnje slovenskih HE in bo predvidoma pokrivala 6% skupne porabe električne energije v državi.

Projekt, poleg 189 MW dodatno instalirane moči in dodatne letne proizvodnje 721 GWh električne energije, omogoča tudi boljši razvoj lokalnim skupnostim na območju novih HE, večje varstvo okolja in boljšo regionalno razvitost.

HE Boštanj

HE Boštanj ima moč na pragu 34 MW in srednjo letno proizvodnjo 115 GWh in je v poizkusnem obratovanju, ki je namenjeno preverjanju opreme.

HE Blanca

Na HE Blanca so bili v letu 2008 naslednji bistveni dogodki:

- zaključila so se gradbena dela na jezovni zgradbi,
- izvedena je bila preusmeritev reke Save na prelivna polja,
- uspešno je bil izveden interni tehnični pregled za dvig bazena na vmesno koto,
- izvedena je bila montaža in sinhronizacija na agregatu 1, ki je pripravljen za testno obratovanje,
- izvedena so bila montažna dela elektro in ostale opreme HE in
- izvedena je bila priključitev oziroma vzankanje 110kV kablovoda.

HE Blanca bo v letu 2009 prešla v fazo poizkusnega obratovanja.

HE Krško

Na HE Krško so bili v letu 2008 naslednji bistveni dogodki:

- zaključena so bila pripravljala dela v smislu izvedbe zaščite prve gradbene jame,
- zgrajen je bil most dolvodno od HE,
- izvajalo se je betoniranje prelivnih polj,
- pričelo se je z montažo in betonažo vodil za hidromehansko opremo prelivnih polj,
- podpisan je bil Sporazum o financiranju obvoznice,
- podpisana sta bila Protokol in Sporazum glede izvedbe deviacije ceste pri HE Krško.

HE Brežice in HE Mokrice

Na HE Brežice in HE Mokrice so bili v letu 2008 naslednji bistveni dogodki:

- izvedba postopka in priprava državnih prostorskih načrtov (DPN),
- izdelava strokovnih podlag za DPN,
- izdelava tehnične in prostorske dokumentacije.

Investitor projekta so družbe HSE, DEM, SENG, TEB in GEN energija, ki sorazmerno z njihovimi deleži v osnovnem kapitalu družbe HESS ter skladno z načrti vplačil, financirajo gradnjo HE na spodnji Savi. Družba HSE je septembra 2008 črpala dolgoročno posojilo EIB v višini 74 mio €, ki je namenjeno financiranju naložbe v HE Blanca in HE Krško.

ČHE Avče

ČHE Avče bo prva slovenska črpalna hidroelektrarna in bo prispevala k povečanju proizvodnje vršne energije, ki jo potrebuje slovenski elektroenergetski sistem, ter obstoječe proizvodne zmogljivosti SENG in HSE. Poleg navedenih ugodnosti je vloga ČHE Avče pomembna tudi za regionalni in urbani razvoj območja, zagotavljanje večje zaposlenosti v gospodarskem sektorju in spodbujanje gospodarskega razvoja tega območja, razvoj Banjške planote z rastjo turizma na Kanalskem Vrhu.

V času nizkih cen električne energije (ponoči, konec tedna) le-to porablja za črpanje vode v akumulacijski bazen, v času visokih cen električne energije (konice ob delavnikih) pa akumulirano vodo porablja za proizvodnjo električne energije. Investicija se nadaljuje iz leta 2003. Pričetek gradnje objekta se je začel s pridobitvijo gradbenega dovoljenja septembra 2004. Posegi na terenu so se začeli izvajati v decembru 2004.

Tehnični podatki za ČHE Avče:

maksimalni bruto padec:	Hb = 521,00 m
koristni volumen vode:	Vk = 2.170.000 m ³
instalirani pretok (turbinski režim):	Qi = 40 m ³ /s
instalirani pretok (črpalni režim):	Qč = 34 m ³ /s
instalirana moč turbine:	Pi = 185 MW
instalirana moč črpanja:	Pč = 180 MW
letna proizvodnja električne energije:	El = 426 GWh
letna poraba energije za črpanje:	Eč = 553 GWh

V letu 2008 so bili na ČHE Avče naslednji pomembni dogodki:

- izveden je bil zgornji akumulacijski bazen in vtočni objekt, izvedla so se dela na odbojni in varovalni ograji ob bazenu, pričela so se dela pri krajinskem urejanju površin, biotopa ter izgradnjo objekta »info točke«,

- izvedla se je betonaža betonske obloge, montaža 100 m jeklene obloge z betoniranjem, tako je objekt vodostana vključno z dušilko končan,
- zaključena je začetna faza izvedbe zapornične komore, v izvajanju je povezava komore z dovodnim tunelom,
- zaključila se je montaža tlačnega cevovoda na odseku T1-T5, na trasi od T5 do T12 pa intenzivno poteka montaža jeklenega tlačnega cevovoda z obbetoniranjem,
- končana so gradbena dela na strojnični zgradbi, izveden je bil priključni 35 kV kablovod,
- dobava in montaža elektrostrojne opreme je potekala po sprejetih operativnih planih; izdelani so bili vsi elementi za montažo črpalke – turbine do proste gredi, vgrajeni so bili vsi stacionarni elementii, obbetonirani in strojno obdelani; pričela se je montaža pomičnih delov črpalke – turbine; proizvedeni so bili vsi elementi za pomožne sisteme črpalke – turbine; izdelalo se je ohišje statorja, statorski paket in statorska navitja; pričelo se je s sestavo rotorja,
- v februarju 2008 so se pričela dela na priključnem 2 x 2 x 110 kV DV; zaključila se je izvedba dostopnih poti ter izkop trase kablovoda; na vseh stojnih mestih je zaključena betonaža, položene so ozemljitve, zaključena je sestava in montaža večine stebrov ter izveden delni zasip kabla.

Predviden zaključek naložbe je v letu 2009. Investitor projekta je družba SENG.

Prenova HE Zlatoličje

HE Zlatoličje je največja kanalska elektrarna v Sloveniji, ki zanesljivo obratuje že od leta 1969 in ki na leto proizvede več kot 5% vse električne energije v Sloveniji. Njena prenova je nujna zaradi izrabljenosti gene-

ratorske in turbinske opreme, povečala pa se bo tudi proizvodnja električne energije, hkrati bo zagotovljena tudi večja varnost za okolje in ljudi.

Osnovni podatki o prenovi HE Zlatoličje:

- predviden zaključek prenove: leto 2009,
- povečanje moči: +24 MW,
- povečanje skupnega pretoka, s čimer bo usklajena pretočna zmogljivost verige elektrarn.

Dela na jezu Melje in njegovi neposredni okolici:

- povečanje stabilnosti in trdnosti jezu Melje,
- sanacija in dodatna ureditev varovalnega in prelivnega zidu,
- dograditev mHE na jezu Melje,
- posodobitev in zamenjava elektro in strojne opreme jezu.

Glavni dogodki pri prenovi HE Zlatoličje v letu 2008 so bili:

- pričela so se dela na sestavljanju turbinske opreme agregata,
- potekale so aktivnosti na sestavi statorja in na montaži zbiralnega sistema agregata z vso pripadajočo opremo,
- izvedla se je montaža sistemov s preizkušanjem opreme,
- izvedli so se funkcionalni preizkusi agregata z vso pripadajočo opremo; sinhronizacija agregata 2 je bila uspešno izvedena, s čimer je agregat prešel v fazo primarnega preizkušanja na omrežju,
- izveden je bil strokovni tehnični pregled agregata; s tem so bili uradno izpolnjeni pogoji za poskusno obratovanje, ki se bo pričelo v letu 2009,
- v začetku leta 2008 so se v večini zaključila velika gradbena dela na jezu Melje kot tudi na mHE; pričelo se je z montažo turbinske, generatorske in pripadajoče pomožne elektro in strojne opreme; na samem jezu so se izvajala zaključna montažna dela 10kV stikališča; izveden je bil interni tehnični pregled, kot tudi inšpekcijski pregled, na osnovi katerih je bil izveden vklop 10kV stikališča v redno obratovanje; izvajala so se dela na primarni in sekundarni opremi mHE,
- v zaključni fazi je tudi pridobivanje vse potrebne dokumentacije, ki je pogoj za izvedbo tehničnega pregleda in nadaljnjih postopkov za pridobivanje uporabnega dovoljenja.

Investitor projekta je družba DEM.

Blok 6 z močjo 600 MW v TEŠ

Ob upoštevanju zahtev za povečanje proizvodnje električne energije kot posledice vse večje porabe le-te na strani končnih uporabnikov, se bo k obstoječim enotam v TEŠ dodala nova proizvodna zmogljivost – blok 6, predvidene moči 600 MW, istočasno se bodo zamenjale starejše enote, katerim se izteka življenjska doba in so tehnološko zastarele.

Za kako pomemben projekt gre, ne le za družbo temveč tudi za državo, priča podatek, da je projekt uvrščen v Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023. Z njegovo izgradnjo bi v TEŠ iz 4 milijonov ton premoga, ki jih porabijo v enem letu, namesto 3.600 GWh letno, kolikor jih proizvedejo sedaj, proizvedli 4.700 GWh električne energije. Ob tem je pomembno tudi dejstvo, da se zaradi večjega izkoristka sodobnejših naprav hkrati zmanjšajo vplivi na okolje.

Bistvena pridobitev novejših tehnologij je boljši izkoristek energenta. Za enako količino električne energije, kot so jo leta 2007 pridobili v blokih 1 do 5, bo blok 6 namesto štirih porabil tri milijone ton lignita. Emisije CO₂ na enoto proizvedene energije se bodo zmanjšale z 1,2 kg/kWh na 0,85 kg/kWh. Izpusti SO₂ se bodo zaradi še učinkovitejših naprav za razžveplanje dimnih plinov v primerjavi z obstoječimi zmanjšali na tretjino in bodo pod 2.000 ton na leto, emisije NO_x pa celo na četrtnino in bodo prav tako pod 2.000 ton na leto. Poraba tehnološke vode se bo skoraj prepolovila, zaradi tega bo nihanje gladine vode v Družmirskem jezeru manjše. Za kar 70% se bo v okolici zmanjšala raven hrupa. Na enoto proizvedene energije bo nastajalo tudi manj pepela.

Zaradi kompleksnosti in obsežnosti gradnje bo le-ta razdeljena v več faz. Gradbena dela naj bi se predvidoma začela z rušenjem hladilnih stolpov blokov 1-2 in 3 leta 2010. Poskusno naj bi blok 6 začel obratovati leta 2014. Predviden potek gradnje:

- 2009 gradnja novega telekomunikacijskega centra,
- 2010 rušenje hladilnih stolpov 1-2 in 3,
- 2010 začetek gradnje bloka 6,
- 2012 montaža opreme,
- 2014 poskusno obratovanje,
- 2015 redno obratovanje.

Financiranje izgradnje bloka 6 je predvideno iz več vi-

rov. Septembra 2007 je bila z EIB že podpisana pogodba o najetju dolgoročnega kredita v višini 350 mio €.

Meseca marca 2008 je bil v Uradnem listu EU objavljen razpis za dobavo naprave za razžveplanje dimnih plinov in septembra 2008 razpis za dobavo in montažo 400kV GIS stikališča. Za postavitev hladilnega stolpa in izvedbe ostalih pripravljalnih del je v teku priprava razpisne dokumentacije za dobavo sistema hladilne vode – gradbena pripravljalna dela. Junija 2008 je bila podpisana pogodba o dobavi glavne tehnološke opreme.

Investitor projekta je družba TEŠ.

Modernizacija blokov 4 in 5 v TEŠ

Z dograditvijo dveh plinskih turbin na bloku 4 in 5 se je povečala instalirana moč blokov za skupaj 84 MW. Z naložbo se je povečala proizvodnja električne energije ob porabi celotne načrtovane količine premoga in znižal emisijski faktor CO₂ na kWh.

Dela na projektu modernizacije blokov 4 in 5 s prigradnjo plinskih turbin so potekala po načrtu. Na projektu so bila izvedena vsa gradbena dela. Zgrajen je bil pogonski objekt, zaključena je bila izvedba strojnih in-

štalcij v pogonskem objektu in objektu elektro opreme. Dobavljena je bila tudi druga plinska turbina ter končana montaža strojne in elektro opreme ter vodenja plinske turbine. Dobavljena ter montirana je bila vsa potrebna oprema, končane so vse elektroinštalacije. Izvršena je bila dobava in montaža priključnega plinovoda od MRP do plinskih turbin.

Sredi julija je bil izveden tehnični pregled v postopku za izdajo uporabnega dovoljenja za plinsko turbino in veznimi cevovodi na blok 4 ter pričetek poskusnega obratovanja. Pridobitev uporabnega dovoljenja za obe turbini je načrtovana v mesecu aprilu 2009.

Investitor projekta je družba TEŠ.

ČHE Kozjak

ČHE Kozjak bo povečala konkurenčnost DEM in HSE v proizvodnem in ekonomskem smislu. Omogočala bo črpanje vode v času nižjih cen električne energije ter proizvodnjo električne energije v času višjih cen. Ob večji zanesljivosti oskrbe z električno energijo bo ČHE imela za posledico ugodne ekonomske učinke za DEM in HSE.

V letu 2008 so bile naročene in izdelane različne strokovne podlage, potrebne za dopolnitev programa DPN, izdelavo tehnične dokumentacije ter odločitve projek-

tantov, načrtovalcev in investitorja. Strokovne podlage, ki so potrebne za dokumentacijo po DPN, so zaključene. Izdelane so bile tudi dodatne podlage, ki izhajajo iz zahtev na javni razgrnitvi ter ocene vplivov posega in vpliv objekta na razvoj okolja, prometna študija, geomehanski pogoji izvedbe ter študija trga električne energije.

Na podlagi izdelanega in dopolnjenega Idejnega projekta je bil izdelan Investicijski program, ki je bil reviziran in potrjen s strani revizijske komisije.

Investitor projekta je družba DEM.

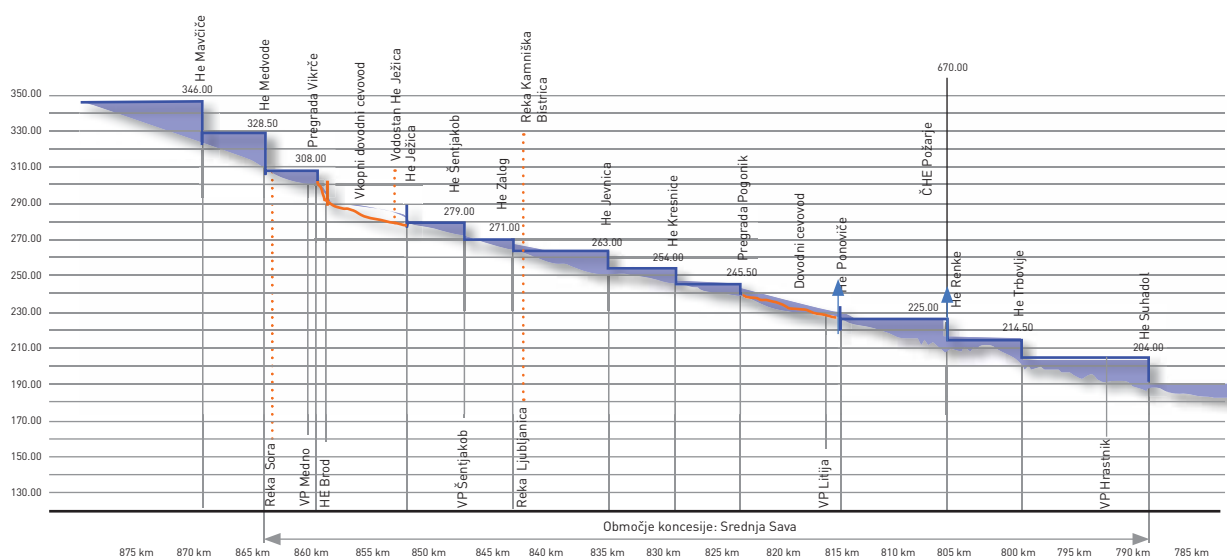
Srednja Sava

HSE je bil imenovan za koncesionarja za izgradnjo HE na srednji Savi konec leta 2004.

Na odseku srednje Save od Tacna do Suhadola je predvidena izgradnja devetih HE s skupno instalirano močjo 304 MW. Namenski cilj projekta je povečanje izkoriščenosti hidro potenciala reke Save ter povečanja moči in proizvodnje v skupini HSE.

V letu 2008 so se nadaljevala usklajevanja koncesijske pogodbe ter pripravljala dela za raziskave, meritve in potrebno tehnično dokumentacijo.

Investitor projekta je HSE.

Hidroelektrarne na srednji Savi Podolžni profil - informativni prikaz

Ostale naložbe skupine HSE

Termoelektrarna Trbovlje

Junija 2008 je bila na podlagi razpisa podpisana pogodba za dobavo opreme in storitve za naprave pretovorne postaje za premog TET. Dobavni rok za pretovorno postajo za premog kot celoto po sistemu »ključ v roke«, vključno z rezervnimi deli in uspešno končanim poskusnim obratovanjem znaša 18 mesecev od podpisa pogodbe. V tehnološkem smislu gre za izvedbo dvojne čelne zavračalne naprave in uporabo vagonov serije Eas, možno bo tudi praznjenje posebnih vagonov z odpiranjem dna, saj bo vsipni jašek prekrit z jekleno rešetko.

V letu 2008 je bilo v okviru naložb v zanesljivost obratovanja največ sredstev porabljenih za povečanje moči turbo agregata, retrofit nizko tlačnega dela, nabavo filtra Taprogge za hlajenje vode, zamenjavo električnih zaščit bloka 125 MW, sanacijo temeljev tal KRB (korčasti roto bager) proge, nakup naprave za merjenje porazdelitve prahu in nabave najnujnejših strojev in orodij strojne in elektro službe.

V okviru naložb v ekologijo je bilo največ sredstev namenjenih v odlaganje odpadnih produktov - v program prilagajanja odlagališča nenevarnih odpadkov Prapretno - na deponijo sever in pričetek izvajanja investicije v širitev navedene deponije tudi na južni del. Zaključena je I. faza, to je izvedba vkopa na deponiji - gradbena dela in izdelava varnostnega načrta.

Premogovnik Velenje

Največ sredstev je bilo porabljenih za opremo za odkope, in sicer za: odkopni verižni in smerni transporter, pridobivalni stroj, krmilna odkopna oprema, energetske in ostale kable ter črpalko za visokotlačno črpalnišče. Realizirana je bila nabava dveh visečih dizel lokomotiv, dveh pnevmatskih ranžirnih vlakov, tirnic in voznihi enot.

2.10 Informatika

Upravljalni informacijski sistem UPIS

Sistem je prenovljen na novi platformi s posodobljenim uporabniškim vmesnikom, hitrejšimi odzivnimi časi sistema in povečanim naborom uporabnih funkcij. Sistem zajema vse potrebne meritve na proizvodnih enotah, vključno s statusom zanesljivosti meritev in statusom karakteristike merilnega mesta, kar omogoča vpogled tudi v stanje meritev, ko še niso dokončne.

Dokumentni sistem ODOS

Nadaljevala se je implementacija posameznih procesov, optimizacija in dodelave že uvedenih procesov ter splošne izboljšave funkcionalnosti sistema, med katerimi je pomembno odprtje dokumentnega sistema v zunanje internetno okolje z vgrajenimi omejitvami. Za potrebe izobraževanja delavcev je bil izdelan modul »Izobraževanje«, postavljen je bil tudi sistem za INFOS storitve. V ODOS se zajemajo tudi vse pogodbe v zvezi z električno energijo, prav tako avtorske in podjetne pogodbe in drugo.

ISO Procesi

V okviru sistemkega standarda ISO 9001 so bili predpisani vsi potrebni postopki v skladu s standardom ITIL.

Sistemska programska oprema

Nadgrajene so bile sistemske zmogljivosti, s pomočjo katerih se lahko hitreje postavijo novi strežniki, katerim se lahko po potrebi on-line povečajo zmogljivosti. Med drugim so bili nadgrajeni tudi domenski strežniki in zagotovljen varen dostop do elektronske pošte preko interneta. Uvedena je bila tudi enotna vstopna točka za prijavo napak strojne in programske opreme. Upravljanje sprememb, konfiguracij in posodobitev sistemske in aplikativne programske opreme se uporablja preko delotokov v ODOS okolju.

Aplikacija za upravljanje z IT infrastrukturo je bila dograjena z možnostjo spremljanja in poročanja dnevne, mesečne in letne razpoložljivosti internetnega dostopa, delovanja elektronske pošte, dostopa podatkovnih baz in brezžičnih omrežnih povezav.

2.11 Finančno poslovanje

Glavne aktivnosti

Finančno poslovanje v skupini HSE je bilo tudi v letu 2008 usmerjeno predvsem v:

- zagotavljanje plačilne sposobnosti in optimiranje likvidnosti skupine HSE,
- zagotavljanje finančne politike do bank in drugih finančnih institucij,
- obvladovanje s tem povezanih tveganj.

Zagotavljanje plačilne sposobnosti

Temeljna funkcija finančnega poslovanja je zagotavljanje plačilne sposobnosti skupine HSE, ki posledično omogoča nemoteno delovanje ostalih poslovnih aktivnosti. Kratkoročno plačilno sposobnost skupine smo v letu 2008 zagotavljali s sistemom spremljanja in optimiranja kratkoročnih viškov in primanjkljajev denarnih sredstev med družbami v skupini. Poleg tega sistema so obvladovanje denarnih tokov zagotavljale tudi likvidnostna rezerva v obliki odobrenih kreditnih linij pri domačih in tujih bankah, razpršenost finančnih naložb in obveznosti, usklajevanje ročnosti terjatev in obveznosti ter dosledna izterjava terjatev.

Zagotavljanje potrebnih finančnih virov

Tako obvladujoča družba kot tudi celotna skupina je bila v letu 2008 zelo aktivna tudi na področju financiranja, predvsem pri zagotavljanju potrebnih finančnih virov pod ugodnimi pogoji za izvedbo naložb, kamor spadajo tudi naložbe v izgradnjo verige HE na spodnji Savi. Družbe v skupini se zadolžujejo same v skladu s pogoji in postopki Uredbe o pogojih in postopkih zadolževanja v skladu s 87. členom Zakona o javnih financah. Skupina HSE skrbno proučuje različne možnosti financiranja in z izbiranjem najugodnejših finančnih virov skrbi, da tudi s tem znižuje vrednost potrebnih vlaganj v projekte oziroma stroške financiranja. V letu 2008 je bila med družbo HSE in Evropsko investicijsko banko (EIB) podpisana kreditna pogodba v višini 74 mio € za namen financiranja gradnje HE Blanca in HE Krško.

Skupina HSE je poslovno leto 2008 zaključila s finančnimi obveznostmi v višini 335,8 mio €, ki so bile po ročnosti razdeljene na 86% dolgoročnih ter 14% kratkoročnih finančnih obveznosti. Dolgoročna pokritost sredstev z dolgoročnimi viri je v skupini HSE znašala 108%. Posojila so najeta v domači valuti in niso izpostavljena valutnemu tveganju. Večina posojil je najetih po spremenljivi obrestni meri.

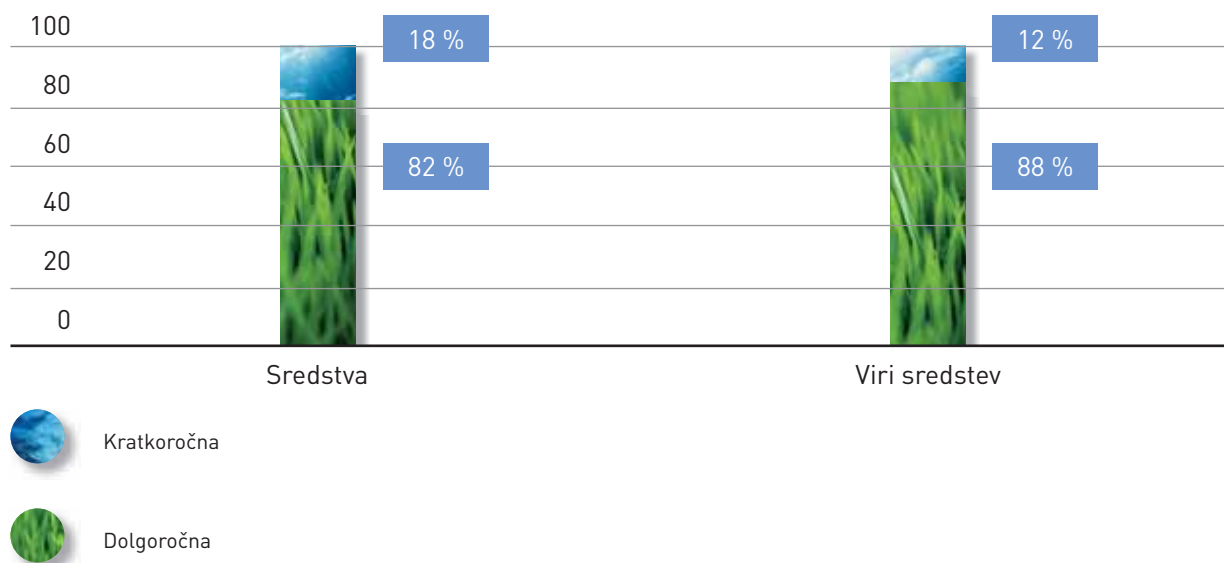
Upravljanje s finančnimi tveganji

Pri procesu upravljanja s finančnimi tveganji smo posebno pozornost posvečali predvsem obrestnemu, kreditnemu in valutnemu tveganju ter tveganju plačilne sposobnosti. Tveganje plačilne sposobnosti smo učinkovito obvladovali z vzpostavljenim siste-

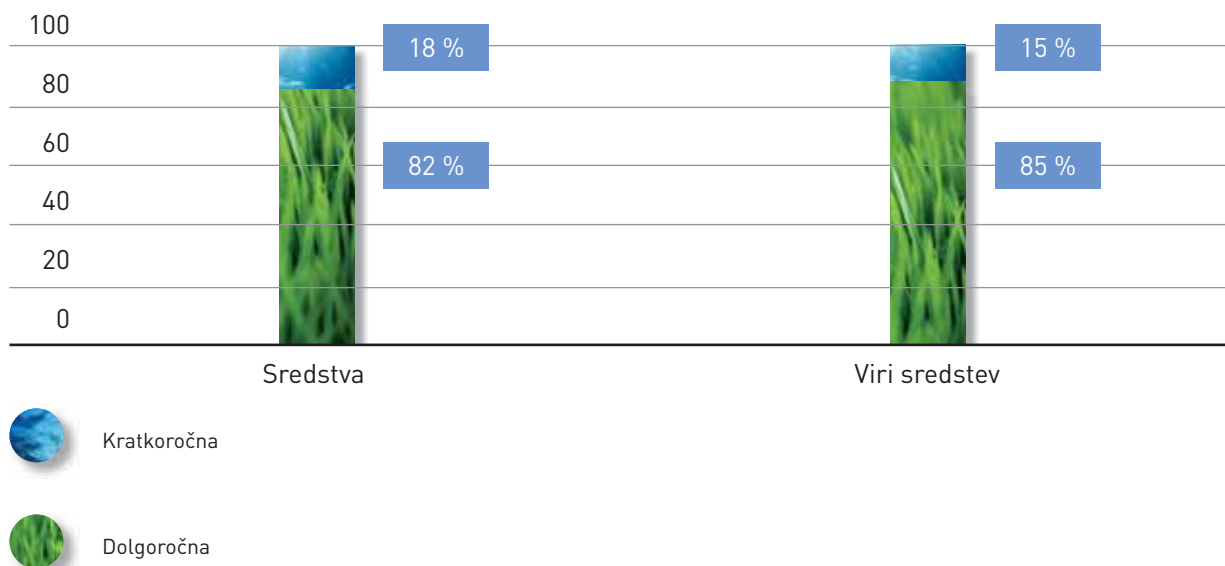
mom spremljanja in optimiranja kratkoročnih viškov in primanjkljajev denarnih sredstev družb v skupini. V sklopu upravljanja z obrestnim tveganjem je bil v preteklem letu del variabilnih obrestnih mer dolgoročnih posojil zamenjan v fiksne z uporabo izvedenih finančnih instrumentov, ki jih ponujajo banke. Zaradi spremenjenih razmer na denarnem trgu, ki so nastale kot posledica globalne finančne krize, je bila večina pogodb o obrestnih ščitenjih v letu 2008 predčasno prekinjena. Največja čista valutna izpostavljenost skupine je v €. Prisotnost drugih valut je zanemarljiva, zato je valutno tveganje zelo majhno. Obrestno in valutno tveganje se obvladujeta tudi preko neprestanega spremljanja dogajanj na evropskem in tudi na svetovnem trgu denarja.

Struktura bilance stanja skupine HSE in obvladujoče družbe na dan 31.12.2008

Skupina HSE

Obvladujoča družba

Kapitalska ustreznost

Tudi zagotavljanje kapitalske ustreznosti spada med najpomembnejše zadolžitve odgovornih v družbah skupine HSE. Podatki v računovodskih poročilih družbe in skupine HSE v nadaljevanju dokazujejo, da so družbe skupine HSE kapitalsko ustrezne, saj razpolagajo z ustreznim kapitalom glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljajo, ter glede na tveganja, ki so jim izpostavljena pri opravljanju teh poslov.

Pri tem se skupina HSE zaveda, da se med kapital družb vse bolj uvrščajo tudi nefinančni elementi, tako imenovani mehkejši dejavniki, kot so ljudje, informacije itd., kar od poslovodstev družb skupine HSE terja poleg finančno odgovornega tudi družbeno odgovorno poslovanje z vidika kapitalske ustreznosti družbe.

Stanje zadolženosti

Pomemben pokazatelj poslovno-finančnega položaja je tudi stanje zadolženosti. Iz analize finančnega položaja družb skupine HSE izhaja, da je poslovno-finančni

položaj družbe skupine HSE tudi z vidika zadolženosti obvladljiv, saj so kazalniki zadolženosti znotraj tistih mejnih vrednosti, ki opredeljujejo varno poslovanje.

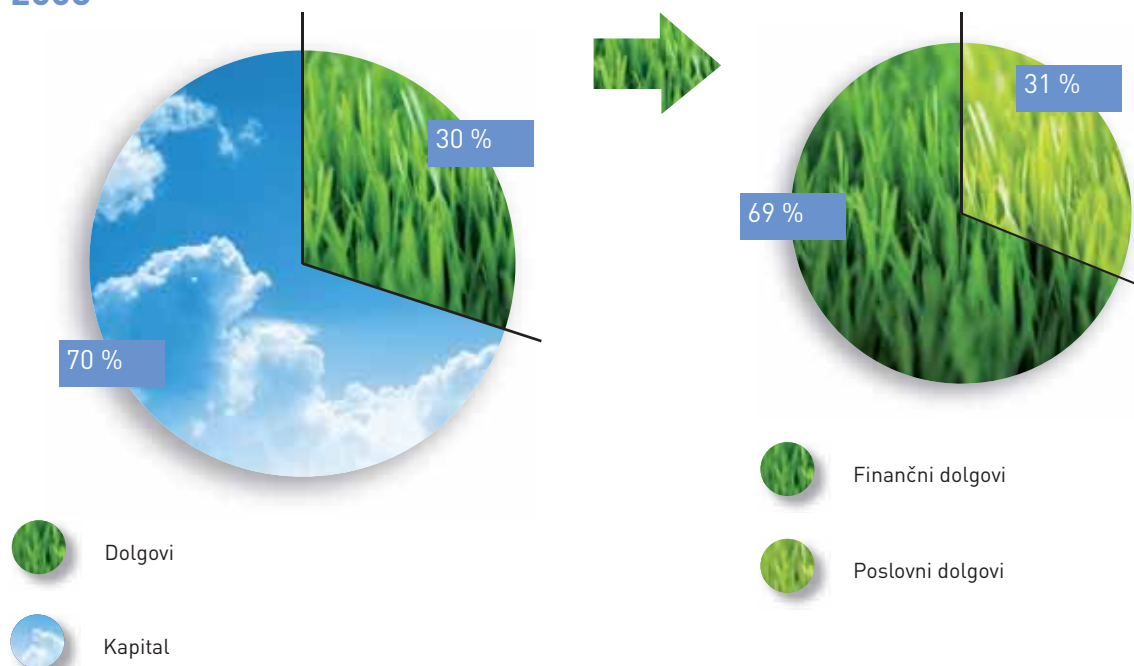
Delež dolgov (upoštevani sta postavki dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz bilance stanja) v financiranju obvladujoče družbe je 30%, prav tak je tudi delež dolgov skupine. V strukturi dolgov obvladujoče družbe predstavljajo finančni dolgovi 51%, skupine pa 69%. Podrobnejša struktura dolgov je razvidna iz računovodskih poročil obvladujoče družbe in skupine HSE.

Realizirani cilji

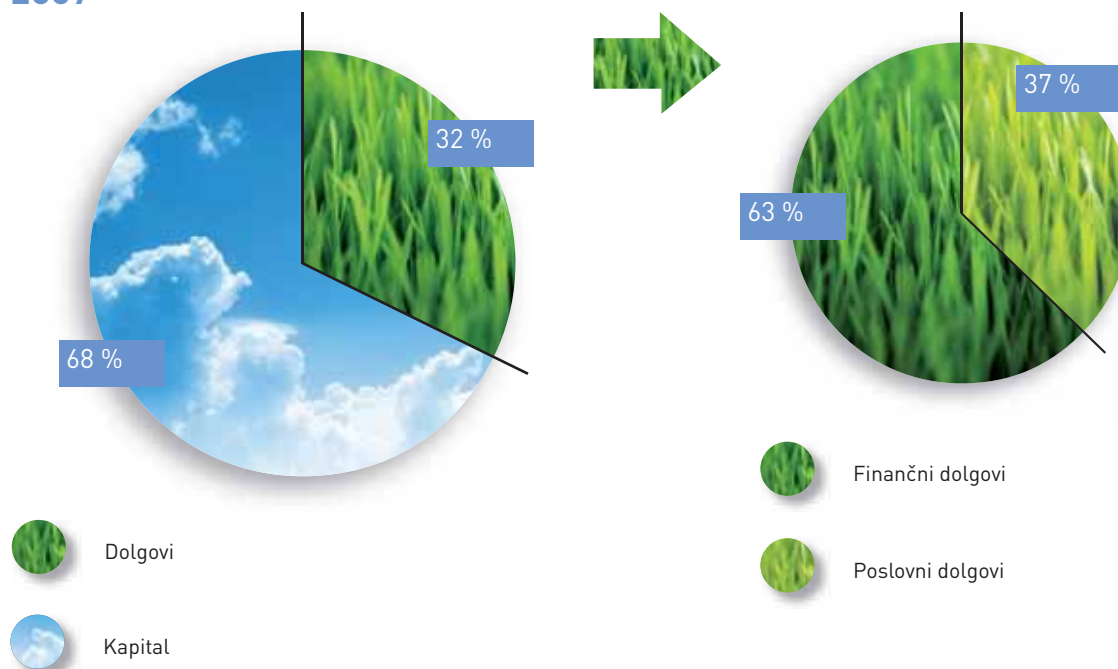
Analiza finančnega poslovanja družb v skupini HSE v letu 2008 pokaže, da so bili realizirani vsi zastavljeni cilji, saj družbe niso imele težav s plačilno sposobnostjo, poleg tega so bila zagotovljena tudi finančna sredstva za izvedbo naložb. Prosta denarna sredstva so ob upoštevanju načela varnosti in načela razpršenosti zagotavljala ustrezen donos.

Razmerje med kapitalom in dolgovi v skupini HSE

2008

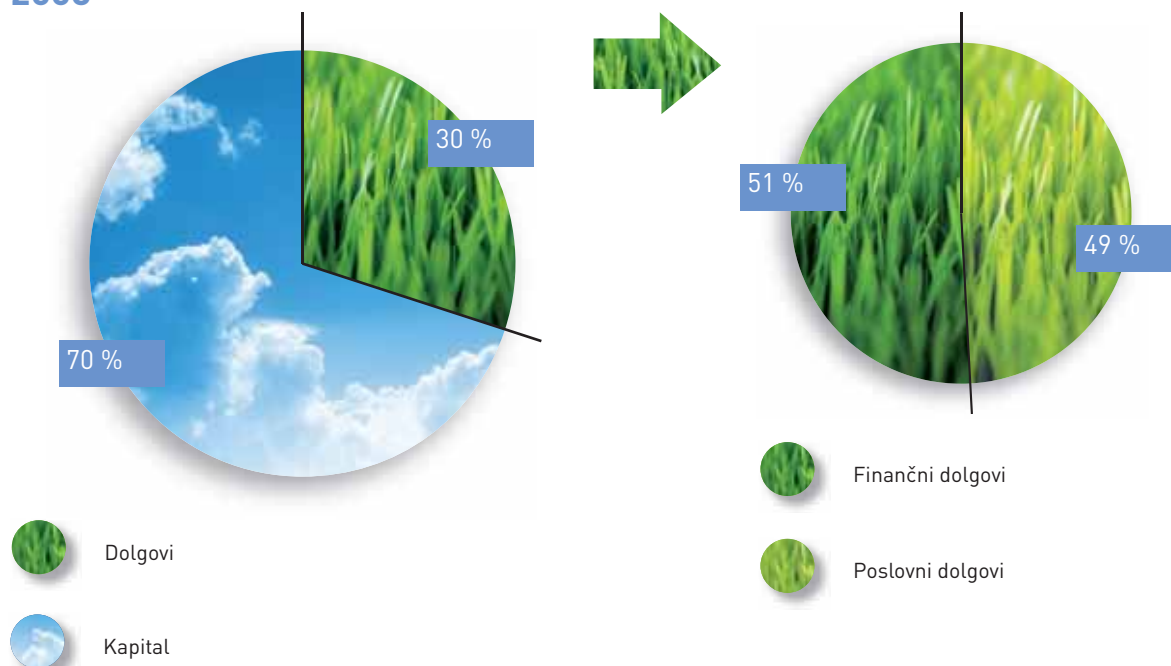

2007

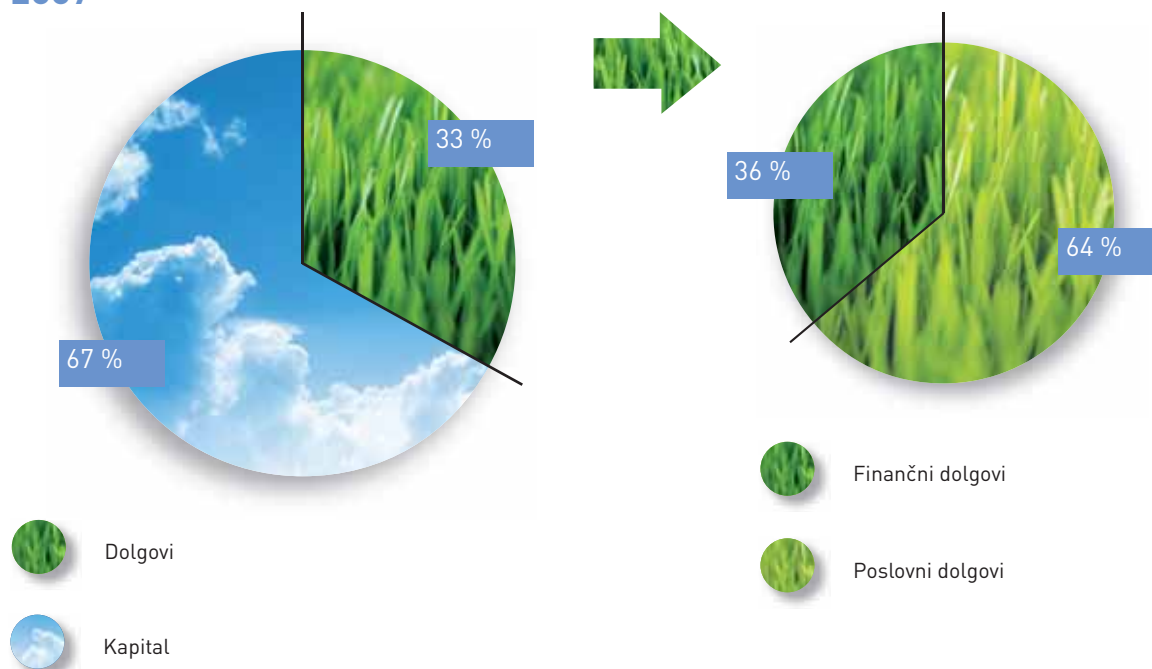

Razmerje med kapitalom in dolgovi v obvladujoči družbi

2008

2007

Prikaz vrednosti sredstev, višine celotnega kapitala na dan 31.12.2008 ter doseženih poslovnih rezultatov družb skupine HSE v letu 2008

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.	
vrednost sredstev v €	1.158.781.276
višina celotnega kapitala v €	798.817.478
čisti poslovni izid v €	53.756.215

SLOVENIJA					
DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o.		TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ d.o.o.		HSE INVEST d.o.o.	
delež HSE	100%	delež HSE	100%	delež HSE neposredno	25%
vrednost sredstev v €	520.780.642	vrednost sredstev v €	404.351.280	delež HSE posredno	75%
višina celotnega kapitala v €	502.691.265	višina celotnega kapitala v €	258.858.911	vrednost sredstev v €	1.418.535
čisti poslovni izid v €	15.442.181	čisti poslovni izid v €	18.037.177	višina celotnega kapitala v €	530.205
				čisti poslovni izid v €	164.055
SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d.o.o.		TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE d.o.o.		PPE d.o.o., KIDRIČEVO	
delež HSE	100%	delež HSE	81,33%	delež HSE	45%
vrednost sredstev v €	256.019.321	vrednost sredstev v €	57.091.946	vrednost sredstev v €	1.227.583
višina celotnega kapitala v €	162.448.132	višina celotnega kapitala v €	34.101.843	višina celotnega kapitala v €	1.223.482
čisti poslovni izid v €	10.079.588	čisti poslovni izid v €	2.169.256	čisti poslovni izid v €	14.840
HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI, d.o.o.		PREMOGOVNIK VELENJE d.d.			
delež HSE neposredno	51%	delež HSE	77,73%		
delež HSE posredno	84,6%	vrednost sredstev v €	208.113.705		
vrednost sredstev v €	205.185.396	višina celotnega kapitala v €	109.714.170		
višina celotnega kapitala v €	187.751.171	čisti poslovni izid v €	403.385		
čisti poslovni izid v €	939.971				

TUJINA					
HSE ITALIA S.r.l.		HSE HUNGARY Kft.		HSE BALKAN ENERGY d.o.o.	
delež HSE	100%	delež HSE	100%	delež HSE	100%
vrednost sredstev v €	52.690	vrednost sredstev v €	8.100.934	vrednost sredstev v €	989.485
višina celotnega kapitala v €	46.247	višina celotnega kapitala v €	5.466.448	višina celotnega kapitala v €	908.190
čisti poslovni izid v €	5.238	višina celotnega kapitala v HUF	1.457.901.661	višina celotnega kapitala v RSD	81.166.543
		čisti poslovni izid v €	506.220	čisti poslovni izid v €	1.637
		čisti poslovni izid v HUF	131.596.475	čisti poslovni izid v RSD	138.199
HSE ADRIA d.o.o.		HSE BULGARIA EOOD		HIDRO MOĆNOST MAKEDONIJA d.o.o.	
delež HSE	100%	delež HSE	100%	delež HSE	33%
vrednost sredstev v €	4.901.281	vrednost sredstev v €	484.969	vrednost sredstev v €	5.067
višina celotnega kapitala v €	684.919	višina celotnega kapitala v €	443.951	višina celotnega kapitala v €	5.067
višina celotnega kapitala v HRK	5.037.925	višina celotnega kapitala v BGN	868.280	višina celotnega kapitala v MKD	307.062
čisti poslovni izid v €	361.419	čisti poslovni izid v €*	-61.485	čisti poslovni izid v €**	-
čisti poslovni izid v HRK	2.654.934	čisti poslovni izid v BGN	-120.256	čisti poslovni izid v MKD	-
TOPLOFIKATSIA - RUSE AD					
delež HSE	51%				
vrednost sredstev v €	59.006.962				
višina celotnega kapitala v €	24.094.819				
višina celotnega kapitala v BGN	47.124.646				
čisti poslovni izid v €	1.313.316				
čisti poslovni izid v BGN	2.568.583				

* HSE Bulgaria EOOD v letu 2008 ni izvajala trgovanja

** Družba Hidro Moćnost Makedonija d.o.o. je bila v letu 2008 še le ustanovljena in še ni poslovala

2.11.1 Kazalniki obvladujoče družbe

STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA	31.12.2008	31.12.2007
1. Obveznosti do virov sredstev v €	1.158.781.276	1.141.859.460
2. Kapital v €	798.817.478	757.166.486
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	68,94	66,31

Konec leta 2008 predstavlja kapital družbe 69% vseh obveznosti do virov sredstev. Glede na stanje konec leta 2007 se je stopnja lastniškosti financiranja povečala predvsem zaradi povečanja ustvarjenega čistega dobička leta 2008.

STOPNJA DOLGOROČNOSTI FINANCIRANJA	31.12.2008	31.12.2007
1. Kapital v €	798.817.478	757.166.486
2. Dolgoročne obveznosti v €	161.302.465	156.475.386
3. Rezervacije in dolgoročne PČR v €	19.175.683	7.943.631
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	979.295.626	921.585.503
5. Obveznosti do virov sredstev v €	1.158.781.276	1.141.859.460
Stopnja dolgoročnosti financiranja = 4 / 5	84,51	80,71

Družba je 85% svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in 15% s kratkoročnimi viri. Stopnja dolgoročnosti financiranja je glede na konec leta 2007 višja za 4 odstotne točke, zaradi povečanja kapitala in dolgoročne zadolženosti ter zmanjšanja kratkoročnih finančnih obveznosti.

STOPNJA OSNOVNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2008	31.12.2007
1. Osnovna sredstva v €	6.774.756	127.881.827
2. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR v €	8.178.427	8.430.458
3. Skupaj osnovna sredstva po neodpisani vrednosti v € (1 + 2)	14.953.183	136.312.285
4. Sredstva v €	1.158.781.276	1.141.859.460
Stopnja osnovnosti investiranja = 3 / 4	1,29	11,94

Delež opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev je med sredstvi družbe 1% in je v primerjavi s koncem leta 2007 nižji, zaradi prenosa skupnega podviga izgradnje HE na spodnji Savi na novo družbo HESS. Ves del vlaganj družbe v skupni podvig se je prenesel na dolgoročne finančne naložbe.

STOPNJA DOLGOROČNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2008	31.12.2007
1. Opredmetena osnovna sredstva v €	6.774.756	127.881.827
2. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR v €	8.178.427	8.430.458
4. Dolgoročne finančne naložbe v €	929.662.269	819.063.439
5. Dolgoročne poslovne terjatve v €	2.715.058	125.188
6. Skupaj (1 + 2 + 4 + 5)	947.330.510	955.500.912
7. Sredstva v €	1.158.781.276	1.141.859.460
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 6 / 7	81,75	83,68

Vsa dolgoročna sredstva družbe predstavljajo skoraj 82% celotnih sredstev družbe. Vrednost kazalnika se je glede na konec leta 2007 znižala, predvsem zaradi povečanja kratkoročnih sredstev.

KOEFICIENT KAPITALSKE POKRITOSTI OSN. SRED.	31.12.2008	31.12.2007
1. Kapital v €	798.817.478	757.166.486
2. Opredmetena osnovna sredstva v €	6.774.756	127.881.827
3. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR v €	8.178.427	8.430.458
4. Skupaj osnovna sredstva po neodpisani vrednosti v € (2 + 3)	14.953.183	136.312.285
Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	53,42	5,55

Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev je razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi. Vrednost koeficienta konec leta 2008 znaša 53, kar pomeni, da so z lastniškim kapitalom v celoti financirana najbolj nelikvidna sredstva. Razlog za porast koeficienta glede na konec leta 2007 je v prenosu skupnega podviga izgradnje HE na spodnji Savi na novo družbo HESS.

KOEFICIENT NEPOSREDNE POKRITOSTI KRATK. OBV.	31.12.2008	31.12.2007
1. Denarna sredstva v €	6.374.755	3.839.722
2. Kratkoročne finančne naložbe v €	68.242.000	16.909.850
3. Skupaj likvidna sredstva v € (1 + 2)	74.616.755	20.749.572
4. Kratkoročne obveznosti v €	173.979.273	214.764.190
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,43	0,10

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Konec leta 2008 je znašal 0,4, kar pomeni, da je družba z likvidnimi sredstvi pokrila skoraj polovico svojih kratkoročnih obveznosti. Kazalnik se je v primerjavi z letom 2007 bistveno izboljšal, zaradi povečanja kratkoročnih finančnih naložb in zmanjšanja kratkoročnih obveznosti.

KOEFICIENT POSPEŠENE POKRITOSTI KRATK. OBV.	31.12.2008	31.12.2007
1. Denarna sredstva v €	6.374.755	3.839.722
2. Kratkoročne finančne naložbe v €	68.242.000	16.909.850
3. Kratkoročne poslovne terjatve v €	127.497.862	155.083.914
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	202.114.617	175.833.486
5. Kratkoročne obveznosti v €	173.979.273	214.764.190
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti = 4 / 5	1,16	0,82

Vrednost pospešenega koeficienta je konec leta 2008 znašala 1,2, kar pomeni, da družba financira del kratkoročnih sredstev z dolgoročnimi obveznostmi. V primerjavi z letom 2007 se je kazalnik izboljšal.

KOEFICIENT KRATKOROČNE POKRITOSTI KRATK. OBV.	31.12.2008	31.12.2007
1. Kratkoročna sredstva v €	202.115.396	175.916.067
2. Kratkoročne AČR v €	5.146.178	6.082.027
3. Skupaj (1 + 2)	207.261.574	181.998.094
4. Kratkoročne obveznosti v €	173.979.273	214.764.190
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. = 3 / 4	1,19	0,85

Kratkoročni koeficient je konec leta 2008 znašal 1,2, kar kaže na dobro plačilno sposobnost družbe, saj je le ta s svojimi kratkoročnimi sredstvi pokrila celotne kratkoročne obveznosti.

KOEFICIENT GOSPODARNOSTI POSLOVANJA	2008	2007
1. Poslovni prihodki v €	820.305.717	923.302.179
2. Stroški blaga, materiala in storitev v €	766.089.817	895.889.987
3. Stroški dela v €	6.545.268	5.950.139
4. Odpisi vrednosti v €	1.493.117	16.985.578
5. Drugi poslovni odhodki v €	11.050.720	1.993.478
6. Skupaj poslovni odhodki v € (2 + 3 + 4 + 5)	785.178.922	920.819.182
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 6	1,04	1,00

V letu 2008 je družba ustvarila za 4% več poslovnih prihodkov kot so znašali poslovni odhodki. Kazalnik se je v primerjavi z letom 2007 izboljšal, saj so poslovni prihodki upadli manj kot poslovni odhodki.

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI KAPITALA	2008	2007
1. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja v €	53.756.215	12.411.197
2. Povprečni kapital v €	777.991.982	736.094.110
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala = 1 / 2	0,07	0,02

Družba je v letu 2008 ustvarila 7 € čistega dobička na 100 € vloženega kapitala. Vrednost koeficienta se je glede na leto 2007 povečala za 5 odstotnih točk, predvsem zaradi višjega čistega poslovnega izida družbe.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / EBITDA	31.12.2008	31.12.2007
1. Dolgoročne finančne obveznosti v €	161.267.186	96.929.963
2. Kratkoročne finančne obveznosti v €	9.811.956	35.374.714
3. Celotne finančne obveznosti v € (1 + 2)	171.079.142	132.304.677
4. Poslovni izid iz poslovanja v €	35.126.795	2.482.997
5. Amortizacija v €	1.458.542	2.236.463
6. EBITDA v € (4 + 5)	36.585.337	4.719.460
Celotne finančne obveznosti / EBITDA = 3 / 6	4,68	28,03

Kazalnik pokaže razmerje med zadolženostjo družbe in EBITDA. Kazalnik se je v primerjavi s koncem leta 2007 bistveno izboljšal, zaradi večjega poslovnega izida iz poslovanja v letu 2008.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / KAPITAL	31.12.2008	31.12.2007
1. Dolgoročne finančne obveznosti v €	161.267.186	96.929.963
2. Kratkoročne finančne obveznosti v €	9.811.956	35.374.714
3. Celotne finančne obveznosti v € (1 + 2)	171.079.142	132.304.677
4. Kapital v €	798.817.478	757.166.486
Celotne finančne obveznosti / Kapital = 3 / 4	0,21	0,17

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. V primerjavi s koncem leta 2007 se je kazalnik povečal, zaradi povečanja zadolženosti družbe.

EBITDA / FINANČNI ODHODKI IZ POSOJIL	2008	2007
1. Poslovni izid iz poslovanja v €	35.126.795	2.482.997
2. Amortizacija v €	1.458.542	2.236.463
3. EBITDA v € (1 + 2)	36.585.337	4.719.460
4. Finančni odhodki iz posojil v €	7.993.672	5.880.334
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil = 3 / 4	4,58	0,80

Kazalnik je v primerjavi z letom 2007 višji, predvsem zaradi višjega poslovnega izida iz poslovanja.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / SREDSTVA	31.12.2008	31.12.2007
1. Dolgoročne finančne obveznosti v €	161.267.186	96.929.963
2. Kratkoročne finančne obveznosti v €	9.811.956	35.374.714
3. Celotne finančne obveznosti v € (1 + 2)	171.079.142	132.304.677
4. Sredstva v €	1.158.781.276	1.141.859.460
Celotne finančne obveznosti / Sredstva = 3 / 4	0,15	0,12

Delež celotnih finančnih obveznosti glede na sredstva je bil v primerjavi s koncem leta 2007 nekoliko višji, saj se je družba v letu 2008 dodatno dolgoročno zadolžila za 74 mio €.

2.11.2 Kazalniki skupine HSE

STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA	31.12.2008	31.12.2007
1. Obveznosti do virov sredstev v €	1.747.710.783	1.628.551.663
2. Kapital v €	1.127.608.615	1.037.374.202
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	64,52	63,70

Konec leta 2008 predstavlja kapital skupine 65% vseh obveznosti do virov sredstev. Glede na stanje konec leta 2007 se je stopnja lastniškosti financiranja povečala, predvsem zaradi povečanja ustvarjenega čistega dobička leta 2008 ter zaradi zmanjšanja kratkoročnih obveznosti do bank.

STOPNJA DOLGOROČNOSTI FINANCIRANJA	31.12.2008	31.12.2007
1. Kapital v €	1.127.608.615	1.037.374.202
2. Dolgoročne obveznosti v €	292.685.262	244.554.162
3. Rezervacije in dolgoročne PČR v €	118.046.869	95.148.216
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	1.538.340.746	1.377.076.580
5. Obveznosti do virov sredstev v €	1.747.710.783	1.628.551.663
Stopnja dolgoročnosti financiranja = 4 / 5	88,02	84,56

Skupina je 88% svojih sredstev financirala z dolgoročnimi viri in 12% s kratkoročnimi viri. Stopnja dolgoročnosti financiranja je glede na konec leta 2007 višja za štiri odstotne točke. Skupina je konec leta 2008 izboljšala kvaliteto virov, saj so se kratkoročne obveznosti do bank glede na konec leta 2007 zmanjšale za 45%, dolgoročne pa povečale za 29%.

STOPNJA OSNOVNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2008	31.12.2007
1. Opredmetena osnovna sredstva v €	1.301.732.514	1.189.336.408
2. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR v €	48.274.010	27.874.726
3. Skupaj osnovna sredstva po neodpisani vrednosti v € (1 + 2)	1.350.006.524	1.217.211.134
4. Sredstva v €	1.747.710.783	1.628.551.663
Stopnja osnovnosti investiranja = 3 / 4	77,24	74,74

Konec leta 2008 je delež opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev med sredstvi skupine 77%. Stopnja osnovnosti investiranja je v primerjavi s koncem leta 2007 višja, zaradi večjih vlaganj v opredmetena osnovna in neopredmetena sredstva ter dolgoročne finančne naložbe.

STOPNJA DOLGOROČNOSTI INVESTIRANJA	31.12.2008	31.12.2007
1. Opredmetena osnovna sredstva v €	1.301.732.514	1.189.336.408
2. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR v €	48.274.010	27.874.726
3. Naložbene nepremičnine v €	922.758	936.992
4. Dolgoročne finančne naložbe v €	51.541.008	49.870.537
5. Dolgoročne poslovne terjatve v €	3.131.217	692.280
6. Skupaj (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	1.405.601.507	1.268.710.943
7. Sredstva v €	1.747.710.783	1.628.551.663
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 6 / 7	80,43	77,90

Vsa dolgoročna sredstva skupine predstavljajo 80% celotnih sredstev skupine. Vrednost koeficienta se je glede na konec leta 2007 zvišala, predvsem zaradi povečanja opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev ter dolgoročnih finančnih naložb.

KOEFICIENT KAPITALSKE POKRITOSTI OSN. SRED.	31.12.2008	31.12.2007
1. Kapital v €	1.127.608.615	1.037.374.202
2. Opredmetena osnovna sredstva v €	1.301.732.514	1.189.336.408
3. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR v €	48.274.010	27.874.726
4. Skupaj osnovna sredstva po neodpisani vrednosti v € (2 + 3)	1.350.006.524	1.217.211.134
Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	0,84	0,85

Koeficient kapitalске pokritosti osnovnih sredstev je razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi. Vrednost koeficienta konec leta 2008 znaša 0,8, kar pomeni, da se z lastniškim kapitalom financira glavnina najbolj nelikvidnih sredstev skupine.

KOEFICIENT NEPOSREDNE POKRITOSTI KRATK. OBV.	31.12.2008	31.12.2007
1. Denarna sredstva v €	13.453.168	15.297.292
2. Kratkoročne finančne naložbe v €	116.375.273	103.505.751
3. Skupaj likvidna sredstva v € (1 + 2)	129.828.441	118.803.043
4. Kratkoročne obveznosti v €	194.052.222	241.650.620
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,67	0,49

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Konec leta 2008 je znašal 0,7 kar pomeni, da je družba z likvidnimi sredstvi pokrila skoraj tri četrtine svojih kratkoročnih obveznosti. Kazalnik se je v primerjavi s koncem leta 2007 izboljšal.

KOEFICIENT POSPEŠENE POKRITOSTI KRATK. OBV.	31.12.2008	31.12.2007
1. Denarna sredstva v €	13.453.168	15.297.292
2. Kratkoročne finančne naložbe v €	116.375.273	103.505.751
3. Kratkoročne poslovne terjatve v €	153.746.979	180.592.264
4. Skupaj (1 + 2 + 3)	283.575.420	299.395.307
5. Kratkoročne obveznosti v €	194.052.222	241.650.620
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti = 4 / 5	1,46	1,24

Vrednost pospešenega koeficienta je konec leta 2008 znašala 1,5, kar pomeni, da skupina poleg zalog dolgoročno financira tudi druga kratkoročna sredstva. Kazalnik se je v primerjavi s koncem leta 2007 izboljšal.

KOEFICIENT KRATKOROČNE POKRITOSTI KRATK. OBV.	31.12.2008	31.12.2007
1. Kratkoročna sredstva v €	316.850.737	328.928.916
2. Kratkoročne AČR v €	5.958.343	6.944.133
3. Skupaj (1 + 2)	322.809.080	335.873.049
4. Kratkoročne obveznosti v €	194.052.222	241.650.620
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. = 3 / 4	1,66	1,39

Kratkoročni koeficient je konec leta 2008 znašal 1,7, kar kaže na dobro plačilno sposobnost skupine, saj je le-ta s svojimi kratkoročnimi sredstvi pokrila celotne kratkoročne obveznosti. Kazalnik se je v primerjavi s koncem leta 2007 izboljšal.

KOEFICIENT GOSPODARNOSTI POSLOVANJA	2008	2007
1. Poslovni prihodki v €	903.420.050	1.011.617.008
2. Stroški blaga, materiala in storitev v €	508.120.674	681.696.549
3. Stroški dela v €	137.687.403	123.900.511
4. Odpisi vrednosti v €	79.680.448	96.561.644
5. Drugi poslovni odhodki v €	61.159.605	42.958.501
6. Skupaj poslovni odhodki v € (2 + 3 + 4 + 5)	786.648.130	945.117.205
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 6	1,15	1,07

V letu 2008 je skupina ustvarila za 15% več poslovnih prihodkov kot so znašali poslovni odhodki. Ker je bil padec prihodkov nižji od padca odhodkov, je vrednost koeficienta višja.

KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI KAPITALA	2008	2007
1. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja v €	74.515.214	84.071.741
2. Povprečni kapital v €	1.082.491.409	915.450.501
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala = 1 / 2	0,07	0,09

Skupina je v letu 2008 ustvarila 7 € čistega dobička na 100 € vloženega kapitala. Vrednost koeficienta se je glede na leto 2007 znižala, predvsem zaradi višjega povprečnega kapitala skupine v letu 2008.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / EBITDA	31.12.2008	31.12.2007
1. Dolgoročne finančne obveznosti v €	290.364.661	224.606.377
2. Kratkoročne finančne obveznosti v €	45.481.809	82.545.085
3. Celotne finančne obveznosti v € (1 + 2)	335.846.470	307.151.462
4. Poslovni izid iz poslovanja v €	116.771.920	66.499.803
5. Amortizacija v €	74.358.495	72.040.630
6. EBITDA v € (4 + 5)	191.130.415	138.540.433
Celotne finančne obveznosti / EBITDA = 3 / 6	1,76	2,22

Kazalnik pokaže razmerje med zadolženostjo skupine in EBITDA. Kazalnik se je v primerjavi s koncem leta 2007 izboljšal zaradi večjega poslovnega izida iz poslovanja v letu 2008.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / KAPITAL	31.12.2008	31.12.2007
1. Dolgoročne finančne obveznosti v €	290.364.661	224.606.377
2. Kratkoročne finančne obveznosti v €	45.481.809	82.545.085
3. Celotne finančne obveznosti v € (1 + 2)	335.846.470	307.151.462
4. Kapital v €	1.127.608.615	1.037.374.202
Celotne finančne obveznosti / Kapital = 3 / 4	0,30	0,30

Kljub temu, da je zadolženost skupine konec leta 2008 višja, je bi delež celotnih finančnih obveznosti v kapitalu na nivoju doseženega konec leta 2007, saj se je povečal tudi kapital skupine, predvsem zaradi čistega dobička leta 2008.

EBITDA / FINANČNI ODHODKI IZ POSOJIL	2008	2007
1. Poslovni izid iz poslovanja v €	116.771.920	66.499.803
2. Amortizacija v €	74.358.495	72.040.630
3. EBITDA v € (1 + 2)	191.130.415	138.540.433
4. Finančni odhodki iz posojil v €	16.771.877	12.492.692
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil = 3 / 4	11,40	11,09

Kazalnik je v primerjavi s koncem leta 2007 višji, predvsem zaradi višjega poslovnega izida iz poslovanja.

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI / SREDSTVA	31.12.2008	31.12.2007
1. Dolgoročne finančne obveznosti v €	290.364.661	224.606.377
2. Kratkoročne finančne obveznosti v €	45.481.809	82.545.085
3. Celotne finančne obveznosti v € (1 + 2)	335.846.470	307.151.462
4. Sredstva v €	1.747.710.783	1.628.551.663
Celotne finančne obveznosti / Sredstva = 3 / 4	0,19	0,19

Kljub temu, da je zadolženost skupine konec leta 2008 višja, je bil delež celotnih finančnih obveznosti v sredstvih na nivoju doseženih konec leta 2007.

Pojasnila postavk kazalnikov so podrobneje razložena v Računovodskem poročilu družbe HSE in Računovodskem poročilu skupine HSE.

3.700

Toliko so znašale zaloge lignita v TJ družbe PV na dan 31.12.2008. V skupini HSE se zavedamo, da je upravljanje s tveganji ključnega pomena za uspešno poslovanje. Eno izmed takšnih tveganj je povezano tudi s proizvodnjo lignita v PV, ki služi kot primarno gorivo za proizvodnjo električne energije v TEŠ. Zato smo v okviru obvladovanja tveganja izpada proizvodnje lignita v skupini HSE oblikovali ustrezne zaloge.

2.12 Upravljanje s tveganji

V času, ko se tako bančni kot realni sektor soočata s posledicami finančne krize, skupina HSE namenja še večjo pozornost upravljanju s tveganji. V ta namen smo tudi v letu 2008 nadaljevali s procesom celovitega upravljanja s tveganji tako, da smo:

- ustrezno obvladovali vsa prepoznana ključna tveganja in
- identificirali nova tveganja.

S tveganji se srečujemo na vseh področjih delovanja, še posebej pri proizvodnji električne energije in njemu trženju, posledično pa tudi na finančnem področju.

V grobem jih lahko razdelimo na:

- tržna tveganja,
- količinska tveganja,
- finančna tveganja,
- kadrovska tveganja,
- tveganja informacijskega sistema in
- regulatorna tveganja.

Na podlagi analize poslovanja skupine HSE v letu 2008 ocenjujemo, da so bila tveganja uspešno obvladovana.

Tržna tveganja

Skupina HSE je v največji meri izpostavljena tržnim tveganjem, ki izhajajo predvsem iz negotovega gibanja cen električne energije, čezmejnih prenosnih zmogljivosti, CO₂ emisijskih dovolilnic in zemeljskega plina.

Obvladujoča družba HSE je v letu 2008 nadaljevala z razvojem modela upravljanja s cenovnimi ali tržni-

mi tveganji. Dnevno se je izvajala letna optimizacija proizvodnih enot skupine, vrednostno in količinsko so se spremljali: odprta pozicija skupine, trgovalne aktivnosti družbe, cenovna nihanja in volatilitnost na veleprodajnih trgih električne energije, CO₂ emisijski kuponi in drugi energenti ter izpostavljenost trgovalnega portfelja družbe tržnim tveganjem. Za merjenje izpostavljenosti trgovalnega portfelja družbe tržnim tveganjem so se uporabile standardne metode merjenja tveganj kot je Monte Carlo VaR metoda ob upoštevanju 95% stopnje zaupanja, s pomočjo katere se je opazovalo tvegano vrednost portfelja, in spremembo verjetnostne porazdelitve vrednosti portfelja na letni ravni. Občutljivost portfelja na cenovne spremembe se je spremljala na podlagi delta/gamma analize.

V letu 2008 so se vsi modeli, ki podpirajo izračun izpostavljenosti družbe HSE, prilagodili za delovanje na daljši rok. Optimizacijski modeli proizvodnje, modeli cenovnih krivulj in model sledenja izpostavljenosti trgovalnega portfelja CO₂ emisijskih kuponov tako sedaj delujejo za obdobje za katerega družba prodaja energijo.

Na področju optimizacijskih modelov so bile izvedene metodološke izboljšave delovanja, ki omogočajo kvalitetnejšo simulacijo dejanskega obratovanja agregatov in s tem prispevajo k natančnejši sliki izpostavljenosti družbe predvsem na ravneh dnevne in urne časovne granulacije. Na področju proizvodnje je bil pripravljen optimizacijski model za simulacijo obratovanja ČHE. V namen natančnejšega ocenjevanja izpostavljenosti v Sloveniji je bil na področju cenovnih optimizacijskih modelov razvit optimizacijski model slovenskega trga električne energije, ki služi kot podlaga modela dolgoročne slovenske cenovne krivulje.

Analiza izpostavljenosti družbe je bila prilagojena gle-

de na prenovljeno strukturo posameznih trgovalnih portfeljev družbe. Ob tem je bilo v letu 2008 poglajeno tudi testiranje ekstremnih situacij (angl. stress testing). Testiranje ekstremnih situacij predstavlja orodje upravljanja s tveganji, s čimer se analizira predvsem potencialni negativni vpliv ekstremne spremembe vrednosti ene spremenljivke oziroma skupine spremenljivk na poslovanje družbe.

Cenovna tveganja so se v preteklem letu obvladovala tudi tako, da je večji del trgovanih količin zavarovan s kontra poslom, z nakupom izvedenih finančnih instrumentov ter z uvedbo novih tehnologij, ki so bile sprejete že v razvojnem načrtu skupine HSE in nakazujejo ukrepe za izboljšanje varstva okolja in zdravja ljudi.

Količinska tveganja

Količinsko tveganje obsega tveganja, ki izvirajo iz negotovosti proizvodnje, negotovosti porabe in negotovosti možnosti dobave energije.

Negotovost proizvodnje zajema predvsem vprašanje ali bo energija na voljo na trgu. Pri tem se povezuje z obratovalnim tveganjem, ki poskuša ovrednotiti verjetnost in vpliv izpada posameznega agregata ali drugega proizvodnega elementa. Pomemben je vpliv negotove hidrologije, saj je družba velik del energije zagotavljala iz HE.

Negotovost porabe je posledica vpliva vremena in temperature, elastičnosti obremenitve, sezonskih ciklov in vpliva recesije.

Negotovost dobave energije pa je posledica naključnih izpadov vodov in druge opreme ali pa nastopi zaradi posegov upravljavca prenosnega omrežja zaradi preobremenitev prenosnih poti.

Pri proizvodnji električne energije se pojavljajo naslednja tveganja odstopanj od načrtovanih dobav:

- tveganje (ne)dobave električne energije iz HE v odvisnosti od hidrološko meteoroloških razmer,
- tveganje (ne)dobave električne energije iz TE zaradi izpadov ali tehnoloških in ekoloških omejitev proizvodnje,
- tveganje (ne)dobave premoga iz PV zaradi možnih zastojev proizvodnje ob izpadih ali okvarah tehnoloških sistemov, nesreč ali drugih motenj,
- pri veliki proizvodnji TE je potrebno upoštevati tudi

ekonomsko omejitev oziroma spremembo celotnega načina plačevanja ekološke takse CO₂ in trgovanje z emisijskimi kuponi CO₂.

V letu 2008 so HE skupine HSE proizvedle 375 GWh več od načrtovanega, TEŠ je presegla načrt za 158 GWh in TET za 21 GWh. Odstopanja dejanskih dnevnih dotokov vode od dnevnih napovedi se odražajo v odstopanjih proizvodnje HE od napovedanih vozniških redov. Odstopanja so bila izravnana v okviru možnosti s prilagajanjem proizvodnje TE, večjo prodajo oziroma nakupi.

Pri TE je potrebno poleg načrtovanih zaustavitev v času remontov upoštevati tudi 2–4% nenačrtovano izgubo možne proizvodnje – deset do dvajset enodnevnih izpadov proizvodnje, ki je lahko le kratkotrajno nadomeščena z zagoni plinskih elektrarn, sicer pa v okviru možnosti s prerazporejanji izrabe akumulacij HE in z nakupi električne energije na trgu. TEŠ je imela v letu 2008 1% nenačrtovano izgubo možne proizvodnje. Rezultat je neugoden predvsem zaradi okvare bloka 3. TET je imel 2,4% izgubo.

HE so zaradi enostavnosti proizvodnega procesa bolj zanesljive. Nenačrtovana izguba možne proizvodnje je bila pri DEM 1,2%, pri SENG 2,4% in pri HE Boštanj 33,8%, predvsem zaradi okvare generatorja 2.

Prekinitev dobave premoga lahko nastane zaradi okvar na tehnoloških sistemih, nesreč ali drugih montan – pri odkopu premoga. Po oceni tehničnega vodstva premogovnika bi lahko večino možnih okvar odpravili brez večjih motenj v proizvodnji, le izjemoma bi zahtevale okvare 14 – 20 dnevno prekinitev dobav. Zelo majhna pa je možnost, da bi prišlo do večje okvare, ki bi zahtevala šestmesečno zaustavitev. Na osnovi takšne ocene so določene minimalne skupne zaloge premoga, s katerimi mora skupina HSE razpolagati. Te znašajo 3.000 TJ (februar – oktober) oziroma 4.000 TJ (november – januar).

Vodenje proizvodnje električne energije skupine HSE se izvaja iz centra vodenja v Mariboru. Osnovni cilji vodenja proizvodnje so:

- zagotoviti čim manjša odstopanja proizvodnje in bilančne skupine od vozniških redov,
- zagotoviti optimalno razporejanje moči na razpoložljive agregate,
- ob izrednih dogodkih pravočasno vključiti rezervne zmogljivosti.

Kakovost vodenja bilančne skupine HSE se odraža v minimiziranju stroškov odstopanj, saj se s prilagajanjem proizvodnje zmanjšujejo odstopanja članov bilančne skupine. V letu 2008 so bili člani bilančne skupine HSE proizvodne enote skupine vključno z mHE, PV in bilančne podskupine štirih distribucijskih družb, Elektro prodaje ter še nekaj manjših odjemalcev. V odstopanjih bilančne skupine so zajeta vsa odstopanja med realizirano proizvodnjo in odjemom od napovedanih vozniških redov. Skupina HSE ocenjuje, da je bilo vodenje bilančne skupine HSE v letu 2008 uspešno.

Finančna tveganja

Posebno pozornost se v skupini HSE posveča finančnim tveganjem, ki jim je skupina izpostavljena pri svojem poslovanju, in sprejema ukrepe, s katerimi se ta tveganja obvladujejo.

Tveganja plačilne sposobnosti so tveganja, ki so povezana s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in s tem nesposobnostjo posamezne družbe, da v roku poravnava svoje obveznosti. V razmerah finančne krize postane tveganje plačilne sposobnosti tisto tveganje, obvladovanje katerega je za družbo eno najpomembnejših. Kratkoročna plačilna sposobnost se zagotavlja z ažurnim usklajevanjem in načrtovanjem denarnih tokov. V skupini HSE smo vzpostavili spremljanje in optimiranje kratkoročnih viškov in primanjkljajev denarnih sredstev med družbami. Ta sistem, razpršenost finančnih naložb in obveznosti, usklajevanje ročnosti terjatev in obveznosti, dosledna izterjava terjatev in likvidnostna rezerva v obliki odobrenih kreditnih linij pri domačih in tujih bankah omogočajo obvladovanje denarnih tokov, kar družbi in skupini zagotavlja plačilno moč ter nizko stopnjo tveganja kratkoročne plačilne sposobnosti. Poleg tega tudi dober dostop do finančnih virov in trgov, visoka boniteta družbe, kot posledica uspešnega poslovanja, ter možnost trajnega ustvarjanja denarnih tokov iz poslovanja zagotavljajo, da je tveganje plačilne sposobnosti ocenjeno kot zmerno.

Skladno z razmerami na finančnih trgih je družba pristopila tudi k obvladovanju tveganja finančne nediscipline bank in finančnih institucij iz naslova naložbenja prostih denarnih sredstev. Tveganje je obvladovano z upoštevanjem načela razpršenosti vseh deponiranih sredstev pri posameznih bankah in s spremljanjem podatkov o tekočem poslovanju bank, s katerimi druž-

ba sodeluje na področju deponiranja prostih denarnih sredstev.

Tveganje plačilne sposobnosti znižuje visoka boniteta obvladujoče družbe, kot posledica uspešnega poslovanja, ter možnost trajnega ustvarjanja denarnih tokov iz poslovanja.

Kreditno tveganje predstavlja možnost, da bodo terjatve poplačane delno ali pa sploh ne bodo poplačane. Skupina HSE obvladuje kreditno tveganje s skrbnim preverjanjem bonitete strank, postavljanjem limitov, spremljanjem ter upravljanjem kreditne izpostavljenosti posameznih partnerjev glede na njihove limite ter z nadzorom odprtih terjatev.

Obvladujoča družba ima sprejete strategije in pravilnike za merjenje in kontrolo izpostavljenosti družbe kreditnim tveganjem. Pri posameznem partnerju se o potrebnosti zavarovanja odloča na osnovi pravilnikov, ki med drugim določajo postavljanje limitov in spremljanje njihove izkoriščenosti. Posli z električno energijo, na osnovi letnih pogodb, so večinoma zavarovani z menicami ali bančnimi garancijami, pri čemer morajo banke izdajateljice izpolnjevati stroge bonitetne kriterije. Z nekaterimi partnerji ima HSE posle podrobno regulirane z EFET sporazumi. Posli kratkoročnega trgovanja z električno energijo, ki so se izvajali preko borz, pa so zavarovani že z obveznim sistemom članstva, preko trgovalnih portalov.

Izpostavljenost **obrestnemu tveganju** zajema možnost rasti stroškov financiranja pri virih, vezanih na spremenljivo obrestno mero zaradi spremembe višine obrestnih mer na trgu. Del obrestnih mer dolgoročnih kreditov je zaščiten z uporabo ustreznih izvedenih finančnih instrumentov, s pomočjo katerih je bil del variabilnih obrestnih mer spremenjen v fiksne. Ustreznost in pravilnost sklenjenih pogodb za zaščito obrestnih tveganj se obvladuje preko spremljanja dogajanj na evropskem in tudi na svetovnem trgu denarja. Zaradi spremenjenih razmer na denarnem trgu, ki so nastale kot posledica globalne finančne krize, je bila večina pogodb o obrestnih ščitenjih v letu 2008 predčasno prekinjena. Ocenjujemo, da je obrestno tveganje nizko zaradi navedenih ukrepov upravljanja z obrestnimi tveganji, zaradi velikega deleža lastnega kapitala ter zaradi nizke stopnje zadolženosti (14,8% sredstev družbe in 19% sredstev skupine).

Valutna tveganja so v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi neizrazita. Največja čista valutna izpostavljenost družbe je v € tako iz naslova terjatev na domačem trgu kot iz naslova terjatev na tujih trgih. Prisotnost drugih valut, poleg evra, je pri poslovanju zanemarljiva in zato je tudi valutno tveganje glede na te valute zelo majhno.

Kadrovska tveganja

Sama dejavnost družbe, naša intenzivna rast in ureničevanje zastavljenih strateških načrtov zahtevajo od zaposlenih stalno nadgrajevanje obstoječega ter pridobivanje novega znanja in kompetenc, dinamičnost, multidisciplinarnost, timsko delo in samoiniciativnost.

Kot glavno tveganje na področju kadrov ocenjujemo morebitno izgubo ključnih zaposlenih, kar lahko preprečimo le z dobrim vodenjem in komunikacijo z/med zaposlenimi, s stalno strokovno rastjo in motiviranjem ter zagotavljanjem stimulativnih delovnih pogojev in okolja. Ocenjujemo, da je izpostavljenost tovrstnemu tveganju nizka.

Tveganja informacijskega sistema

Cilj upravljanja z IT tveganji je omogočiti skupini HSE izpolnitev njenih načrtov na podlagi boljšega varovanja IT sistemov, ki hranijo, procesirajo in prenašajo informacije skupine.

Upravljanje z IT tveganji spremlja vse faze uporabe programske in strojne opreme.

Kot glavna IT tveganja, ki vplivajo na poslovanje, so prepoznani:

- izpad internetnega dostopa,
- nedelovanje elektronske pošte,
- prekinitev električnega napajanja iz omrežja,
- izpad Endur kot aplikacije,
- vnos virusa.

Skupina HSE ocenjuje, da so bila IT tveganja v letu 2008 uspešno obvladovana.

Regulatorna tveganja

Regulatorna tveganja izhajajo iz sprememb tržnih pravil ali zakonodaje na slovenskem ali tujih trgih električne energije in vplivajo na poslovni rezultat. V skupini HSE se ažurno spremlja razvoj slovenskega in tujih trgov električne energije in spremljajoče regulative ter se odziva na spremembe s prilagajanjem trgovalne strategije.

Zaradi nenehnih sprememb na področju zakonodaje se zagotavlja pravilna uporaba predpisov z nenehnim funkcionalnim in strokovnim usposabljanjem, ki ga izvajajo pooblaščenec in usposobljene inštitucije.

Pojasnilo obvladovanja krizne situacije po 1.1.2009

V prvem kvartalu leta 2009 se je finančna kriza še poglobljala in razširila na realni sektor. Kljub temu je HSE beležil ugodne rezultate, saj je prodaja električne energije preseгла načrtovano za 34%, proizvodnja HE in TE pa za skoraj 13%.

Finančna kriza se je pričela odražati predvsem v likvidnostnih težavah nekaterih naših kupcev. V takšnih razmerah je obvladovanje likvidnosti izrednega pomena, zato se je dodatna pozornost namenjala zavarovanju terjatev. HSE ocenjuje, da z ustreznimi ukrepi obvladovanja finančnih tveganj tudi v razmerah finančne krize tveganja ustrezno obvladuje.

Poslovanje družbe HSE se prilagaja strateškim usmeritvam vlade RS, namenjenim lajšanju nastalih razmer zaradi svetovne finančne in gospodarske krize. Še naprej se namenja velika pozornost obvladovanju vseh vrst tveganj ter zagotavljanju ustrezne kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti na nivoju skupine HSE ter nadaljevanju s postopki za pridobivanje zadostnih finančnih sredstev za realizacijo vseh nujno potrebnih razvojnih projektov skupine HSE.

Naši kratkoročni in dolgoročni cilji se prilagajajo novonastalim gospodarskim razmeram, ki kažejo na velike izzive, s katerimi se bo skupina HSE soočala v prihodnosti.

2.13 Komuniciranje z javnostmi

Komuniciranje z javnostmi je bilo v letu 2008 zasnovano okoli številnih ključnih tem: podražitve električne energije, gradnja novih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije – v ospredju zanimanja je bila tudi tokrat gradnja bloka 6 TEŠ in z njo povezanih aktivnosti, gradnja HE na spodnji Savi, projekti HE na srednji Savi, promocija Modre energije in kampanja varčne rabe energije, »Energija si – bodi učinkovit«, projekta, ki sta prva tovrstna v Sloveniji.

Preteklo leto so s komunikacijskega vidika zaznamovale tudi organizacijske in kadrovske spremembe v HSE. Skupini HSE se je pridružila nova družba Hidro Močnost Makedonija d.o.o. in podružnica HSE Bratislava, dobili pa smo tudi novega člana posloводства, direktorja družbe.

Sporočila za javnost in odgovori za medije, interni časopis Energija ter spletna stran družbe so bili osnovna komunikacijska orodja, s katerimi smo notranjo in zunanjo javnost obveščali o tovrstnih spremembah, kot tudi o vseh ostalih dogodkih in okoliščinah v skupini HSE, ki so vplivali na uspešnost našega poslovanja.

3x20

Pomeni najbolj pomembno smernico razvoja energetike v EU. Ker deluje skupina HSE v močno spreminjajočem se okolju, se je le-temu potrebno nenehno prilagajati in slediti skupnim smernicam EU. Kot največji proizvajalec električne energije v Sloveniji s tendenco po širjenju, moramo nujno posvečati pozornost raziskavam in razvoju, ki bodo odpirale nova perspektivna področja ter nakazale nove smeri uspešnega delovanja skupine HSE v prihodnosti. V skupini HSE delujemo proaktivno, zato posvečamo ciljem »3 x 20« pri R&R še posebno pozornost.

2.14 Raziskave in razvoj

Dogajanja na evropskem energetskem trgu so samo podkrepila kritične točke evropske energetike: prevelika uvozna odvisnost, nezadostne proizvodne in prenosne zmogljivosti ter breme reševanja problematike podnebnih sprememb.

Skupina HSE namenja veliko pozornosti proučitvi neposrednih vplivov predstavljenih zakonodajnih predlogov na slovensko energetiko ter na skupino HSE.

Akcijski načrt

Z namenom spodbujanja uporabe energije iz OVE je HSE, skupaj s svojimi odvisnimi družbami, s podpi-

som Sporazuma pristopil k izdelavi Akcijskega načrta za doseganje ciljnih deležev končne porabe električne energije iz obnovljivih virov do leta 2020.

Akcijski načrt predstavlja prostovoljno zavezo za izvajanje ukrepov za doseganje zahtevanih ciljev za Slovenijo, podanih v predlogu direktive Evropskega Parlamenta in Sveta o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, ki ga bodo sprejele družbe energetskih dejavnosti članice EZS.

Razvoj trajnostnih meril za uporabo OVE

HSE s projektom Certification for Hydro: Improving Clean Energy - CH₂OICE sodeluje na področju razvoja trajnostnih meril za uporabo OVE. Projekt je sofinanciran v okviru programa Intelligent Energy Europe.

Cilj projekta je razvoj ustreznega postopka certificiranja HE, ki bi bil skladen z vodno direktivo in Direktivo o spodbujanju proizvodnje električne energije iz OVE na notranjem trgu z električno energijo. Izdelan postopek certificiranja se bo testiral na dejanskih hidroenergetskih objektih v Sloveniji in Italiji. Končni cilj projekta je izdelava postopka certificiranja, ki bi ga nato lahko implementirali na ravni EU.

Tehnološki razvoj

Pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju energetike ima tehnološki razvoj. Raziskavam in razvoju na področju novih tehnologij in novih energetske virov je namenjeno več pozornosti in več sredstev. Poudarek prihodnje razvojne politike je dan večjemu sodelovanju vseh evropskih in svetovnih raziskovalnih potencialov in industrije. HSE se kot partner vključuje pri različnih raziskovalnih projektih ter si prizadeva, da bi aktivnosti na tem področju še okrepil, s čimer bi si zagotovil prednostni dostop do pomembnih informacij na področju novih tehnologij, ki bi v danem trenutku pomenile pomembno konkurenčno prednost. Razvojne aktivnosti skupine HSE so usmerjene na spremljanje razvoja tehnologij zajema, transporta in skladiščenja CO₂, spremljanje razvoja »čistih« premogovih tehnologij ter na prizadevanja za delitev bremena zniževanja emisij TGP in proizvodnje električne energije iz OVE.

Projekt Zmanjševanje emisij TGP

V sklepnem delu je projekt »Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v slovenski energetiki v post-Kjotskem obdobju«. K projektu so poleg HSE že pristopile skoraj vse slovenske termoeenergetske družbe, podprla sta ga tudi MG in MOP. Projekt predstavlja osnovo za implementacijo zahtev podnebno-energetskega paketa v slovenski termo energetiki.

Cilj sodelovanja v tovrstnih projektih pomenijo za HSE prenos novih znanj in tehnologij, ki jih lahko družba implementira pri svojem poslovanju. Pomembna je tudi krepitev ugleda HSE kot družbe, ki vlaga v znanje, skrbi za okolje in se obnaša družbeno odgovorno ter vzpostavitve vloge HSE kot odgovornega akterja na področju reševanja energetske izzivov prihodnosti.

Energetski zakon

Pomembne zakonodajne spremembe so bile uvedene tudi v slovenski energetski zakonodaji. Z uveljavitvijo Predloga sprememb in dopolnitev Energetskega zakona je bila dosežena uskladitev slovenske energetske zakonodaje z evropsko.

Sprejeta novela zakona določa nov način zagotavljanja in dodeljevanja podpor kvalificiranim proizvajalcem električne energije ter podpor proizvajalcem električne energije iz domačih energentov, kar je vplivalo tudi na poslovanje HSE in njenih odvisnih družb TET in TEŠ. Zaradi nastalih sprememb smo tudi v HSE načrtovane naložbe skrbno pretehtali in ponovno ovrednotiti njihovo upravičenost.

Sodelovanje s strokovnimi združenji

Z aktivnim sodelovanjem v strokovnih združenjih proizvajalcev električne energije in posvetovalnih telesih EU se HSE vključuje v sooblikovanje energetske politike ter tako s svojimi predlogi in stališči vpliva na oblikovanje energetske zakonodaje, ki pomembno vpliva na poslovanje skupine HSE.

Razvojne aktivnosti v prihodnje

Sodelovanje družb, skupna vlaganja v raziskave in razvoj ter skupna investicijska vlaganja lahko okrepijo evropsko energetske industrije in tako zagotovijo ustrezno konkurenčnost celotnega sektorja. Prav zaradi tega je tudi za HSE pomembno pravočasno sodelovanje in vključevanje v različne oblike partnerstev, tako na področju tehnoloških raziskav, predvsem tehnologij povezanih z uporabo obstoječih goriv v termoeenergetskih objektih, kot tudi pri vlaganjih v proizvodnjo električne energije iz OVE.

Razvojni projekti skupine HSE

Zaradi optimalne izvedbe in priprave vseh razvojnih aktivnosti in posameznih projektov v skupini HSE, je bil uveden način zgodnje identifikacije potencialnih razvojnih projektov, vključno s potencialnimi novimi naložbami in projekti prenove obstoječih objektov in naprav. Pravočasna identifikacija razvojnih projektov bo omogočila tudi njihovo pravočasno umestitev v strateške nacionalne razvojne programe in druge sheme projektov.

2.15 Načrti za prihodnost

Struktura razvojnih projektov

Skupina HSE bo tudi v prihodnje sledila ciljem na naslednjih področjih:

- razvoj evropskega in slovenskega trga za električno energijo,
- varna in zanesljiva proizvodnja električne energije ter izgradnja novih zmogljivosti,
- konsolidacija in racionalizacija poslovanja,
- upravljanje s človeškimi viri,
- upravljanje s finančnimi viri in na
- področju raziskav in razvoja.

Cilji na področju razvoja evropskega in slovenskega trga

Glavni cilji, ki jih bo skupina HSE v prihodnje zasledovala na področju razvoja evropskega in slovenskega trga, so:

- postati vodilni akter na trgih z električno energijo na področju JV Evrope,
- geografska širitev trgovalnih aktivnosti,
- povečati trgovalne količine na trgih JV Evrope in
- razširiti svoje delovanje tudi na druge dejavnosti povezane z energijo.

Skupina HSE bo še naprej aktivna na področju JV Evrope, čemur se bo ustrezno prilagodila tudi politika investiranja, pridobivanja finančnih in drugih virov ter sklepanja koristnih poslovnih partnerstev.

Doseganje zastavljenih energetske-podnebnih ciljev je mogoče tudi z izvedbo skupnih meddržavnih projektov, kar predstavlja poseben izziv za HSE ravno na področju JV Evrope, kjer je večina držav že v fazi priključevanja EU.

Dobro poznavanje razmer na teh trgih ter predhodno sodelovanje so prednosti, ki HSE omogočajo sodelovanje pri realizaciji tovrstnih skupnih projektov. Izgradnja in nakup novih proizvodnih zmogljivosti ter mednarodno trgovanje z električno energijo bistveno pripomorejo k trajnostni oskrbi Slovenije in manjšanje njene uvozne odvisnosti ter znižanju izpostavljenosti geopolitičnim tveganjem kot tudi pri ustvarjanju dobrega poslovnega rezultata. Nenazadnje pa si HSE z

aktivnostmi v tej regiji nenehno krepi tržni položaj in ugled pomembnega regionalnega akterja.

Varna in zanesljiva proizvodnja električne energije

Na področju varne in zanesljive proizvodnje električne energije so glavni cilj naslednji:

- zagotavljanje optimalnega razporejanja moči,
- optimiranje zalog premoga, plina in vodnih akumulacij,
- izvajanje optimalne in skupne politike vzdrževanja,
- zmanjševanje vpliva proizvodnje in rabe energije na okolje,
- izvajanje skupne politike ekologije,
- varčevanje z energijo in njena učinkovita raba,
- večanje proizvodnje čistejših oblik energije,
- povečanje izkoristkov obstoječih agregatov,
- zagotavljanje konkurenčnosti z zniževanjem stroškov vzdrževanja in obratovanja,
- racionalna izraba hidroenergetskega potenciala z mHE,
- izdelava in uvedba HSE standarda vzdrževanja že letu 2009,
- skrb za trajnostni razvoj,
- povečanje zmogljivosti termoelektrarne iz domačih energentov,
- pridobivanje koncesij za izkoriščanje hidroenergetskega potenciala in
- izvedba načrtovanih investicij v nove proizvodne zmogljivosti v skladu s terminskim planom in v okviru načrtovanih vrednosti.

Skupina HSE bo tudi v prihodnje načrtovala in izvajala projekte, ki prispevajo k doseganju zastavljenih ciljev glede zmanjšanja toplogrednih plinov in povečevanja obnovljivih virov, in sicer:

- projekti HE na spodnji Savi in na srednji Savi,
- možnosti energetske izrabe reke Mure in Idrijce,
- projekti izrabe ostalih OVE (bioplin, solarna energija, vetrna energija),
- posodobljene tehnologije na termo objektih ter izvedba naložbe v izgradnjo bloka 6 v TEŠ,
- ohranjanje energetske lokacije kot tudi dejavnosti v Zasavju, pri čemer HSE sledi zdravi ekonomski, okoljski, tehnični in kadrovski politiki in hkrati upošteva zaveze RS do EU, kot seveda tudi upravičene interese lokalne skupnosti, v kateri termoelektrarna posluje,
- z aktivnim sodelovanjem pri razvoju tehnologij na

področju CCS (zajetje in skladiščenje ogljika) in »ZEPP« (elektrarne z ničelnim oziroma zelo nizkim izpustom toplogrednih plinov); v ta namen je HSE predlagal Vladi RS, da lokacijo TET vključi v eno od možnih lokacij za pilotske projekte CCS tehnologij.

Z realizacijo teh projektov bi lahko v prihodnosti močno zmanjšali uvozno odvisnost Slovenije. Ker se zavedamo, da zgolj povečevanje proizvodnih zmogljivosti ni dolgoročno vzdržna pot, saj je pomemben tudi pristop k bolj varčni in predvsem učinkoviti rabi električne energije, bo HSE tudi v prihodnje izvajal vseslovenske akcije, ki promovirajo varčno rabo energije in k temu napeljujejo tako industrijske kot gospodinske porabnike.

Konsolidacija in racionalizacija poslovanja

Glavni cilji na področju konsolidacije in racionalizacije poslovanja so:

- zagotavljanje konkurenčnosti z zniževanjem stroškov poslovanja,
- reorganizacija organizacijske strukture skupine HSE in posameznih družb,
- izločanje poslovno nepotrebnih sredstev in dejavnosti,
- konsolidacija dobaviteljskih verig,
- prenova poslovnih procesov in
- učinkovito obvladovanje vseh vrst tveganj.

Upravljanje s človeškimi viri

Skupina HSE na področju upravljanja s človeškimi viri zasleduje zlasti naslednje cilje:

- skrb za izobraževanje - naložbe v razvoj sposobnosti zaposlenih,
- kompetentnost, zavzetost, zadovoljstvo in motiviranost zaposlenih,
- znižanje števila zaposlenih na področju proizvodnje električne energije ob hkratnem ustvarjanju novih delovnih mest na komplementarnih storitvenih področjih energetske in okoljske dejavnosti,

- skrb za kontinuirano (pre)usposabljanje in
- skrb za kakovost delovnega življenja.

Upravljanje s finančnimi viri

Na področju upravljanja s finančnimi viri so glavni cilji naslednji:

- zagotavljanje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti,
- obvladovanje finančnih tveganj,
- zagotavljanje optimalnih virov financiranja,
- vodenje optimalne finančne politike in
- optimalna struktura virov financiranja in kapitalne sestave.

Dejstvo je, da so naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo električne energije organizacijsko in finančno vedno zahtevnejše. Skupina HSE se tega zaveda in z aktivno politiko iskanja ustreznih virov financiranja in fleksibilno organiziranostjo skrbi, da bodo za skupino HSE strateško pomembni projekti, kljub spremenjenim okoliščinam, izvedeni pravočasno in v zastavljenih okvirih.

Raziskave in razvoj

Na področju raziskav in razvoja bo skupina HSE izvajala:

- pospeševanje strateških projektov na področjih: ustvarjanja vrednosti za družbo, izvajanje projektov v izogib tveganjem, povečanja uspešnosti poslovanja in izkoriščanju priložnosti po širjenju skupine HSE, pospeševanju inovacij in znanja (know-how-a) ob izpolnjevanju zakonskih in drugih obvezujočih zahtev RS in EU ter
- spremljanje in nadziranje študij, katere izdelujejo druge raziskovalne institucije.

V skupini HSE si prizadevamo, da aktivno sodelujemo pri pripravi strokovnih podlag za sprejem ustreznih izvedbenih načrtov za doseganje zavez RS tudi na področjih energetske politike.

2.16 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta

14. januarja 2009 je bil na NS HSE sprejet Poslovni načrt družbe HSE za leto 2009. V februarju pa so bili na NS oziroma skupščinah odvisnih družb sprejeti poslovni načrti za leto 2009 družb DEM, SENG, TET, PV, HSE Invest in HESS.

V DEM je bila izvedena slabitev posojila v višini 18.600.000 €, kot rezultat ocene vračljive vrednosti glavnice iz naslova zavarovanja posojila z zastavo nepremičnin. Oslabljenost posojila tako znaša 2.400.000 €. Navedena sprememba je že upoštevana v računovodskih izkazih skupine HSE v letu 2008.

03

Poročilo o družbeni odgovornosti

3.897

Tolikšno je število zaposlenih v skupini HSE ob koncu leta 2008. Zavedamo se, da je moč skupine HSE v zaposlenih, saj so zaposleni pomembni nosilci znanja, vrednot in ključni »arhitekti« organizacijske kulture ter s tem vir konkurenčnih prednosti in naši glasniki navznoter in navzven.

3.1 Odgovornost do zaposlenih

Tudi v letu 2008 smo nadaljevali načrtano rast poslovanja družbe in skupine ter dosegali poslovne rezultate, ki so v korist vseh naših ključnih javnosti: lastnika, zaposlenih, poslovnih partnerjev in skupnosti, v katero smo vpeti. Zopet smo dokazali, da smo uspešno povezali politike in vire posameznih področij ter da skrbno spremljamo sedanost in imamo aktivno vlogo pri ustvarjanju prihodnosti. Ustvarili smo partnerstvo z vsemi pomembnejšimi deležniki v družbi in to je naš vir moči, konkurenčna prednost in spodbujevalec sprememb, ki prinašajo nove izzive in priložnosti ter dajejo možnosti za napredek in razvoj v načrtani smeri.

Globalnim spremembam se odzivamo z vedno večjim poudarkom na ravnanju z zaposlenimi in nenehnim osveščanjem o ne le lastni, temveč tudi širši družbeni odgovornosti. Pohvalimo se lahko, da skupino HSE odlikujejo zaposleni s širokim spektrom interesov, znanj, kultiviranega obnašanja in sprejemanja, ki so pomembni »arhitekti« organizacijske kulture ter naši glasniki navznoter in navzven.

Kadrovska politika

Na kratko bi lahko našo kadrovsko politiko povzeli s stavkom: »Sprijaznili smo se s spremembami in se jim prilagodili, zato smo vedno znova pripravljeni začeti na novo, deliti svoje znanje in izkušnje, saj s tem še dodatno krepimo svoje prednosti«.

Eden od virov naših prednosti je tudi ustvarjanje in zagotavljanje pogojev in okolja, ki našim zaposlenim omogočajo doseganje osebnih ambicij in spodbujajo razumno tveganje, ki je nujno potrebno za nadaljnji razvoj, krepitev moči v negotovih situacijah in doseganje zastavljenih strateških ciljev skupine HSE. Sistematično ravnanje s kadri in orientiranost v izobraževanje in motiviranje zagotavljajo zadovoljstvo zaposlenih, njihovo zaupanje in zavzetost ter lojalnost skupini, kar je zagotovilo našega nadaljnjega napredka in uspešnosti. Želimo si posameznike, ki so se pripravljene popolnoma zavzeti za opazne in merljive poslovne izide oziroma zaposlene, ki so zavzeti za uresničevanje poslovnih vizij in strategij. Zavedamo se, da strategije same po sebi ne vodijo do uspeha. Uspeh dosežejo ljudje in vrednote, ki jih pri tem usmerjajo.

Bistveni elementi strategije upravljanja s človeškimi viri ostajajo tudi vnaprej:

- podpora poslovnim in strateškim ciljem skupine,
- zaposlovanje visoko usposobljenih kadrov in izboljševanje izobrazbene strukture,
- zagotavljanje optimalnega števila zaposlenih,
- vlaganje v nadgradnjo znanja in razvoj kompetenc zaposlenih s poudarkom na razvoju lastnega znanja in usposabljanjem vodij za delo s sodelavci,
- izgradnja fleksibilnega sistema nagrajevanja in napredovanja,
- vlaganje v kakovostno in zdravo delovno okolje ter nadaljevanje programa varovanja in krepitev zdravja v delovnih in življenjskih okoljih.

3.1.1 Zaposleni v obvladujoči družbi

Vodilni položaj skupine HSE v slovenskem energetskem sistemu, ki hkrati pomeni tudi status glavnega nosilca varne in zanesljive oskrbe Slovenije z električno energijo, nam zagotavlja tudi status izredno privlačnega delodajalca, saj se na nas s prošnjami za zaposlitev obračajo tako kadri z že razvito delovno kariero, kot tudi tisti, ki so šele na njenem začetku. Po

litika kadrovanja temelji na kombinaciji zaposlovanja kadrov iz:

- skupine HSE oziroma iz notranjega trga delovne sile, ki nam ponuja kvalitetne strokovnjake različnih profilov s širokim naborom splošnih in specifičnih kompetenc ter pomeni za kader, ki prehaja v krovno družbo, napredovanje, perspektivo in nagrado za uspešnost,
- zunanjega trga delovne sile, s čimer se zagotavlja dotok novih idej, energij in drugačnih pogledov ter izkušenj.

Pri vodilnih kadrih in strokovnjakih se je oblikovala predvsem politika vzgajanja lastnega kadra.

Vse navedeno se odraža tudi v kadrovskih okrepitvah. V obdobju od januarja do decembra 2008 se je število zaposlenih glede na stanje na dan 31.12.2007 povečalo za 3. Na dan 31.12.2008 je bilo 112 zaposlenih.

Dejansko število zaposlenih je za 7% oziroma za 8 zaposlenih nižje kot je bilo predvideno v Poslovnem načrtu za leto 2008 predvsem zaradi:

- odhoda treh sodelavcev,
- razpisa, objavljenega v četrtem kvartalu leta 2008, na podlagi katerega se je selekcija zaključila v prvih mesecih leta 2009,
- zaposlitve našega štipendista šele z januarjem 2009,
- neizvedenih razpisov zaradi spremenjenih okoliščin za sekretariat družbe, službo notranje revizije, sektor trženja, sektor proizvodnje in enega pripravnika.

Dinamika zaposlovanja je bila enakomerna v obeh polovicah leta, saj smo v vsaki polovici zaposlili po 3 nove sodelavce.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH V HSE D.O.O.

1.1.2008	109
31.12.2008	112

Prostovoljno pokojninsko zavarovanje

Že od leta 2002, ko so se zaposlili prvi kadri, ki so prešli v HSE iz odvisnih družb, ima tudi HSE svoj pokojninski načrt oziroma program prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja pri Kapitalski družbi d.d., v katerega je vključena večina zaposlenih. Na ta način želi družba svojim zaposlenim z dolgoročno obliko varčeva-

nja na osebni račun vsakega posameznika ob dopolnitvi določene starosti zagotoviti dodatno pokojnino in kvalitetnejše življenje po zaključeni delovni karieri.

Zaposleni in družbena skupnost

Zaposleni nimajo obveznosti samo do svojega delodajalca in do sebe, temveč tudi do širšega okolja, zato so aktivni člani številnih gospodarskih, strokovnih in športnih združenj.

Dogajanje v poslovnem okolju in ambicija ustvarjati novo, presežno vrednost za najširši krog uporabnikov, zahteva od HSE kot delodajalca sistematično izobraževalno dejavnost, od zaposlenih pa nenehno izobraževanje in izpopolnjevanje ter nove načine mišljenja in inovativnosti. Da je znanje postalo ključna dobrina, dokazujejo tudi podatki o vlaganjih v znanje, saj pomemben del naložb v družbah v razvitem svetu pomenijo naložbe v nadgradnjo znanja, ki je osnovni vir gospodarske uspešnosti.

Izobraževanje

Glede na to, da izobraževanje pozitivno vpliva na uspešnost, za družbo ne pomeni zgolj strošek, ki sodi v »porabo«, temveč izobraževanje predstavlja dolgoročno naložbo oziroma kapital. V letu 2008 je bilo za izobraževanje in izpopolnjevanje namenjenih 0,01% čistih prihodkov od prodaje. Struktura vseh izobraževanj nam pokaže, da smo v letu 2008 glede na porabljeno število ur, t.j. 2.000 ur, namenili strokovnim izpopolnjevanjem.

Vseh vrst izobraževanj se je udeležilo 80% zaposlenih, skupno pa je bilo porabljenih 3.477 ur oziroma 932 ur manj kot v letu 2007. V povprečju smo dosegli 31 ur izobraževanja na zaposlenega (študij ob delu v ta podatek ni vključen). Na nekaterih segmentih izobraževanja so zaposleni že v preteklih letih dosegli najvišjo stopnjo znanja.

Sama izobraževalna dejavnost obsega poleg izpopolnjevanja znanja in usposabljanja zaposlenih tudi študij ob delu in štipendiranje.

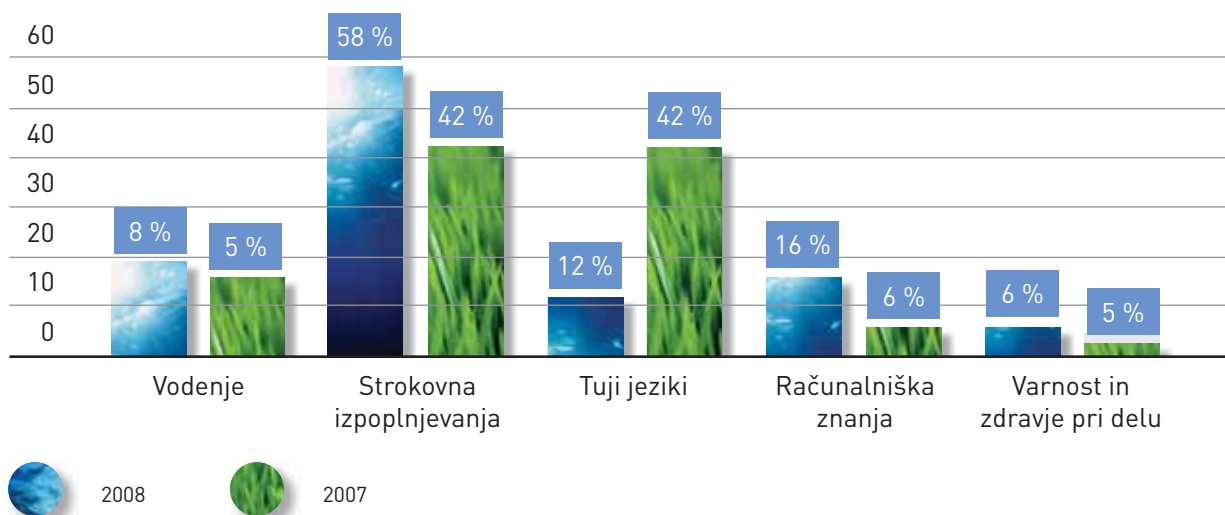
Študij ob delu

V obdobju od leta 2002 do konca leta 2008 je študij ob delu zaključilo 20 zaposlenih, od tega jih je 10 pridobilo naziv magistra znanosti, 5 univerzitetno izobrazbo, 4 visokošolsko izobrazbo in 1 višješolsko izobrazbo. Med vsemi prevladujeta študij elektrotehnike in ekonomije.

HSE trenutno finančno podpira študij 13 zaposlenim na podlagi sklenjene pogodbe o izobraževanju – to predstavlja 62% glede na vse naše »študente« ob delu, saj spremljamo tudi tiste zaposlene, ki se izobražujejo v svojem lastnem interesu. Le-tim HSE skladno s kolektivno pogodbo zagotavlja skupno 7 dni študijskega dopusta v posameznem koledarskem letu. Finančno pomoč omogočamo zaposlenim, ki študirajo v interesu družbe, šele po uspešno zaključenem prvem letniku študija.

Ob delu se izobražuje 21 zaposlenih oziroma slaba petina vseh zaposlenih, pri čemer podatek vključuje za-

Struktura izobraževanja v letih 2008 in 2007

poslene, ki imajo s HSE sklenjeno pogodbo o izobraževanju in tiste, ki se izobražujejo v svojem lastnem interesu. Struktura izobraževanja ob delu nam pokaže, da se 2 zaposlena izobražujeta za pridobitev naziva doktor znanosti, 9 za pridobitev naziva magister znanosti, 5 za pridobitev naziva magister po bolonjskem programu, 4 za pridobitev naziva diplomirani ekonomist in 1 za pridobitev naziva poslovni sekretar.

V letu 2008 smo v skladu s Poslovnim načrtom sklenili pogodbo o izobraževanju s petimi zaposlenimi:

- dve pogodbi o izobraževanju za pridobitev specialističnih znanj po univerzitetni izobrazbi,
- dve pogodbi o izobraževanju za financiranje magistrskega bolonjskega študijskega programa, in sicer eno za magistrski bolonjski študijski program »Komerčiala«, ki ga izvaja Visoka komercialna šola Celje, in eno za magistrski bolonjski študijski program »Organizacija in management informacijskih sistemov«, ki ga izvaja Fakulteta za organizacijske vede Kranj,

- eno pogodbo o izobraževanju za financiranje diplomskega visokošolskega študijskega programa Visoke poslovne šole, smer management, ki ga izvaja Ekonomska fakulteta Ljubljana.

Štipendiranje

Študentje v razvojno dejavnost vnesejo nove ideje in poglede na reševanje delovne problematike. HSE podpira, tako v finančnem smislu kot tudi v smislu praktičnega usposabljanja in postopnega uvajanja v organizacijsko okolje, študente tehničnih, družboslovnih in naravoslovnih znanosti.

V letu 2008 smo na novo sklenili pogodbo o štipendiranju z enim študentom univerzitetnega študija elektrotehnike. Skupno število štipendistov na dan 31.12.2008 je 2.

3.1.2 Zaposleni v skupini HSE

Konec leta 2008 je bilo v skupini HSE zaposlenih 3.897 delavcev, kar je 3% manj v primerjavi s stanjem 31.12.2007.

Izobrazbena struktura

Izobrazbena struktura zaposlenih je v skupini HSE iz leta v leto boljša.

Tematske delavnice

Seveda pa vlaganja v izobraževanje sama po sebi še ne zagotavljajo uspešnosti neke družbe oziroma skupine. Zato skupina HSE že od leta 2004 organizira tematske delavnice na različnih nivojih za celotno skupino HSE, ki so postale učinkovit del izobraževalnega sistema skupine HSE.

Za skupino HSE sta bila v letu 2008 organizirana seminarja Novosti Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPZIPP) in odškodninska odgovornost organov vodenja in nadzora.

Stanje zaposlenih v skupini HSE

DRUŽBA	31.12.2008	%	31.12.2007	%	IND 08 / 07
HSE	112	2,9	109	2,7	103
DEM	279	7,2	277	6,9	101
SENG	126	3,2	125	3,1	101
TEŠ	490	12,6	508	12,6	96
TET	220	5,6	225	5,6	98
skupina PV	2.619	67,2	2.736	68,0	96
HSE Invest	49	1,3	42	1,0	117
HESS	0	0,0	0	0,0	0
HSE Italia	0	0,0	0	0,0	0
HSE Balkan Energy	1	0,0	2	0,0	50
HSE Hungary	0	0,0	0	0,0	0
HSE Adria	1	0,0	1	0,0	100
HSE Bulgaria	0	0,0	0	0,0	0
SKUPAJ	3.897	100,0	4.025	100,0	97

Število zaposlenih na dan 31.12.2008 in povprečno število zaposlenih v letu 2008 po izobrazbenih razredih

Izobrazbeni razred	Zaposleni na dan 31.12.2008		Povprečno število zaposlenih v letu 2008	
	Obvladujoča družba	Skupina HSE	Obvladujoča družba	Skupina HSE
I.	0	285	0	304
II.	0	193	0	206
III.	0	16	0	16
IV.	1	1.587	1	1.637
V.	12	1.052	12	1.056
VI.	14	324	15	314
VII.	65	407	64	397
VIII. in IX.	20	33	20	34
SKUPAJ	112	3.897	111	3.962

3.2 Odgovornost do naravnega okolja

Okolju prijazni

Slovenija je vstop v EU dočkala z razmeroma dobro ohranjeno naravo in tudi s spoznanjem, da je okolje eden bistvenih pogojev za bodoči razvoj.

Skupina HSE je že ob pričetku svojega delovanja oblikovala svojo okoljsko politiko, katere bistvo lahko strnemo v nekaj osnovnih točkah:

- električno energijo proizvajati z minimalnimi vplivi na okolje,
- spoštovati vse zakonske norme in priporočila,
- uvajati najboljše tehnologije, ki so na voljo, da so vplivi na okolico čim manjši,
- spodbujati razvoj OVE,
- doseči partnerski odnos z lokalnimi skupnostmi in skupaj reševati okoljske probleme in načrtovati trajnostni razvoj proizvodnje električne energije,
- doseči trajnostno obratovanje in razvoj energetskih zmogljivosti.

Vse družbe v skupini HSE, ki proizvajajo električno energijo, kot tudi obvladujoča družba, imajo mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001 in mednarodni okoljski certifikat ISO 14001. Z njunim doslednim upoštevanjem zagotavljajo varno in okolju prijazno pridobivanje električne energije v vseh hidroenergetskih objektih. Z okoljskimi sanacijami in posodobitvami sta okolju prijaznejšo tehnologijo raven dosegli tudi obe TE, PV pa je bil med prvimi premogovniki na svetu, ki je dokazal celovito in odgovorno ravnanje z okoljem po zahtevah tega standarda.

Obnovljivi viri energije

Področje OVE se v Sloveniji po zgledu evropskih držav hitro razvija. V slovenskem Energetskem zakonu je zapisano, da so OVE tisti, ki se v naravi ohranjajo in v celoti ali pretežno obnovljajo, zlasti pa energija vodikov, vetra in biomase ter geotermalna in neakumulirana sončna energija. Zakon povzema smernice EU direktiv. Slovenija mora kot članica EU povečati porabo E-OVE iz 29,9% leta 1999 na 33,6% do leta 2010. Decembra 2008 je bila sprejeta končna vsebina nove EU direktive za področje OVE. Ta predpisuje vsem državam EU nacionalne splošne cilje za delež OVE v končni porabi energije za leto 2020, ki za Slovenijo znaša 25%.

Energija iz HE je količinsko najpomembnejši vir električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji. Področje OVE je zato zelo pomembno tako za poslovanje kot tudi za prihodnje oblikovanje zunanje podobe družbe. Na področju E-OVE so se zato že v drugi polovici leta 2004 pričele aktivnosti, povezane z vzpostavljanjem domačega trga z E-OVE (Modra energija), sodelovanje pri oblikovanju podzakonskih aktov, ki urejajo to področje, ter mednarodne aktivnosti, ki se nanašajo na prodajo obnovljivih certifikatov v tujini.

Modra energija

V letu 2004 je HSE v sodelovanju z distribucijskimi družbami zasnoval projekt Modra energija. Namen projekta Modra energija je spodbujanje razvoja energije iz obnovljivih virov, oblikovanje trga s tovrstno energijo in njena prodaja v Sloveniji. Prodaja Modre energije je stekla z januarjem 2005. Od 1. julija 2007, torej od popolnega odprtja trga z električno energijo, nudimo Modro energijo poslovnim in tudi gospodinjstvom kot odjemalcem. V letu 2008 smo znatno povečali tako število kupcev na 2.189, kot tudi količino prodane Modre energije na 36 GWh.

V skladu s pogodbo med partnerji projekta Modra energija se večji del sredstev od prodaje Modre energije (60%) steka v Modri sklad, ki je namenjen spodbujanju pridobivanja E-OVE, raziskavam na področju pospeševanja pridobivanja E-OVE ter razvoju, obnovi in izgradnji enot, ki proizvajajo E-OVE v Sloveniji. V projekt Modra energija so vključene HE družbe skupine HSE, ki so certificirane po mednarodnem sistemu RECS. E-OVE v RS prodajajo HSE in distribucijske družbe odjemalcem pod znamko Modra energija. HSE partnerjem projekta zagotavlja obnovljivost energije tako, da v njihovem imenu unovči ustrezno število RECS certifikatov. Modra energija ima enotno ceno 0,00417 €/kWh. Lastnik blagovne znamke je HSE, ki koordinira projekt, skrbi za komunikacijo z javnostmi in za promocijo Modre energije. V sklopu projekta sta se oblikovala in zaščitila blagovna znamka in logotip.

3.3 Odgovornost do širše družbene skupnosti

Skupina HSE deluje in posluje ne le po načelih dobrega gospodarja, temveč tudi upoštevajoč življenja in aktivnosti prebivalcev okolja, v katerega s svojim poslovanjem posega. Odgovornost do družbene skupnosti je vodilo, ki nas usmerja na poti večstransko prijazne družbe.

V okolje, kjer stojimo, skupina HSE prispeva na različne načine. V neki meri se mu za poseganje vanj oddolži z izgradnjo objektov, ki za proizvodnjo električne energije uporabljajo naravne danosti in tako omogoča razvoj turizma, skrbi za uvajanje novih in čistejših tehnologij, za sanacijo cest, vodotokov ter vzdrževanje komunalnih vodov in naprav. Odgovornost do družbene skupnosti izkazuje tudi izplačilom odškodnin oškodovancem.

Uspešno izvedeni okoljevarstveni ukrepi iz preteklih let so v TEŠ omogočili ponovno zmanjšanje emisij iz naslova dimnih plinov na večini kurilnih naprav. Z vsemi do sedaj uvedenimi ukrepi so uspeli obdržati letna in mesečna povprečja polutantov, kot so NO_x , CO , SO_2 in prahu pod mejnimi emisijskimi vrednostmi na vseh velikih kurilnih napravah. Znotraj dovoljene tolerance 120 h, tako imenovanega statusa izpada čistilnih naprav, so obratovalle vse velike kurilne naprave. V letu 2008 so proizvedli tudi 3,3% električne energije iz CO_2 nevtralne biomase. Prihranek izpusta CO_2 na račun uporabe plina je bil v proučevanem obdobju 46.686 ton, na račun proizvodnje električne energije iz biomase 137.975 ton. Skupno je torej družba v ozračje izpustila 184.661 ton CO_2 manj. Z naložbami (modernizacija bloka 4 in 5 ter izgradnja bloka 6 z močjo 600 MW,...) se bodo vplivi na okolje še zmanjšali, kar podrobneje obrazloženo v poglavju 2.9 Naložbe.

Družba TET skladno s svojo poslovno vizijo nenehno spremlja primernost in učinkovitost sistema kakovosti in ravnanja z okoljem s ciljem stalnega izboljševanja. Poleg avtomatskih meritev dimnih plinov elektrarne, kakovosti hladilne vode in meritev na šestih imisijskih postajah, so v okviru ekološko informacijskega sistema TET urejena tudi laboratorijska merjenja. Na vseh šestih imisijskih postajah ima TET postavljene tudi zbiralnike padavin. Na podlagi zbranih mesečnih

vzorcev padavin ter usedlin določajo kislost, elektroprevodnost, vsebino sulfatov, nitratov, kloridov, amoniaka ter kovin Na_3 , K, Mg in Ca. V TET pa so skladno z razvojno strategijo poskrbeli tudi za sanacijo površin - ozelenitev južne brežine, ravnega dela deponije in po končanem deponiranju, tudi ozelenitev severne brežine. Ozelenitev površin, pokritih s pepelom, ščiti tla pred erozijami, ki jih povzročata voda in veter. Celotna površina pepela in žindre je pokrita z okoli 20 cm zemlje. Na njej so posajeni testna drevesa, razne vrste trav in oves, ki razmeroma hitro vzkali in senči druge, počasneje rastoče rastline. Prah se zaradi močenja nasutega pepela in ozelenitve ne dviguje več.

V DEM so ekološki projekti v zadnjem desetletju usmerjeni predvsem v sanacijo akumulacij in ob tem v revitalizacijo in urejanje brežin. Ustrezna ureditev akumulacijskih jezer in brežin je osnova razvoja turističnih in rekreacijskih dejavnosti.

Družba SENG ob načrtovanju energetske izrabe združuje interese v prostoru - išče možnosti njegove večnamenske izrabe v povezavi z vodnim gospodarstvom, vodooskrbo, vzrejo rib, ribolovom, turizmom in rekreativno dejavnostjo. Združevanje in usklajevanje vseh interesov ne pomeni le izboljšave za širše območje, ampak predvsem možnost celovitega demografskega in okoljevarstvenega razvoja. Tako ima lokalna skupnost več možnosti za nove dejavnosti, boljšo komunalno infrastrukturo, bolj urejeno pokrajino in stabilna pobočja.

energija si
bodi učinkovit

Število podpornikov kampanje Energija si – bodi učinkovit je v zadnjem letu znova naraslo, iz dneva v dan se ji pridružujejo znane in velike slovenske družbe, ki želijo doprinesiti k dvigovanju zavedanja o varčevanju z električno energijo, ki je eden od predpogojev trajnostnega razvoja in zniževanju svojih stroškov. To, da družbe za sodelovanje v takšni akciji iščejo nas in ne več mi njih, je dodaten dokaz, da smo na pravi poti – tisti, ki kot verižna reakcija tlakuje pozitiven odnos do okolja in ljudi, k v njem živijo in z njim sobivajo.

Skupina HSE podpira številna društva in ustanove, ki za svoje delovanje potrebujejo dodatna finančna sredstva. Sponzoriranje športnih klubov, donacije izobraževalnim, znanstvenim, kulturnim in humanitarnim ustanovam, posameznikom in društvom, ki so pomoči najbolj potrebni, je sestavni del naše družbene odgovornosti.

Veseli smo in ponosni, da lahko doprinesemo k razvoju glasnikov Slovenije doma in v svetu ter sočasni promociji HSE, h kateri tovrstna dejavnost zagotovo učinkovito prispeva.

04 Računovodsko poročilo družbe HSE

5 To mesto je HSE zasedel na lestvici največjih slovenskih podjetij, objavljene v Delu FT, in sicer po čistem dobičku v znesku 53.756.215 €. Tako se je HSE ponovno uvrstil med najuspešnejša slovenska podjetja, položaj na lestvici pa si je izboljšal za 41 mest v primerjavi s preteklim letom 2007.

4.1 Uvodna pojasnila

Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov

Računovodski izkazi in pojasnila k izkazom so sestavljeni po določilih ZGD-1 in v skladu s SRS (2006) za poslovno leto 2008, ki je enako koledarskemu.

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih.

Temeljni računovodski predpostavki in kakovostne značilnosti računovodskih izkazov

Pri pripravi računovodskih izkazov sta upoštevani temeljni računovodski predpostavki:

- upoštevanje nastanka poslovnega dogodka,
- časovna neomejenost delovanja

in zahtevane kakovostne značilnosti:

- predpostavlja se nadaljevanje družbe kot delujoče družbe,
- stalnost uporabe metod vrednotenja,

- načelo previdnosti,
- upoštevanje prihodkov in odhodkov ne glede na njihovo plačilo,
- posamično vrednotenje sredstev in obveznosti do virov sredstev.

Tečaj in način preračuna v domačo valuto

Računovodske postavke, izkazane v tuji valuti, so v izkazu poslovnega izida preračunane po tečaju Banke Slovenije na dan nastanka poslovnega dogodka.

Stanje sredstev in obveznosti, izkazanih v tuji valuti, je na dan 31.12.2008 preračunano po tečaju Banke Slovenije. Tečajne razlike iz preračunov so izkazane med finančnimi prihodki oziroma finančnimi odhodki.

Pri preračunu sredstev in obveznosti, izkazanih v tujih valutah, so na dan 31.12.2008 uporabljeni naslednji tečaji:

- € na dan 31.12.2008 = 1,3917 USD (ZDA),
- € na dan 31.12.2008 = 26,875 CZK (Češka),
- € na dan 31.12.2008 = 7,3555 HRK (Hrvaška),
- € na dan 31.12.2008 = 266,70 HUF (Madžarska),
- € na dan 31.12.2008 = 1,485 CHF (Švica),
- € na dan 31.12.2008 = 1,9558 BGN (Bolgarija),
- € v decembru 2008 = 89,3718 RSD (Srbija),
- € v decembru 2008 = 60,5996 MKD (Makedonija),
- € na dan 31.12.2008 = 4,0225 RON (Romunija),
- € na dan 31.12.2008 = 30,126 SKK (Slovaška).

Računovodske usmeritve

Pri izkazovanju in vrednotenju postavk v računovodskih izkazih se neposredno uporabljajo določila SRS (2006), razen pri vrednotenju postavk, pri katerih določila SRS (2006) dajejo možnost izbire med različnimi načini vrednotenja. V teh primerih ima družba določene metode vrednotenja v Pravilniku o računovodstvu ali sprejete sklepe posloводства družbe.

Prenos projekta skupni podvig izgradnje HE na spodnji Savi na družbo HESS

Naložba v izgradnjo HE na spodnji Savi, ki se je izvajala v okviru skupnega podviga, projekta izgradnje HE na spodnji Savi (v nadaljevanju skupni podvig), in je bila do 31.12.2007 v celoti izkazana v poslovnih knji-

gah družbe, se je v letu 2008 v obliki stvarnega vložka prenesla na družbo HESS (bolj podrobno je o prenosu skupnega HE na spodnji Savi zapisano v poglavju Predstavitev skupine HSE).

Družba HESS je bila vpisana v register 1. aprila 2008 z začetnim ustanovnim kapitalom 200.000 €, dokapitalizacija s stvarnim vložkom pa je bila vpisana v sodni register 1. julija 2008 in hkrati na HESS prenesena koncesijska pravica. Glede na dogovorjen presečni (obračunski) datum vložitve stvarnega vložka v družbo HESS (31.12.2007), so se od 1.1.2008 vsi ekonomski učinki delovanja skupnega podviga že izvajali za družbo HESS. Pri tem se je smiselno upoštevalo Pojasnilo 1 k SRS 22 (Vodenje poslovnih knjig pri združitvah in delitvah). Tako so vsi prihodki in odhodki ter sredstva in obveznosti do virov sredstev za leto 2008 evidentirani na družbi HESS, v zameno za družbi HSE pripadajočo neto vrednost sredstev in obveznosti skupnega podviga, ki jih je imela družba HSE v svojih poslovnih knjigah na dan 31.12.2007, pa je izkazana dolgoročna finančna naložba v družbo HESS. Tako kot v skupnem podvigu ima HSE v družbi HESS 51% poslovni delež.

Podružnici družbe

Družba ima v tujini dve podružnici, in sicer na Češkem in Slovaškem. Rezultati poslovanja podružnic so vključeni v računovodske izkaze družbe.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje premoženjske pravice s končno dobo koristnosti.

Neopredmeteno dolgoročno sredstvo je ob začetnem pripoznanju izkazano po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se všttevajo tudi uvozne in nevračljive nakupne dajatve. Nabavna vrednost ne vsebuje obresti do nastanka neopredmetenega sredstva.

Za merjenje neopredmetenih sredstev po pripoznanju se uporablja model nabavne vrednosti.

Kasneje se vrednost znižuje za znesek obračunane amortizacije, evidentirane na kontu popravka vredno-

sti. V bilanci stanja je izkazano po knjigovodski vrednosti, kot razliki med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

Neopredmeteno sredstvo se amortizira posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizirati se začne, ko je na razpolago za uporabo. Za amortizacijo se uporabljajo amortizacijske stopnje, ki so za posamezno vrsto neopredmetenega sredstva opredeljene na podlagi predvidene dobe koristnosti.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe.

Opredmeteno osnovno sredstvo je ob začetnem pripoznanju izkazano po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovim usposobitvam za nameravano uporabo. V nabavno vrednost niso vključeni stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo opredmetenega osnovnega sredstva do njegove usposobitve za uporabo.

Nabavna vrednost ne vsebuje stroškov razgradnje oziroma odstranitve opredmetenih osnovnih sredstev.

Nadomestni deli večjih vrednosti so evidentirani med opredmetenimi osnovnimi sredstvi in se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva, za katerega so bili nabavljeni.

Za merjenje opredmetenih osnovnih sredstev po pripoznanju se uporablja model nabavne vrednosti.

Za opredmetena osnovna sredstva sta v knjigovodskih razvidih izkazana posebej nabavna vrednost in posebej popravek vrednosti, v bilanci stanja pa so izkazana po knjigovodski vrednosti kot razliki med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

Stroški, ki kasneje nastajajo v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če povečujejo njegove prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Pripoznanje opredmetenega osnovnega sredstva v knjigovodskih evidencah in bilanci stanja se odpravi,

če se odtuji. Razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega osnovnega sredstva se izkaže kot prevrednotovalni poslovni prihodek oziroma odhodek.

Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca po tem, ko je razpoložljivo za uporabo. Amortizacija se obračunava posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Za amortizacijo se uporabljajo amortizacijske stopnje, ki so za posamezno vrsto opredmetenih osnovnih sredstev opredeljene na podlagi predvidene dobe koristnosti.

Finančne naložbe

Finančne naložbe sodijo med sredstva družbe, s katerimi si družba povečuje svoje finančne prihodke iz donosov teh naložb. Finančna naložba se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po izvirni vrednosti, povečani za stroške, ki jih je mogoče pripisati neposredno temu poslu (razen finančnih naložb, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida).

Finančne naložbe se v poslovnih knjigah družbe pripoznajo po datumu poravnave (datumu plačila).

Finančne naložbe se v računovodskih izkazih družbe po začetnem pripoznanju vrednotijo po nabavni vrednosti (tudi finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe) in so izkazane med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Ker zanje (razen izvedenih finančnih instrumentov) ni mogoče ugotoviti poštene vrednosti, se ne prevrednotujejo in zato iz tega naslova ne vplivajo na presežek iz prevrednotenja. Morebitni znaki slabitev finančnih naložb se ugotavljajo na letni ravni.

Glede na predvideno poravnavo oziroma razlog posedivanja so v bilanci stanja izkazane med dolgoročnimi in kratkoročnimi sredstvi.

Zaloge

Zaloge, kot del kratkoročnih sredstev družbe, se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste.

Če se cene v obračunskem obdobju na novo nabavljajo,

nih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjševanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (fifo).

Terjatve

Med sredstva družbe uvrščamo terjatve kot pravice iz premoženjskopравnih in drugih razmerij zahtevati od določene osebe plačilo dolga, dobavo stvari ali storitve. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane.

V bilanci stanja so terjatve izkazane po neto vrednosti, kar pomeni, da so zmanjšane za znesek oblikovanih popravkov dvomljivih in spornih terjatev. Oblikovanje popravkov terjatev je individualno. Če terjatve niso poravnane v določenem obdobju, se štejejo za dvomljive, za sporne pa, če se je začel sodni postopek.

Terjatve manjših vrednosti se odpišejo na podlagi sklepa posloводства, ko se ugotovi, da bi bil znesek izterjave višji od neporavnane terjatve in je zato nadaljevanje izterjave ekonomsko neupravičeno.

Glede na zapadlost v plačilo so v bilanci stanja izkazane med dolgoročnimi in kratkoročnimi sredstvi.

Denarna sredstva

Denarna sredstva predstavljajo knjižni denar, to je denar na računih pri bankah, ki se lahko uporablja za plačevanje. Sestavljajo ga denar na računih in denarna sredstva vezana na odpoklic.

Knjigovodska vrednost denarnih sredstev je enaka njihovi začetni nominalni vrednosti, ki se kasneje pri denarnih sredstvih v tuji valuti zaradi spremembe tečaja lahko spremeni.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve sestavljajo kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki.

Kratkoročno odloženi stroški vsebujejo zneske, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida družbe.

Kratkoročno nezaračunani prihodki so zneski, ki so upoštevani v poslovnem izidu, vendar še niso zaračunani.

Kapital

Celotni kapital je opredeljen z zneski, ki jih je vložil lastnik ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastniku.

Osnovni kapital se vodi v domači valuti. Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Druge rezerve iz dobička so oblikovane na podlagi sklepov NS in skupščine.

Čisti poslovni izid predstavlja nerazporejen del čistega poslovnega izida družbe tekočega leta.

Presežek iz prevrednotenja vsebuje vrednosti izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Rezervacije so oblikovane za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v naslednjih obdobjih, njihova vrednost pa temelji na oceni sedanje vrednosti izdatkov, ki bodo po predvidevanjih potrebni za poravnavo teh obveznosti. Ocena rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine je narejena na podlagi aktuarskega izračuna. Podrobnejša razkritja o samem oblikovanju so v računovodskem poročilu skupine HSE.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve predstavljajo dolgoročno vnaprej vračunane stroške.

Dolgoročne obveznosti

Dolgoročne obveznosti so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je potrebno v obdobju, daljšem od leta dni, vrniti v denarju. Merijo se po nabavni vrednosti.

Del dolgoročnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu bilance stanja, je izkazan med kratkoročnimi obveznostmi.

Dolgoročne finančne obveznosti so dobljena dolgoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb, katerih rok zapadlosti je daljši od leta dni. Ob začetnem pripoznanju so izkazane z zneski prejetih denarnih sredstev. Kasneje se znižujejo za odplačano glavnico. Obračunane, pa še ne zapadle obresti od dolgoročnih finančnih obveznosti, so izkazane med drugimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi.

Dolgoročne poslovne obveznosti izhajajo iz razmerij med družbo in poslovnimi partnerji na osnovi sklenjenih poslov.

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je potrebno v obdobju, krajšem od leta dni, vrniti v denarju. Merijo se po nabavni vrednosti.

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi je izkazan del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo v roku enega leta po datumu bilance stanja. Obračunane, pa še ne zapadle obresti od kratkoročnih finančnih obveznosti, so izkazane med drugimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi.

Knjigovodska vrednost kratkoročnih poslovnih obveznosti je enaka znesku iz ustreznih listin ob njihovem nastanku.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve so sestavljene iz kratkoročno vnaprej vračunanih stroškov in davka na dodano vrednost od danih predujmov. Zaradi enakomernega obremenjevanja poslovnega izida se stroški, ki so pričakovani, niso pa se še pojavili, izkazujejo med vnaprej vračunanimi stroški.

Izpeljani finančni instrumenti

Izpeljani finančni instrumenti so finančni instrumenti, katerih vrednost se spremeni zaradi spremembe obrestne mere oziroma cene blaga ali vrednostnega papirja in ne zahtevajo začetne čiste finančne naložbe.

Družba uporablja izpeljane finančne instrumente za trgovanje (standardizirane rokovne pogodbe za elek-

trično energijo in za emisijske kupone CO₂) in za varovanje pred tveganji (obrestne zamenjave, standardizirane rokovne pogodbe za električno energijo in za emisijske kupone CO₂).

Pri finančnih instrumentih za trgovanje se dobički in izgube evidentirajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Pri finančnih instrumentih za varovanje pred tveganji gre za varovanje denarnega toka, zato se del dobičkov in izgub, ki so opredeljeni kot uspešno varovanje, pripozna v kapitalu, razlika pa v izkazu poslovnega izida.

Dobiček ali izguba, pripoznan v kapitalu, se prenese v poslovni izid v obdobju, v katerem vpliva na poslovni izid tudi varovana postavka.

V poslovnih knjigah družbe se standardizirane rokovne pogodbe evidentirajo po neto načelu, kar pomeni, da se sama vrednost rokovne pogodbe prikazuje izvenbilančno.

Izvenbilančna evidenca

V izvenbilančni evidenci so prikazani poslovni dogodki, ki ne vplivajo neposredno na postavke v računovodskih izkazih, so pa pomembni za informiranje uporabnikov računovodskega poročila.

Prihodki

Prihodki so pripoznani, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstva ali z zmanjšanjem dolga in je to povečanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Prihodki so pripoznani, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

Prihodki od prodaje storitev in trgovskega blaga se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah.

Prevrednotovalni poslovni prihodki so prihodki nastali pri odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, prihodki od odprave rezervacij ter prihodki iz odprave slabitve terjatev. Pripoznajo se na podlagi izdanih računov oziroma drugih ustreznih listin.

Finančni prihodki se pojavljajo v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami, v zvezi s terjatvami ter kratkoročnimi dolgovi. Finančni prihodki se priznavajo ob obračunu ne glede na prejemke, če ne obstaja utemeljen dvom glede njihove velikosti, zapadlosti v plačilo in poplačljivosti. Obresti se obračunavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačani del glavnice in dogovorjeno obrestno mero.

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke. Pojavljajo se v dejansko nastalih zneskih.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo ob nabavi trgovskega blaga oziroma ko je storitev opravljena. Amortizacija se obračuna, skladno z dogovorjeno stopnjo na podlagi ocene uporabe neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Prevrednotovalne poslovne odhodke sestavljajo presežek knjigovodske nad prodajno vrednostjo opredmetenih osnovnih sredstev, odpis opredmetenih osnovnih sredstev in odpis dvomljivih terjatev.

Finančni odhodki se pojavljajo v zvezi z dolgovi, neopredmetenimi sredstvi in kratkoročnimi terjatvami. Pripoznajo se po obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi. Obresti se pripoznajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačani del glavnice in dogovorjeno obrestno mero.

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke. Pojavljajo se v dejansko nastalih zneskih.

Poročanje po področnih in območnih odsekih

Družba deli čiste prihodke od prodaje na dva območna odseka, domači in tuji trg. Podrobnejša delitev znotraj tujih trgov ni prikazana, niti poslovni izid za te trge, ker družba ocenjuje, da je razkritje teh podatkov za družbo lahko škodljivo. Sredstva in obveznosti do virov sredstev so z vidika območnih odsekov nedeljiva celota.

Ker so pogoji poslovanja in vplivi tveganj za posamezne skupine produktov enaki, družba ne razčlenjuje poslovanja po področnih odsekih.

Davčni vidik

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost, Zakonu o trošarinah in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Podružnici družbe na Češkem in Slovaškem sta davčni zavezanki za davek od dohodkov pravnih oseb in davek na dodano vrednost.

Odloženi davki

Odloženi davki so namenjeni pokrivanjučasne razlike med knjigovodsko in davčno vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev. Izkazane terjatve za odloženi davek predstavljajo višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik, kar pomeni manjše plačilo davka v prihodnjih obdobjih.

4.2 Izjava posloводства

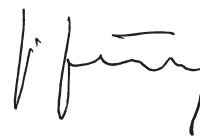
Direktorja družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. potrjujeva računovodske izkaze družbe HSE za poslovno leto 2008, pojasnila k računovodskim izkazom ter uporabljene računovodske usmeritve.

Direktorja izjavljava, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2008.

Direktorja potrjujeva, da so bili računovodski izkazi sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Slovenskimi računovodskimi standardi in ostalimi predpisi, ki urejajo področje računovodenja. Računovodski izkazi so izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe.

mag. Viljem Pozeb
direktor HSE

dr. Jože Zagožen
direktor HSE

Ljubljana, 31.3.2009

4.3 Revizorjevo poročilo

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze gospodarske družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2008, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na eno ali več družb članic švicarskega združenja Deloitte Touche Tohmatsu, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu

Mnenje

Po našem mnenju so nekonsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. na dan 31. decembra 2008 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o. je obvladujoča družba v skupini Holding Slovenske elektrarne, ki pripravlja konsolidirane računovodske izkaze v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi. Konsolidirani računovodski izkazi skupine Holding Slovenske elektrarne d.o.o. za leto, končano 31. decembra 2008, bodo predstavljeni ločeno.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo družbe. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 22. maj 2009

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 1

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

4.4 Bilanca stanja

v €

POSTAVKA	POJASNILO	31.12.08	31.12.07
SREDSTVA		1.158.781.276	1.141.859.460
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		951.519.702	959.861.366
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1	8.178.427	8.430.458
1. Dolgoročne premoženjske pravice		8.178.427	8.430.458
II. Opredmetena osnovna sredstva	2	6.774.756	127.881.827
1. Zemljišča in zgradbe		1.737.447	34.366.074
b) Zgradbe		1.737.447	34.366.074
2. Proizvajalne naprave in stroji		0	32.135.455
3. Druge naprave in oprema		2.613.773	2.978.545
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		2.423.536	58.401.753
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		2.423.536	50.225.843
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		0	8.175.910
IV. Dolgoročne finančne naložbe	3	929.662.269	819.063.439
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		929.662.269	819.063.439
a) Delnice in deleži v družbah v skupini		885.578.229	774.510.519
b) Delnice in deleži v pridruženih družbah		545.500	543.850
c) Druge delnice in deleži		43.536.871	43.536.871
č) Druge dolgoročne finančne naložbe		1.669	472.199
V. Dolgoročne poslovne terjatve	4	2.715.058	125.188
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		2.715.058	125.188
VI. Odložene terjatve za davek	5	4.189.192	4.360.454
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		202.115.396	175.916.067
II. Zaloge		779	82.581
1. Material		779	1.897
4. Predujmi za zaloge		0	80.684
III. Kratkoročne finančne naložbe	6	68.242.000	16.909.850
2. Kratkoročna posojila		68.242.000	16.909.850
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini		0	3.246.850
b) Kratkoročna posojila drugim		68.242.000	13.663.000
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	7	127.497.862	155.083.914
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		1.615.189	2.934.124
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		97.575.738	120.300.699
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		28.306.935	31.849.091
V. Denarna sredstva	8	6.374.755	3.839.722
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	9	5.146.178	6.082.027
IZVENBILANČNA EVIDENCA	15	238.366.872	225.623.904

BILANCA STANJA (nadaljevanje)

v €

POSTAVKA	POJASNILO	31.12.08	31.12.07
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		1.158.781.276	1.141.859.460
A.	KAPITAL	10	798.817.478
I.	Vpoklicani kapital	29.558.789	29.558.789
1.	Osnovni kapital	29.558.789	29.558.789
II.	Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
III.	Rezerve iz dobička	169.502.829	138.319.123
5.	Druge rezerve iz dobička	169.502.829	138.319.123
IV.	Presežek iz prevrednotenja	11.634.567	21.839.790
VI.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	26.878.108	6.205.599
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	11	19.175.683
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	431.612	410.915
2.	Druge rezervacije	17.272.737	7.532.716
3.	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	1.471.334	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	12	161.302.465
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	161.267.186	96.929.963
2.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	161.118.007	96.929.963
4.	Druge dolgoročne finančne obveznosti	149.179	0
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	35.279	59.545.423
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	0	39.960.823
2.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	35.279	1.269.223
5.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti	0	18.315.377
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI	13	173.979.273
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	9.811.956	35.374.714
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank	9.811.956	35.374.714
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	164.167.317	179.389.476
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	130.737.900	103.187.424
2.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	28.959.611	66.676.371
4.	Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	0	38.939
5.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti	4.469.806	9.486.742
D.	KRA TKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	14	5.506.377
IZVENBILANČNA EVIDENCA		15	238.366.872
			225.623.904

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.5 Izkaz poslovnega izida

v €

POSTAVKA	2008	2007
1. Čisti prihodki od prodaje	819.264.527	921.176.077
a) Na domačem trgu	578.426.525	677.506.544
- iz razmerij do podjetij v skupini	4.827.794	3.854.709
- iz razmerij do drugih	573.598.731	673.651.835
b) Na tujem trgu	240.838.002	243.669.533
- iz razmerij do podjetij v skupini	5.022.245	6.365.151
- iz razmerij do drugih	235.815.757	237.304.382
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	151.341
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	1.041.190	1.974.761
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	820.305.717	923.302.179
5. Stroški blaga, materiala in storitev	766.089.817	895.889.987
a) Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	759.887.952	888.484.123
b) Stroški storitev	6.201.865	7.405.864
6. Stroški dela	6.545.268	5.950.139
a) Stroški plač	4.884.574	4.332.453
b) Stroški socialnih zavarovanj	981.354	870.592
- od tega stroški pokojninskih zavarovanj	611.140	534.097
c) Drugi stroški dela	679.340	747.094
7. Odpisi vrednosti	1.493.117	16.985.578
a) Amortizacija	1.458.542	2.236.463
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredemetjenih sred.in opred.os.sred.	7.893	37.792
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	26.682	14.711.323
8. Drugi poslovni odhodki	11.050.720	1.993.478
SKUPAJ ODHODKI IZ POSLOVANJA	785.178.922	920.819.182
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	35.126.795	2.482.997
9. Finančni prihodki iz deležev	28.017.618	17.852.896
a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	27.800.000	8.502.104
c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	0	6.129.694
č) Finančni prihodki iz drugih naložb	217.618	3.221.098
10. Finančni prihodki iz danih posojil	2.037.012	1.673.799
a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	12.260	278.603
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	2.024.752	1.395.196
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.622.351	1.050.952
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	0	3.797
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	1.622.351	1.047.155
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI	31.676.981	20.577.647
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	9.088.733	5.885.832
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	7.993.672	5.880.334
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	1.095.061	5.498
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	776.715	426.706
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	71.577	6.732
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	705.138	419.974
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI	9.865.448	6.312.538
POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	56.938.328	16.748.106
15. Drugi prihodki	4.670.086	81.787
16. Drugi odhodki	3	234
POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	4.670.083	81.553
CELOTNI POSLOVNI IZID	61.608.411	16.829.659
17. Davek iz dobička	7.649.606	6.858.656
18. Odloženi davki	202.590	-2.440.194
19. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	53.756.215	12.411.197

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.6 Izkaz denarnih tokov

v €

POSTAVKE	2008	2007
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Postavke izkaza poslovnega izida	36.072.591	24.112.591
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	825.179.356	922.010.409
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(782.819.664)	(888.847.981)
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(6.287.101)	(9.049.837)
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	17.283.733	6.583.038
Začetne manj končne poslovne terjatve	22.731.312	(50.367.368)
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	935.849	(4.919.277)
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	202.590	(2.440.194)
Začetne manj končne zaloge	81.802	(79.306)
Končni manj začetni poslovni dolgovi	(8.008.971)	61.359.423
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	1.341.151	3.029.760
c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a+b)	53.356.324	30.695.629
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a) Prejemki pri naložbenju	857.726.055	1.622.429.706
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje	30.054.630	19.486.880
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	6.789.804	192.631
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	16.771	27.107
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	820.864.850	1.602.723.088
b) Izdatki pri naložbenju	(938.112.626)	(1.728.586.504)
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	(5.643.872)	(644.989)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	(1.607.210)	(29.389.211)
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	(50.414.544)	(112.169.375)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	(880.447.000)	(1.586.382.929)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a+b)	(80.386.571)	(106.156.798)
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Prejemki pri financiranju	161.000.000	227.191.555
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	74.000.000	64.091.555
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	87.000.000	163.100.000
b) Izdatki pri financiranju	(131.434.720)	(152.071.090)
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(7.160.006)	(4.855.133)
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	(6.374.714)	0
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	(116.000.000)	(138.265.103)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	(1.900.000)	(8.950.854)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a+b)	29.565.280	75.120.465
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	6.374.755	3.839.722
x) Denarni izid v obdobju	2.535.033	(340.704)
y) Začetno stanje denarnih sredstev	3.839.722	4.180.426

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.7 Izkaz gibanja kapitala

Za leto 2008

POSTAVKE	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	SKUPAJ
	Osnovni kapital		Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	
A. Stanje 1.1.2008	29.558.789	561.243.185	138.319.123	21.839.790	6.205.599	0	757.166.486
B. Premiki v kapital	0	0	0	62.261.577	0	53.756.215	116.017.792
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						53.756.215	53.756.215
f) Druga povečanja sestavin kapitala				62.261.577			62.261.577
C. Premiki v kapitalu	0	0	31.183.706	0	(4.305.599)	(26.878.107)	0
a) Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta			26.878.107			(26.878.107)	0
b) Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			4.305.599		(4.305.599)		0
Č. Premiki iz kapitala	0	0	0	(72.466.800)	(1.900.000)	0	(74.366.800)
a) Izplačilo dividend				0	(1.900.000)		(1.900.000)
č) Prenos presežka iz prevrednotenja (v poslovne prihodke ali finančne prihodke)				(3.153.071)			(3.153.071)
d) Druga zmanjšanja sestavin kapitala				(69.313.729)			(69.313.729)
D. Končno stanje v obdobju	29.558.789	561.243.185	169.502.829	11.634.567	0	26.878.108	798.817.478
BILANČNI DOBIČEK	0	0	0	0	0	26.878.108	26.878.108

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Za leto 2007

POSTAVKE	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	SKUPAJ
	Osnovni kapital		Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje 1.1.2007	4.824.807	692.999.922	123.162.670	7.908.714	17.901.709	0	846.797.822
Oddelitev 1.1.2007	0	(131.756.737)	0	(19.352)	0	0	(131.776.089)
A. Stanje 1.1.2007 po oddelitvi	4.824.807	561.243.185	123.162.670	7.889.362	17.901.709	0	715.021.733
B. Premiki v kapital	24.733.982	0	0	26.836.141	0	12.411.197	63.981.320
a) Vnos vpoklicanega osnovnega kapitala	24.733.982						24.733.982
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						12.411.197	12.411.197
f) Druga povečanja sestavin kapitala				26.836.141			26.836.141
C. Premiki v kapitalu	0	0	15.156.453	0	(8.950.855)	(6.205.598)	0
a) Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta			6.205.598			(6.205.598)	0
b) Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			8.950.855		(8.950.855)		0
Č. Premiki iz kapitala	0	0	0	(12.885.713)	(8.950.854)	0	(21.836.567)
a) Izplačilo dividend					(8.950.854)		(8.950.854)
č) Prenos presežka iz prevrednotenja (v poslovne prihodke ali finančne prihodke)				13.278.034			13.278.034
d) Druga zmanjšanja sestavin kapitala				(26.163.747)			(26.163.747)
D. Končno stanje v obdobju	29.558.789	561.243.185	138.319.123	21.839.790	0	6.205.599	757.166.486
BILANČNI DOBIČEK	0	0	0	0	0	6.205.599	6.205.599

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.8 Pojasnila k računovodskim izkazom

4.8.1 Bilanca stanja

Splošno

Informacije o podlagi za sestavitev bilance stanja in o posebnih računovodskih usmeritvah ter metodah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih za družbo, so predstavljene v pojasnilih posameznih sredstev in obveznosti do virov sredstev.

Družba ne razpolaga z dodatnimi informacijami, ki v obrazcu bilance stanja niso predpisane, bi pa bile pomembne za pošteno predstavitev družbe.

Na podlagi družbene pogodbe družbe HESS je bila 1. julija 2008 izvedena dokapitalizacija s stvarnim vložkom (prenos projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi).

Vrednost stvarnega vložka je prikazana v naslednji tabeli. Na aktivni strani bilance stanja družbe HSE se je znižala vrednost sredstev za 132.247.935 €, na pasivni strani bilance stanja pa za 71.593.119 €. Razlika 60.654.816 € predstavlja vrednost dolgoročne finančne naložbe družbe HSE v družbo HESS. Prenos stvarnega vložka ni imel vpliva na izkaz poslovnega izida družbe.

Vrednost stvarnega vložka

		v €
SREDSTVA		(132.247.935)
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		(121.732.611)
II. Opredmetena osnovna sredstva		(121.732.611)
1. Zemljišča in zgradbe		(32.586.595)
b) Zgradbe		(32.586.595)
2. Proizvajalne naprave in stroji		(32.135.455)
3. Druge naprave in oprema		(106.495)
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		(56.904.066)
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		(48.728.156)
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		(8.175.910)
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		(10.515.324)
III. Kratkoročne finančne naložbe		(8.250.000)
2. Kratkoročna posojila		(8.250.000)
b) Kratkoročna posojila drugim		(8.250.000)
IV. Kratkoročne poslovne terjatve		(2.263.067)
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		(2.263.067)
V. Denarna sredstva		(2.257)
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		(71.593.119)
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		(59.545.423)
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		(59.545.423)
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		(39.960.823)
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		(1.269.223)
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		(18.315.377)
III. Odložene obveznosti za davek		0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		(10.862.278)
III. Kratkoročne poslovne obveznosti		(10.862.278)
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		(364.283)
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		(10.497.995)
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		(1.185.418)

Izpostavljenost tveganjem v zvezi s posameznimi vrstami sredstev in obveznosti do virov sredstev ter njihovo obvladovanje je razkrito v poslovnem delu letnega poročila.

Sredstva in obveznosti do virov sredstev so izkazani po pošteni vrednosti, razen če je za določeno vrsto sredstva oziroma obveznosti ni mogoče ugotoviti. V tem primeru so izkazana po izvirni vrednosti.

V nadaljevanju so podana razkritja posameznih postavk bilance stanja družbe na dan 31.12.2008.

(1) Neopredmetena sredstva 8.178.427 €

Med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami so izkazana naslednja neopredmetena sredstva:

- programska oprema v izgradnji oziroma uporabi,
- emisijski kuponi CO₂ (za trgovanje) in
- vlaganja v tuja opredmetena sredstva.

Med programsko opremo v uporabi so izkazani različni računalniški programi (ENDUR – za trgovanje z

električno energijo, UPIS – upravljalni informacijski sistem, itd.).

Za programsko opremo se odvisno od predvidene dobe koristnosti uporabljajo amortizacijske stopnje v razponu od 4,56 do 33,33%.

V letu 2008 so bile pregledane dobe koristnosti posameznih programske opreme in ugotovljeno je bilo, da so dobe koristnosti pravilno ocenjene glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti teh sredstev.

V letu 2008 je družba odplačno prenesla na družbo HESS koncesijsko pravico za HE Boštanj in HE Blanca.

Na začetku leta 2008 je imela družba 729.560 emisijskih kuponov CO₂. Družba je v letu 2008 kupila 489.338 in prodala 843.898 emisijskih kuponov CO₂. Zaloge emisijskih kuponov CO₂ (veljavnih za obdobje 2008-2012) na dan bilance stanja znaša 375.000. Med letom se je za zniževanje vrednosti zaloge uporabljala metoda drseče povprečne cene, zaloge pa se je konec leta 2008 na podlagi sklenjene kupoprodajne pogodbe za prodajo celotne količine kuponov slabila v višini 509.780 €.

Nabavna vrednost in popravek neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2007

v €			
NA DAN 31.12.2007	PREMOŽENJSKE PRAVICE	EMISIJSKI KUPONI CO ₂	SKUPAJ
Nabavna vrednost	6.179.572	3.538.366	9.717.938
Popravek vrednosti	1.287.480	0	1.287.480
Knjigovodska vrednost	4.892.092	3.538.366	8.430.458

Nabavna vrednost in popravek neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2008

v €			
NA DAN 31.12.2008	PREMOŽENJSKE PRAVICE	EMISIJSKI KUPONI CO ₂	SKUPAJ
Nabavna vrednost	4.081.609	6.457.280	10.538.889
Popravek vrednosti	1.850.682	509.780	2.360.462
Knjigovodska vrednost	2.230.927	5.947.500	8.178.427

Gibanje neopredmetenih sredstev

v €

NEOPREDMETENA SREDSTVA	DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE (brez emisijskih kuponov)	EMISIJSKI KUPONI CO ₂	SKUPAJ
Knjigovodska vrednost 31.12.2007	4.892.092	3.538.366	8.430.458
Pridobitve	90.683	7.081.428	7.172.111
*Prenosi	99.482	0	99.482
Zmanjšanja	(2.208.167)	(4.162.514)	(6.370.681)
Amortizacija	(643.163)	0	(643.163)
Prevrednotenja	0	(509.780)	(509.780)
Knjigovodska vrednost 31.12.2008	2.230.927	5.947.500	8.178.427

* Pojasnilo pri opredmetenih osnovnih sredstvih.

(2) Opredmetena osnovna sredstva 6.774.756 €

Vrednost **zgradb** predstavljajo poslovni prostori v Ljubljani in Sevnici.

Med **drugimi napravami in opremo** družba izkazuje opremo za zbiranje podatkov o proizvodnji električne energije na nivoju skupine, opremo telekomunikacijskega omrežja, računalniško, pisarniško opremo in prevozna sredstva.

Med **opredmetenimi osnovnimi sredstvi v gradnji** so v glavnini izkazana začetna vlaganja v HE na srednji Savi.

V letu 2008 se je iz opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji prenesla na neopredmetena sredstva programska oprema centra vodenja bilančne skupine, in sicer v višini 99.482 €.

Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev zaradi stvarnega vložka projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi se je znižala za 121.732.611 €.

Na opredmetenih osnovnih sredstvih družba nima vpisanih hipotek niti nima opredmetenih osnovnih sredstev v finančnem najemu.

Družba je preverila razloge za morebitno slabitev opredmetenih osnovnih sredstev in ugotovila, da teh ni.

Amortizacijske skupine opredmetenih osnovnih sredstev

v €

SKUPINA OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	AMORTIZACIJSKA STOPNJA	ŽIVLJENJSKA DOBA
Zgradbe	2% - 3%	33 - 50 let
Pohištvo	10% - 25%	4 - 10 let
Računalniška oprema	10% - 50%	2 - 10 let
Drobni inventar	25% - 33,33%	3 - 4 leta
Osebna vozila	12,5% - 20%	5 - 8 let
Druga oprema	15% - 25%	4 - 6,7 let

Nabavna vrednost in popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31.12.2007

v €

NA DAN 31.12.2007	ZGRADBE	PROIZVAJALNE NAPRAVE IN STROJI	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	PREDUJMI ZA OPR. OS. SR.	OPR. OS. SR. V GRADNJI IN IZDELAVI	SKUPAJ
Nabavna vrednost	35.264.246	34.182.690	5.772.021	8.175.910	50.225.843	133.620.710
Popravek vrednosti	898.172	2.047.235	2.793.476	0	0	5.738.883
Knjigovodska vrednost	34.366.074	32.135.455	2.978.545	8.175.910	50.225.843	127.881.827

Nabavna vrednost in popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31.12.2008

v €

NA DAN 31.12.2008	ZGRADBE	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	OPR. OS. SR. V GRADNJI IN IZDELAVI	SKUPAJ
Nabavna vrednost	1.948.127	5.978.570	2.423.536	10.350.233
Popravek vrednosti	210.680	3.364.797	0	3.575.477
Knjigovodska vrednost	1.737.447	2.613.773	2.423.536	6.774.756

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev

v €

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	ZGRADBE	PROIZVAJALNE NAPRAVE IN STROJI	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	PREDUJMI ZA OPR. OS. SR.	OPR. OS. SR. V GRADNJI IN IZDELAVI	SKUPAJ
Knjigovodska vrednost 31.12.2007	34.366.074	32.135.455	2.978.545	8.175.910	50.225.843	127.881.827
Stvarni vložek v HESS	(32.586.595)	(32.135.455)	(106.495)	(8.175.910)	(48.728.156)	(121.732.611)
Pridobitve	0	0	528.592	0	1.553.923	2.082.515
Prenosi*	0	0	0	0	(99.482)	(99.482)
Zmanjšanja, odtujitve	0	0	(13.522)	0	(528.592)	(542.114)
Amortizacija	(42.032)	0	(773.347)	0	0	(815.379)
Knjigovodska vrednost 31.12.2008	1.737.447	0	2.613.773	0	2.423.536	6.774.756

* Prenos na neopredmetena sredstva.

(3) Dolgoročne finančne naložbe 929.662.269 €

Naložbe v delnice in deleže družb v skupini predstavljajo vrednost dolgoročnih finančnih naložb v družbe, kjer ima družba neposredno ali posredno preko drugih lastnikov večinski delež, in za to skupino družb sestavlja konsolidirane računovodske izkaze.

V letu 2008 je bila ustanovljena družba HESS, v kateri je HSE 51% lastnik. Ustanovni vložek je znašal 102.000 €. Vrednost dolgoročne finančne naložbe v družbo HESS se je v letu 2008 povečala še za:

- stvarni vložek v obliki projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi v višini 60.654.816 € in
- naknadna vplačila v kapital družbe HESS v višini 34.516.894 €.

Družba je v letu 2008 dokapitalizirala družbo TEŠ v višini 15.794.000 €.

Med **naložbami v deleže pridruženih družb** je izkazan:

- 45% delež v družbi PPE d.o.o. Kidričevo v višini 543.850 € in
- 33% delež v družbi Hidro Močnost Makedonija d.o.o. v višini 1.650 €.

Med **drugimi delnicami in deleži** sta izkazani naložbi v družbo Toplofikatsia-Ruse AD v višini 43.425.871 € in družbo Stelkom (19% delež) v višini 111.000 €.

Družba ima v družbi Toplofikatsia-Ruse AD 51% delež in 51% glasovalnih pravic, vendar zaradi višje potrebne večine za veljavnost skupščinskega sklepa sama brez soglasja drugega lastnika ne more sprejemati strateških odločitev v družbi Toplofikatsia-Ruse AD. Enaki pogoji odločanja veljajo tudi za drugega lastnika. Družba se je z dosedanjim drugim partnerjem tudi že dogovorila za prenos lastništva 51% deleža do konca leta 2010, iz česar tudi izhaja, da družba nima več pravic iz naslova razdelitve ustreznih deležev pripadajočega dobička. Zaradi omenjenih dejstev družba Toplofikatsia-Ruse AD ni vključena v konsolidirane izkaze skupine HSE. Naložba je v posamičnih izkazih družbe in konsolidiranih izkazih skupine HSE vrednotena po nakupni vrednosti. Družba smatra, da so podrobnejša razkritja poslovna skrivnost.

Vložek v zavod Tehnološki center za raziskave in eksperimentalni razvoj je v višini 1.669 € izkazan med **drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami**.

V letu 2008 družba zaradi negativne poštene vrednosti obrestnih zamenjav le te ne izkazuje več med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami, temveč med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi.

Nobena od družb, v kateri je družba edini ali delni lastnik, ne kotira na borzi. Zato razloge za morebitno slabitev ni bilo mogoče ugotavljati na podlagi borznih cen v povezavi s Pojasnilom 1 k SRS 3 – slabitev finančnih naložb, izdanim s strani SIR. So se pa preverili morebitni razlogi za slabitev na podlagi primerjave razlike med knjigovodsko vrednostjo dolgoročne finančne naložbe družbe s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih oziroma pridruženih družb. Razlogi za slabitev niso bili ugotovljeni.

Nabavna vrednost in popravek vrednosti dolgoročnih naložb

v €

NA DAN 31.12.2008	NALOŽBE V DELNICE IN DELEŽE DRUŽB V SKUPINI RAZEN PRIDRUŽENIH DRUŽB	NALOŽBE V DELNICE IN DELEŽE PRIDRUŽENIH DRUŽB	DRUGE NALOŽBE V DELNICE IN DELEŽE	DRUGE DOLGOROČNE FIN. NALOŽBE	SKUPAJ
Nabavna vrednost	969.378.441	545.500	43.536.871	1.669	1.013.462.481
*Popravek vrednosti	83.800.212	0	0	0	83.800.212
Knjigovodska vrednost	885.578.229	545.500	43.536.871	1.669	929.662.269

* Popravek vrednosti naložb se nanaša na slabitve naložb v družbah skupine HSE v preteklih letih.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb

v €

FINANČNE NALOŽBE	NALOŽBE V DELNICE IN DELEŽE DRUŽB V SKUPINI RAZEN PRIDRUŽENIH DRUŽB	NALOŽBE V DELNICE IN DELEŽE PRIDRUŽENIH DRUŽB	DRUGE NALOŽBE V DELNICE	DRUGE DOLGOROČNE FIN. NALOŽBE	SKUPAJ
Knjigovodska vrednost 31.12.2007	774.510.519	543.850	43.536.871	472.199	819.063.439
Stvarni vložek v HESS	60.654.816	0	0	0	60.654.816
Pridobitve	0	1.650	0	0	1.650
Povečanje	50.412.894	0	0	0	50.412.894
Odprava krepitve	0	0	0	(470.530)	(470.530)
Knjigovodska vrednost 31.12.2008	885.578.229	545.500	43.536.871	1.669	929.662.269

Spremembe dolgoročnih finančnih naložb v družbe v skupini

v €	
DRUŽBE V SKUPINI	2008
Dokapitalizacija naložbe v TEŠ	15.794.000
Stvarni vložek v HESS	60.654.816
Povečanje dolgoročne naložbe v HESS	34.618.894
Skupaj spremembe dolgoročnih finančnih naložb	111.067.710

Dolgoročne finančne naložbe družb v skupini

v €		
DRUŽBE V SKUPINI	31.12.08	31.12.07
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	387.058.979	387.058.979
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	152.692.249	152.692.249
Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	130.658.977	114.864.977
Premogovnik Velenje d.d.	89.635.483	89.635.483
HSE Invest d.o.o.	80.000	80.000
HSE Italia S.r.l.	29.690	29.690
HSE Hungary Kft.	4.004.965	4.004.965
HSE Balkan Energy d.o.o.	1.025.063	1.025.063
HSE Adria d.o.o.	102.553	102.553
Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.	24.503.340	24.503.340
HESS d.o.o.	95.273.710	0
HSE Bulgaria EOOD	513.220	513.220
Skupaj dolgoročne finančne naložbe v družbe v skupini	885.578.229	774.510.519

Dolgoročne finančne naložbe v družbe v skupini

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o.,

Obrežna ulica 170, 2000 Maribor, Slovenija

- delež HSE: 100%
- višina celotnega kapitala: 502.691.265 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 15.442.181 €

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d.o.o.,

Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica, Slovenija

- delež HSE: 100%
- višina celotnega kapitala: 162.448.132 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 10.079.588 €

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ d.o.o.,

Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj, Slovenija

- delež HSE: 100%
- višina celotnega kapitala: 258.858.911 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 18.037.177 €

PREMOGOVNIK VELENJE d.d.,

Partizanska cesta 78, 3320 Velenje, Slovenija

- delež HSE: 77,73%
- višina celotnega kapitala: 109.714.170 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 403.385 €

HSE INVEST d.o.o.,

Obrežna ulica 170a, 2000 Maribor, Slovenija

- delež HSE: 25% (neposredno); 75% (posredno)
- višina celotnega kapitala: 530.205 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 164.055 €

TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE d.o.o.,

Ob železnici 27, 1420 Trbovlje, Slovenija

- delež HSE: 81,33%
- višina celotnega kapitala: 34.101.844 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 2.169.256 €

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI d.o.o.,

Cesta prvih borcev 18, 8250 Brežice, Slovenija

- delež HSE: 51% (neposredno); 84,6% (posredno)

- višina celotnega kapitala: 187.751.171 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 939.971 €

HSE ITALIA S.r.l.,

Via Roma 20, Gorizia, Italija

- delež HSE: 100%
- višina celotnega kapitala: 46.247 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 5.238 €

HSE HUNGARY Kft.,

Karolyi Mihaly u. 12, Budapest, Madžarska

- delež HSE: 100%
- višina celotnega kapitala: 1.457.901.661 HUF oz. 5.466.448 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 131.596.475 HUF oz. 506.220 €

HSE BALKAN ENERGY d.o.o.,

Bulevar Mihaila Pupina 117, Beograd, Republika Srbija

- delež HSE: 100%
- višina celotnega kapitala: 81.166.543 RSD oz. 908.190 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 138.199 RSD oz. 1.637 €

HSE ADRIA d.o.o.,

Miramarska 24, Zagreb, Hrvaška

- delež HSE: 100%
- višina celotnega kapitala: 5.037.925 HRK oz. 684.919 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 2.654.934 HRK oz. 361.419 €

HSE BULGARIA EOOD,

37 Fridtjof Nansen Street, Sofia, Bolgarija

- delež HSE: 100%
- višina celotnega kapitala: 868.280 BGN oz. 443.951 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: -120.256 BGN oz. -61.485 €

PLINSKO PARNA ELEKTRARNA d.o.o., KIDRIČEVO,

Tovarniška 10, 2325 Kidričevo, Slovenija

- delež HSE: 45%
- višina celotnega kapitala: 1.223.482 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 14.840 €

HIDRO MOĆNOST MAKEDONIJA D.O.O.,

Ul. Orce Nikolov br. 98, Skopje, Makedonija

- delež HSE: 33%
- višina celotnega kapitala: 307.062 MKD oz. 5.067 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: /

TOPLOFIKATSIA RUSE AD,

TEC IZTOK STR. 7009 Ruse, Bolgarija

- delež HSE: 51%
- višina celotnega kapitala: 47.124.646 BGN oz. 24.094.819 €
- čisti poslovni izid v letu 2008: 2.568.583 BGN oz. 1.313.316 €

(4) Dolgoročne poslovne terjatve 2.715.058 €

Dolgoročne poslovne terjatve do drugih predstavljajo dani depoziti kot varščine za trgovanje z električno energijo na borzi v Sloveniji in borzah v tujini. V letu 2008 je bilo prenesenih iz kratkoročnih terjatev do drugih za 2.454.751 € teh vrst zavarovanj, saj so veza-na na trgovanje družbe na borzah, ki pa je načrtovano za daljše časovno obdobje. Razlika 260.307 € se nana-ša na povečanje varščin v letu 2008.

(5) Odložene terjatve za davek 4.189.192 €

Odložene terjatve za davek je družba oblikovala iz na-slova odhodkov, ki vplivajo na poslovni izid tekočega leta, niso pa davčno priznani v tekočem letu in iz naslo-va prevrednotovanj izvedenih finančnih inštrumentov.

Terjatve za odloženi davek so v višini 202.590 € pripo-znane v izkazu poslovnega izida, v višini 31.326 € pa v bilanci stanja.

V letu 2008 je bilo zmanjšanje odloženih terjatev večje od oblikovanja, gibanje pa je bilo sledeče:

- oblikovanje za 50% davčno nepriznanih rezervacij v letu 2008 za odpravnine in jubilejne nagrade,
- oblikovanje za amortizacijo osnovnih sredstev, kjer poslovna amortizacija presega davčno priznano,
- oblikovanje za negativno pošteno vrednost obrestnih zamenjav,
- črpanje za porabo rezervacij za odpravnine in jubi-lejne nagrade,
- črpanje za porabo rezervacije iz naslova potrdil o iz-voru,
- odprava za znižanje rezervacije iz naslova potrdil o izvoru,
- črpanje za davčno amortizacijo osnovnih sredstev.

Gibanje terjatev za odloženi davek

v €

TERJATVE ZA ODLOŽENI DAVEK	REZERVACIJE	SLABITEV	AMORTIZACIJA	OBRESTERNE ZAMENJAVE	SKUPAJ
Vrednost 31.12.2007	1.400.026	2.936.783	23.645	0	4.360.454
Oblikovanje, povečanje	3.634	0	67.692	31.326	102.652
Črpanje, zmanjšanje	(273.494)	0	(420)	0	(273.914)
Vrednost 31.12.2008	1.130.166	2.936.783	90.917	31.326	4.189.192

(6) Kratkoročne finančne naložbe 68.242.000 €

Družba konec leta 2008 izkazuje med kratkoročnimi finančnimi naložbami **kratkoročne depozite**, naložene v slovenskih bankah z rokom dospelosti v januarju 2009. Depoziti niso zavarovani. Družba na podlagi internih pravilnikov sledi načelu razpršenosti depozitov po posameznih bankah ter spremlja njihovo boniteto.

Pri prenosu projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi v obliki stvarnega vložka je bilo prenesenih tudi 8.250.000 € depozitov, ki so bili konec leta 2007 izkazani med kratkoročnimi finančnimi naložbami družbe.

Ocenjujemo, da naložbe niso tvegane.

v €

VRSTA KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	31.12.08	31.12.07
Kratkoročna posojila družbam v skupini	0	3.246.850
Kratkoročna posojila drugim	0	200.000
Kratkoročni depoziti	68.242.000	13.463.000
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	68.242.000	16.909.850

(7) Kratkoročne poslovne terjatve 127.497.862 €

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo v glavnini terjatve za prodano električno energijo in terjatve za storitve izvajanja določenih funkcij za odvisne družbe.

Kratkoročne terjatve do kupcev sestavljajo v glavnini terjatve iz naslova prodaje električne energije v Sloveniji in v tujini.

Med **kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do drugih** so izkazani:

- kratkoročno dani predujmi v glavnini za avkcije električne energije,
- kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun za terjatev do družbe TDR-Metalurgija d.d. - v stečaju,
- kratkoročne terjatve iz poslovanja, povezane s finančnimi prihodki za obresti od depozitov in terjatve za zamudne obresti do kupcev,
- kratkoročne terjatve do države, ki se v glavnini nanašajo na terjatev za vstopni davek na dodano vrednost,
- kratkoročne terjatve do drugih, ki v glavnini predsta-

vljajo kratkoročno dana denarna sredstva za prejeto garancijo v tujini.

Pri prenosu projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi v obliki stvarnega vložka je bilo prenesenih 2.263.067 € terjatev, ki so bile konec leta 2007 izkazane med kratkoročnimi terjatvami do drugih.

Kupci svoje terjatve večinoma poravnajo v roku ali z manjšo zamudo. V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo. Do izdelave tega poročila so bile vse zapadle terjatve (razen spornih) v skupnem znesku 16.963.317 € tudi poravnane.

Med spornimi terjatvami družba izkazuje terjatev v višini 14.683.915 €, za katero se je v marcu leta 2008 začel postopek izterjave preko sodišča in so bile evidentirane kot sporne v letu 2007. Gre za terjatev iz naslova zagotavljanja sistemskih storitev.

Družba konec leta 2008 nima terjatev do posloводства in članov NS.

Terjatve do kupcev za električno energijo na osnovi letnih pogodb so večinoma zavarovane z menicami ali bančnimi garancijami. Tako zavarovane so terjatve, ki presegajo kupčeve limite. Z nekaterimi kupci ima družba terjatve podrobno regulirane s sklenjenimi EFET sporazumi, pri nekaterih pa zaradi kupčeve strateške pozicije in/ali finančne stabilnosti zavarovanje ni zahtevano. Za vsakega posameznega kupca se odločitev o potrebnosti zavarovanja sprejme na osnovi Sistemskega navodila za upravljanje s kreditnimi tveganji in Sistemskega navodila za način določanja in spremljanja kreditnih tveganj, ki med drugim določa postavljanje limitov in spremljanje njihove izkoriščenosti.

Kratkoročno trgovanje z električno energijo se izvaja preko borz – terjatve s tega naslova so zavarovane že z obveznim sistemom članstva, preko trgovalnih portalov in z bilateralnimi pogodbami – s temi kupci ima družba večinoma sklenjene EFET sporazume, izjema pa so terjatve, pri katerih enako kot pri letnem trgovanju zaradi posebnosti kupca zavarovanje ni zahtevano ali pa so nasprotno zavarovane zaradi preseganja limita, ki je določen za posameznega kupca.

Pri ostalih terjativah zaradi njihove specifičnosti zavarovanje ni potrebno.

Ocenjujemo, da so tveganja iz naslova terjatev do kupcev glede na navedene ukrepe obvladovana.

Kratkoročne poslovne terjatve

VRSTA TERJATVE	v €	
	31.12.08	31.12.07
Kratkoročne terjatve do kupcev v Sloveniji	66.625.301	92.913.776
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	32.565.626	30.304.798
Kratkoročni predujmi za neopravljene storitve v Sloveniji	2.743.872	690.557
Kratkoročni predujmi za neopravljene storitve v tujini	7.500	0
Kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun	614.709	41.473
Kratkoročne terjatve povezane s finančnimi prihodki	181.706	181.762
Kratkoročne terjatve do države	24.046.748	28.110.024
Kratkoročne terjatve do drugih	712.400	2.841.524
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	127.497.862	155.083.914

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini

DRUŽBE V SKUPINI	v €	
	31.12.08	31.12.07
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	8.592	75.670
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	8.592	2.701
Premogovnik Velenje d.d.	852.737	481.319
HESS d.o.o.	59.956	0
HSE Balkan Energy d.o.o.	22.396	88.945
HSE Hungary Kft.	613.687	2.260.121
HSE Adria d.o.o.	27.993	17.917
HSE Bulgaria EOOD	19.785	6.000
HSE Italia S.r.l.	1.451	1.451
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	1.615.189	2.934.124

Razčlenitev terjatev po rokih zapadlosti

OBDOBJE ZAPADLOSTI	v €	
	31.12.08	31.12.07
Nezapadle terjatve	110.534.545	139.916.028
Zapadle terjatve - do 3 mesece	16.963.317	24.499.490
Zapadle terjatve - od 3 do 6 mesecev	0	2.281.843
Zapadle terjatve več kot 6 mesecev	14.683.915	3.070.988

(8) Denarna sredstva 6.374.755 €

Med denarnimi sredstvi so izkazana denarna sredstva na računih družbe v Sloveniji in tujini ter depoziti na odpoklic v Sloveniji in tujini.

Konec leta 2008 je imela družba dogovorjene samodejne zadolžitve v obliki limitov na transakcijskih računih pri bankah v višini 12.000.000 €, vendar niso bili korišćeni.

Pri prenosu projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi v obliki stvarnega vložka je bilo prenese-nih 2.257 € denarnih sredstev.

(9) Kratkoročne aktivne časovne razmejitve 5.146.178 €

Glavnina kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev se na-naša na posle, povezane s trgovanjem z električno ener-gije (stroški avkcij, odstopanja za električno energijo).

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve družbe

VRSTA KRATKOROČNIH AKTIVNIH ČASOVNIH RAZMEJITEV	v €	
	31.12.08	31.12.07
Kratkoročno odloženi stroški	1.947.320	5.495.431
Kratkoročno nezaračunani prihodki	3.198.858	586.596
Skupaj aktivne časovne razmejitve	5.146.178	6.082.027

(10) Kapital 798.817.478 €

Vrednost **osnovnega kapitala** in **kapitalskih rezerv** se v letu 2008 ni spremenila.

Druge rezerve iz dobička so se povečale za 31.183.706 €, in sicer:

- po sklepu skupščine za del bilančnega dobička leta 2007 v višini 4.305.599 €,
- po sklepu NS na predlog posloводства za del čistega poslovnega izida leta 2008 v višini 26.878.107 €.

Družba med **presežki iz prevrednotenja** izkazuje re-zultate standardiziranih rokovnih pogodb za namene varovanja pred tveganjem in pošteno vrednost obre-stnih zamenjav. Presežki iz prevrednotenja so se zni-žali za 10.205.223 €, kar je posledica zapiranja poslov tako pri standardiziranih rokovnih pogodbah kot pri obrestnih zamenjavah ter nižjih cen električne energi-je in obrestnih mer v primerjavi z letom 2007.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za električno energijo gre za sklenitev poslov za nakupe električne energije na tujih borzah v prihodnjih letih, s čimer je družba zavarovala že sklenjene posle za prodajo elek-trične energije v istem obdobju.

Za nakupe električne energije v letu 2008, ki so bili zavarovani s standardiziranimi rokovnimi pogodbami, so se znižali presežki iz prevrednotenja in nabavna vrednost prodanega blaga v izkazu poslovnega izida za 4.379.971 €.

V letu 2008 je družba sklenila standardizirane rokovne pogodbe tudi za emisijske kupone CO₂ za leto 2008 in iz tega naslova povečala nabavno vrednost kuponov med neopredmetenimi sredstvi v višini 1.226.900 €.

Poštena vrednost obrestnih zamenjav konec leta 2008 znaša 117.851 € (z obračunanimi odloženimi davki). Družba je glavnino obrestnih zamenjav v decembru leta 2008 zaradi padca obrestnih mer prodala.

Preneseni čisti poslovni izid leta 2007 v višini 6.205.599 € je bil po sklepu skupščine razporejen v višini 4.305.599 € med druge rezerve iz dobička, v višini 1.900.000 € pa izplačan lastniku.

Čisti poslovni izid leta 2008 v višini 53.756.215 € se po sklepu NS na predlog posloводства družbe razporeji med druge rezerve iz dobička v višini 26.878.107 €, razlika v višini 26.878.108 € pa predstavlja bilančni dobiček družbe.

Rast cen življenjskih potrebščin za leto 2008 znaša 2,1%. Celotni kapital družbe bi se ob upoštevanju rasti cen življenjskih potrebščin povečal za 15.860.596 €. V preračun kapitala ni vključen čisti poslovni izid tekočega leta, izplačan preneseni poslovni izid in gibanje presežka iz prevrednotenja v letu 2008.

Družba bi ob upoštevanju tega preračuna izkazala v tekočem letu čisti poslovni izid v višini 37.895.619 €.

	v €	
CELOTNI KAPITAL	31.12.08	31.12.07
Osnovni kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Druge rezerve iz dobička	169.502.829	138.319.123
Presežek iz prevrednotenja	11.634.567	21.839.790
Čisti poslovni izid poslovnega leta	26.878.108	6.205.599
Celotni kapital	798.817.478	757.166.486

Gibanje kapitalskih rezerv

	v €		
KAPITALSKE REZERVE	VPLAČANI PRESEŽEK KAPITALA	SPLOŠNI PREVREDNOTOVALNI POPRAVEK KAPITALA	SKUPAJ
Vrednost 31.12.2007	561.243.072	113	561.243.185
Povečanje	0	0	0
Zmanjšanje	0	0	0
Prevrednotenja	0	0	0
Vrednost 31.12.2008	561.243.072	113	561.243.185

	v €
POSLOVNI IZID DRUŽBE PO PRERAČUNU KAPITALA	31.12.08
Čisti poslovni izid	53.756.215
Rezultat preračuna kapitala	(15.860.596)
Poslovni izid po preračunu s pomočjo cen življenjskih potrebščin (2,1% rast)	37.895.619

Gibanje presežka iz prevrednotenja

	v €			
PRESEŽEK IZ PREVREDNOTENJA	STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE	TERMINSKE POGODBE ZA CO ₂	OBRETNJE ZAMENJAVE	SKUPAJ
Vrednost 31.12.2007	21.369.260	0	470.530	21.839.790
Povečanje	61.735.727	525.850	0	62.261.577
Zmanjšanje	(66.972.598)	(1.752.750)	(588.381)	(69.313.729)
Povečanje poslovnih odhodkov	68.618	0	0	68.618
Znižanje poslovnih odhodkov	(4.448.589)	0	0	(4.448.589)
Povečanje nabavne vrednosti CO ₂ kuponov	0	1.226.900	0	1.226.900
Vrednost 31.12.2008	11.752.418	0	(117.851)	11.634.567

(11) Rezervacije 19.175.683 €

Konec leta 2008 družba med rezervacijami izkazuje:

- rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade,
- rezervacije iz naslova prodane električne energije iz obnovljivih virov v letu 2006, zaradi ne-priznavanja potrdil o izvoru s strani Italije; družba je sprožila postopek arbitraže pri Evropski komisiji in v kratkem pričakuje odločitev arbitra,
- rezervacijo za obveznost plačila nadomestila za

omejeno rabo prostora za leto 2007,

- rezervacijo iz naslova vloženih tožb družbe TDR-Metalurgija d.d. - v stečaju in z njo povezanih družb ter zaposlenih.

Med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami

v višini 1.471.334 € je izkazana obveznost za posredne stroške električne energije v letu 2002, ki je bila v letu 2008 prenesena iz kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev.

Gibanje rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev

v €

REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	REZERVACIJE ZA ODPRAVINE IN JUBILEJNE NAGRADE	DRUGE REZERVACIJE	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	SKUPAJ
Vrednost 31.12.2007	410.915	7.532.716	0	7.943.631
Oblikovanje, povečanja	36.328	10.740.021	0	10.776.349
*Prenosi	0	0	1.471.334	1.471.334
Črpanje	(15.631)	(12.176)	0	(27.807)
Odprava	0	(987.824)	0	(987.824)
Vrednost 31.12.2008	431.612	17.272.737	1.471.334	19.175.683
Načrtovano oblikovanje	521.838	6.356.062	0	6.877.900
Načrtovano črpanje	26.838	0	0	26.838

* Prenos iz kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev.

(12) Dolgoročne obveznosti 161.302.465 €

Družba izkazuje med dolgoročnimi obveznostmi **dolgoročna finančna posojila**, in sicer:

- dolgoročno finančno posojilo, najeto pri konzorciju slovenskih bank v letu 2003 za dobo 12-ih let,
- dolgoročno finančno posojilo, najeto pri slovenski banki v letu 2006 za dobo 5-ih let,
- dolgoročno finančno posojilo, najeto pri slovenski banki v letu 2007 za dobo 10-ih let,
- dolgoročno finančno posojilo, najeto pri slovenski banki v letu 2007 za dobo treh let in
- dolgoročno finančno posojilo, najeto pri EIB v letu 2008 za dobo 20 let.

Vrednosti glavnice prejetih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2009, so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do bank. Obresti prejetih posojil se poravnava kvartalno oziroma polletno, obračunani nezapadli del za leto 2008 pa je izkazan med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi.

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2003, bo dokončno odplačano oktobra 2015. Glavnica se odplačuje kvartalno. Dogovorjena obrestna mera je tri mesečni EURIBOR z minimalnim pribitkom. Posojilo je zavarovano z desetimi bianco menicami.

Zaradi spremenjenih razmer na denarnem trgu, ki so nastale kot posledica globalne finančne krize, sta bili v letu 2008 prekinjeni pogodbi o obrestnem ščitenju tega posojila, aktiven je ostal le posel obrestne kapice, ki se zapre 4.1.2010.

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2006, bo dokončno odplačano decembra 2011. Glavnica se odplačuje kvartalno. Dogovorjena obrestna mera je tri mesečni EURIBOR z minimalnim pribitkom. Posojilo je zavarovano s šestimi bianco lastnimi trasiranimi menicami.

Družba je zavarovala kredit pred naraščanjem obrestnih mer v prihodnosti s sklenitvijo obrestne zamejave za obdobje petih let z začetnim datumom šči-

tenja 1.12.2006. Ocenjena poštena vrednost obrestne zamenjave na dan 31.12.2008 v višini -149.178 € je izkazana med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi ter na presežku iz prevrednotenja.

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2007, bo dokončno odplačano januarja 2017. Glavnica se bo odplačevala polletno (prva januarja 2009). Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni EURIBOR z minimalnim pribitkom. Posojilo je zavarovano s šestimi blanco lastnimi trasiranimi menicami.

Tudi pri tem posojilu sta se v letu 2008 prekinili pogodbi o obrestnem ščitenju posojila zaradi spremenjenih razmer na denarnem trgu kot posledica globalne finančne krize.

Dolgoročno posojilo, prejeto v letu 2007, bo dokončno odplačano decembra 2010. Glavnica se bo odplačala v enkratnem znesku ob zapadlosti posojila. Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni EURIBOR z minimalnim pribitkom. Posojilo je zavarovano s petimi blanco menicami.

Dolgoročno posojilo prejeto v letu 2008, bo dokončno odplačano septembra 2028. Glavnica se bo odplačevala polletno (prva septembra 2012). Dogovorjena obrestna mera je šest mesečni EURIBOR z minimalnim pribitkom. Posojilo je v celoti zavarovano z garancijo tuje banke za dobo sedmih let.

Med **dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev** je izkazano zadržano plačilo dobavitelju opreme.

Pri prenosu projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi v obliki stvarnega vložka je bilo prenesenih 59.545.423 € dolgoročnih poslovnih obveznosti, ki so bile konec leta 2007 izkazane med:

- dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini v višini 39.960.823 €,
- dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev v višini 1.269.223 € in
- drugimi dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi v višini 18.315.377 €.

Ocenjujemo, da je knjigovodska vrednost dolgoročnih obveznosti enaka pošteni vrednosti.

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti

v €

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	Rok zapadlosti v plačilo			SKUPAJ
	do 31.12.2010	od 1.1.2011 do 31.12.2012	nad 1.1.2013	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	44.686.957	18.920.188	97.510.862	161.118.007
Dolgoročne finančne obveznosti do drugih	149.179	0	0	149.179
Dolgoročne poslovne obveznosti dobaviteljev	35.279	0	0	35.279
Skupaj	44.871.415	18.920.188	97.510.862	161.302.465

(13) Kratkoročne obveznosti 173.979.273 €

Vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti do bank predstavlja del glavnice dolgoročnih posojil, ki zapade v plačilo v letu 2009.

Med **kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini** družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno električno energijo od odvisnih družb.

Med **kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev** družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno električno energijo v Sloveniji in tujini.

Med **drugimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi** družba izkazuje:

- kratkoročne obveznosti do zaposlencev, ki predstavljajo obveznost za decembrske plače in druge prejemke iz delovnega razmerja,
- kratkoročne obveznosti do države v glavnini predstavlja doplačilo davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2008,
- kratkoročne obveznosti za obresti za obračunane obresti dolgoročnih posojil,
- druge kratkoročne poslovne obveznosti med katerimi predstavlja glavnino obveznost iz naslova zadnjega trgovalnega dne s standardiziranimi rokovi pogodbami.

Pri prenosu projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi v obliki stvarnega vložka je bilo prenese-
nih 10.862.278 € kratkoročnih poslovnih obveznosti, ki
so bile konec leta 2007 izkazane med:

- kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini v višini 364.283 € in

- kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev v višini 10.497.995 €.

Vse obveznosti družba poravnava v dogovorjenih rokih.

Kratkoročne poslovne obveznosti

v €

VRSTA KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	31.12.08	31.12.07
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji	139.689.920	128.278.802
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	20.007.591	41.557.329
Prejeti kratkoročni predujmi	0	38.939
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja za tuj račun	0	27.664
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	428.366	478.333
Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	1.599.852	7.676.056
Kratkoročne obveznosti za obresti	1.800.293	1.155.970
Ostale kratkoročne obveznosti	641.295	176.383
Skupaj kratkoročne poslovne obveznosti	164.167.317	179.389.476

Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini

v €

DRUŽBE V SKUPINI	DRŽAVA	31.12.08	31.12.07
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	Slovenija	35.981.072	38.515.401
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	Slovenija	14.526.600	3.128.111
Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	Slovenija	70.111.658	44.760.607
Premogovnik Velenje d.d.	Slovenija	8.927	17.144
Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.	Slovenija	5.045.177	5.736.001
HSE Invest d.o.o.	Slovenija	78.807	279.074
HESS d.o.o.	Slovenija	640.196	0
HSE Italia S.r.l.	Italija	28.080	28.080
HSE Hungary Kft.	Madžarska	286.023	137.268
HSE Balkan Energy d.o.o.	Srbija	69.050	482.904
HSE Adria d.o.o.	Hrvaška	3.941.554	10.100.187
Ostale družbe v skupini	Slovenija	20.756	2.647
Skupaj kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		130.737.900	103.187.424

(14) Kratkoročne pasivne časovne razmejitve 5.506.377 €

Družba izkazuje med kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami:

- odvisne stroške električne energije,
- odstopanja za električno energijo,
- obresti prejetih posojil,

- obveznosti iz naslova neizkoriščenih dopustov,
- DDV od danih predujmov.

Pri prenosu projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi v obliki stvarnega vložka je bilo prenese-
nih 1.185.418 € kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitvev.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

v €

VRSTA KRATKOROČNIH PASIVNIH ČASOVNIH RAZMEJITEV	31.12.08	31.12.07
Kratkoročno vračunani stroški	5.049.329	4.261.147
Kratkoročno odloženi prihodki	0	50.640
DDV od danih predujmov	457.048	1.197.980
Skupaj kratkoročne pasivne časovne razmejitve	5.506.377	5.509.767

Gibanje kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev

v €

PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	KRATKOROČNO VRAČUNANI STROŠKI	KRATKOROČNO ODLOŽENI PRIHODKI	DDV	SKUPAJ
Vrednost 31.12.2007	4.261.148	50.640	1.197.979	5.509.767
Prenos na HESS	0	[148]	[1.185.270]	[1.185.418]
Oblikovanje, povečanja	76.365.512	[94.176]	941.353	77.212.689
Črpanje	[74.105.996]	43.684	[497.015]	[74.559.327]
*Prenosi	[1.471.334]	0	0	[1.471.334]
Vrednost 31.12.2008	5.049.330	0	457.047	5.506.377
Načrtovano oblikovanje	0	0	0	1.617.403
Načrtovano črpanje	0	0	0	0

* Prenos iz dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev.

(15) Izvenbilančna evidenca 238.366.872 €

V izvenbilančni evidenci družba vodi prejete ter dane finančne instrumente za zavarovanje terjatev, obveznosti in izvedbe pogodbenih del. Prav tako vodi v izvenbilančni evidenci odprte posle s standardiziranimi rokovnimi pogodbami.

Družba ima na dan 31.12.2008 naslednja poročstva:

- poroštveno izjavo Geoplinu za izpolnitev denarnih in drugih obveznosti TEŠ iz naslova dolgoročne pogodbe dobave zemeljskega plina do vključno leta 2012; podpisan je tudi dogovor s TEŠ, da se v primeru plačila Geoplinu s strani družbe terjatve kompenzirajo z obveznostmi družbe do TEŠ,

- poroštvo družbe po pogodbi o izdaji garancije sklenjeni med družbo HSE, SENG in Bank Austria Creditanstalt kot agentom ter bankami Bank Austria Creditanstalt, Bayerische Landesbank, NLB in NKBM kot originalnimi garanti, da bo družba poravnala vse zapadle obveznosti iz naslova pogodbe o izdaji garancije; podpisan je tudi dogovor s SENG, da se v primeru plačila obveznosti po pogodbi o izdaji garancije s strani družbe HSE, terjatve kompenzirajo z obveznostmi družbe HSE do SENG,
- poroštvo HSE v povezavi s sponzorskimi pogodbami.

Družba ima tudi prejete bianco menice, s katerimi so zavarovane terjatve za električno energijo v Sloveniji.

v €

VRSTA IZVENBILANČNE EVIDENCE	31.12.08	31.12.07
Prejete bančne garancije	69.278.954	101.140.703
Prejete zavarovalne police	0	328.675
Modri sklad	208.974	175.452
Dane bančne garancije	91.846.689	19.267.812
Standardizirane rokovne pogodbe za zavarovanje - nakup	76.998.736	104.261.505
Izjava o možnosti pridobitve den. sredstev (licenca AE)	33.519	29.346
Prejete tožbe	0	179.810
Obveznosti Toplofikatsie-Ruse	0	240.601
Skupaj izvenbilančna evidenca	238.366.872	225.623.904

4.8.2 Izkaz poslovnega izida

Splošno

Informacije o podlagi za sestavitev izkaza poslovnega izida in posebnih računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih za družbo, so predstavljene v razkritjih posameznih pomembnih prihodkov in odhodkov.

Izkaz poslovnega izida družbe je sestavljen po različici I, opredeljeni v SRS (2006) 25.5.

Na višino odhodkov vplivajo tudi metode, računovodske usmeritve in ocene pojasnjene v razkritjih bilance stanja. Metod in računovodskih usmeritev družba ni spreminjala, spremenila pa je računovodsko oceno, in sicer je podaljšala življenjsko dobo pri osnovnem sredstvu, izkazanem med opremo.

Prihodki 856.652.784 €

Prihodki od prodaje električne energije v Sloveniji predstavljajo 99,7% **prihodkov družbe**.

Prihodke od opravljenih storitev je družba v glavnini ustvarila s storitvami, povezanimi z električno energijo in izvajanjem funkcij za odvisne družbe.

Prihodki družbe

VRSTA PRIHODKOV	v €	
	2008	2007
Poslovni prihodki	820.305.717	923.302.179
Finančni prihodki	31.676.981	20.577.647
Drugi prihodki	4.670.086	81.787
Skupaj prihodki	856.652.784	943.961.613

Poslovni prihodki

VRSTA POSLOVNIH PRIHODKOV	v €	
	2008	2007
Prihodki od prodaje električne energije	816.625.234	920.157.116
Prihodki od prodaje storitev	2.639.293	1.018.961
Usredstvene lastne storitve	0	151.341
Prihodki od odprave oz. črpanja rezervacij	987.824	600.000
Prevrednotovalni poslovni prihodki	53.366	1.374.761
Skupaj poslovni prihodki	820.305.717	923.302.179

Prevrednotovalne poslovne prihodke predstavljajo v glavnini prihodki iz naslova odprave rezervacij za potrdila o izvoru.

Med **finančnimi prihodki iz deležev** je v glavnini izkazano izplačilo dobičkov odvisnih družb.

Med **finančnimi prihodki iz danih posojil** so v glavnini izkazane obračunane obresti depozitov.

Finančne prihodke iz poslovnih terjatev sestavljajo v glavnini prihodki od zamudnih obresti in dobički iz trgovanja z emisijskimi kuponi CO₂.

Med **drugimi prihodki** je v glavnini izkazana vnovčitev bančne garancije iz pogodbe o prodaji deleža v družbi TDR-Metalurgija d.d.

Poslovodstvo je sprejelo oceno, da obstaja dvom o plačilu terjatve za izvedene storitve tržnih raziskav in storitve pri prodaji električne energije povezani družbi Toplofikatsia Ruse AD za leto 2008 v višini 930 tisoč EUR, ker pravne podlage v celoti še niso dogovorjene. Dokler ta dvom ne bo odpravljen, poslovodstvo ocenjuje, da obstaja pomembno tveganje, da terjatev ne bo plačana v smislu SRS 5.24 in SRS 18.12, zato omejena terjatev in prihodki iz tega naslova niso izkazani v računovodskih izkazih družbe HSE za leto 2008.

Območni odseki

OBMOČNI ODSEKI	v €	
	2008	2007
Domači trg	578.426.525	677.506.544
Tuji trg	240.838.002	243.669.533
Skupaj domači in tuji trg	819.264.527	921.176.077

Odhodki 795.044.373 €

V **nabavni vrednosti prodanega blaga**, ki predstavlja 96,8% vseh poslovnih odhodkov, so izkazani odhodki za nakup električne energije in odvisni stroški nakupa električne energije.

Stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, odpisi vrednosti in drugi poslovni odhodki predstavljajo v vseh poslovnih odhodkih 3,2% vrednosti.

Amortizacija je v primerjavi s preteklim letom nižja zaradi prenosa projekta skupni podvig v izgradnjo HE na spodnji Savi na družbo HESS.

Na družbo niso bile naslovljene dodatne zahteve zaposlencev po izplačilih na podlagi določb zakona, kolektivne pogodbe oziroma akta družbe. Glavnino drugih poslovnih odhodkov predstavlja oblikovanje rezervacij iz naslova prejetih tožb družbe TDR-Metalurgija d.d. – v stečaju in z njimi povezanih družb ter zaposlenih.

Med **finančnimi odhodki iz finančnih obveznosti** so v glavnini izkazane obresti posojil in izguba pri prekinitvi pogodb za obrestne zamenjave.

Med **finančnimi odhodki iz poslovnih obveznosti** je v glavnini izkazana slabitev in izguba pri trgovanju z emisijskimi kuponi CO₂ ter negativne tečajne razlike.

Odhodki družbe

VRSTA ODHODKOV	v €	
	2008	2007
Poslovni odhodki	785.178.922	920.819.182
Finančni odhodki	9.865.448	6.312.538
Drugi odhodki	3	234
Skupaj odhodki	795.044.373	927.131.954

Poslovni odhodki

VRSTA POSLOVNIH ODHODKOV	v €	
	2008	2007
Nabavna vrednost prodanega blaga	727.676.137	857.289.282
Odvisni stroški prodanega blaga	31.947.600	30.945.960
Stroški materiala	264.215	248.881
Stroški storitev	6.201.865	7.405.864
Stroški dela	6.545.269	5.950.139
Stroški amortizacije	1.458.542	2.236.463
Prevrednotovalni poslovni odhodki	34.574	14.749.115
Drugi poslovni odhodki	11.050.720	1.993.478
Skupaj poslovni odhodki	785.178.922	920.819.182

Stroški po funkcionalnih skupinah

VRSTA STROŠKA	v €	
	2008	2007
Nabavna vrednost prodanega blaga	761.805.403	906.358.345
Stroški prodajanja	2.012.627	1.981.892
Stroški splošnih dejavnosti	21.360.892	12.327.604
Skupaj stroški	785.178.922	920.667.841

Celotni poslovni izid 61.608.411 €

Družba je leto 2008 zaključila s celotnim poslovnim izidom v višini 61.608.411 €.

Davek od dohodkov pravnih oseb 7.649.606 €

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2008 plačuje po stopnji 22% od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Družba je v letu 2008 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2007 plačala 6.287.101 € akontacij davka od dohodkov in konec leta 2008 izkazuje obveznost za plačilo davka od dohodkov v višini 1.362.505 €.

Odloženi davki 202.590 €

Odloženi davki so namenjeni pokrivanju začasne razlike med knjigovodsko in davčno vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v tabeli pri terjatvah za odložene davke. Obveznosti za odloženi davek družba v letu 2008 ni obračunala.

Čisti poslovni izid 53.756.215 €

Po obračunu davka od dohodkov pravnih oseb in terjatev za odloženi davek je izkazan čisti poslovni izid obračunskega obdobja v višini 53.756.215 €.

Poslovni izid družbe

VRSTA POSLOVNEGA IZIDA	v €	
	2008	2007
Poslovni izid iz poslovanja	35.126.795	2.482.997
Poslovni izid iz rednega delovanja	56.938.328	16.748.106
Poslovni izid zunaj rednega delovanja	4.670.083	81.553
Celotni poslovni izid	61.608.411	16.829.659
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	53.756.215	12.411.197

4.8.3 Izkaz denarnih tokov

Splošno

V izkazu denarnih tokov so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto.

Denarna sredstva družbe sestavljajo knjižni denar na transakcijskih računih in depoziti na odpoklic.

Družba sestavlja izkaz denarnih tokov po posredni metodi (različica II, opredeljeni v SRS (2006) 26.9).

Podatki v izkazu denarnih tokov so dobljeni iz bilance stanja v tekočem in preteklem letu (odštet prenos skupnega podviga) in izkaza poslovnega izida v tekočem letu. Da bi bili pritoki čim bližji prejemkom, odtoki pa izdatkom, so bila izvedena še dodatna izločanja v izkazu denarnih tokov, in sicer pri presežku iz prevrednotenja je denarni odliv iz naslova standardiziranih rokovnih pogodb v višini 9.616.862 € izkazan med odtoki iz poslovanja.

Denarni tokovi

VRSTE DENARNIH TOKOV	v €	
	2008	2007
Denarni tokovi iz poslovanja	53.356.324	30.695.629
Denarni tokovi iz naložbenja	(80.386.571)	(106.156.798)
Denarni tokovi iz financiranja	29.565.280	75.120.465
Denarni izid v obdobju	2.535.033	(340.704)

4.8.4 Izkaz gibanja kapitala

Splošno

V izkazu gibanja kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto.

Družba sestavlja izkaz gibanja kapitala tako, da so prikazane vse sestavine kapitala v obliki sestavljene razpredelnice (različica I – opredeljena v SRS (2006) 27.2).

Premiki v kapital

Kapital družbe se je v tekočem letu povečal za 116.017.792 €, in sicer za:

- čisti poslovni izid tekočega leta v višini 53.756.215 €,
- presežek iz prevrednotenja v zvezi z drugimi finančnimi instrumenti – standardiziranimi rokovnimi pogodbami v višini 62.261.577 €.

Premiki v kapitalu

Premiki v kapitalu družbe v tekočem letu v višini 31.183.706 € se nanašajo na:

- razporeditev dela bilančnega dobička leta 2007

(sklep skupščine) v višini 4.305.599 € med druge rezerve iz dobička in

- razporeditev polovice čistega poslovnega izida tekočega leta v višini 26.878.107 € med druge rezerve iz dobička po sklepu NS na predlog posloводства.

Premiki iz kapitala

Kapital družbe se je v letu 2008 znižal za 74.366.800 €, in sicer za:

- izplačilo dela bilančnega dobička leta 2007 v višini 1.900.000 € lastniku,
- presežek iz prevrednotenja v zvezi z drugimi finančnimi instrumenti – standardiziranimi rokovnimi pogodbami v višini 72.466.800 €.

Vrednostno je oblikovanje in črpanje presežka iz prevrednotenja prikazano pri razkritjih kapitala.

Bilančni dobiček

Bilančni dobiček leta 2008 predstavlja polovico čistega poslovnega izida tekočega leta in znaša 26.878.108 €. O delitvi bilančnega dobička odloča lastnik.

Bilančni dobiček

SESTAVINE BILANČNEGA DOBIČKA	v €	
	2008	2007
Čisti poslovni izid tekočega leta	53.756.215	12.411.197
Povečanje rezerv iz dobička po sklepu uprave in NS (drugih rezerv iz dobička)	(26.878.107)	(6.205.598)
Bilančni dobiček tekočega leta	26.878.108	6.205.599

4.8.5 Druga pojasnila

Prejemki poslovodij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

Prejemki poslovodij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice, neobdavčen del jubilejnih nagrad),
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki poslovodij vsebujejo prejemke vseh poslovodij, ki so opravljali to funkcijo v letu 2008 (menjava člana posloводства znotraj leta).

Prejemki članov NS

Prejemki članov NS predstavljajo bruto sejnine članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v NS in revizijski komisiji.

Družba v letu 2008 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb.

Med kratkoročnimi poslovnimi dolgovi so izkazane obveznosti za decembrske plače poslovodstvu družbe in zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ter decembrske sejnine članom NS za opravljanje funkcije v NS in revizijski komisiji.

Prejemki posameznih skupin oseb

v €		
PREJEMKI POSAMEZNIH SKUPIN OSEB	2008	2007
Poslovodstvo družbe	273.354	165.511
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	1.998.326	1.530.369
Člani nadzornega sveta	181.753	82.279

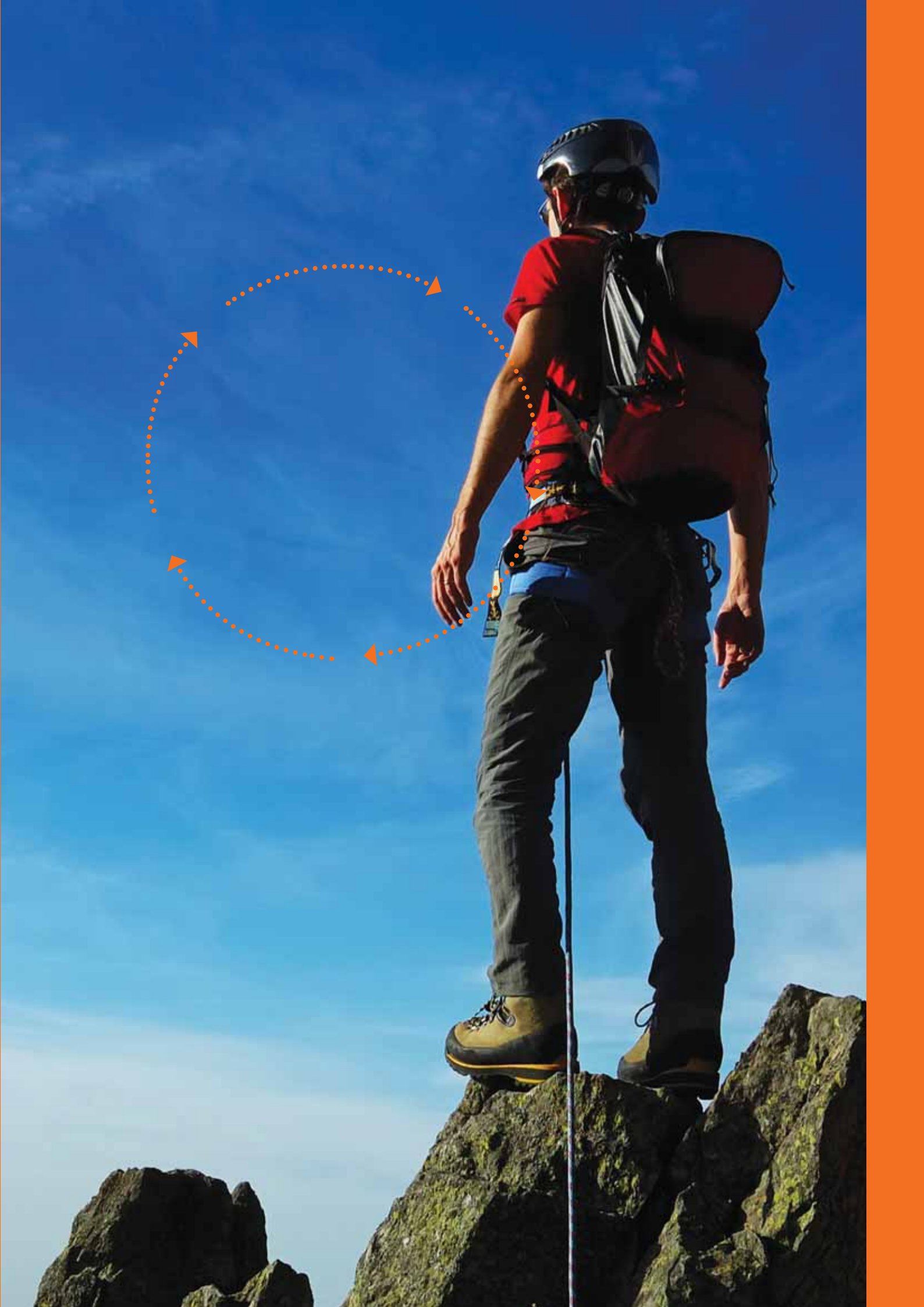
Zneski, porabljeni za revidiranje in druge storitve dajanja zagotovil

Za revidiranje in druge storitve dajanja zagotovil so bili v letu 2008 porabljeni po posameznih vrstah storitev naslednji zneski:

- revidiranje letnega poročila družbe in skupine HSE v višini 24.986 €,
- druge storitve dajanja zagotovil v višini 500 €.

Poslovni dogodki po dnevu bilance stanja

Poslovni dogodki po dnevu bilance stanja so predstavljeni v poslovnem delu letnega poročila. Do sestave računovodskega poročila ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na prikazane podatke.

05 Računovodsko poročilo skupine HSE

30

Toliko znaša delež dolgov v financiranju skupine HSE konec leta 2008. Analiza finančnega položaja družb skupine HSE kaže, da je poslovno-finančni položaj družb skupine HSE tudi z vidika zadolženosti obvladljiv, saj so kazalniki zadolženosti znotraj mejnih vrednosti varnega poslovanja.

5.1 Uvodna pojasnila

Podlaga

Skupinski računovodski izkazi v tem poročilu so sestavljeni po določilih ZGD-1 in v skladu z SRS (2006) za poslovno leto 2008, ki je enako koledarskemu.

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v evrih. Prav tako so v evrih sestavljeni računovodski izkazi družb skupine HSE v Sloveniji. Računovodski izkazi družb skupine HSE v tujini so sestavljeni v veljavni nacionalni valuti posamezne države.

Skupina družb je gospodarska, ne pa tudi pravna enota in ni samostojna nosilka pravic in obveznosti. Za skupino družb so računovodski izkazi predstavljeni kot da bi šlo za eno samo družbo, sestavljeni pa so iz izvirnih računovodskih izkazov družb v skupini z upoštevanjem uskupinjevalnih popravkov (izločanj).

Računovodski izkazi skupine so sestavljeni z upoštevanjem naslednjih kakovostnih značilnosti računovodenja:

- razumljivost,
- ustreznost,
- zanesljivost in
- primerljivost.

Družbe, vključene v skupinske računovodske izkaze

Pred uskupinjevanjem skupine HSE je bilo izvedeno uskupinjevanje skupine Premogovnik Velenje. Po metodi verižnega uskupinjevanja se že na ravni odvisne družbe izdelajo skupinski računovodski izkazi, ki se nato vključijo v skupinske računovodske izkaze skupine HSE.

V letu 2008 je bila v skupinske računovodske izkaze prvič vključena družba HESS, na katero se je prenesla investicija v izgradnjo HE na spodnji Savi, ki se je do 31.12.2007 vodila v obliki projekta Skupni podvig. Družba je bila ustanovljena v letu 2008, družbe skupine HSE pa so 84,6% lastnice.

Podrobnejša razkritja glede prenosa investicije na omenjeno družbo so opisana v računovodskem delu obvladujoče družbe.

Družbe, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze:

- Holding Slovenske elektrarne d.o.o.,
- Dravske elektrarne Maribor d.o.o.,
- Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.,
- Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.,
- Skupina Premogovnik Velenje,
- Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.,
- Hidroelektrarne na Spodnji Savi d.o.o.,
- HSE Invest d.o.o.,
- HSE Italia S.r.l.,
- HSE Balkan Energy d.o.o.,
- HSE Hungary Kft.,
- HSE Adria d.o.o.,
- HSE Bulgaria EOOD.

V nadaljevanju se izraz »skupina« uporablja za družbe skupine HSE, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze.

Družbe, ki niso vključene v skupinske računovodske izkaze

Odvisne družbe v skupini HSE: Elprom d.o.o., Golte d.o.o., Jama Škale v zapiranju d.o.o. in SAŠA Inkubator d.o.o. mirujejo oz. zaradi nepomembnosti niso vključene v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe niti na nivoju skupine. Družbe niso pomembne za resničen in pošten prikaz delovanja skupine.

V letu 2007 je obvladujoča družba kupila 100% delež

v družbi Toplofikatsia-Ruse AD v Bolgariji in ga 49% prav tako v letu 2007 prodala. Družba ima za preostali 51% delež še vedno 51% glasovalnih pravic, vendar zaradi višje potrebne večine za veljavnost skupščinskega sklepa sama brez soglasja drugega lastnika ne more sprejemati strateških odločitev v družbi Toplofikatsia-Ruse AD. Enaki pogoji odločanja veljajo tudi za drugega lastnika. Obvladujoča družba se je z dosedanjim drugim partnerjem tudi že dogovorila za prenos 51% deleža lastništva do konca leta 2010, iz česar tudi izhaja, da obvladujoča družba nima več pravic iz naslova razdelitve ustreznih deležev pripadajočega dobička. Zaradi omenjenih dejstev družba Toplofikatsia-Ruse AD ni vključena v skupinske računovodske izkaze. Prav tako, zaradi omenjenih dejstev za omenjeno družbo, v skupinskih računovodskih izkazih ni uporabljena kapitalska metoda.

Čeprav ima družba DEM v družbi Eldom d.o.o. 50% delež, obvladujoča družba ni izvedla uskupinjevanja zaradi materialne nepomembnosti, prav tako nima prevladujočega vpliva pri poslovanju te družbe. Družba DEM je v letu 2008 ustanovila zasebni zavod Pomurski razvojni inštitut Murska Sobota. Gre za zavod, ki se ne šteje za kapitalsko družbo in ker zavod ne predstavlja pomembnega deleža v skupini HSE, omenjeni inštitut ni vključen v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe niti na nivoju skupine.

Popolno uskupinjevanje

Računovodski izkazi družb skupine so združeni v skupinske računovodske izkaze na podlagi popolnega uskupinjevanja. Računovodski izkazi so združeni od postavke do postavke, tako da se seštevajo sorodne postavke sredstev, dolgov, kapitala, prihodkov in odhodkov. Zaradi predstavitve skupine kot samostojne družbe, smo izločili:

- finančne naložbe obvladujočih družb v odvisne družbe in pripadajoče deleže obvladujočih družb v kapitalu odvisnih družb,
- dana posojila odvisnih družb in posledično prejeta posojila odvisnih družb,
- neopredmetena sredstva obvladujoče družbe ter kratkoročne pasivne časovne razmejitev odvisne družbe,
- medsebojne terjatve in obveznosti,
- medsebojne prihodke in odhodke.

V skupinskem izkazu poslovnega izida je izkazan delež manjšinskih lastnikov v poslovnem izidu skupine, prav tako je v skupinskem izkazu bilance stanja in skupinskem izkazu gibanja kapitala izkazan manjšinski delež v kapitalu skupine.

Pridružene družbe

Pridružene družbe so tiste, v katerih ima skupina pomemben, ne pa prevladujoč vpliv na poslovne odločitve.

Pridružene družbe skupine so:

- Plinsko parna elektrarna d.o.o. Kidričevo,
- Hidro Močnost Makedonija d.o.o.,
- ERICo d.o.o.,
- PLP d.o.o.,
- PUP PV d.o.o.,
- Robinoks d.o.o.,
- Sipoteh d.o.o.

Računovodske usmeritve

Pri pripravljanju skupinskih računovodskih izkazov so bile vse računovodske usmeritve in pravila vrednotenja pomembnejših postavk med družbami usklajena.

Tečaj in način preračuna v domačo valuto

Računovodske postavke posameznih družb v skupini, ki so izkazane v tuji valuti, so v posameznih izkazih poslovnega izida preračunane po tečaju Banke Slovenije na dan nastanka poslovnega dogodka oz. po nacionalnem tečaju države, kjer je družba registrirana in opravlja dejavnost.

Stanje sredstev in obveznosti v posameznih bilancah stanja družb v skupini, izraženo v tuji valuti, je na dan 31.12.2008 preračunano po tečaju Banke Slovenije oz. po nacionalnem tečaju države, kjer je družba registrirana in opravlja dejavnost.

Tečajne razlike iz preračunov so izkazane med finančnimi prihodki oz. finančnimi odhodki. Tečajne razlike, nastale v postopku uskupinjevanja, so izkazane v uskupinjevalnem popravku kapitala.

Pri prevajanju računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini za vključitev v skupinske računovodske izkaze so:

- sredstva in obveznosti preračunani po tečaju Banke Slovenije na dan 31.12.2008,
- prihodki in odhodki po povprečnem tečaju Banke Slovenije leta 2008.

Revizija

Družbe, vključene v skupinske računovodske izkaze, so bile revidirane oz. preiskane za potrebe revizije. Revizijo so v vseh družbah skupine opravile revizijske družbe skupine Deloitte.

Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

Neopredmetena sredstva predstavljajo del stalnih sredstev, ki omogočajo izvajanje dejavnosti družb, pri tem pa fizično ne obstajajo.

Ob začetnem pripoznanju so ovrednotena po nabavni vrednosti, v katero se štejejo tudi dajatve in vsi stroški, ki nastanejo pri usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Obresti od posojil za pridobitev neopredmetenih sredstev se ne vštevajo v nabavno vrednost.

Po začetnem pripoznanju se neopredmetena sredstva merijo po modelu nabavne vrednosti.

Pri neopredmetenih sredstvih s končno dobo koristi se uporablja metoda enakomernega časovnega amortiziranja, amortizacija se prične obračunavati z dnem, ko je neopredmeteno sredstvo na voljo

Uporabljeni tečaji za preračun

DRŽAVA	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2008	Povprečni tečaj v EUR v letu 2008
Slovenija, Italija	EUR	-	-
Bolgarija	BGN	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,3555	7,3459
Madžarska	HUF	266,7000	259,9600
Srbija	RSD	89,3718	84,4845

za uporabo. Preostala vrednost pri neopredmetenih sredstvih ni ugotovljena.

Za neopredmetena sredstva sta v knjigovodskih razvidih izkazana posebej nabavna vrednost in posebej popravek vrednosti, v skupinski bilanci stanja pa so izkazana po knjigovodski vrednosti kot razliki med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

Neopredmeteno sredstvo se izloči iz poslovnih knjig ob odtujitvi, razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega neopredmetenega sredstva se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke oz. odhodke.

Dobro ime se pojavi pri uskupinjevanju iz naslova višje nabavne vrednosti odkupljenega deleža družb v primerjavi z vrednostjo deleža v kapitalu te družbe. Se ne amortizira, ampak slabi, če je potrebno.

Dolgoročne aktivne časovne razmejitve so dolgoročno odloženi stroški, ki se ob začetnem pripoznanju izkazujejo po nabavni vrednosti, kasneje pa se odpisujejo v okviru stroškov, kamor sodijo.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so del dolgoročnih sredstev družb skupine, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti.

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve. Nabavna vrednost ne vsebuje stroškov razgradnje oz. obnovitve opredmetenih osnovnih sredstev.

V eni od odvisnih družb nabavno vrednost povečujejo tudi obresti od posojil za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve za uporabo.

Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v skupini, tvorijo stroški, ki jih je povzročila njegova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati.

Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev večjih vrednosti je razdeljena na posamezna opredmetena osnovna sredstva z različnimi dobami koristnosti.

Nadomestni deli večjih vrednosti so evidentirani med opredmetenimi osnovnimi sredstvi in se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva, za katerega so bili nabavljeni.

Predvideni stroški rednih pregledov in popravil opredmetenih osnovnih sredstev se obravnavajo kot deli opredmetenih osnovnih sredstev.

Za merjene opredmetenih osnovnih sredstev po pripoznanju se uporablja model nabavne vrednosti.

Donacije in državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se ne odštevajo od njihove nabavne vrednosti, temveč se izkazujejo med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami in porabljajo skladno z obračunano amortizacijo.

Stroški, ki kasneje nastajajo v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če povečujejo njegove prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi; pri tem stroški, ki omogočajo podaljšanje dobe koristnosti opredmetenega osnovnega sredstva, najprej zmanjšajo do takrat obračunani popravek vrednosti.

Popravila ali vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev, ki so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, pričakovanih na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev, se pripoznajo kot odhodki, kadar se pojavijo.

Razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega opredmetenega osnovnega sredstva se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke oz. odhodke.

Opredmetena osnovna sredstva, predvidena za prodajo, so izkazana med kratkoročnimi sredstvi, predvidenimi za prodajo.

Opredmetena osnovna sredstva se amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v predvideni dobi koristnosti. Amortizacija se obračuna posamično od prvega dne naslednjega meseca, ko je opredmeteno osnovno sredstvo razpoložljivo za

uporabo. Obračunana amortizacija tekočega leta je izkazana kot poslovni odhodek tega leta. Preostala vrednost opredmetenih osnovnih sredstev ni ugotovljena.

Opredmetena osnovna sredstva se prevrednotijo v primeru, ko knjigovodska vrednost presega nadomestljivo. Preveritev razlogov za prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev se ugotavlja po posameznih družbah skupine individualno.

Za opredmetena osnovna sredstva sta v knjigovodskih razvidih izkazana posebej nabavna vrednost in posebej popravek vrednosti, v skupinski bilanci stanja pa so izkazane po knjigovodski vrednosti kot razliki med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so del stalnih sredstev družb, ki z oddajo v najem in povečevanjem vrednosti nepremičnin družbam prinašajo gospodarske koristi. V poslovnih knjigah so izkazane po nabavni vrednosti.

Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe predstavljajo del stalnih sredstev, katerih donosi naj bi povečevali finančne prihodke, družbe v skupini pa jih praviloma posedujejo več kot leto dni.

Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po izvirni vrednosti, povečani za stroške, ki jih je mogoče pripisati neposredno temu poslu.

Dolgoročne finančne naložbe se v poslovnih knjigah družb skupine pripoznajo po datumu poravnave (datumu plačila).

Dolgoročne finančne naložbe se v poslovnih knjigah družb po začetnem pripoznanju vrednotijo po nabavni vrednosti (tudi finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe) in so izkazane med za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Ker zanje (razen izvedenih finančnih instrumentov) ni mogoče ugotoviti poštene vrednosti, se ne krepijo in zato iz tega naslova ne vplivajo na poslovni izid ali presežek iz prevrednotenja.

Naložbe v pridružene družbe so v skupinskih računovodskih izkazih vrednotene po kapitalski metodi.

Morebitni znaki slabitev dolgoročnih finančnih naložb se ugotavljajo na letni ravni.

Glede na predvideno poravnavo oz. razlog posedovanja so v bilanci stanja izkazane med dolgoročnimi in kratkoročnimi sredstvi.

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

Med sredstvi skupine za odtujitev so izkazana sredstva, za katere se utemeljeno pričakuje, da bo njihova knjigovodska vrednost poravnana s prodajo teh sredstev v naslednjem letu in ne z njihovo nadaljnjo uporabo.

Zaloge

Zaloge so del kratkoročnih sredstev, ki bo porabljen pri ustvarjanju proizvodov, opravljanju storitev ali prodan.

Material se ob začetnem pripoznanju vrednoti po nabavni ceni, v katero so zajeti nakupna cena, uvozne in druge dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloga glavnine končnih proizvodov je vrednotena po proizvodjalnih stroških v ožjem pomenu.

Pri zmanjševanju vrednosti zalog materiala in surovin se v družbah uporablja metoda fifo oz. metoda tehtanih povprečnih stroškov.

Uskladitev na nivoju skupine ni izkazana, ker gre za nepomembne zneske.

Zaloge se prevrednotijo, če njihova knjigovodska vrednost presega čisto iztržljivo vrednost. V tem primeru se oslabijo, znesek oslabitve pa povečuje prevrednotovalne poslovne odhodke pri obratnih sredstvih.

Terjatve

Terjatve predstavljajo pravico zahtevati od kupcev plačilo za opravljene storitve oziroma dobave blaga in so del sredstev skupine. Glede na rok zapadlosti terjatev se ločijo na dolgoročne (nad enim letom) in kratkoročne (do enega leta).

Terjatev se pripozna kot sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, in če je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo iz-

meriti. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane.

Dani predujmi se v skupinski bilanci stanja izkazujejo pri sredstvih, za katera so bili dani.

V kolikor terjatve niso poplačane v razumnem roku oz. se je začel sodni postopek izterjave, se oblikujejo popravki vrednosti terjatev in povečajo prevrednotovalni poslovni odhodki. Oblikovanje popravkov terjatev je individualno. Ko se izkaže, da so bila izkoriščena vsa pravna sredstva za izterjavo in terjatve niso bile poplačane, se dokončno odpišejo.

Del dolgoročnih terjatev, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu bilance stanja, je izkazan med kratkoročnimi terjatvami.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe predstavljajo tisti del kratkoročnih sredstev skupine, ki prinašajo donose in s tem povečujejo finančne prihodke v obdobju krajšem od leta dni.

Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po izvirni vrednosti, povečani za stroške, ki jih je mogoče pripisati neposredno temu poslu.

Kratkoročne finančne naložbe se v poslovnih knjigah družb skupine pripoznajo po datumu poravnave (datumu plačila), po začetnem pripoznanju pa vrednotijo po nabavni vrednosti.

Družbe izkazujejo kratkoročne finančne naložbe v skupini finančnih naložb razpoložljivih za prodajo.

Denarna sredstva

Denarna sredstva v skupini so gotovina v blagajnah, denarna sredstva na transakcijskih računih in depoziti na odpoklic pri poslovnih bankah.

Knjigovodska vrednost denarnih sredstev je enaka njihovi začetni nominalni vrednosti, ki se kasneje pri denarnih sredstvih v tuji valuti zaradi spremembe tečaja lahko spremeni.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške (odhodke) in kratkoročno nezaračunane prihodke.

Med kratkoročno odloženimi stroški so izkazani zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo dejavnosti, s katerimi se družbe skupine ukvarjajo.

Kratkoročno nezaračunani prihodki predstavljajo zneske, ki se ob izdelavi skupinskih računovodskih izkazov utemeljeno prištevajo med prihodke, družbe skupine pa jih še niso zaračunale.

Kapital

Celotni kapital je opredeljen z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom.

Osnovni kapital se vodi v evrih. Osnovni kapital in kapitalne rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika obvladujoče družbe.

Druge rezerve iz dobička so oblikovane na podlagi sklepov NS in skupščine obvladujoče družbe.

Čisti poslovni izid predstavlja nerazporejen del čistega poslovnega izida tekočega leta obvladujoče družbe in delež obvladujoče družbe v čistih poslovnih izdih odvisnih družb.

Presežek iz prevrednotenja vsebuje vrednosti izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji (standardizirane rokovne pogodbe in obrestne zamenjave) in vrednost povečanja finančnih naložb v pridružena podjetja ob uporabi kapitalne metode.

V uskupinjevalnem popravku kapitala so izkazane tečajne razlike iz preračunov računovodskih kategorij družb v tujini.

Kapital manjšinskih lastnikov predstavlja njihov delež v celotnem kapitalu odvisnih družb.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Rezervacije so oblikovane za obveznosti, ki se bodo na

podlagi obvezujočih preteklih dogodkov predvidoma pojavile v obdobju daljšem od leta dni. Izkažejo se le v primeru, da je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti, in sicer v obliki pripoznanja stroškov za rezervacije.

Ocene rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine so narejene na podlagi aktuarskih izračunov. Oblikovane so na podlagi ocenjene višine obveznosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Pripoznanje rezervacij v poslovnih knjigah se odpravi, kadar so realizirani dogodki, za katere so bile oblikovane ali se ugotovi, da ne obstajajo več razlogi za njihovo oblikovanje. V tem primeru se njihova odprava izkaže med poslovnimi prihodki.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve izkazujejo odložene prihodke, ki se bodo pojavili v obdobju daljšem od leta dni. Med njimi so izkazane tudi vrednosti brezplačno pridobljenih sredstev oz. dotacij za opredmetena osnovna sredstva, ki se črpajo za obračunano amortizacijo, in sicer s postopnim prenašanjem med poslovne prihodke.

Dolgoročne obveznosti

Dolgoročne obveznosti se pojavljajo v zvezi s financiranjem družb skupine in se ločijo na finančne in poslovne.

Predstavljajo obveznosti družb skupine, ki jih je potrebno poravnati v obdobju daljšem od leta dni.

Dolgoročne finančne obveznosti so obveznosti do posojilodajalcev, poslovne pa do dobaviteljev.

Ob začetnem pripoznanju so dolgoročne finančne obveznosti izkazane v višini prejetih denarnih sredstev in se kasneje zmanjšujejo za odplačane zneske. Merijo se po nabavni vrednosti.

Dolgoročne poslovne obveznosti se na začetku vrednotijo na podlagi zneskov iz ustreznih listin, ki dokazujejo prejem blaga oz. storitve.

Del dolgoročnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu bilance stanja, je izkazan med kratkoročnimi obveznostmi.

Knjigovodska vrednost dolgoročnih obveznosti je enaka njihovi odplačni vrednosti.

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti je potrebno poravnati najkasneje v letu dni. Skupina izkazuje kratkoročne finančne in poslovne obveznosti.

Kratkoročne finančne obveznosti so obveznosti do posojilodajalcev, poslovne pa do dobaviteljev.

Kratkoročne finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju vrednotijo v višini prejetih denarnih sredstev in se kasneje znižujejo za odplačane zneske. Merijo se po nabavni vrednosti.

Kratkoročne poslovne obveznosti se na začetku vrednotijo na podlagi zneskov iz ustreznih listin, ki dokazujejo prejem blaga oz. storitve.

Med kratkoročnimi obveznostmi je izkazan del dolgoročnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu bilance stanja.

Knjigovodska vrednost kratkoročnih obveznosti je enaka njihovi odplačni vrednosti.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve skupine zajemajo kratkoročne vnaprej vračunane stroške (odhodke) in kratkoročno odložene prihodke.

Med kratkoročno vnaprej vračunanimi stroški so izkazani stroški, ki so pričakovani, niso pa se še pojavili (niso bili zaračunani), čeprav se nanašajo na obdobje, za katerega se sestavljajo računovodski izkazi. Kratkoročno odloženi prihodki predstavljajo že zaračunane storitve, čeprav sama storitev še ni bila opravljena.

Prihodki

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanj sredstev. Pripoznajo se, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov.

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi prihodki, povezani s poslovnimi učinki.

Čiste prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti prodanih proizvodov, trgovskega blaga in materiala ter opravljenih storitev v obračunskem obdobju. Meri-

jo se na podlagi prodajnih cen, navedenih na računih, zmanjšanih za morebitne popuste.

Spremembe vrednosti zalog predstavljajo razliko med končnim in začetnim stanjem zalog.

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi oziroma storitve, ki jih skupina ustvari in izkaže med neopredmetenimi sredstvi ali opredmetenimi osnovnimi sredstvi.

Drugi poslovni prihodki so povezani z dotacijami in odpravo rezervacij.

Prevrednotovalni poslovni prihodki se pripoznajo pri odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, če je njihova knjigovodska vrednost nižja od prodajne vrednosti in pri odpravi oslabitev terjatev do kupcev.

Finančni prihodki so prihodki od naložbenja. Pojavljajo se v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami ter dolgoročnimi in kratkoročnimi terjatvami. Sestavljajo jih obračunane obresti, deleži v dobičkih drugih in prevrednotovalni finančni prihodki. Pripoznajo se ob obračunu, ne glede na prejeme.

Med drugimi prihodki so izkazani prihodki, ki niso uvrščeni niti med poslovne niti finančne prihodke. Izkazani so v dejansko nastalih zneskih.

Odhodki

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanj sredstev ali povečanj dolgov. Pripoznajo se, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki so enaki vračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. Med poslovne odhodke se uvršča tudi nabavna vrednost prodanega blaga. Pripoznajo se, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje oziroma, ko je trgovsko blago prodano.

Med poslovnimi odhodki se izkazuje nabavna vrednost prodanega blaga, stroški materiala, stroški storitev, stroški dela in amortizacija.

Med drugimi poslovnimi odhodki so izkazane različne dajatve državi, izdatki za varstvo okolja in rezervacije.

Prevrednotovalni poslovni odhodki predstavljajo vrednosti oslabitev pri opredmetenih osnovnih sredstvih, neopredmetenih sredstvih in obratnih sredstvih. Izkazani so tudi v primeru prodaje omenjenih sredstev, ko knjigovodska vrednost presega prodajno vrednost.

Finančni odhodki so odhodki od financiranja in naložbenja. Sestavljajo jih predvsem obračunane obresti in prevrednotovalni finančni odhodki. Pripoznajo se ob obračunu, ne glede na plačila povezana z njimi. Med finančnimi odhodki so izkazane tudi negativne tečajne razlike od terjatev in obveznosti. Med prevrednotovalnimi finančnimi odhodki so izkazane izgube pri odtujitvi finančnih naložb.

Med drugimi odhodki so izkazani odhodki, ki niso uvrščeni med poslovne niti finančne odhodke. Izkazani so v dejansko nastalih zneskih.

Poročanje po področnih in območnih odsekih

Odsek je prepoznavni sestavni del skupine, ki se ukvarja s proizvodi oz. storitvami (področni odsek) oz. ki se ukvarja s proizvodi in storitvami v posebnem gospodarskem okolju (območni odsek).

Na nivoju skupine je primarno poročanje po področnih odsekih, in sicer se čisti prihodki od prodaje delijo na dva področna odseka: električno energijo in ostalo.

Čisti prihodki od prodaje so razdeljeni tudi na dva območna odseka: domači in tuji trgi.

Davčni vidik

Davek od dohodkov pravnih oseb je izračunan z upoštevanjem predpisanih davčnih stopenj držav, v katerih se nahajajo družbe skupine. Vse družbe v skupini so zavezanke za njegovo plačilo. Prav tako so vse družbe skupine davčne zavezanke za davek na dodano vrednost. Davčno leto vseh družb v skupini je enako koledarskemu.

Odloženi davki

Odloženi davki so namenjeni pokrivanju začasne razlike med knjigovodsko in davčno vrednostjo sredstev in obveznosti do virov sredstev. Obračunavajo se po metodi obveznosti po bilanci stanja. Izkazane terjatve za odloženi davek predstavljajo višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih zača-

snih razlik in neizrabljenih davčnih izgub, kar pomeni manjše plačilo davka v prihodnjih obdobjih. Izkazane obveznosti za odloženi davek predstavljajo višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik, kar pomeni večje plačilo davka v prihodnosti.

5.2 Revizorjevo poročilo

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze skupine Holding Slovenske elektrarne, ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2008, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na eno ali več družb članic švicarskega združenja Deloitte Touche Tohmatsu, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu

Mnenje

Po našem mnenju so konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja skupine Holding Slovenske elektrarne na dan 31. decembra 2008 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zadevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo skupine. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 1

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

Ljubljana, 22. Maj 2009

5.3 Skupinska bilanca stanja

v €

POSTAVKA	POJASNILO	31.12.08	31.12.07
SREDSTVA		1.747.710.783	1.628.551.663
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		1.424.901.703	1.292.678.614
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1	48.274.010	27.874.726
1. Dolgoročne premoženjske pravice		33.724.261	12.832.029
2. Dobro ime		12.387.056	12.304.714
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		234.873	502.465
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		1.927.820	2.235.518
II. Opredmetena osnovna sredstva	2	1.301.732.514	1.189.336.408
1. Zemljišča in zgradbe		509.532.410	517.030.848
a) Zemljišča		27.237.926	25.685.831
b) Zgradbe		482.294.484	491.345.017
2. Proizvajalne naprave in stroji		488.440.416	448.294.882
3. Druge naprave in oprema		8.855.996	7.053.361
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		294.903.692	216.957.317
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		278.013.609	198.433.778
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		16.890.083	18.523.539
III. Naložbene nepremičnine		922.758	936.992
IV. Dolgoročne finančne naložbe	3	51.541.008	49.870.537
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		51.103.118	49.426.321
a) Delnice in deleži v družbah v skupini		3.034.734	26.928
b) Delnice in deleži v pridruženih družbah		1.015.126	1.060.227
c) Druge delnice in deleži		46.932.443	46.909.871
č) Druge dolgoročne finančne naložbe		120.815	1.429.295
2. Dolgoročna posojila		437.890	444.216
b) Dolgoročna posojila drugim		437.890	444.216
V. Dolgoročne poslovne terjatve	6	3.131.217	692.280
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		30.521	38.197
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		3.100.696	654.083
VI. Odložene terjatve za davek	4	19.300.196	23.967.671
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		316.850.737	328.928.916
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		401.475	210.556
II. Zaloge	5	32.873.842	29.323.053
1. Material		26.151.811	21.414.365
2. Nedokončana proizvodnja		43.658	68.173
3. Proizvodi in trgovsko blago		6.258.077	7.754.105
4. Predujmi za zaloge		420.296	86.410
III. Kratkoročne finančne naložbe	7	116.375.273	103.505.751
2. Kratkoročna posojila		116.375.273	103.505.751
b) Kratkoročna posojila drugim		116.375.273	103.505.751
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	6	153.746.979	180.592.264
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		114.631.808	131.032.731
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		39.115.171	49.559.533
V. Denarna sredstva	8	13.453.168	15.297.292
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	9	5.958.343	6.944.133
IZVENBILANČNA EVIDENCA	10	372.404.610	312.362.776

BILANCA STANJA (nadaljevanje)

v €

POSTAVKA	POJASNILO	31.12.08	31.12.07
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		1.747.710.783	1.628.551.663
A. KAPITAL	11	1.127.608.615	1.037.374.202
I. Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
1. Osnovni kapital		29.558.789	29.558.789
II. Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III. Rezerve iz dobička		169.502.829	138.319.123
5. Druge rezerve iz dobička		169.502.829	138.319.123
IV. Presežek iz prevrednotenja		10.561.050	22.670.400
V. Preneseni čisti poslovni izid		250.720.796	178.559.130
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta		46.923.175	77.255.420
VII. Uskupinjevalni popravek kapitala		(903.981)	(433.309)
VIII. Kapital manjšinskih lastnikov		60.002.772	30.201.464
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	12	118.046.869	95.148.216
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		12.079.249	11.587.925
2. Druge rezervacije		73.233.791	70.728.491
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		32.733.829	12.831.800
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	13	292.685.262	244.554.162
I. Dolgoročne finančne obveznosti		290.364.661	224.606.377
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		288.744.803	224.606.010
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		1.619.858	367
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		2.317.962	19.947.785
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		2.008.006	1.305.363
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		309.956	18.642.422
III. Odložene obveznosti za davek		2.639	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	14	194.052.222	241.650.620
II. Kratkoročne finančne obveznosti		45.481.809	82.545.085
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		45.298.464	82.457.908
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti		183.345	87.177
III. Kratkoročne poslovne obveznosti		148.570.413	159.105.535
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		104.391.606	123.356.663
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		190.486	442.148
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		43.988.321	35.306.724
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	15	15.317.815	9.824.463
IZVENBILANČNA EVIDENCA	10	372.404.610	312.362.776

* Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom so del skupinskih računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.4 Skupinski izkaz poslovnega izida

v €

POSTAVKA	2008	2007
1. Čisti prihodki od prodaje	872.762.328	982.333.321
a) Na domačem trgu	625.382.932	722.268.188
b) Na tujem trgu	247.379.396	260.065.133
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proiz.	-1.412.901	-1.132.343
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	5.551.241	11.381.614
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	26.519.382	19.034.416
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	903.420.050	1.011.617.008
5. Stroški blaga, materiala in storitev	508.120.674	681.696.549
a) Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	446.843.322	629.285.523
b) Stroški storitev	61.277.352	52.411.026
6. Stroški dela	137.687.403	123.900.511
a) Stroški plač	97.977.470	87.568.286
b) Stroški socialnih zavarovanj	25.039.450	22.306.892
- od tega stroški pokojninskih zavarovanj	18.104.296	15.624.512
c) Drugi stroški dela	14.670.483	14.025.333
7. Odpisi vrednosti	79.680.448	96.561.644
a) Amortizacija	74.358.495	72.040.630
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	4.927.577	9.469.391
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	394.376	15.051.623
8. Drugi poslovni odhodki	61.159.605	42.958.501
SKUPAJ ODHODKI IZ POSLOVANJA	786.648.130	945.117.205
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	116.771.920	66.499.803
9. Finančni prihodki iz deležev	1.494.470	21.992.017
a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	0	8.502.133
c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	356.176	6.844.423
č) Finančni prihodki iz drugih naložb	1.138.294	6.645.461
10. Finančni prihodki iz danih posojil	7.352.653	5.847.060
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	7.352.653	5.847.060
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	2.621.987	4.462.773
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	2.621.987	4.462.773
SKUPAJ FINANČNI PRIHODKI	11.469.110	32.301.850
12. Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	18.962.851	80.193
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	18.259.988	12.516.639
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	16.771.877	12.492.692
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	1.488.111	23.947
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	1.706.952	2.643.084
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	775.300	1.979.740
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	931.652	663.344
SKUPAJ FINANČNI ODHODKI	38.929.791	15.239.916
POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	89.311.239	83.561.737
15. Drugi prihodki	5.816.120	804.588
16. Drugi odhodki	1.596.431	1.141.529
POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	4.219.689	-336.941
CELOTNI POSLOVNI IZID	93.530.928	83.224.796
17. Davek iz dobička	14.022.776	8.749.121
18. Odloženi davki	4.992.938	-9.596.066
19. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	74.515.214	84.071.741
Čisti poslovni izid obračunskega leta večinskega lastnika	73.801.282	83.461.018
Čisti poslovni izid obračunskega leta manjšinskega lastnika	713.932	610.723

* Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom so del skupinskih računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.5 Skupinski izkaz denarnih tokov

v €

POSTAVKE	2008	2007
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
+ a) Postavke izkaza poslovnega izida	193.539.109	155.162.910
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	904.614.858	1.001.790.115
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(701.239.643)	(836.106.276)
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(9.836.106)	(10.520.929)
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	7.925.206	(36.908.425)
Začetne manj končne poslovne terjatve	24.692.459	(50.422.595)
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	1.283.815	(2.550.054)
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	8.700.950	(9.561.983)
Začetne manj končne zaloge	(3.594.707)	(609.806)
Končni manj začetni poslovni dolgovi	(22.144.432)	24.784.325
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	(1.012.879)	1.451.688
= c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a+b)	201.464.315	118.254.485
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
+ a) Prejemki pri naložbenju	1.097.142.789	1.699.829.662
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje	8.824.179	23.522.728
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	5.224.704	197.350
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	309.254	9.422.237
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	1.287.469	49.089
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	173.727	2.009.442
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	1.081.323.456	1.664.628.816
- b) Izdatki pri naložbenju	(1.332.696.347)	(1.919.557.557)
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	(11.402.735)	(2.344.218)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	(193.443.912)	(163.341.825)
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	(4.547.219)	(88.121.235)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	(1.123.302.481)	(1.665.750.279)
= c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	(235.553.558)	(219.727.895)
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
+ a) Prejemki pri financiranju	334.533.248	449.873.139
Prejemki od vplačanega kapitala	9.553.549	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	99.155.847	128.671.555
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	225.823.852	321.201.584
- b) Izdatki pri financiranju	(302.288.129)	(340.368.728)
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(14.803.124)	(10.851.660)
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	(35.687.717)	(25.059.182)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	(249.897.288)	(295.507.032)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	(1.900.000)	(8.950.854)
= c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	32.245.119	109.504.411
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	13.453.168	15.297.292
+ x) Denarni izid v obdobju	(1.844.124)	8.031.001
+ y) Začetno stanje denarnih sredstev	15.297.292	7.266.291

* Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom so del skupinskih računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.6 Skupinski izkaz gibanja kapitala

Za leto 2008

POSTAVKE	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Uskupinjevalni popravek kapitala	Kapital manjšinskih lastnikov	SKUPAJ
	Osnovni kapital		Druge rezerve iz dobička						
A. Stanje na začetku leta	29.558.789	561.243.185	138.319.123	22.670.400	255.814.550	0	(433.309)	30.201.464	1.037.374.202
B. Premiki v kapital	0	0	0	60.357.450	1.111.845	73.801.282	(470.672)	29.801.308	164.601.213
a) Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala								28.768.925	28.768.925
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						73.801.282	(158.664)	713.932	74.356.550
e) Vnos zneska prevrednotenj kapitala							(331.293)	(130)	(331.423)
f) Druga povečanja sestavin kapitala				60.357.450	1.111.845		19.285	318.581	61.807.161
C. Premiki v kapitalu	0	0	31.183.706	0	(4.305.599)	(26.878.107)			0
a) Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta			26.878.107			(26.878.107)			0
b) Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			4.305.599		(4.305.599)				0
Č. Premiki iz kapitala	0	0	0	(72.466.800)	(1.900.000)	0	0	0	(74.366.800)
a) Izplačilo dividend					(1.900.000)				(1.900.000)
č) Prenos presežka iz prevrednotenja (v poslovne prihodke ali finančne prihodke)				(3.153.071)					(3.153.071)
d) Druga zmanjšanja sestavin kapitala				(69.313.729)					(69.313.729)
D. Končno stanje v obdobju	29.558.789	561.243.185	169.502.829	10.561.050	250.720.796	46.923.175	(903.981)	60.002.772	1.127.608.615

* Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom so del skupinskih računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Za leto 2007

POSTAVKE	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid leta	Uskupinjevalni popravek kapitala	Kapital manjšinskih lastnikov	SKUPAJ
	Osnovni kapital		Druge rezerve iz dobička						
Stanje 1.1.2007	4.824.807	692.999.922	123.162.670	8.507.732	226.597.387	0	5.591	85.631.243	1.141.729.352
Oddelitev 1.1.2007	0	131.756.737)	0	(19.352)	(29.434.985)	0	0	(30.357.828)	(191.568.902)
A. Stanje 1.1.2007 po oddelitvi	4.824.807	561.243.185	123.162.670	8.488.380	197.162.402	0	5.591	55.273.415	950.160.450
B. Premiki v kapital	24.733.982	0	0	27.335.860	(969.690)	83.461.018	(438.900)	6.334.746	140.457.016
a) Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala	24.733.982							5.984.297	30.718.279
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						83.461.018	(314.952)	610.723	83.756.789
e) Vnos zneska prevrednotenj kapitala							(119.800)	19.548	(100.252)
f) Druga povečanja sestavin kapitala				27.335.860	(969.690)		(4.148)	(279.822)	26.082.200
C. Premiki v kapitalu	0	0	15.156.453	(268.127)	(8.682.728)	(6.205.598)	0	0	0
a) Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta			6.205.598			(6.205.598)			0
b) Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine			8.950.855		(8.950.855)				0
c) Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala				(268.127)	268.127				0
Č. Premiki iz kapitala	0	0	0	(12.885.713)	(8.950.854)	0	0	(31.406.697)	(53.243.264)
a) Izplačilo dividend					(8.950.854)				(8.950.854)
b) Vračilo kapitala								(31.406.697)	(31.406.697)
č) Prenos presežka iz prevrednotenja (v poslovne prihodke ali finančne prihodke)				13.278.034					13.278.034
d) Druga zmanjšanja sestavin kapitala				(26.163.747)					(26.163.747)
D. Končno stanje v obdobju	29.558.789	561.243.185	138.319.123	22.670.400	178.559.130	77.255.420	(433.309)	30.201.464	1.037.374.202

* Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom so del skupinskih računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5.7 Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom

5.7.1 Skupinska bilanca stanja

Splošno

Informacije o podlagi za sestavitev skupinske bilance stanja in o posebnih računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih za skupino, so predstavljene v razkritjih posameznih pomembnih sredstev in obveznosti do virov sredstev.

Skupina ne razpolaga z dodatnimi informacijami, ki v obrazcu skupinske bilance stanja niso predpisane, bi pa bile pomembne za pošteno predstavitev skupine.

Izpostavljenost tveganjem v zvezi s posameznimi vrstami sredstev in obveznosti ter njihovo obvladovanje je razkrito v poslovnem delu letnega poročila.

Sredstva in obveznosti do virov sredstev so izkazani po pošteni vrednosti, razen če je za določeno vrsto sredstva oz. obveznosti ni mogoče ugotoviti. V tem primeru so izkazana po izvirni vrednosti.

(1) Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev 48.274.010 €

Med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami so v glavnini izkazani računalniški programi, odplačni prenos koncesije na spodnji Savi in emisijski kuponi CO₂.

Na podlagi Zakona o varstvu okolja in Odloka o državnem načrtu razdelitve emisijskih kuponov CO₂ za obdobje 2008 do 2012 sta odvisni družbi za leto 2008 prejeli 24.911.220 emisijskih kuponov CO₂. Po Pojasnilu 1 k SRS 2 (2006), ki ga je izdal Slovenski inštitut za revizijo, so ti kuponi izkazani po vrednosti 1 €/kupon. Vrednost prejetih kuponov od države predstavlja glavnino povečanja dolgoročnih premoženjskih pravic skupine v letu 2008.

Emisijske kupone CO₂ izkazuje tudi obvladujoča družba, in sicer za namene trgovanja.

Začetno stanje emisijskih kuponov CO₂ v skupini znaša 4.865.792, v letu 2008 je bilo kupljenih 1.287.403 (od tega v skupini 823.572), 24.911.220 prejetih od države in prodanih oz. porabljenih 6.454.274 emisijskih kuponov CO₂, tako da ima konec leta 2008 skupina 24.610.141 emisijskih kuponov CO₂.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih za 5.572.500 € emisijskih kuponov CO₂ zaradi prodaje znotraj skupine.

V višini 82.342 € je bilo dodatno oblikovano dobro ime zaradi odprave presežka iz prevrednotenja dolgoročnih finančnih naložb v letu 2008 pri odvisni družbi, pri kateri se je spremenil delež lastništva obvladujoče družbe po oblikovanju presežka iz prevrednotenja.

Amortizacijske stopnje neopredmetenih sredstev s končno dobo koristnosti se gibljejo od 2 do 50% letno.

V skupini so se v letu 2008 stabilili emisijski kuponi CO₂, pri ostalih neopredmetenih sredstvih pa ni bilo ugotovljenih razlogov za slabitev.

Nabavna vrednost in popravek vrednosti neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev na dan 31.12.2007

v €

NA DAN 31.12.2007	DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	DOBRO IME	DOLGOROČNO ODLOŽENI STROŠKI RAZVIJANJA	DRUGE DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	SKUPAJ
Nabavna vrednost	18.749.153	12.304.714	531.885	2.235.518	33.821.270
Popravek vrednosti	5.917.124	0	29.420	0	5.946.544
Knjigovodska vrednost	12.832.029	12.304.714	502.465	2.235.518	27.874.726

Nabavna vrednost in popravek vrednosti neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev na dan 31.12.2008

v €

NA DAN 31.12.2008	DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	DOBRO IME	DOLGOROČNO ODLOŽENI STROŠKI RAZVIJANJA	DRUGE DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	SKUPAJ
Nabavna vrednost	39.959.061	12.387.056	239.177	1.927.820	54.513.114
Popravek vrednosti	6.234.800	0	4.304	0	6.239.104
Knjigovodska vrednost	33.724.261	12.387.056	234.873	1.927.820	48.274.010

Gibanje neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev

v €

NEOPREDMETENA SREDSTVA	DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	DOBRO IME	DOLGOROČNO ODLOŽENI STROŠKI RAZVIJANJA	DRUGE DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	SKUPAJ
Knjigovodska vrednost 31.12.2007	12.832.029	12.304.714	502.465	2.235.518	27.874.726
Pridobitve	31.920.263	82.342	5.271	94.009	32.101.885
Odtujitve	-9.298.312	0	-272.248	-396.611	-9.967.171
Amortizacija	-1.747.330	0	-615	0	-1.747.945
Prenosi	527.444	0	0	-5.096	522.348
Prevrednotenja	-509.780	0	0	0	-509.780
Tečajne razlike	-53	0	0	0	-53
Knjigovodska vrednost 31.12.2008	33.724.261	12.387.056	234.873	1.927.820	48.274.010

(2) Opredmetena osnovna sredstva 1.301.732.514 €

Glavnina družb v skupini se ukvarja s proizvodnjo električne energije oz. surovin za njeno proizvodnjo, kar zahteva specifično opremo in zgradbe, kjer se oprema nahaja. Tako predstavljajo opredmetena osnovna sredstva pomemben delež sredstev skupine.

Ob prenosu projekta Skupni podvig na družbo HESS v obliki stvarnega vložka, je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev predstavljala pomemben del, ven-

dar sam prenos ni vplival na izkazovanje vrednosti teh sredstev v skupini.

V nekaterih družbah skupine je bila v letu 2008 izvedena cenitev dela nepremičnin in premičnin ter posledično izvedena slabitev sredstev. Cenitve so izdelale družbe Dominus d.o.o. Ljubljana, Sveng d.o.o., Ljubljana in Dodoma d.o.o. Maribor.

Družbe skupine nimajo opredmetenih osnovnih sredstev v finančnem najemu, prav tako ne hipotek nad svojimi sredstvi.

Nabavna vrednost in popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31.12.2007

v €

NA DAN 31.12.2007	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	PROIZVAJALNE NAPRAVE IN STROJI	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	OPR. OSNOVNA SREDSTVA V GRADNJI IN IZDELAVI	PREDUJMI ZA PRIDOBITEV V OPRED. OSN. SREDSTEV	SKUPAJ
Nabavna vrednost	25.685.831	1.152.379.770	1.775.830.302	34.335.968	198.433.778	18.523.539	3.205.189.188
Popravek vrednosti	0	661.034.753	1.327.535.420	27.282.607	0	0	2.015.852.780
Knjigovodska vrednost	25.685.831	491.345.017	448.294.882	7.053.361	198.433.778	18.523.539	1.189.336.408

Nabavna vrednost in popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31.12.2008

v €

NA DAN 31.12.2008	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	PROIZVAJALNE NAPRAVE IN STROJI	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	OPR. OSNOVNA SREDSTVA V GRADNJI IN IZDELAVI	PREDUJMI ZA PRIDOBITEV V OPRED. OSN. SREDSTEV	SKUPAJ
Nabavna vrednost	27.237.926	1.163.688.787	1.839.062.869	37.716.622	278.013.609	16.890.083	3.362.609.896
Popravek vrednosti	0	681.394.303	1.350.622.453	28.860.626	0	0	2.060.877.382
Knjigovodska vrednost	27.237.926	482.294.484	488.440.416	8.855.996	278.013.609	16.890.083	1.301.732.514

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev

v €

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	PROIZVAJALNE NAPRAVE IN STROJI	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	OPR. OSNOVNA SREDSTVA V GRADNJI IN IZDELAVI	PREDUJMI ZA PRIDOBITEV V OPRED. OSN. SREDSTEV	SKUPAJ
Knjigovodska vrednost 31.12.07	25.685.831	491.345.017	448.294.882	7.053.361	198.433.778	18.523.539	1.189.336.408
Pridobitve	1.639.358	0	154.474	469.372	192.608.231	31.730.282	226.601.717
Odtujitve	-87.263	-493.455	-2.232.301	-91.578	-23.000	-22.835.799	-25.763.396
Prenosi	0	13.534.791	93.960.075	3.634.694	-112.843.536	-10.527.939	-12.241.915
Amortizacija	0	-19.495.685	-50.891.999	-2.208.635	0	0	-72.596.319
Prevrednotenje	0	-2.596.184	-844.715	0	-161.864	0	-3.602.763
Tečajne razlike	0	0	0	-1.218	0	0	-1.218
Knjigovodska vrednost 31.12.08	27.237.926	482.294.484	488.440.416	8.855.996	278.013.609	16.890.083	1.301.732.514

(3) Dolgoročne finančne naložbe 51.541.008 €

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 948.506.794 € dolgoročnih finančnih naložb v družbe v skupini.

V postopku uskupinjevanja se je vrednost **naložb v pridružene družbe**, na osnovi vrednotenja po kapitalski metodi, povečala za 93.960 €. Povečanje je prikazano v presežku iz prevrednotenja.

Pomembno povečanje deležev v družbah v skupini predstavlja naložba v odvisno družbo Golte, ki ni vključena v uskupinjevanje.

Med **drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami** je bila v letu 2007 izkazana tudi poštena vrednost izvedenih finančnih instrumentov. Zaradi padca obrestih mer je poštena vrednost teh instrumentov konec leta 2008 negativna, in zato prikazana med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi.

Nabavna vrednost in popravek vrednosti dolgoročnih finančnih naložb, razen posojil

v €

NA DAN 31.12.2008	DELEŽI IN DELNICE V DRUŽBAH V SKUPINI	DELEŽI IN DELNICE V PRIDRUŽENIH DRUŽBAH	DRUGE NALOŽBE V DELNICE IN DELEŽE	DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	SKUPAJ
Nabavna vrednost	3.034.734	1.015.126	47.294.798	120.815	51.465.473
Popravek vrednosti	0	0	362.355		362.355
Knjigovodska vrednost	3.034.734	1.015.126	46.932.443	120.815	51.103.118

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb, razen posojil

v €

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	DELEŽI IN DELNICE V DRUŽBAH V SKUPINI	DELEŽI IN DELNICE V PRIDRUŽENIH DRUŽBAH	DRUGE NALOŽBE V DELNICE IN DELEŽE	DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	SKUPAJ
Knjigovodska vrednost 31.12.2007	26.928	1.060.227	46.909.871	1.429.295	49.426.321
Pridobitve	3.016.569	74.919	1.044.117	36.664	4.172.269
Odtujitve	-8.763	-120.020	-659.571	-1.345.144	-2.133.498
Prevrednotenje	0	0	-361.974	0	-361.974
Knjigovodska vrednost 31.12.2008	3.034.734	1.015.126	46.932.443	120.815	51.103.118

(4) Odložene terjatve za davek 19.300.196 €

V letu 2008 so bile na novo oblikovane odložene terjatve za davek iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- slabitve dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb,
- razlik med poslovno in davčno amortizacijo,
- neizkoriščenih davčnih izgub v dveh družbah ter drugo.

Črpanje odloženih terjatev za davek izhaja iz:

- porabe rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,

- odprave in črpanja drugih rezervacij,
- uskladitve odloženih terjatev za davek na nižjo davčno stopnjo.

V skupinskem izkazu poslovnega izida je v letu 2008 oblikovanih za 4.135.437 € in odpravljenih za 9.128.374. € odloženih terjatev za davek, v skupinski bilanci stanja pa oblikovanih za 325.462 € odloženih terjatev za davek.

Skupina izkazuje konec leta 2008 za 2.639 € obveznosti za odloženi davek.

Gibanje terjatev za odloženi davek

v €

TERJATVE ZA ODLOŽENI DAVEK	REZERVACIJE	SLABITEV	AMORTIZACIJA	DRUGO	SKUPAJ
Vrednost 31.12.2007	9.630.803	2.936.784	23.645	11.376.439	23.967.671
Oblikovanje, povečanje	268.882	3.796.094	70.461	325.462	4.460.899
Črpanje, zmanjšanje	-1.306.307	0	-420	-7.821.647	-9.128.374
Vrednost 31.12.2008	8.593.378	6.732.878	93.686	3.880.254	19.300.196

(5) Zaloge 32.873.842 €

Zaloge skupine predstavljajo material, med katerim je izkazan tudi drobn inventar z dobo koristnosti do enega leta in vrednostjo nižjo od 500 EUR, proizvodi, nedokončana proizvodnja in predelki za zaloge. Največjo vrednost **v zalogah materiala** predstavljajo zaloge materiala za vzdrževanje, rezervni deli, premog in kurilno olje.

Zaloge proizvodov v glavnini predstavlja premog.

Ob popisu zalog so bili ugotovljeni presežki materiala v višini 53.022 € in proizvodov v višini 36.372 € ter primanjkljaji materiala v višini 28.871 €. Konec leta je bil oblikovan popravek vrednosti v višini 130.406 € za material, katerega cena na trgu se je drastično znižala. Vrednost tega materiala po prevrednotenju znaša 174.342 €.

Čista iztržljiva vrednost zalog ni nižja od knjigovodskih vrednosti.

(6) Terjatve 156.878.196 €

Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev niso zavarovane.

Med **drugimi dolgoročnimi poslovnimi terjatvami** so v glavnini izkazani dani depoziti kot varščine za trgovanje z električno energijo v obvladujoči družbi.

Kratkoročne terjatve do kupcev so večinoma zavarovane, ostale kratkoročne terjatve pa zaradi same narave terjatev niso zavarovane. Glavnino predstavljajo terjatve do kupcev obvladujoče družbe za električno energijo.

V skupini je oblikovanih za 16.162.540 € popravkov vrednosti terjatev, od katerih glavnino predstavlja opis terjatve obvladujoče družbe za sistemske storitve, oblikovan v letu 2007.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 148.573.632 € kratkoročnih terjatev.

Dolgoročne poslovne terjatve po rokih zapadlosti

v €

DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE	Rok zapadlosti v plačilo			SKUPAJ
	do 31.12.2011	od 1.1.2012 do 31.12.2013	od 1.1.2014	
Terjatve do kupcev	0	30.521	0	30.521
Terjatve do drugih	2.891.137	70.886	138.673	3.100.696
Skupaj	2.891.137	101.407	138.673	3.131.217

Kratkoročne poslovne terjatve po rokih zapadlosti

v €

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	Razčlenitev po rokih zapadlosti						SKUPAJ
	nezapadle	zapadle do 3 mesecev	zapadle od 3 do 6 mesecev	zapadle od 6 do 9 mesecev	zapadle od 9 do 12 mesecev	zapadle nad 1 leto	
Terjatve do kupcev	96.555.165	17.743.867	270.705	9.573	8.412	16.203.487	130.791.209
Terjatve do drugih	39.013.648	34.234	26.903	40.269	276	2.980	39.118.310
Skupaj	135.568.813	17.778.101	297.608	49.842	8.688	16.206.467	169.909.519

(7) Kratkoročne finančne naložbe 116.375.273 €

Največji del kratkoročnih finančnih naložb skupine predstavljajo depoziti v pomembnejših slovenskih bankah, zato je izpostavljenost tveganjem minimalna. Depoziti pri bankah niso zavarovani, medtem ko so dana posojila zavarovana.

V eni izmed družb skupine je bila izvedena slabitev posojila v višini 18.600.000 €, kot rezultat ocene vračljive vrednosti glavnice iz naslova zavarovanja posojila z zastavo nepremičnin. Oslabljenost vrednost posojila tako znaša 2.400.000 €.

v €		
VRSTE KRATKOROČNIH FINANČNIH NALOŽB	31.12.08	31.12.07
Depoziti pri bankah	113.231.694	81.741.383
Kratkoročna posojila pridruženim družbam	0	50.075
Kratkoročna posojila drugim	3.142.025	21.714.293
Druge kratkoročne finančne naložbe	1.554	0
Skupaj	116.375.273	103.505.751

(8) Denarna sredstva 13.453.168 €

Družbe skupine imajo na dan bilance stanja 13.101.030 € dogovorjenih samodejnih zadolžitev v obliki limitov na računih pri bankah, ki pa na dan 31.12.2008 niso bili korišćeni.

plaćane koncesije, zavarovalne premije, stroški vzdrževanja).

V postopku uskupinjevanja je bilo izloćenih 10.565.336 € kratkoroćnih aktivnih časovnih razmejitev.

(9) Kratkoroćne aktivne časovne razmejitve 5.958.343 €

Glavnino aktivnih časovnih razmejitev v skupini predstavljajo kratkoroćno odloćeni stroški (vnaprej zaraćunani odvisni stroški elektrićne energije, vnaprej

(10) Izvenbilanćna evidenca 372.404.610 €

V izvenbilanćni evidenci skupine so izkazani dani in prejeti inštrumenti za zavarovanje plaćil (banćne garancije, zavarovalne police), dana poroštva ter vrednosti sklenjenih standardiziranih rokovnih pogodb.

Izvenbilanćna evidenca

v €		
VRSTA IZVENBILANĆNE EVIDENCE	31.12.08	31.12.07
Prejete banćne garancije in druge oblike zavarovanja	139.222.794	122.764.966
Dane banćne garancije in druge oblike zavarovanja	153.721.991	82.901.089
Standardizirane rokovne pogodbe za zavarovanje - nakup	76.998.736	104.261.505
Drugo	2.461.089	2.435.216
Skupaj izvenbilanćna evidenca	372.404.610	312.362.776

(11) Kapital 1.127.608.615 €

Vrednost **osnovnega kapitala** in kapitalskih rezerv se v letu 2008 ni spremenila.

Druge rezerve iz dobička znašajo 169.502.829 € in so se v letu 2008 povečale:

- po sklepu skupščine obvladujoče družbe za del bilančnega dobička leta 2007 v višini 4.305.599 €,
- po sklepu NS na predlog posloводства obvladujoče družbe, za del čistega poslovnega izida leta 2008 v višini 26.878.107 €.

Preneseni dobiček preteklih let v višini 250.720.796 € predstavlja delež obvladujoče družbe v dobičkih odvisnih družb preteklih let in razlike pri postopkih uskupinjevanja posameznih let.

Čisti dobiček poslovnega leta znaša 46.923.175 € in je sestavljen iz bilančnega dobička obvladujoče družbe v višini 26.878.108 € in v višini 47.484.324 € dobičkov in izgub odvisnih družb iz leta 2008, ki pripadajo obvladujoči družbi, in znižanja v postopku uskupinjevanja za 27.439.257 €, ki predstavlja izključitev finančnih prihodkov obvladujoče družbe za izplačilo deležev v

dobičku odvisnih družbe ter ostale vplive na skupinski poslovni izid.

Presežek iz prevrednotenja v višini 10.561.050 € je oblikovan v obvladujoči družbi v višini 11.634.567 € (izpeljani finančni instrumenti za varovanje pred tveganjem) in v postopku uskupinjevanja znižan za 1.073.517 €, kar predstavlja delež obvladujoče družbe v oblikovanju presežkov iz prevrednotenja v odvisnih družbah in delež v dobičku pridruženih družb.

Uskupinjevalni popravek kapitala v višini - 903.981 € predstavlja tečajne razlike pri prevedbi postavk bilanc stanja in izkazov poslovnega izida odvisnih družb v tujini in tečajnih razlik ugotovljenih v postopku uskupinjevanja.

Kapital manjšinskih lastnikov se je v letu 2008 povečal za 29.801.308 € v glavnini zaradi vključitve družbe HESS v skupinske računovodske izkaze in znaša 60.002.772 €.

Kapital odvisnih družb je v postopku uskupinjevanja izločen v višini 935.554.785 €.

Kapital skupine

	v €	
CELOTNI KAPITAL	31.12.08	31.12.07
Osnovni kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Druge rezerve iz dobička	169.502.829	138.319.123
Presežek iz prevrednotenja	10.561.050	22.670.400
Preneseni čisti poslovni izid	250.720.796	178.559.130
Čisti poslovni izid poslovnega leta	46.923.175	77.255.420
Uskupinjevalni popravek kapitala	-903.981	-433.309
Kapital manjšinskih lastnikov	60.002.772	30.201.464
Skupaj	1.127.608.615	1.037.374.202

	v €
POSLOVNI IZID SKUPINE PO PRERAČUNU KAPITALA	31.12.08
Čisti poslovni izid	73.801.282
Rezultat preračuna kapitala	-21.159.727
Poslovni izid po preračunu s pomočjo cen življenjskih potrebščin (2,1% rast)	52.641.555

(12) Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve 118.046.869 €

Mekazane rezervacije, oblikovane in črpane v skladu z zakonodajo o invalidskih organizacijah, rezervacije za obveznosti iz prodajnih pogodb, rezervacije za zapiranje jame Škale in preostalega dela velenjskega odkopa ter rezervacije za nerešene odškodninske zahtevke iz tožb.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2008, in sicer za vse družbe skupine v Sloveniji.

Pri akturskem izračunu se je upoštevalo:

- število zaposlenih v družbah na dan 31.10.2008

(spol, starost, skupna in pokojninska delovna doba, povprečna neto in bruto plača za obdobje avgust – oktober 2008),

- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v posamezni družbi,
- rast povprečne plače v višini 4,5 %,
- fluktuacija zaposlenih glede na starostne razrede.

Med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami

so prikazane rezervacije iz prejetih državnih podpor za pridobitev osnovnih sredstev, ki so se v letu 2008 črpale za obračunano amortizacijo. V tej skupini so prikazane tudi rezervacije iz naslova pridobljenih emisijskih kuponov CO₂ in odstopljeni prispevki za invalide iz naslova oprostitve plačila prispevkov.

Gibanje rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev

v €

POSTAVKA	STANJE 31.12.2007	POVEČANJE (OBLIKOVANJE)	PORABA, SPROSTITVE	STANJE 31.12.2008	NAČRTOVANO OBLIKOVANJE	NAČRTOVANO ČRPANJE
Dolgoročne rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	11.587.925	2.326.613	-1.835.289	12.079.249	0	0
Druge dolgoročne rezervacije	70.728.491	19.707.911	-17.202.611	73.233.791	13.366.500	2.726.838
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	12.831.800	26.539.111	-6.637.082	32.733.829	60.000	5.440.824
Skupaj	95.148.216	48.573.635	-25.674.982	118.046.869	13.426.500	8.167.662

(13) Dolgoročne obveznosti 292.685.262 €

Dolgoročne obveznosti družb predstavljajo v glavnini dolgoročna posojila bank.

Dolgoročna posojila so zavarovana z menicami, akceptnimi nalogi, garancijami, terjatvami oz. s poroštvom RS.

Posojila so najeta pri domačih in tujih bankah, obrestne mere pa se gibljejo v odvisnosti od vrste kredita, ročnosti in trenutka najema med 2,8 in 6,6%. Med njimi so tudi posojila, ki zapadejo v plačilo v roku, daljšem od petih let, najkasneje 2032.

Podrobneje so dolgoročna posojila razkrita v letnih poročilih posameznih družb skupine.

Za del dolgoročnih posojil v skupini so sklenjene pogodbe o obrestnih zamenjavah, s katerimi se zmanjšuje tveganje rasti spremenljive obrestne mere. Zaradi padca obrestnih mer so njihove poštene vrednosti izkazane med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi in kot negativni presežek iz prevrednotenja.

Vse obveznosti iz dolgoročnih dolgov so poravnane v roku.

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti

v €

DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE	Rok zapadlosti v plačilo			SKUPAJ
	do 31.12.2011	od 1.1.2012 do 31.12.2013	od 1.1.2014	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	97.179.466	52.599.087	138.966.250	288.744.803
Dolgoročne finančne obveznosti do drugih	1.470.679	149.179	0	1.619.858
Dolgoročne poslovne obveznosti dobaviteljev	1.547.155	460.851	0	2.008.006
Dolgoročne poslovne obveznosti do drugih	9.821	6.987	293.148	309.956
Skupaj	100.207.121	53.216.104	139.259.398	292.682.623

(14) Kratkoročne obveznosti 194.052.222 €

Vse kratkoročne finančne obveznosti so nezapadle in večinoma predstavljajo del dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu dni po datumu bilance stanja. Zavarovane so z menicami, akceptnimi nalogi, garancijami, terjatvami oz. s poroštvom RS. Obrestne mere za kratkoročna posojila se gibljejo med 3,63 in 8%.

Podrobneje so kratkoročna posojila razkrita v letnih poročilih posameznih družb skupine. Na dan bilance stanja je bilo zapadlih 72.608 € kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih za 159.158.253 € kratkoročnih poslovnih obveznosti.

Vrste kratkoročnih obveznosti

v €

VRSTE KRATKOROČNIH OBVEZNOSTI	31.12.08	31.12.07
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	45.298.464	82.457.908
Kratkoročne finančne obveznosti do drugih	183.345	87.177
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	104.391.606	123.352.275
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	0	4.388
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	190.486	442.148
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	43.988.321	35.306.724
Skupaj	194.052.222	241.650.620

Roki zapadlosti kratkoročnih poslovnih obveznosti

v €

DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE	Razčlenitev po zapadlosti			SKUPAJ
	nezapadle	zapadle do 3 mesecev	zapadle več kot 3 mesece	
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	104.318.998	64.445	8.163	104.391.606
Kratkoročne obveznosti na podlagi predujmov	190.486	0	0	190.486
Kratkoročne obveznosti do drugih	43.988.321	0	0	43.988.321
Skupaj	148.497.805	64.445	8.163	148.570.413

(15) Kratkoročne pasivne časovne razmejitve 15.317.815 €

Glavnino kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev skupine predstavljajo vnaprej vračunani stroški za odvisne stroške električne energije, vračunani stroški

za neizkoriščene dopuste, obresti posojil in davek na dodano vrednost od danih predujmov.

V postopku uskupinjevanja so bile izločene kratkoročne pasivne časovne razmejitve iz naslova vračunanih stroškov za emisijske kupone CO₂ v višini 6.118.168 €.

Gibanje kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev

v €					
POSTAVKA	Stanje 31.12.2007	Povečanje (oblikovanje)	Poraba, sprostitev	Tečajne razlike	Stanje 31.12.2008
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	9.749.812	97.813.202	-92.249.107	-3.651	15.310.256
Kratkoročno odloženi prihodki	74.651	8.686	-75.778	0	7.559
Skupaj	9.824.463	97.821.888	-92.324.885	-3.651	15.317.815

5.7.2 Skupinski izkaz poslovnega izida

Splošno

Informacije o podlagi za sestavitev skupinskega izkaza poslovnega izida in o posebnih računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih za skupino, so predsta-

vljene v razkritjih posameznih pomembnih prihodkov in odhodkov.

Skupina sestavlja izkaz poslovnega izida po različici I iz SRS 25.

Prihodki 920.705.280 €

Prihodke skupine sestavljajo poslovni, finančni in drugi prihodki.

v €		
VRSTE PRIHODKOV	LETO 2008	LETO 2007
Poslovni prihodki	903.420.050	1.011.617.008
Finančni prihodki	11.469.110	32.301.850
Drugi prihodki	5.816.120	804.588
Skupaj	920.705.280	1.044.723.446

Poslovni prihodki 903.420.050 €

Glavnino čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki iz naslova prodaje električne energije.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 579.767.094 € čistih prihodkov od prodaje in 37.440 € drugih poslovnih prihodkov.

Vrednost **usredstvenih lastnih proizvodov in storitev** se je v postopku uskupinjevanja povečala za 3.471.785 €, in sicer za vrednost prodaje opredmetenih osnovnih sredstev znotraj skupine.

Finančni prihodki 11.469.110 €

Med finančnimi prihodki so v glavnini izkazane obresti danih depozitov in posojil.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 28.146.654 € finančnih prihodkov, ki v glavnini predstavljajo izplačilo deleža v dobičku obvladujoči družbi s strani dveh odvisnih družb.

Drugi prihodki 5.816.120 €

Med drugimi prihodki v skupini so izkazane vrednosti unovčenih bančnih garancij, odškodnine in subvencije.

Odseki

v €		
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE PO PODROČNIH ODSEKIH	LETO 2008	LETO 2007
Električna energija	840.340.453	953.578.530
Ostalo	32.421.875	28.754.791
Skupaj	872.762.328	982.333.321

v €		
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE PO OBMOČNIH ODSEKIH	LETO 2008	LETO 2007
Domači trg	625.382.932	722.268.188
Tuji trg	247.379.396	260.065.133
Skupaj	872.762.328	982.333.321

Odhodki 827.174.352 €

Odhodke skupine sestavljajo poslovni, finančni in drugi odhodki.

v €		
VRSTE ODHODKOV	LETO 2008	LETO 2007
Poslovni odhodki	786.648.130	945.117.205
Finančni odhodki	38.929.791	15.239.916
Drugi odhodki	1.596.431	1.141.529
Skupaj	827.174.352	961.498.650

Poslovni odhodki 786.648.130 €

V **nabavni vrednosti prodanega blaga** predstavlja glavnino nabavna vrednost električne energije.

Med **stroški materiala** predstavljajo največje vrednosti stroški energije, energetskega goriva, materiala, specifičnega za posamezno vrsto proizvodnje, in nadomestnih delov.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih za 574.662.900 € nabavne vrednosti prodanega blaga in materiala.

Med **stroški storitev** predstavljajo glavnino stroški storitev, vezani na proizvodnjo, stroški vzdrževanja, stroški transportnih storitev in zavarovalne premije.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih za 1.808.041 € stroškov storitev.

Stroški dela zajemajo stroške plač in nadomestil, stroške socialnih zavarovanj, stroške dodatnih pokojninskih zavarovanj in druge stroške dela (prehrana na delu, prevoz na delo in z dela, regres za letni dopust, jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči, odpravnine itd.). Med drugimi stroški dela je izkazan tudi davek na izplačane plače.

Večino **odpisov vrednosti** predstavlja amortizacija neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Največji delež v prevrednotovalnih poslovnih odhodkih pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih predstavlja odpis neuporabnih, tehnološko neučinkovitih oz. ekonomsko zastaranih sredstev, pri prevrednotovalnih poslovnih odhodkih pri obratnih sredstvih pa prevrednotenje zalog materiala.

Vrste poslovnih odhodkov

v €		
VRSTE POSLOVNIH ODHODKOV	LETO 2008	LETO 2007
Nabavna vrednost prodanega blaga in stroški materiala	446.843.322	629.285.523
Stroški storitev	61.277.352	52.411.026
Stroški dela	137.687.403	123.900.511
Amortizacija	74.358.495	72.040.630
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	4.927.577	9.469.391
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	394.376	15.051.623
Drugi poslovni odhodki	61.159.605	42.958.501
Skupaj	786.648.130	945.117.205

Družbe v skupini uporabljajo tako pri neopredmetenih kot opredmetenih osnovnih sredstvih metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Sredstva se amortizirajo posamično na podlagi predvidene dobe koristnosti.

Za opredmetena osnovna sredstva, pridobljena z državnimi dotacijami oz. brezplačno, se amortizacija obračunava posebej in se za njen znesek črpajo dolgoročne pasivne časovne razmejitve in izkazujejo drugi poslovni prihodki.

Amortizacijske stopnje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev skupine

v €	
VRSTA SREDSTEV	AMORTIZACIJSKA STOPNJA
Zgradbe	0,75 - 11,33 %
Proizvajalna oprema	0,74 - 33,33 %
Druga oprema	3,34 - 33,3 %
Računalniška oprema	33,33 - 50 %
Neopredmetena sredstva	2 - 50 %

Za istovrstna opredmetena osnovna sredstva v skupini se uporabljajo podobne amortizacijske stopnje, medtem ko se pri proizvodni opremi uporabljajo v posamezni družbi amortizacijske stopnje, primerne za dejavnost, ki jo družba opravlja.

Druge poslovne odhodke sestavljajo koncesijski prispevek državi, prispevki za stavbna zemljišča, nadomestilo za omejeno rabo prostora, vodni prispevek, izdatki za varstvo okolja, oblikovanje rezervacij, štipendije in donacije.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 222.602 € drugih poslovnih odhodkov med družbami v skupini.

Finančni odhodki 38.929.791 €

Med finančnimi odhodki predstavljajo glavnino odpis kratkoročne finančne naložbe v eni izmed družb skupine HSE in obresti dolgoročnih in kratkoročnih posojil.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 346.603 € finančnih odhodkov iz naslova obresti od posojil.

Drugi odhodki 1.596.431 €

Med drugimi odhodki so v glavnini izkazane denarne kazni in odškodnine

Pregled stroškov po funkcionalnih skupinah

v €		
FUNKCIONALNE SKUPINE	LETO 2008	LETO 2007
Nabavna vrednost prodanega blaga oz. proizvodni stroški prodanih količin	693.637.238	844.851.228
Stroški prodajanja	13.408.994	11.226.747
Stroški splošnih dejavnosti	75.463.558	78.789.959

Davek od dohodkov pravnih oseb 14.022.776 €

Za leto 2008 je obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji izkazalo sedem družb v skupini, v tujini pa štiri družbe od petih. Ostale družbe niso ugotovile osnove za njegovo plačilo zaradi uveljavljanja olajšav oz. črpanja davčnih izgub.

Družbe skupine imajo konec leta 2008 neizkoriščene davčne izgube v višini 35.583.792 €.

Odloženi davki 4.992.938 €

Odloženi davki se nanašajo na terjatve za odloženi davek, ki so pripoznane v višini verjetnega razpoložljivega dobička, v breme katerega jih bo v prihodnosti mogoče uporabiti. Odložene terjatve so znižane za znesek,

za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno priznane odhodke oz. so bili odhodki vključeni v davčne izkaze tekočega leta. Znesek 4.992.938 € predstavlja oblikovanje in črpanje terjatev za odloženi davek družb skupine HSE v letu 2008.

Čisti poslovni izid 74.515.214 €

Čisti poslovni izid predstavlja čisti poslovni izid obvladujoče družbe v višini 53.756.215 €, delež obvladujoče družbe v poslovnem izidu odvisnih družb v višini 47.484.324 €, znižanje poslovnega izida iz naslova izločitve finančnih prihodkov obvladujoče družbe, ki se nanašajo na izplačilo deleža v dobičku odvisnih družb in ostalih vplivov na konsolidiran poslovni izid v postopku konsolidacije v višini -27.439.257 € ter čisti poslovni izid manjšinskih lastnikov v višini 713.932 €.

Poslovni izid skupine

VRSTA POSLOVNEGA IZIDA	v €	
	LETO 2008	LETO 2007
Poslovni izid iz poslovanja	116.771.920	66.499.803
Poslovni izid iz rednega delovanja	89.311.239	83.561.737
Poslovni izid zunaj rednega delovanja	4.219.689	-336.941
Celotni poslovni izid	93.530.928	83.224.796
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	74.515.214	84.071.741
- od tega večinski lastnik	73.801.282	83.461.018
- od tega manjšinski lastnik	713.932	610.723

5.7.3 Skupinski izkaz denarnih tokov

Splošno

V skupinskem izkazu denarnih tokov so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto.

Denarni tokovi

v €		
VRSTE DENARNIH TOKOV	LETO 2008	LETO 2007
Denarni tokovi pri poslovanju	201.464.315	118.254.485
Denarni tokovi pri naložbenju	-235.553.558	-219.727.895
Denarni tokovi pri financiranju	32.245.119	109.504.411
Denarni izid v obdobju	-1.844.124	8.031.001

Denarna sredstva skupine so gotovina, knjižni denar na transakcijskih računih in depoziti na odpoklic.

Skupina sestavlja izkaz denarnih tokov po posredni metodi (različica II – SRS 26.9).

Podatki v skupinskem izkazu denarnih tokov so dobljeni iz izkazov denarnih tokov družb v skupini, z upoštevanjem izločanja v postopku konsolidacije.

5.7.4 Skupinski izkaz gibanja kapitala

Splošno

V skupinskem izkazu gibanja kapitala so prikazane spremembe sestavin kapitala v poslovnem letu.

Metoda

Skupinski izkaz gibanja kapitala je sestavljen po različici I iz SRS 27.2. Bilančni dobiček se na ravni skupine ne ugotavlja.

Premiki v kapital

Premiki v kapital so bili v letu 2008 izkazani v višini 164.601.213 €.

Kapital skupine brez manjšinskih lastnikov se je spremenil za 134.799.905 €, in sicer:

- povečal za čisti poslovni izid skupine v višini 73.801.282 €,
- povečal za preneseni poslovni izid skupine v višini 1.111.845 € iz naslova uskupinjevanja na nivoju odvisne družbe,
- znižal za uskupinjevalni popravek kapitala v višini -470.672 € iz naslova tečajnih razlik pri odvisnih družbah v tujini,
- povečal za presežek iz prevrednotenja v višini 60.357.450 €, od katerega 62.261.577 € izkazuje obvladujoča družba (pozitivni rezultati iz standardizira-

nih rokovnih pogodb za varovanje pred tveganjem), -1.911.221 € je delež obvladujoče družbe v presežku iz prevrednotenja oblikovanem v odvisnih družbah, 7.094 € pa je delež obvladujoče družbe v poslovnih izidih pridruženih družb.

Kapital manjšinskih lastnikov se je spremenil za 29.801.308 €, in sicer:

- povečal za 28.768.925 € zaradi vključitve nove družbe v skupino,
- povečal za čisti poslovni izid družb skupine v višini 713.932 €,
- znižal za presežek iz prevrednotenja oblikovanem v družbah skupine v višini -130 € in
- povečal za preneseni poslovni izid skupine v višini 318.581 € iz naslova uskupinjevanja na nivoju odvisne družbe.

Premiki v kapitalu

Premiki v kapitalu v višini 31.183.706 € predstavljajo:

- razporeditev dela bilančnega dobička obvladujoče družbe leta 2007 (sklep skupščine) v višini 4.305.599 € med druge rezerve iz dobička,
- razporeditev polovice čistega dobička obvladujoče družbe tekočega leta (sklep NS na predlog posloводства) v višini 26.878.107 € med druge rezerve iz dobička.

Premiki iz kapitala

Premiki iz kapitala znašajo 74.366.800 € in se nanašajo zgolj na skupino:

- izplačilo dela bilančnega dobička obvladujoče družbe iz leta 2007 v višini 1.900.000 €,
- znižanje presežka iz prevrednotenja obvladujoče družbe v zvezi s standardiziranimi rokavnimi pogodbami za varovanje pred tveganjem v višini 72.466.800 € (negativni rezultati iz standardiziranih rokavnih pogodb v višini 69.313.729 € in prenos zaključenih standardiziranih rokavnih pogodb med poslovne odhodke v obliki znižanja v višini 3.153.071 €).

5.7.5 Druga pojasnila

Prejemki članov poslovdstev in uprav ter zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb

Prejemki članov poslovdstev in uprav ter zaposlenih,

za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- druge prejemke.

Prejemki članov NS

Prejemki članov NS vključujejo:

- bruto sejnine s potnimi stroški.

Člani uprav in poslovdstev, zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb in člani NS družb skupine v letu 2008 od družb v skupini niso prejeli deležev v dobičku po sklepu skupščin, niti jim družbe niso odobrile predujmov, novih posojil ali poroštev.

Do naštetih skupin oseb družbe v skupini konec leta 2008 ne izkazujejo terjatev iz posojil in terjatev iz poslovanja.

Prejemki posameznih skupin oseb

v €	
SKUPINE OSEB	LETO 2008
Člani poslovdstev in uprav	1.386.821
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb	4.503.940
Člani nadzornih svetov	350.289

Zneski, porabljeni za revidiranje in davčno svetovanje

Za revidiranje letnih poročil družb skupine HSE je bilo porabljeno 204.989 € in za druge storitve revidiranja 1.500 €.

Poslovni dogodki po dnevu skupinske bilance stanja

Poslovni dogodki po dnevu skupinske bilance stanja so razkriti v poslovnem poročilu, drugih pomembnih poslovnih dogodkov pa ni bilo.

06 Kontaktni podatki

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Naslov	Koprska ulica 92 1000 Ljubljana Slovenija
Telefon	01 470 41 00
Faks	01 470 41 01
E – pošta	hse@hse.si; info@hse.si
Spletna stran	www.hse.si

Dravske elektrarne Maribor d.o.o.

Naslov	Obrežna ulica 170 2000 Maribor Slovenija
Telefon	02 300 50 00
Faks	02 300 56 55
E – pošta	dem@dem.si
Spletna stran	www.dem.si

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

Naslov	Erjavčeva ulica 20 5000 Nova Gorica Slovenija
Telefon	05 339 63 10
Faks	05 339 61 15
E – pošta	seng@seng.si
Spletna stran	www.seng.si

Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d.o.o.

Naslov	Cesta prvih borcev 18 8250 Brežice Slovenija
Telefon	07 816 45 00 02 300 59 42
Faks	02 300 59 41
E – pošta	/
Spletna stran	/

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.

Naslov	Cesta Lole Ribarja 18 3325 Šoštanj Slovenija
Telefon	03 899 31 00
Faks	03 899 34 85
E – pošta	info@te-sostanj.si
Spletna stran	www.te-sostanj.si

Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.

Naslov	Ob železnici 27 1420 Trbovlje Slovenija
Telefon	03 565 12 00
Faks	03 565 12 32
E – pošta	info@tet.si
Spletna stran	www.tet.si

Premogovnik Velenje d.d.

Naslov	Partizanska cesta 78 3320 Velenje Slovenija
Telefon	03 899 61 00
Faks	03 586 91 31
E – pošta	info@rlv.si
Spletna stran	www.rlv.si

Plinsko parna elektrarna d.o.o., Kidričevo

Naslov	Tovarniška cesta 10 2325 Kidričevo Slovenija
Telefon	02 799 51 20
Faks	02 799 41 03
E – pošta	brane.kozuh@tatum.si
Spletna stran	/

HSE Italia S.r.l.

Naslov	Via Roma 20 34170 Gorizia Italija
Telefon	+ 39 0481 537 386
Faks	+ 39 0481 536 667
E – pošta	hse.italia@hse.si
Spletna stran	/

HSE Balkan Energy d.o.o.

Naslov	Bulevar Mihaila Pupina 117 11000 Beograd Srbija
Telefon	+ 381 11 311 55 86
Faks	+ 381 11 311 55 87
E – pošta	hse_begrad@hse.si
Spletna stran	/

HSE Hungary Kft.

Naslov	Károlyi Mihály u. 12 1053 Budapest Madžarska
Telefon	+ 36 1 486 22 00
Faks	+ 36 1 486 22 01
E – pošta	hse.hungary@hse.si
Spletna stran	/

HSE Adria d.o.o.

Naslov	Miramarska 24 10 000 Zagreb Hrvaška
Telefon	+ 385 160 05 659
Faks	+ 385 160 05 657
E – pošta	hse.adria@hse.si
Spletna stran	/

HSE Bulgaria EOOD

Naslov	37 Fridtjof Nansen Street Sredetz Region Sofia 1142 Bolgarija
Telefon	+ 359 2 96 97 600
Faks	+ 359 2 98 05 340
E – pošta	hse.bulgaria@hse.si
Spletna stran	/

Toplofikatsia-Ruse AD

Naslov	TEC-Iztok Street 7009 Rousse Bolgarija
Telefon	+ 359 82 88 33 11, + 359 82 84 19 05
Faks	+ 359 82 84 40 68
E – pošta	tecruz@toplo-ruse.com, toplo@toplo-ruse.com
Spletna stran	www.toplo-ruse.com

Podružnica HSE Praga

Naslov	Myslikova 28 121 02 Praha 2 Republika Češka
Telefon	+ 420 257 311 210
Faks	+ 420 257 317 238
E – pošta	hse.praha@hse.si
Spletna stran	/

Podružnica HSE Bratislava

Naslov	Varšavská 16 831 03 Bratislava Republika Slovaška
Telefon	+ 420 257 311 210
Faks	+ 420 257 317 238
E – pošta	/
Spletna stran	/

Predstavništvo HSE Beograd

Naslov	Bulevar Mihaila Pupina 117 11000 Beograd Srbija
Telefon	+ 381 11 311 55 86
Faks	+ 381 11 311 55 87
E – pošta	hse_beograd@hse.si
Spletna stran	/

Predstavništvo HSE Bukarešta

Naslov	Str. Economu Cezărescu nr. 31B RO-060754, sector 6, Bucharest Romunija
Telefon	+040 31 229 26 00
Faks	+040 31 229 26 01
E – pošta	info@hse.si
Spletna stran	/

HSE Invest d.o.o.

Naslov	Obrežna ulica 170a 2000 Maribor Slovenija
Telefon	02 300 58 92
Faks	02 300 58 99
E – pošta	info@hse-invest.si
Spletna stran	www.hse-invest.si

Hidro Močnost Makedonija d.o.o.

Naslov	Ul. Orce Nikolov Br. 98 1000 Skopje-centar Makedonija
Telefon	/
Faks	/
E – pošta	/
Spletna stran	/

POMEN KRATIC

AHP	Avstrijske dravske elektrarne
BDP	Bruto domači proizvod
BS	Banka Slovenije
CCS	Zajetje in skladiščenje ogljika
CER	Certified Emission Reductions
CV	Center vodenja
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d.o.o.
DLN	Državni lokacijski načrt
DPN	Državni prostorski načrt
DV	Daljnovid
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo
EE	Električna energija
EE TÜV	Organizacija za tehnični nadzor OVE
EEX	Evropska borza z električno energijo v Leipzigu
EFET	Evropska zveza trgovcev za energijo
EIB	Evropska investicijska banka
ELES	Elektro-Slovenija, d.o.o.
E-OVE	Energija iz obnovljivih virov energije
EU	Evropska unija
EURIBOR	Evro medbančna ponujena mera
EXAA	Avstrijska borza z električno energijo
EZS	Elektrotehniška zveza Slovenije
€	Evro
HACCP	Analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk
HE	Hidroelektrarna
HESS	Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d.o.o.
HSE	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
INFOS	Informacijski sistem
IPEX	Italijanska borza z električno energijo
IS	Informacijski sistem
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo
IT	Informacijska tehnologija
ITIL	Metoda dobre prakse upravljanja storitev IT
MG	Ministrstvo za gospodarstvo
MF	Ministrstvo za finance
mHE	Male hidroelektrarne
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MRP	Merilna razdelilna postaja
MVM	Madžarska agencija za energijo
NEK	Nuklearna elektrarna Krško d.o.o.
NKBM	Nova kreditna banka Maribor
NLB	Nova ljubljanska banka
NS	Nadzorni svet
ODOS	Elektronski dokumentni sistem
OHSAS	Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu

OOS	Opredmetena osnovna sredstva
OTE	Organizator trga in borza električne energije na Češkem
OVE	Obnovljivi viri energije
PE	Poslovna enota
PGD	Projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja
Pol	Potrdilo o izvoru
PPE	Plinsko parna elektrarna d.o.o.
PXE	Praška borza z električno energijo
PV	Premogovnik Velenje d.d.
PZI	Projekt za izvedbo
PZR	Projekt za razpis
RECS	Sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov
RS	Republika Slovenija
RTP	Razdelilna transformatorska postaja
SDE	Sindikar delavcev dejavnosti energetike Slovenije
SEL	Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.
SIR	Slovenski inštitut za revizijo
SPES	Sindikar pridobivanja energetskih surovin Slovenije
SRS	Slovenski računovodski standardi
SSD	Skupni svet delavcev
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
TE	Termoelektrarna
TEB	Termoelektrarna Brestanica d.o.o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.
TET	Termoelektrarna Trbovlje d.o.o.
TGP	Toplogredni plini
TK	Telekomunikacije
UMAR	Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
UPIS	Upravljalni informacijski sistem
USP S10	Standard Učee se podjetje Inštituta USP
ZEPP	Elektrarna z ničelnim oziroma zelo nizkim izpustom TGP
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
ZSSS	Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

